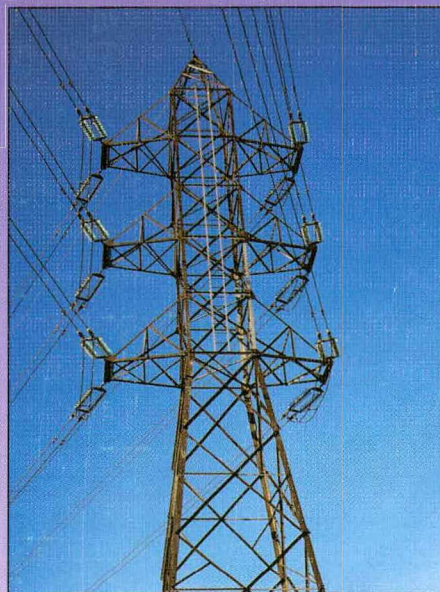
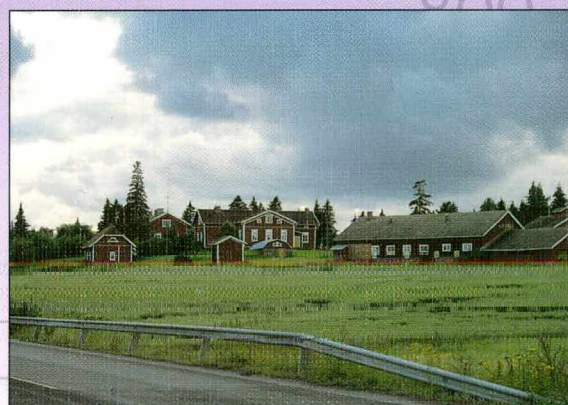
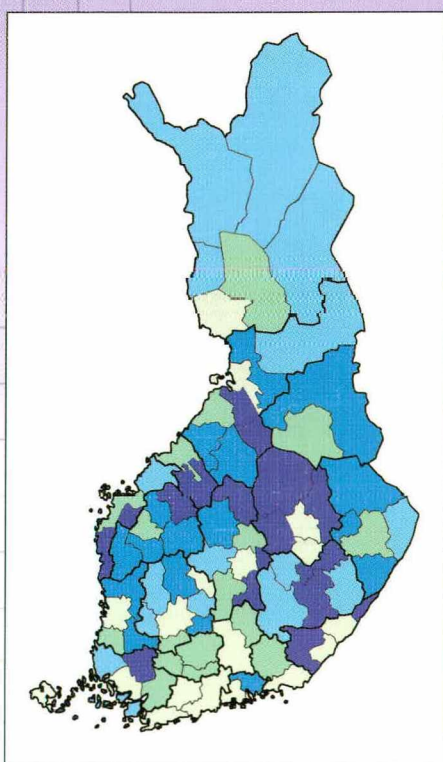

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2000

1600
1400
1200
1100
1000
900

Tilastokeskus

Seutukunta- ja maakuntakatsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 537 2045
Sirkku Hiltunen (08) 537 2046
Leena Jäntti (08) 537 2046

Kansi: Mainostoimisto Turbiiniryhmä Oy
Kannen kuvat: Leena Jäntti

ISSN 1456-2480
ISBN 951-728-750-4

© 2000 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2000

ALKUSANAT

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2000 on järjestyksessään viides seutukunnalliseen aluejakoon perustuva kokoomajulkaisu. Julkaisussa eri ilmiöitä ja niissä esiintyviä alueellisia eroja pyritään kuvaamaan mahdollisimman helposti havaittavassa muodossa. Katsaus ei sisällä perinteisiä numeromatriiseja, vaan tiedot on valmiiksi muokattu ja esitetty visuaalisesti seutukunnittaisina ja maakunnittaisina teemakarttoina ja diagrammeina.

Seutukuntajako luotiin aluekehityslakien perusjaoksi ja otettiin käyttöön vuoden 1994 alusta. Päätös perustuu alueiden kehittämistä annettuun lakiin. Sisäasiainministeriö vahvisti jaon, mutta seutukunnat päättivät itse nimistään. Seutukuntajaon käyttöönoton jälkeen rajoja on jonkin verran korjailtu vastaamaan paremmin alueiden sisäistä yhtenäisyyttä. Viimeksi seutukuntajakoa muutettiin vuonna 1997. Seutukuntia on vuonna 2000 85 kappaletta.

Seutukunnittainen tarkastelu soveltuu alueellisten erojen tarkasteluun usein paremmin kuin perinteiset kunta-, maakunta- ja läänijaot. Kaupunkikeskukset eroavat naapurikunnistaan usein selvästi. Kuntarajat eivät kuitenkaan juuri koskaan rajaa ihmistoimintaa. Ihmiset käyvät töissä, opiskelevat ja tekevät ostoksiaan hallinnollisista rajoista riippumatta.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Tämänvuotisessa katsauksessa on 214 diagrammia tai teemakarttaa. Julkaisun tietolähteenä on käytetty runsaasti myös Tilastokeskuksen ulkopuolisia tiedontuottajia.

Nyt Aluekatsausten hyödyntäminen on entistäkin helpompaa, sillä toukokuusta 2000 lähtien Aluekatsausten sisältö on ollut saatavissa myös AlueOnline-internet-palveluna. Paperijulkaisuista poiketen AlueOnlineen koko kuvamateriaali on värillistä. Itse julkaisujen Word-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Internet-palvelussa kuvia päivitetään jatkuvasti. Esimerkiksi tämän julkaisun tilastokuviot on julkaistu AlueOnline-palvelussa sitä mukaa, kun itse tilastotiedot ovat päivittyneet

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2000 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Leena Jäntti, Katja Niemelä, Sirkku Hiltunen ja Tea Remahl.

Oulussa, joulukuussa 2000

Esko Syrjäkari
Aluepäällikkö

AlueOnline

**Aluekatsaukset nyt
myös
internetissä!**

**- yli 1 000 jatkuvasti päivitettävää teema-
karttaa ja diagrammia
PowerPoint-kuvina internetissä**

Nyt aluekatsausten hyödyntäminen helpottuu entisestään, sillä katsausten sisältö on saatavissa myös *AlueOnline* -internet-palveluna.

AlueOnline'ssa kaikki kuvat ovat värillisiä. Itse julkaisujen Word-muotoisten (Word 97) tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint (97) -kuvina. Voit avata kuvat suoraan PowerPoint-ohjelmistoon ja käyttää niitä hyväksesi omissa esityksissä tai teksteissäsi.

AlueOnline'ssa kuvia päivitetään jatkuvasti. Uudet tilastokuviot ovat siten käytettävissäsi keskimäärin puolta vuotta aiemmin kuin vastaavissa paperijulkaisuissa.

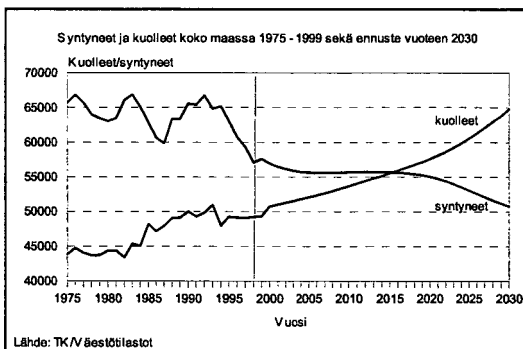
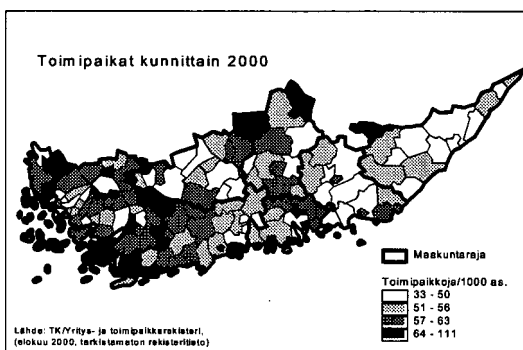
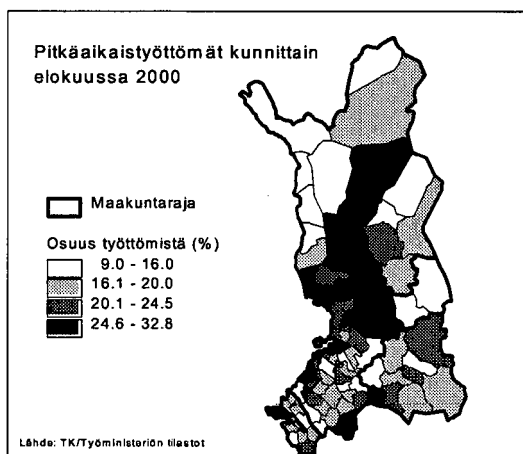
AlueOnline sisältää runsaasti myös paperiversioissa julkaisematonta materiaalia.

AlueOnline'n käyttäjätunnuksen voit tilata yksittäisiin tai kaikkiin katsauksiin joko yhdelle nimetylle käyttäjälle tai koko organisaatiolle vuosi- tai kestopalveluksena.

AlueOnline-palvelun esimerkkiaineistoon ja hinnastoon voit tutustua internetsivuillamme, josta voit myös tilata käyttäjätunnuksen:

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

AlueOnline'ssa nämäkin kuvat ovat värillisiä!

SISÄLLYSLUETTELO

	SIVU
SEUTUKUNNAT.....	7
MAAKUNNAT.....	7
VÄESTÖ.....	13
Ikä- ja sukupuolirakenne sekä siviilisääty.....	13
Syntyvyys ja kuolleisuus	27
Muutot.....	31
Ulkomaalaisväestö.....	31
ELINKEINOELÄMÄ.....	38
Yritykset ja toimipaikat.....	38
Työpaikat ja työllinen työvoima.....	44
Alkutuotanto.....	45
Jalostus.....	53
Korkea teknologia.....	63
Palvelut.....	66
TULONSAAJIEN TULOT.....	70
BRUTTOKANSANTUOTE.....	75
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	85
KOULUTUS.....	94
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	100
ASUMINEN JA RAKENNUKSET.....	106
LIIKENNE JA MATKAILU.....	114
ENERGIATALOUS.....	122
YMPÄRISTÖN TILA.....	127
RIKOKSET.....	131
KUNNALLISTALOUS.....	133
ALUEPOLITIikka.....	140
VAALIT.....	146
KÄYTETYT KÄSITTEET JA LYHENTEET.....	149
KUVALUETTELO.....	151

LIITTEET

SEUTUKUNNAT

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä, joiden muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Seutukuntajako otettiin käyttöön vuoden 1994 alusta. Silloisen päätöksen mukaan Suomi jaettiin 88 seutukuntaan. Huhtikuussa 1997 kolme näistä seutukunnista lakkautettiin, joten nykyinen seutukuntamäärä on 85. Seuraavan kerran seutukuntajakoa tarkistetaan vuoden 2001 alussa.

Kuntien määrä seutukunnissa vaihtelee kahdesta seitsemääntoista. Eniten kuntia on Turun seutukunnassa. Kahden kunnan muodostamia seutukuntia ovat Lappeenrannan, Varkauden, Outokummun, Ilomantsin ja Torniolaakson seutukunnat.

Seutukunnat ovat eri kokoisia niin väestöltään kuin pinta-alaltaankin. Koko Suomen väestöstä yli viidennes asuu Helsingin seutukunnassa (1.17 milj. asukasta). Muita yli 100 000 asukkaan seutukuntia on kahdeksan. Alle 10 000 asukkaan seutukuntia on neljä. Pienin niistä on Ahvenanmaalla sijaitseva Föglön seutukunta, jossa asukkaita oli vuoden 1999 lopussa alle 2 400. Föglö on myös maapinta-alaltaan pienin. Pinta-alaltaan suurimmat seutukunnat ovat Lapissa, niistä suurimpana Pohjois-Lapin seutukunta, joka kattaa 10.5 % koko maan pinta-alasta. Pohjoisen seutukunnat ovat harvaanasuttuja. Suurin keskimääräinen asukastiheys on Helsingin seutukunnassa.

Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueeksi. Euroopan Unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) -alueluokitusjärjestelmässä seutukuntataso on NUTS 4 -taso. Vain kuudella EU:n jäsenvaltiolla on vastaavia aluetasoja.

MAAKUNNAT

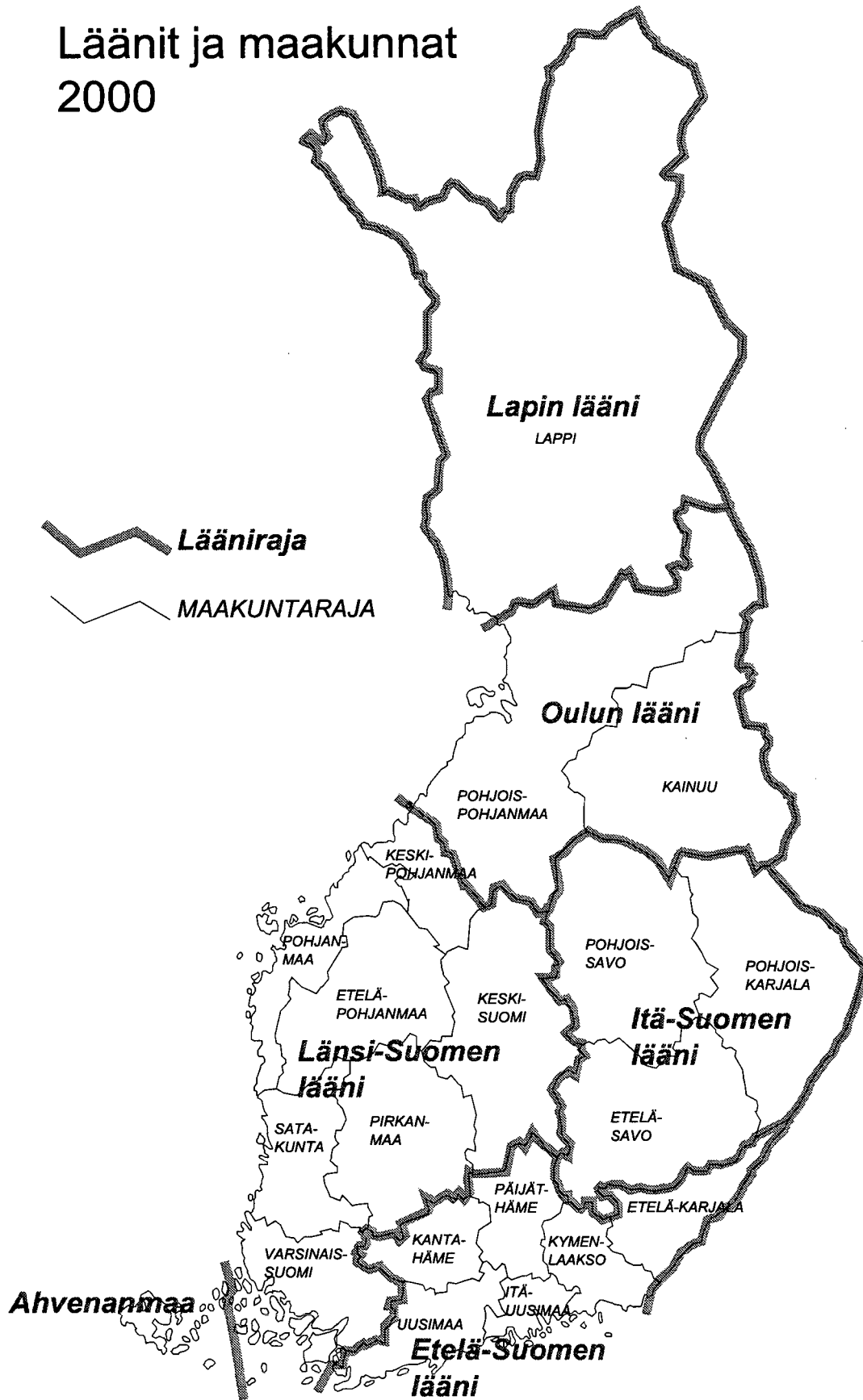
Maakuntataso on Euroopan Unionin NUTS -alueluokitusjärjestelmässä NUTS 3 -taso. EU:ssa vastaavia alueita on yhteensä 1 093. Maakuntien tarkoituksena on muodostaa toiminnallis-taloudellisia alueita valtion aluejakojen yhtenäistämiseksi. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan maakunnan liittojen aluejako otetaan valtion aluehallintoviranomaisten aluejakojen pohjaksi.

Maakuntia on nykyään 20 kappaletta, joista Itä-Uudenmaan maakunta on uusin. Se perustettiin syyskuussa 1997. Sen jälkeen Hämeen ja Vaasan rannikkoseudun maakunnat ovat muuttaneet nimeä. Hämeen uusi nimi on Kanta-Häme ja Vaasan rannikkoseudun nimi on nyt Pohjanmaa.

Seutukuntien määrä vaihtelee maakunnittain kahdesta kahdeksaan. Kahden seutukunnan maakuntia ovat Päijät-Häme, Kymenlaakso, Keski-Pohjanmaa, Kainuu, Ahvenanmaa ja Itä-Uusimaa. Eniten seutukuntia on Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Kuntien määrä vaihtelee maakunnissa Kainuun kymmenestä Varsinais-Suomen 56:een.

Uudenmaan asukasluku on maakuntien suurin. Siellä asui vuoden 1999 lopussa 1.29 miljoonaa asukasta. Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Itä-Uudellamaalla ja Kainuussa asukasluku oli alle 100 000. Tiheintä asutus on Uudellamaalla, jossa asuu yli 200 ihmistä neliökilometrillä. Harvinta asutus on Pohjois-Suomen maakunnissa.

Läänit ja maakunnat 2000

Lähde: TK/Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 2000

Kuva 1. Läänit ja maakunnat 2000.

Taulukko 1. Perustietoja seutukunnista ja maakunnista.

Seutukunnat:

Seutukunta	Väkiluku 1999	Väestönmuutos 1998 – 1999 (%)	Väestön keski- ikä 1999 vuotta	Työttömyys- aste 2000* (%)	Toimipaikat /1000 as. 2000	Teollisuustoimin- nan jalostusarvo 1998 mk/asukas
Eteläisten seinänaapuren	23 735	-1,0	40,8	11,5	59	19 576
Etelä-Pirkanmaan	42 294	-0,1	41,5	14,2	48	64 719
Forssan	36 007	-0,8	41,0	12,8	55	31 950
Föglö	2 384	-0,6	44,3	2,1	104	3 632
Helsingin	1 171 542	1,3	37,2	8,2	64	26 943
Hämeenlinnan	87 479	0,6	40,6	12,4	50	29 679
Härmänmaan	30 842	-0,5	40,2	7,9	62	27 963
lin	17 627	-0,7	37,9	15,6	45	13 040
Ilimantsin	9 614	-2,7	43,9	18,9	53	13 710
Imatran	41 843	-1,3	42,6	15,1	45	70 020
Itä-Hämeen	30 248	-1,1	42,2	14,5	54	34 652
Itä-Pirkanmaan	13 095	-0,4	42,4	14,8	61	19 504
Jakobstadsregionen	48 332	-0,3	38,7	9,5	57	42 479
Joensuun	91 344	0,4	38,1	16,9	48	26 239
Joroisten	12 288	-1,6	43,0	11,5	53	11 465
Juvan	19 067	-1,2	44,3	13,4	56	7 679
Jyväskylän	134 122	1,0	37,2	16,2	49	24 261
Jämsän	28 738	-0,7	41,5	15,9	51	78 469
Järvisseudun	22 899	-1,1	40,1	11,1	68	19 552
Kaakkoisen Keski-Suomen	14 749	-1,4	43,5	14,9	59	8 354
Kaakkois-Pirkanmaan	10 001	0,1	42,1	9,0	59	24 403
Kaakkois-Satakunnan	31 887	-0,8	42,4	8,8	62	24 649
Kajaanin	56 831	-0,6	39,0	18,3	44	23 030
Kaustisen	19 095	-1,6	38,4	10,3	57	10 236
Kehys-Kainuun	34 250	-1,9	41,9	22,3	45	9 681
Kemi-Tornion	63 590	-1,0	38,8	19,1	51	56 669
Keski-Karjalan	22 615	-1,3	42,3	18,4	51	25 516
Keuruun	21 027	-0,7	41,8	15,2	52	15 534
Koillis-Lapin	23 617	-2,8	42,1	20,2	49	20 692
Koillismaan	33 346	-2,0	37,9	19,6	49	9 098
Koillis-Pirkanmaan	15 752	-1,4	42,4	13,2	48	57 798
Koillis-Savon	22 455	-1,8	43,2	14,7	48	13 552
Kokkolan	52 551	-0,3	38,0	14,9	52	23 633
Kotkan-Haminan	88 993	-0,7	41,9	15,6	48	32 860
Kouvolan	99 640	-0,6	40,9	13,9	47	48 142
Kuopion	108 288	0,3	37,7	14,7	47	20 233
Kuusikuntien	29 936	-1,1	41,0	10,7	58	17 343
Kyrönmaan	17 462	-0,5	40,1	9,2	54	11 908
Kärkikuntien	6 832	-1,1	45,4	17,6	52	3 967
Lahden	167 099	0,1	39,9	14,6	57	30 189
Lakeuden	14 436	0,6	35,0	9,7	40	7 038
Lappeenrannan	68 674	0,1	40,0	15,3	51	48 750
Lohjan	75 690	1,1	38,2	7,3	56	41 421
Loimaan	37 303	-0,4	41,8	9,2	63	20 265
Lounais-Pirkanmaan	25 011	-0,1	41,7	12,9	62	27 590
Loviisan	22 958	-0,3	42,0	9,9	64	37 500
Luoteis-Pirkanmaan	30 076	-0,4	41,4	12,0	58	36 439
Länsi-Saimaan	20 028	-0,8	42,9	11,5	50	6 048
Mariehamns	23 322	0,4	39,6	1,7	80	15 760
Mikkelin	70 629	-0,5	41,1	15,7	54	18 511
Nivala-Haapajarven	40 961	-1,6	38,1	13,5	46	17 003
Oulun	172 016	2,1	35,1	14,1	43	41 284
Ötökummun	13 813	-1,7	41,8	19,5	46	18 666
Pieksämäen	24 844	-1,2	41,9	14,9	48	14 263
Pielisen Karjalan	35 165	-1,9	42,9	21,2	46	16 137
Pohjois-Lapin	18 969	-1,7	38,8	22,0	62	4 327
Pohjois-Pirkanmaan	17 089	-1,2	43,7	13,8	61	18 483

Pohjois-Satakunnan	30 408	-1,2	41,9	15,4	62	22 454
Pohjoisten seinänaapunen	58 312	0,7	37,9	11,4	61	22 432
Porin	116 748	-0,4	40,5	17,6	53	39 533
Porvoon	66 136	1,5	37,9	8,1	55	57 492
Raahen	36 750	-1,1	37,1	13,8	42	71 104
Rauman	60 307	-0,7	40,4	14,7	53	73 705
Riihimäen	41 704	0,2	39,7	11,6	50	18 458
Rovaniemen	62 823	-0,2	36,9	19,9	50	8 815
Saarijärven	22 242	-0,8	41,6	15,6	58	20 005
Säion	62 017	0,7	40,9	8,2	59	156 164
Savonlinnan	41 942	-1,2	41,5	17,8	52	16 195
Siikalatvan	7 052	-0,8	38,6	11,3	49	24 171
Sisä-Savon	20 529	-1,5	43,2	15,2	55	6 044
Suupohjan	31 071	-1,1	41,6	13,1	64	15 644
Syösterbottens kustregion	19 611	-1,1	43,6	7,1	73	37 684
Tammisaaren	43 386	-0,1	41,4	9,5	61	29 907
Tampereen	293 706	1,1	38,6	13,9	56	36 102
Torniolaakson	10 601	-2,4	42,3	17,2	58	7 339
Tunturi-Lapin	14 752	-1,8	40,2	22,9	77	1 723
Turun	281 516	1,0	39,2	12,8	57	28 075
Vaasan	88 128	-0,1	39,6	10,4	59	35 767
Vakka-Suomen	41 625	-0,9	40,6	11,2	61	39 744
Varkauden	34 645	-0,9	40,8	16,1	49	56 297
Viitasaaren	15 478	-0,9	41,5	15,1	58	11 730
Ylivieskan	40 200	0,1	37,1	10,3	48	20 559
Ylä-Savon	67 875	-1,1	41,2	16,1	47	16 104
Äboland-Turunmaan	23 081	-0,3	42,4	7,0	70	24 807
Äänekosken	24 157	-0,4	39,8	14,5	42	83 408

Maakunnat:

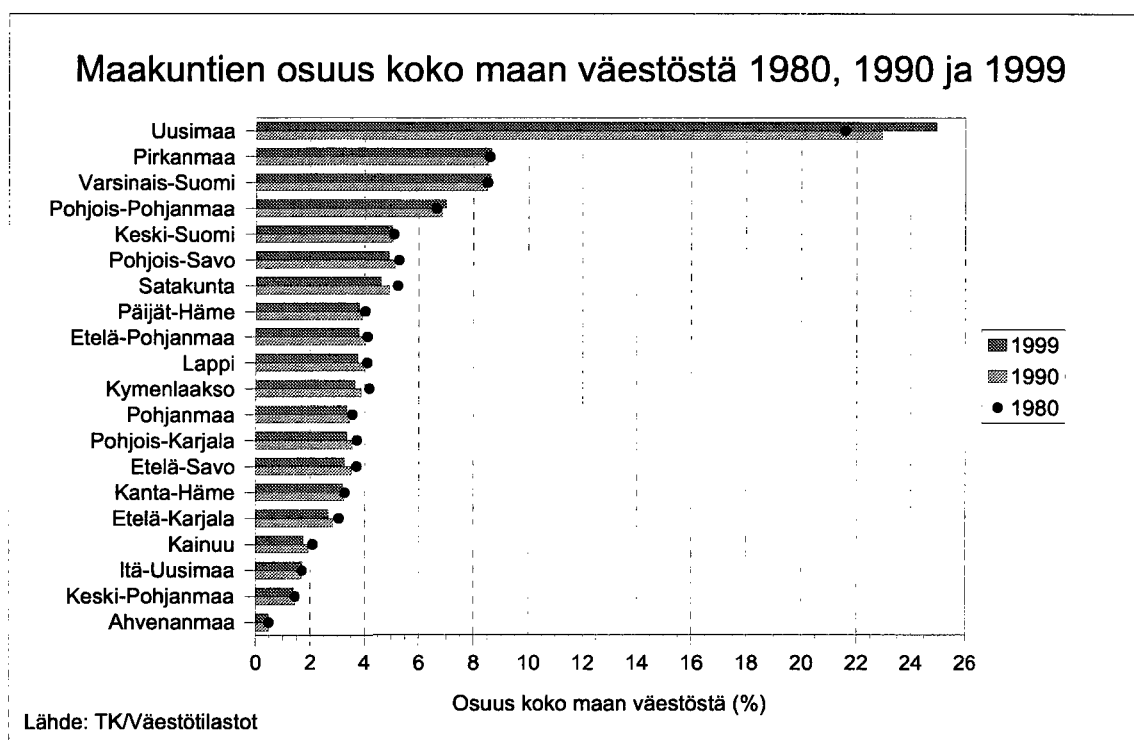
Seutukunta	Väkiluku 1999	Väestönmuutos 1998 – 1999 (%)	Väestön keski- ikä 1999 vuotta	Työttömyys- aste 2000* (%)	Toimipaikat /1000 as. 2000	Teollisuustoimin- nan jalostusarvo 1998 mk/asukas
Ahvenanmaa	25 706	0,32	40,0	1,7	82	14 625
Etelä-Karjala	137 377	-0,53	41,5	14,8	49	46 795
Etelä-Pohjanmaa	196 795	-0,46	39,9	11,0	62	20 758
Etelä-Savo	168 770	-0,93	41,8	15,6	53	15 563
Itä-Uusimaa	89 094	1,06	39,0	8,5	57	52 273
Kainuu	91 081	-1,08	40,1	19,8	45	17 969
Kanta-Häme	165 190	0,17	40,5	12,3	51	27 346
Keski-Pohjanmaa	71 646	-0,62	38,2	13,7	54	20 028
Keski-Suomi	260 513	0,15	39,3	15,8	51	33 061
Kymenlaakso	188 633	-0,62	41,4	14,7	47	40 928
Lappi	194 352	-1,17	38,9	20,0	54	24 850
Pirkanmaa	447 024	0,57	39,7	13,7	56	37 712
Pohjanmaa	173 533	-0,33	39,8	9,7	59	35 449
Pohjois-Karjala	172 551	-0,64	40,2	18,3	48	22 733
Pohjois-Pohjanmaa	362 388	0,45	36,3	13,9	45	33 122
Pohjois-Savo	253 792	-0,56	40,0	15,3	48	22 305
Päijät-Häme	197 347	-0,05	40,3	14,6	57	30 880
Satakunta	239 350	-0,61	40,9	15,4	55	43 982
Uusimaa	1 290 618	1,27	37,4	8,2	63	27 895
Varsinais-Suomi	445 542	0,56	39,9	11,4	59	46 157
Koko maa	5 171 302	0,23	39,2	12,5	56	31 839

* elokuu 2000, laskettu kuntaluvuista.

VÄESTÖ

Vuoden 1999 lopussa Suomen 5 171 302 asukkaasta useampi kuin joka viides asui Helsingin seutukunnassa (1 171 542 asukasta). Helsingin ohella Tampereen ja Turun seutukunnat ovat Suomen väkimmäisiä seutukuntia. Kolmannes koko maan väestöstä asuu näiden kolmen seutukunnan alueella. Väkiluvultaan maan pienimmässä seutukunnassa Föglössä oli vuoden 1999 lopussa 2 384 asukasta. Maakunnista Uudenmaan väestöosuus on selkeästi suurin ja se on myös kasvanut koko 1980- ja 1990-lukujen ajan siten, että vuonna 1999 jo neljännes koko maan väestöstä asui Uudellamaalla.

Väestö kasvoi vuoden 1999 aikana noin joka viidennessä seutukunnassa, suhteellisesti eniten Oulun seutukunnassa. Väestönkasvualueet ovatkin pääasiassa suurimpia kaupunkiseutuja. Suhteellisesti eniten väestöä menettivät Koillis-Lapin, Ilomantsin ja Torniolaakson seutukunnat. Maakunnittain tarkasteltuna väkimäärä lisääntyi eniten Uudellamaalla, 1.3 % ja väheni eniten Lapissa, 1.2 %.

Kuva 5. Maakuntien osuus koko maan väestöstä 1980, 1990 ja 1999.

Ikä- ja sukupuolirakenne sekä siviilisäätty

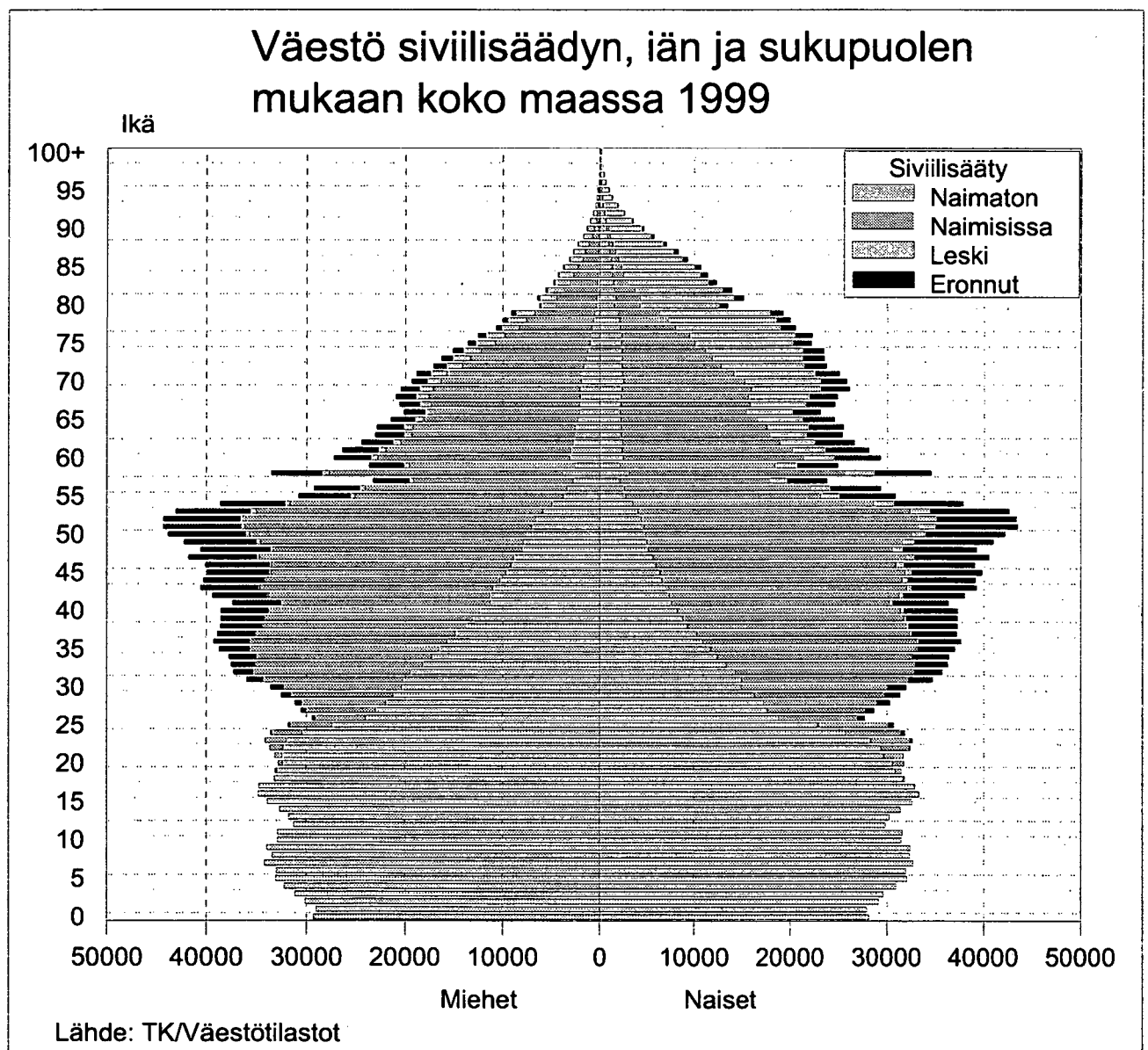
Vuonna 1999 koko maassa suurimmat ikäryhmät olivat 51- ja 52-vuotiaat. Heidän joukossaan oli enemmän miehiä kuin naisia. Vanhimmissa ikäluokissa naisten osuus on kuitenkin huomattavan suuri, joten myös leskeksi jääneistä suurin osa on naisia. Eronneiden osuudet ovat suurimmillaan 42 – 54-vuotiaiden joukossa.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenteessa on suuria eroja eri kuntaryhmien välillä. Kaupunkimaisissa kunnissa ikärakenne on suhteellisen tasapainoinen. Nuoria ikäluokkia on hieman vanhempia vähemmän, mutta kuitenkin huomattavasti enemmän kuin taajaan asutuissa tai varsinkin maaseutumaisissa kunnissa, joissa nuorten aikuisten osuus on huomattavan pieni ja vanhempien ikäluokkien osuus vastaavasti suuri. Kaupunkimaisissa kunnissa naisten osuus väestöstä on

suurempi kuin miesten, maaseutumaisissa kunnissa tilanne on päinvastainen. Taajaan asutuissa kunnissa sukupuolten välillä ei ole mainittavia eroja yhteenlasketussa väestöosuudessa.

Väestön ikärakenne vaihtelee myös alueellisesti. Nuorten ikäluokkien osuus väestöstä on huomattavan suuri kaikissa Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan seutukunnissa, vähintään viidennes vuoden 1999 lopussa. Lakeuden seutukunnassa alle 15-vuotiaita oli yli neljännes koko väestöstä. Viidessä seutukunnassa tämän ikäryhmän osuus jää alle 16 %:n. Suhteellisesti vähiten alle 15-vuotiaita oli Kärki-kuntien ja Imatran seutukunnissa ja maakunnista Etelä-Karjalassa, Etelä-Savossa ja Kymenlaaksossa.

Työikäisten (15 – 64-vuotiaat) osuudet vaihtelivat seutukunnissa yli 70 %:sta alle 60 %:iin. Suhteellisesti eniten tähän ikäryhmään kuuluvia oli Helsingin, Jyväskylän ja Oulun seutukunnissa ja vähiten Föglön ja Lakeuden seutukunnissa. Uudellamaalla 15 – 64-vuotiaiden osuus oli muita maakuntia suurempi ja myös Päijät-Hämeessä työikäistä väestöä oli suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Etelä-Pohjanmaalla tämän ikäryhmän osuus väestöstä oli pienin.

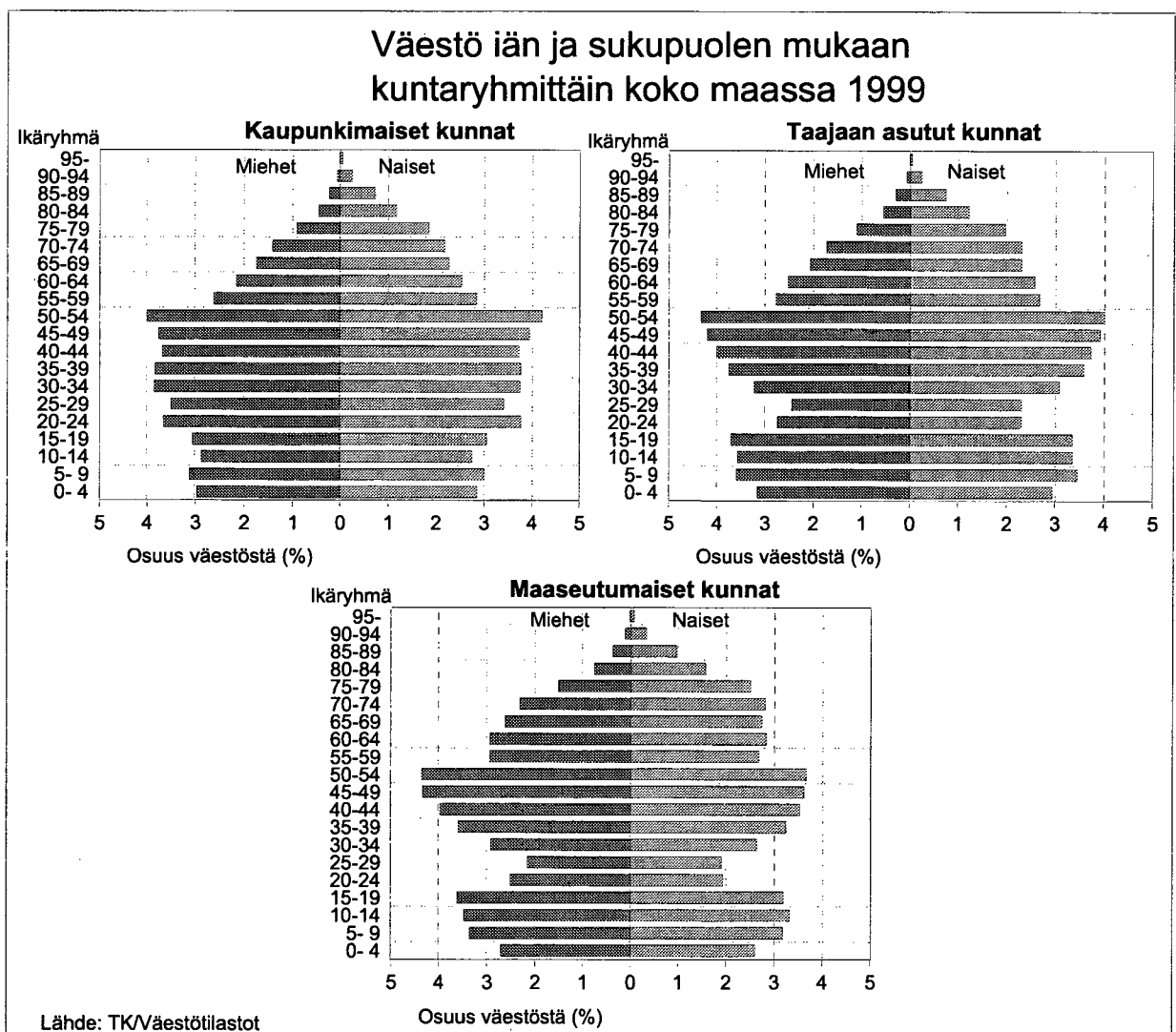

Kuva 6. Väestö siviilisäädyn, iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1999.

Vuonna 1999 yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä oli suurin Etelä-Savon ja pienin Uudenmaan maakunnassa. Seutukunnista yli puolet oli sellaisia, joissa yli 64-vuotiaita oli enemmän kuin alle 15-vuotiaita. Suurimmillaan vanhimpien ikäluokkien osuus oli 24 % Kärkikuntien ja Föglön seutukunnissa. Oulun seutukunnassa 65 vuotta täyttäneiden osuus jäi noin kymmeneen prosenttiin.

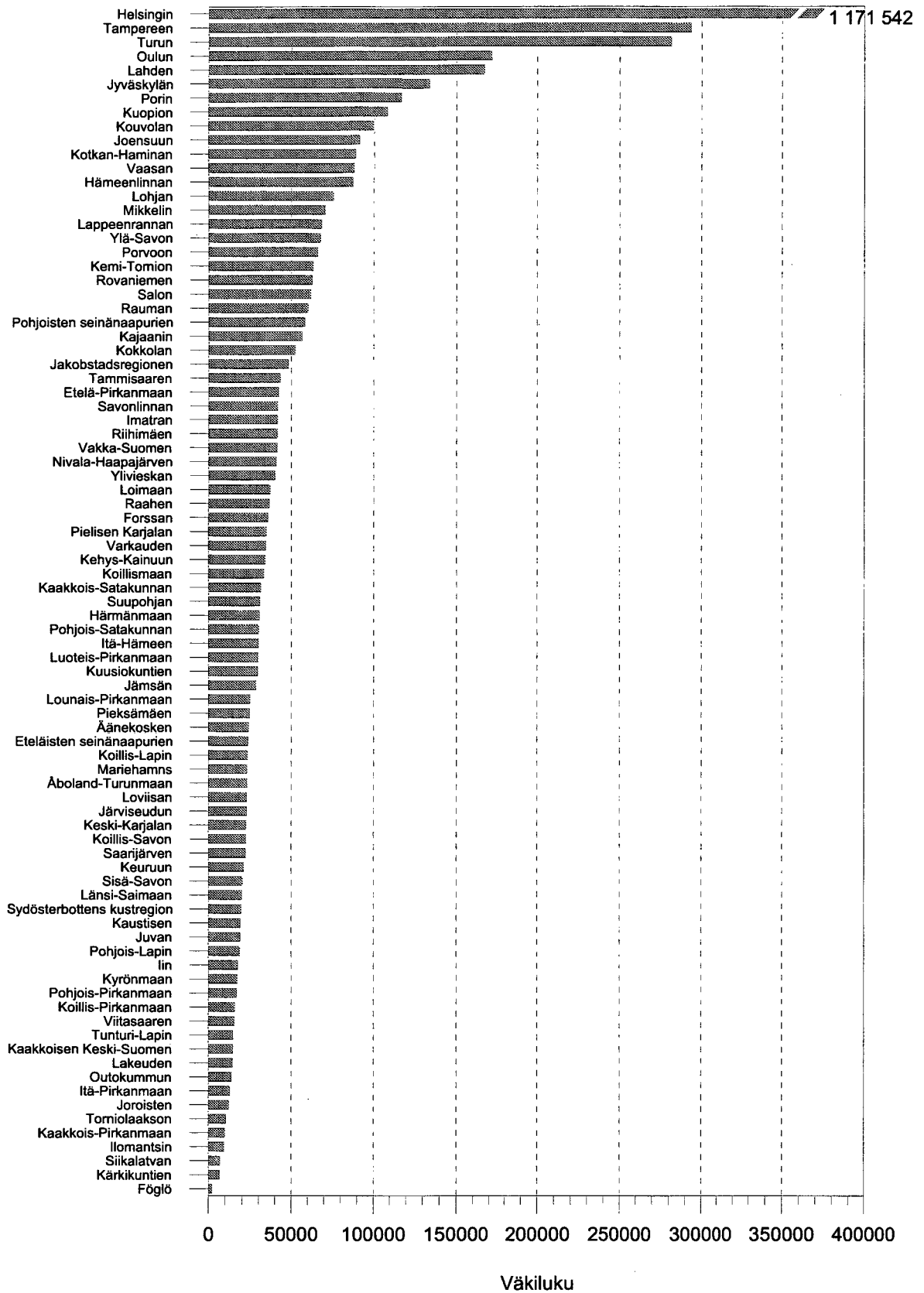
Lakeuden ja Oulun seutukunnissa väestö oli maan nuorinta keski-ikä ollessa noin 35 vuotta vuonna 1999. Kärkikuntien seutukunnassa keski-ikä oli yli 45 vuotta. Koko maassa väestön keski-ikä oli 39.2 vuotta, jossa on nousua vuodesta 1997 0.5 vuotta. Keski-ikä on noussut tuolla aikavälillä kaikissa seutu- ja maakunnissa. Kehys-Kainuun, Koillis-Lapin ja Torniolaakson seutukunnissa keski-ikä nousi kahdessa vuodessa 1.4 vuotta. Oulun ja Porvoon seutukunnissa nousua oli vähiten, 0.2 vuotta.

Noin kaksi kolmesta seutukunnasta ja suurin osa maakunnista on sukupuoli-rakenteeltaan naisemmistöisiä. Naisvaltaisimmat seutukunnat olivat vuonna 1999 Salon ja Siikalatvan seutukunnat, joissa tuhatta miestä kohti asui yli 1 120 naista. Naisten suhteellinen osuus oli pienin (alle 930 naista tuhatta miestä kohti) Äänekosken ja Pohjois-Lapin seutukunnissa.

Kuva 7. Väestö iän ja sukupuolen mukaan kuntaryhmittäin koko maassa 1999.

Väkiluku seutukunnittain 31.12.1999

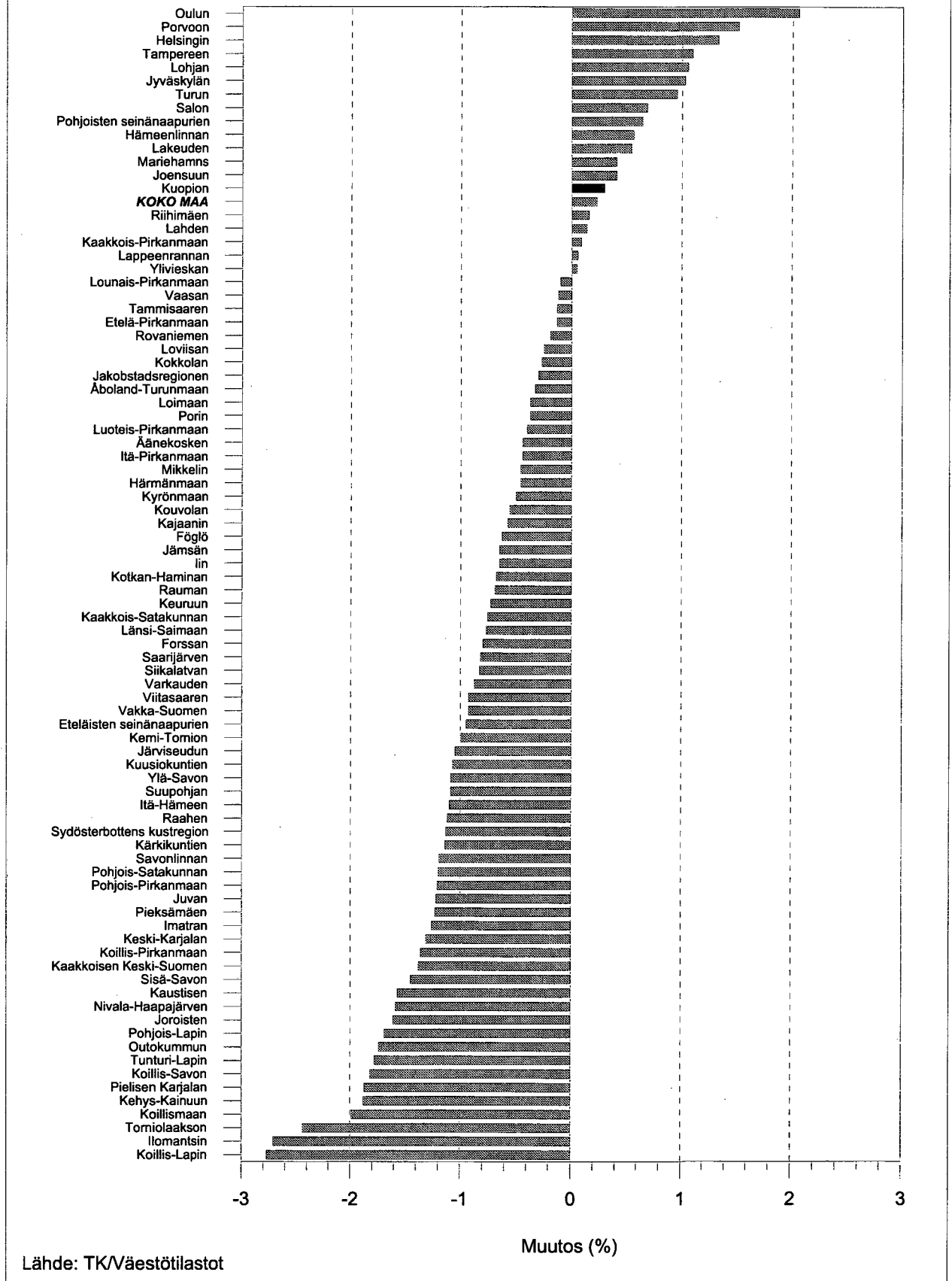

Lähde: TK/Väestötillastot

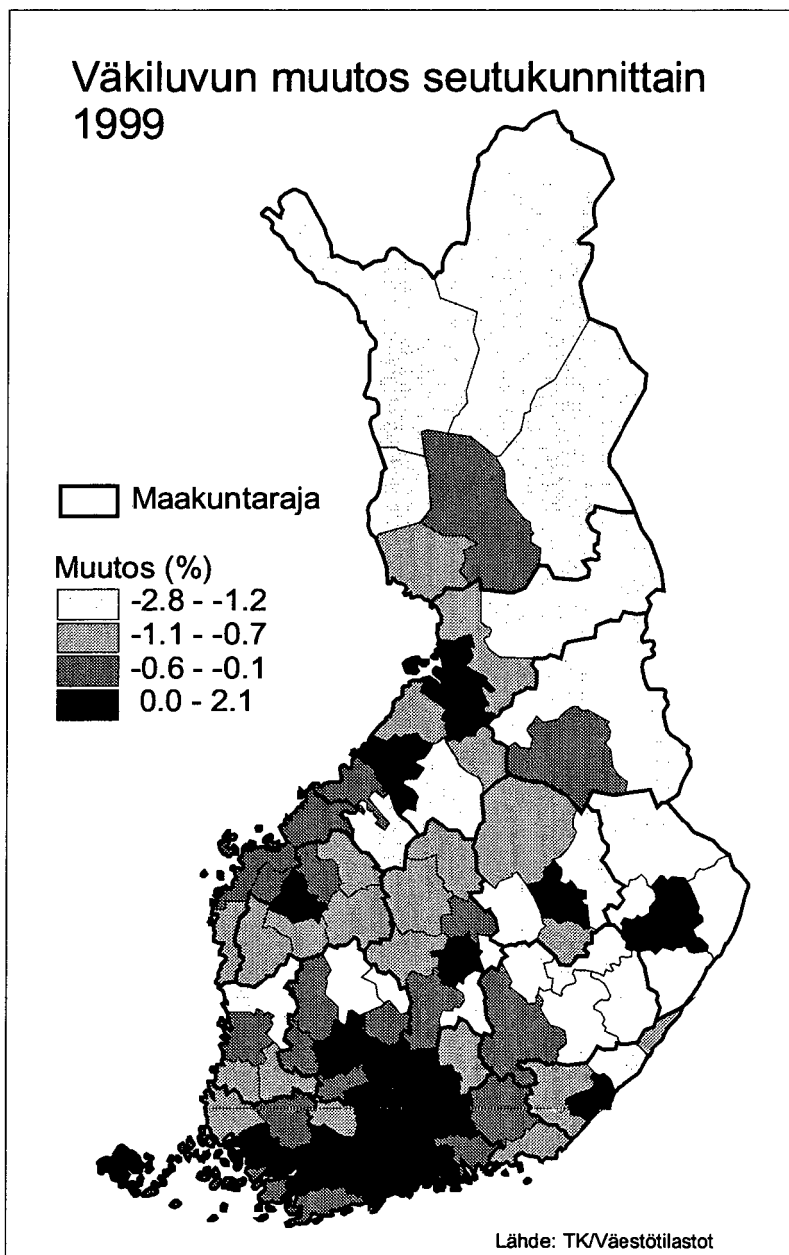
Väkiluku

Kuva 8. Väkiluku seutukunnittain 31.12.1999.

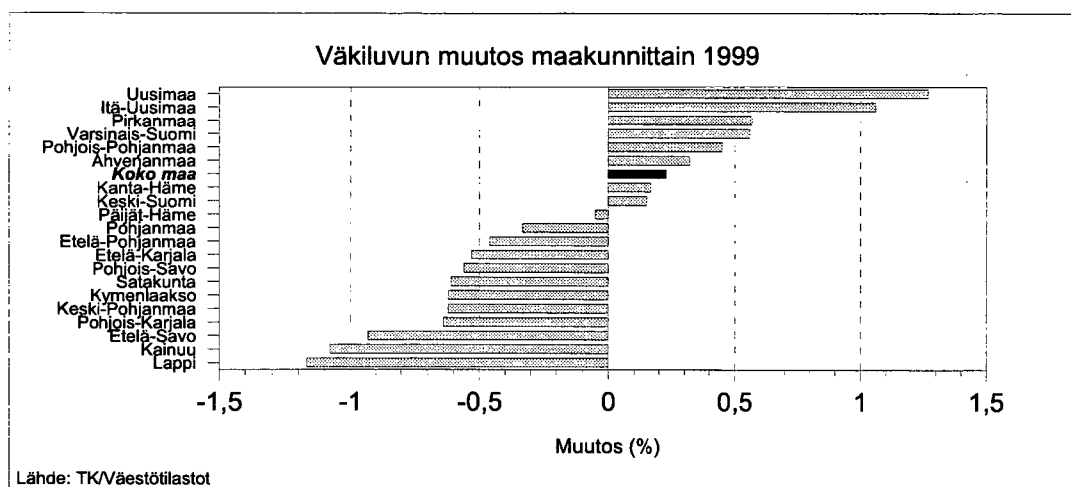
Väkiluvun muutos seutukunnittain 1999

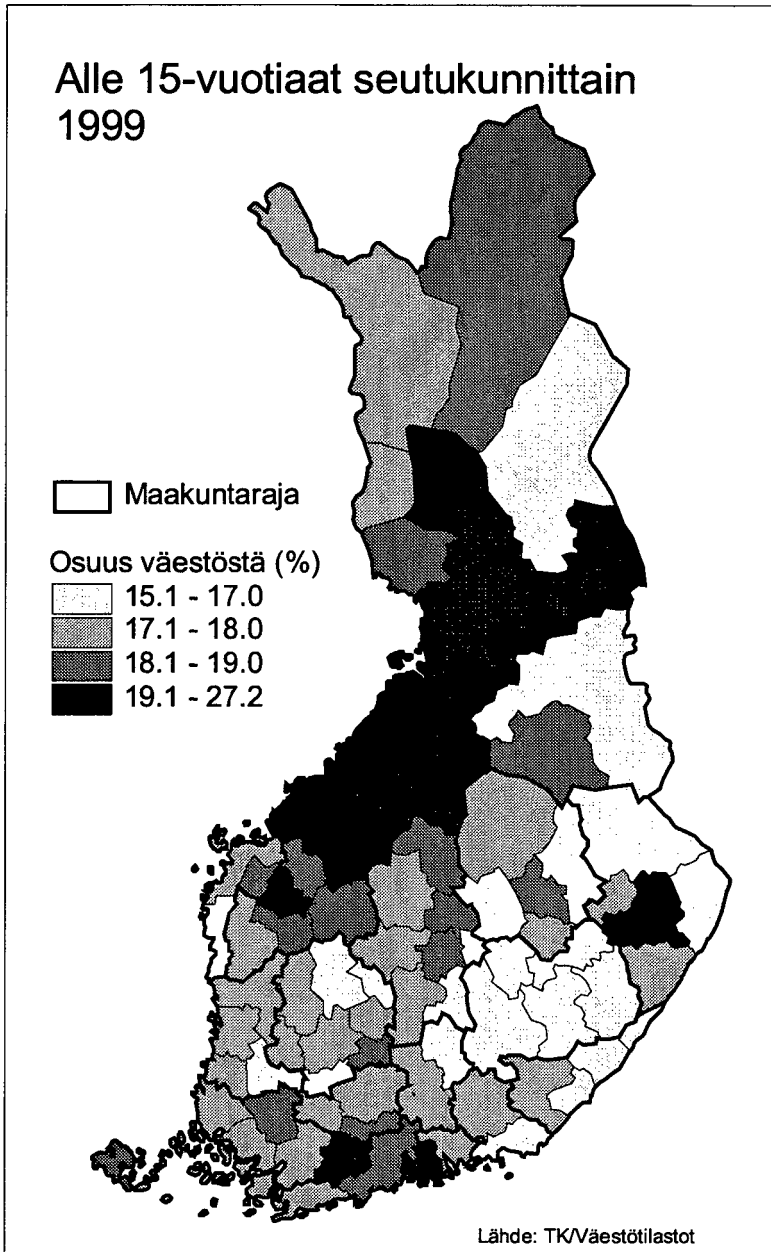
Kuva 9. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1999.

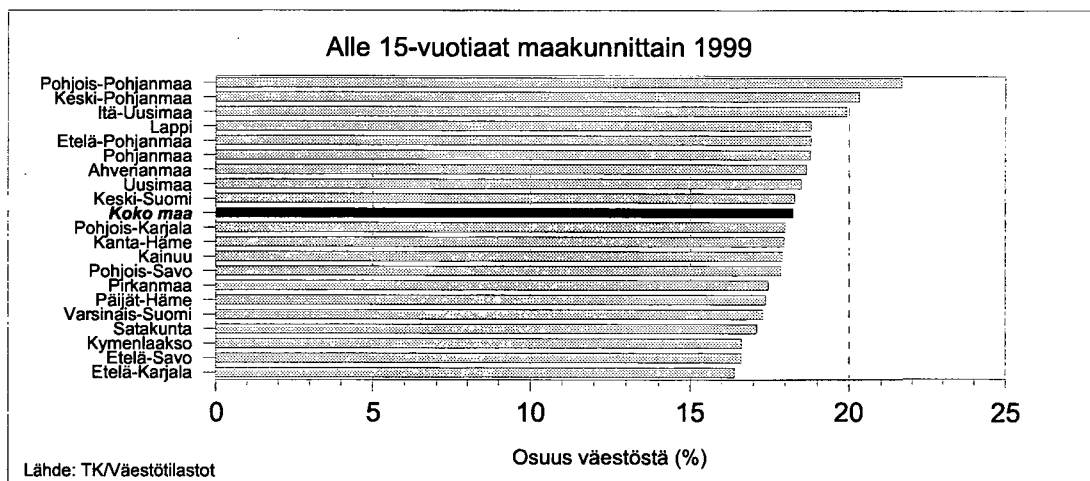
Kuva 10. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1999.

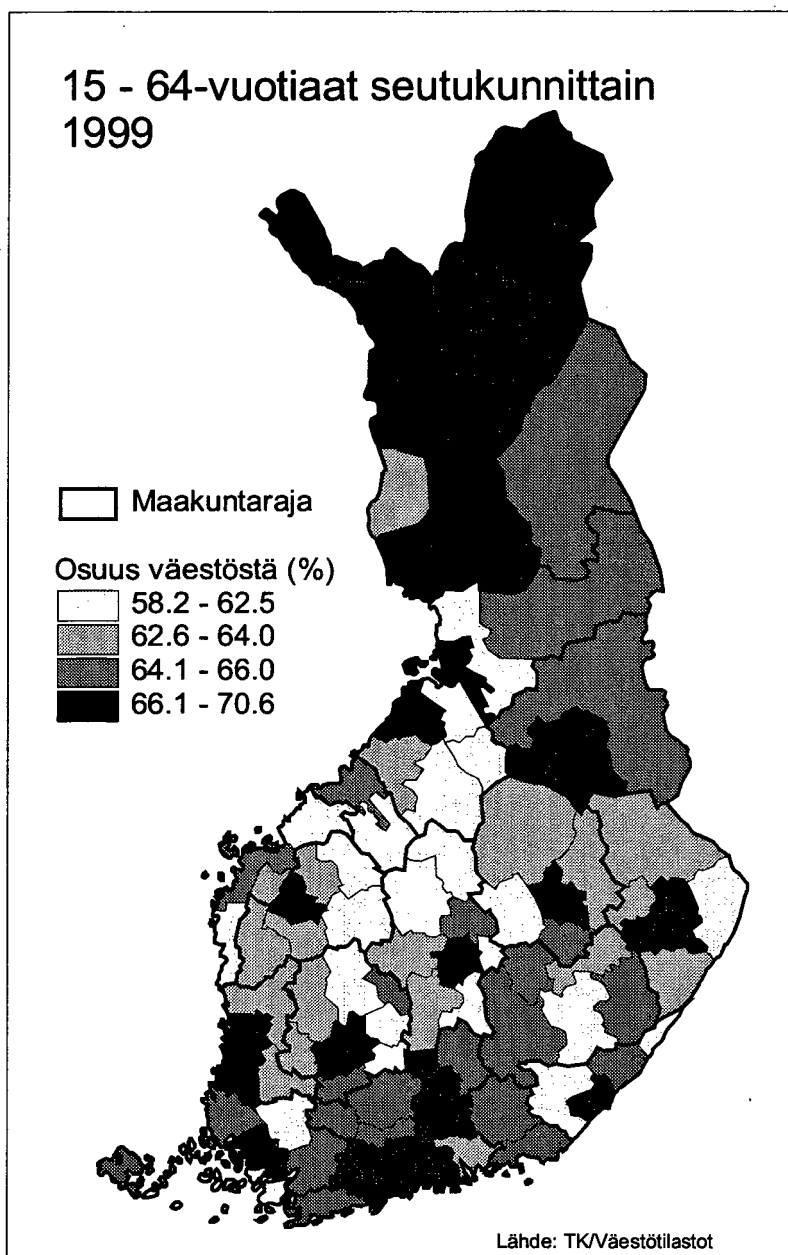
Kuva 11. Väkiluvun muutos maakunnittain 1999.

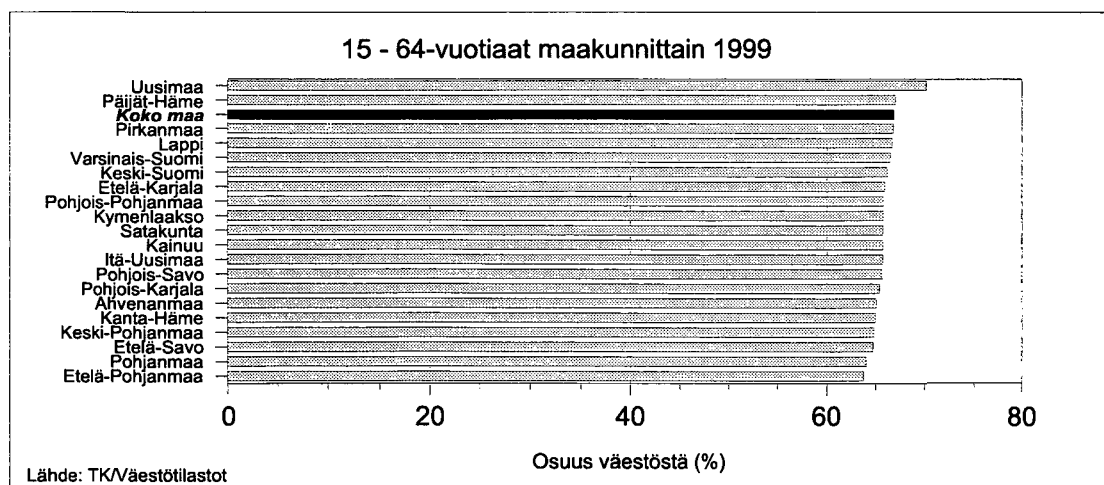
Kuva 12. Alle 15-vuotiaat seutukunnittain 1999.

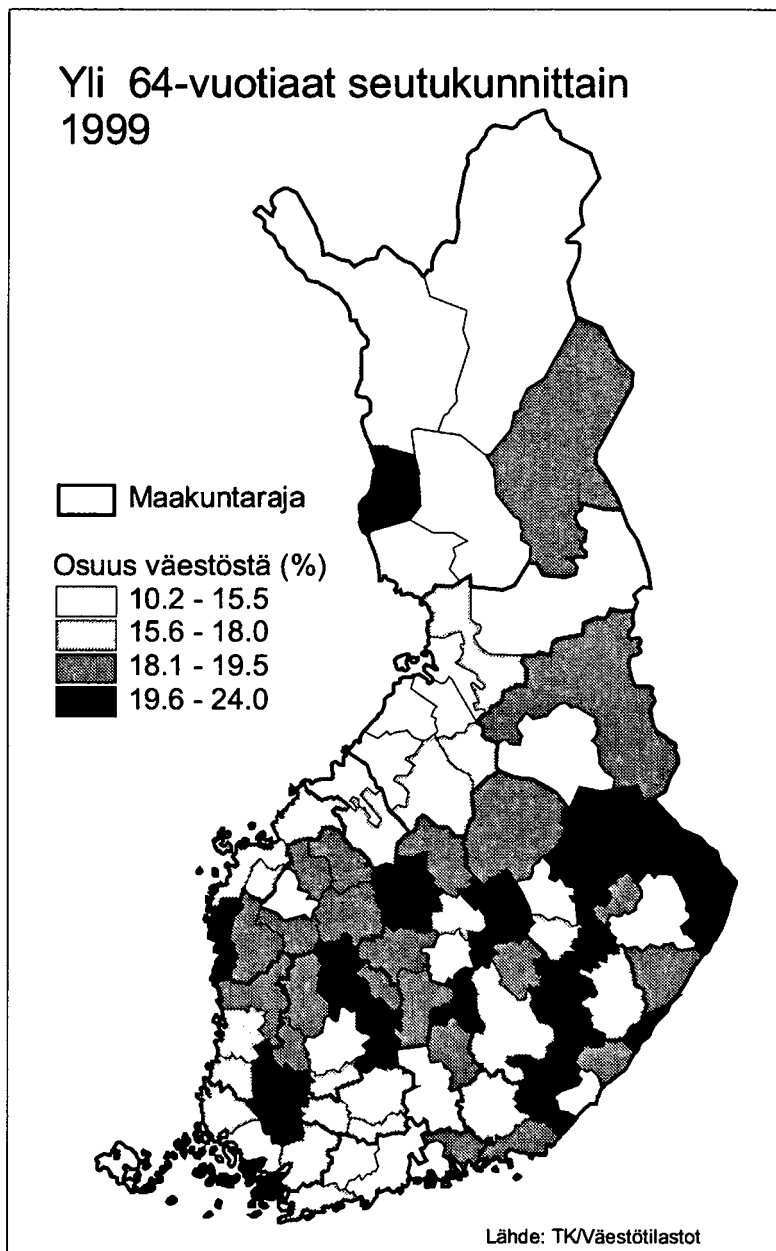
Kuva 13. Alle 15-vuotiaat maakunnittain 1999.

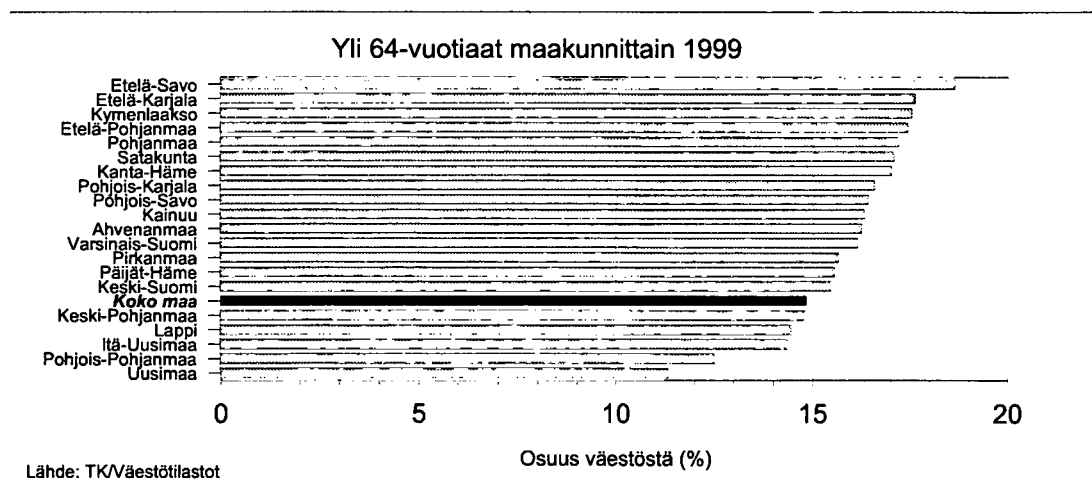
Kuva 14. 15 – 64-vuotiaat seutukunnittain 1999.

Kuva 15. 15 – 64-vuotiaat maakunnittain 1999.

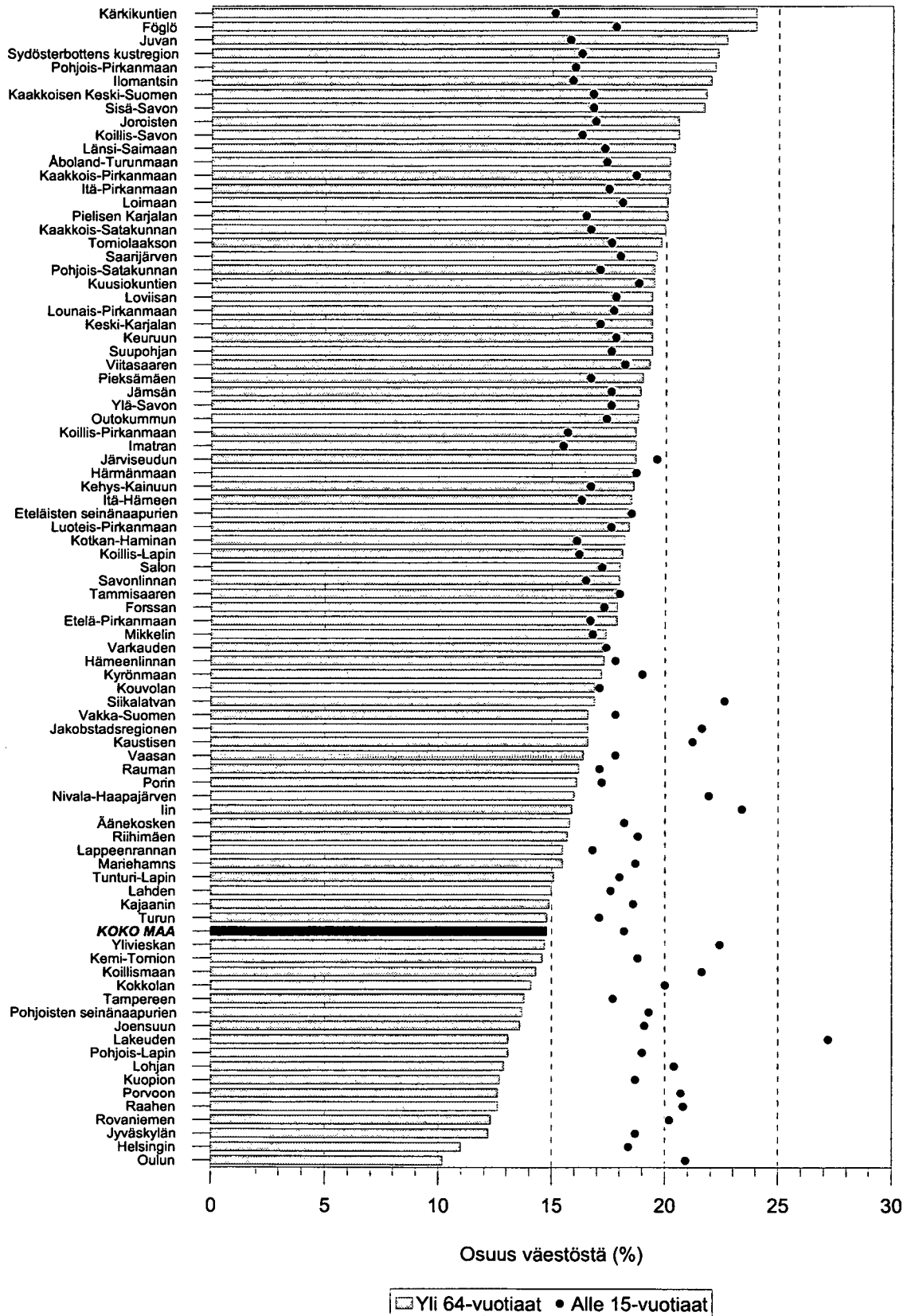

Kuva 16. Yli 64-vuotiaat seutukunnittain 1999.

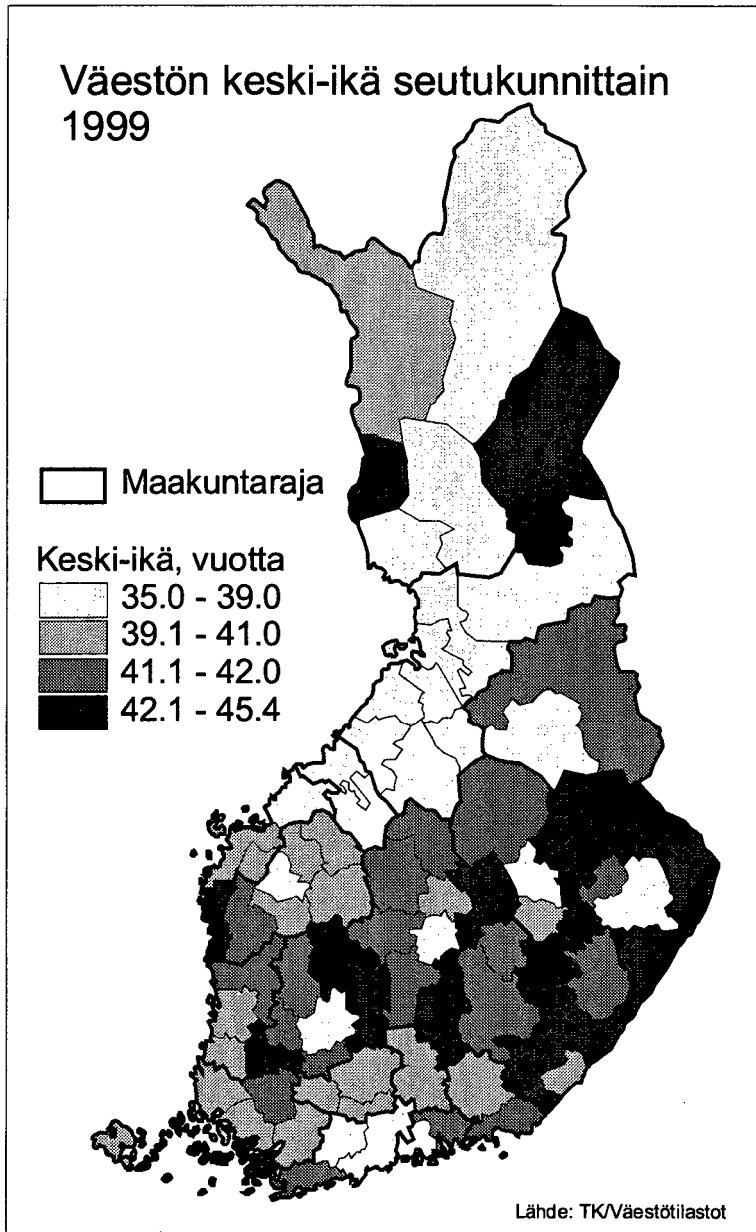
Kuva 17. Yli 64-vuotiaat maakunnittain 1999.

Yli 64- ja alle 15-vuotiaat seutukunnittain 1999

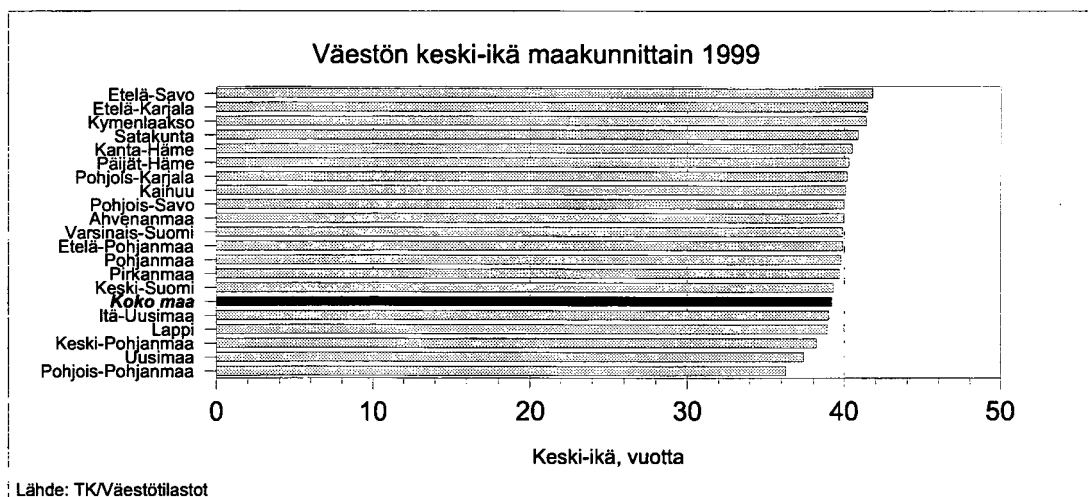

Lähde: TK/Väestötilastot

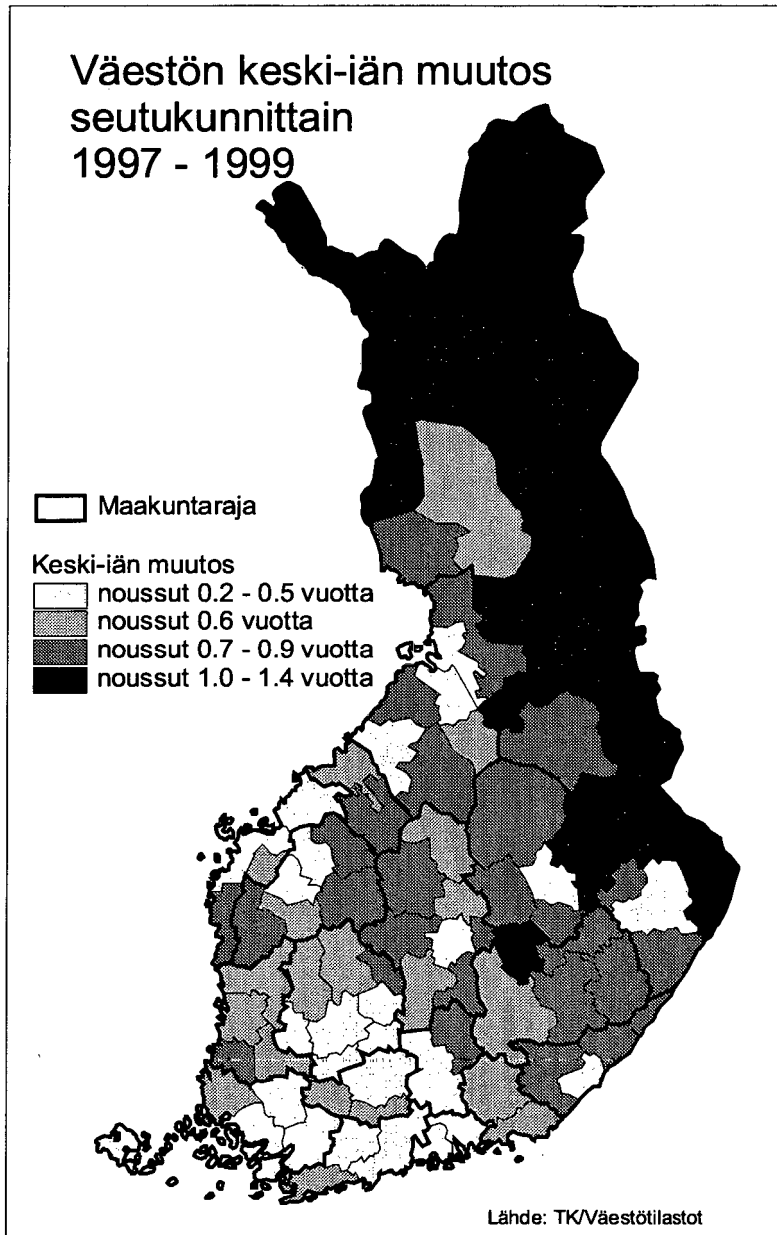
Kuva 18. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat seutukunnittain 1999.

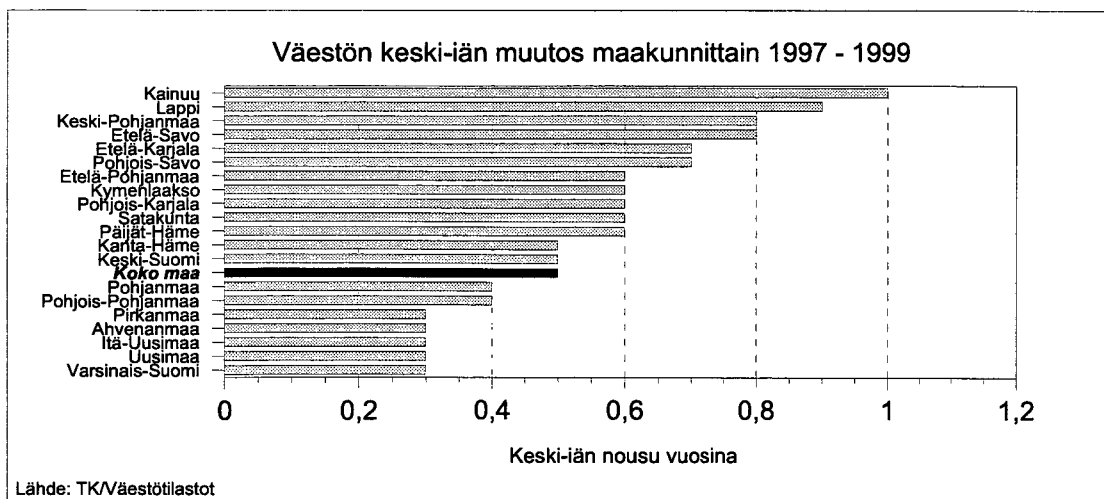
Kuva 19. Väestön keski-ikä seutukunnittain 1999.

Kuva 20. Väestön keski-ikä maakunnittain 1999.

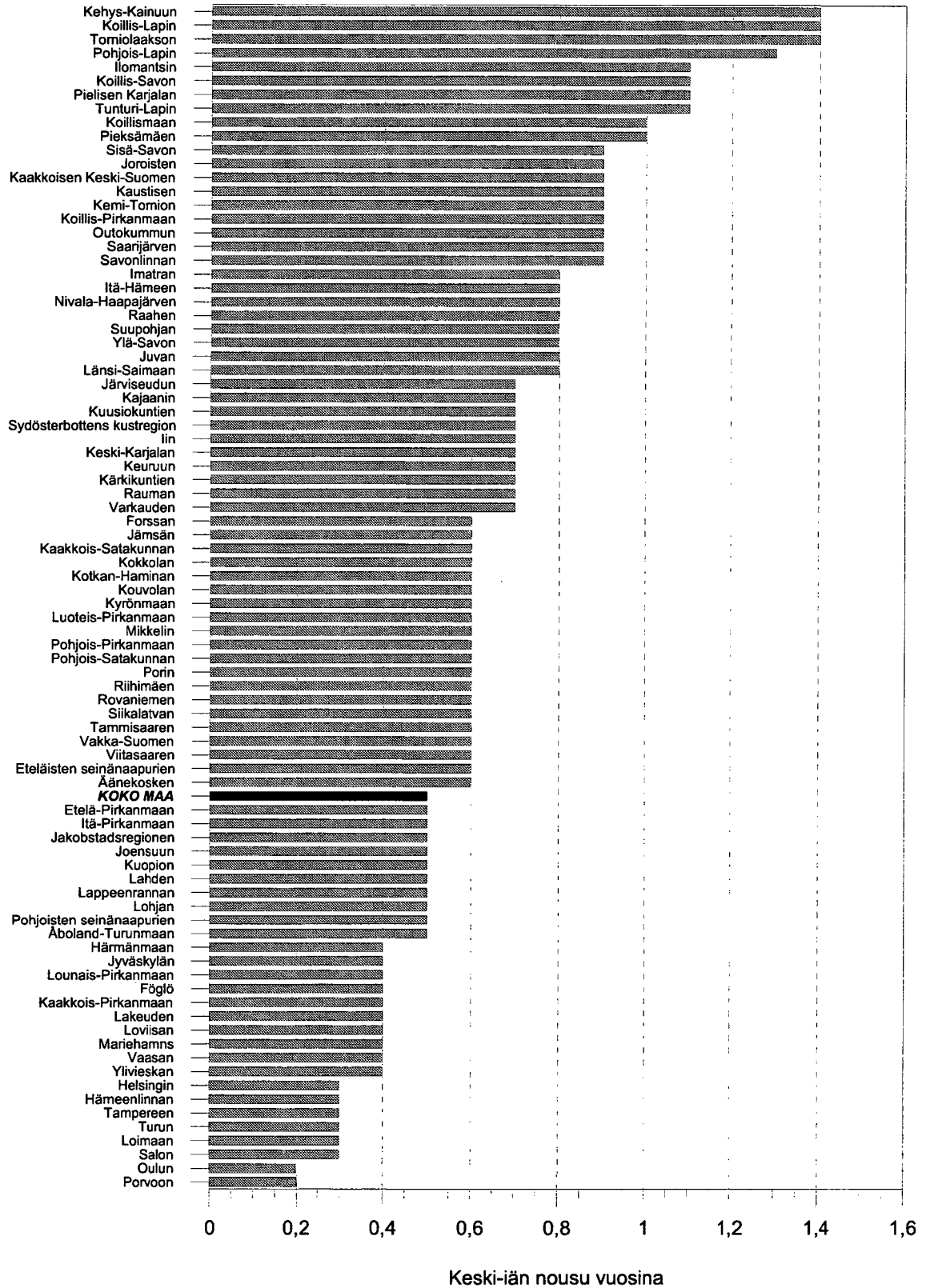

Kuva 21. Väestön keski-ikämuutos seutukunnittain 1997 - 1999.

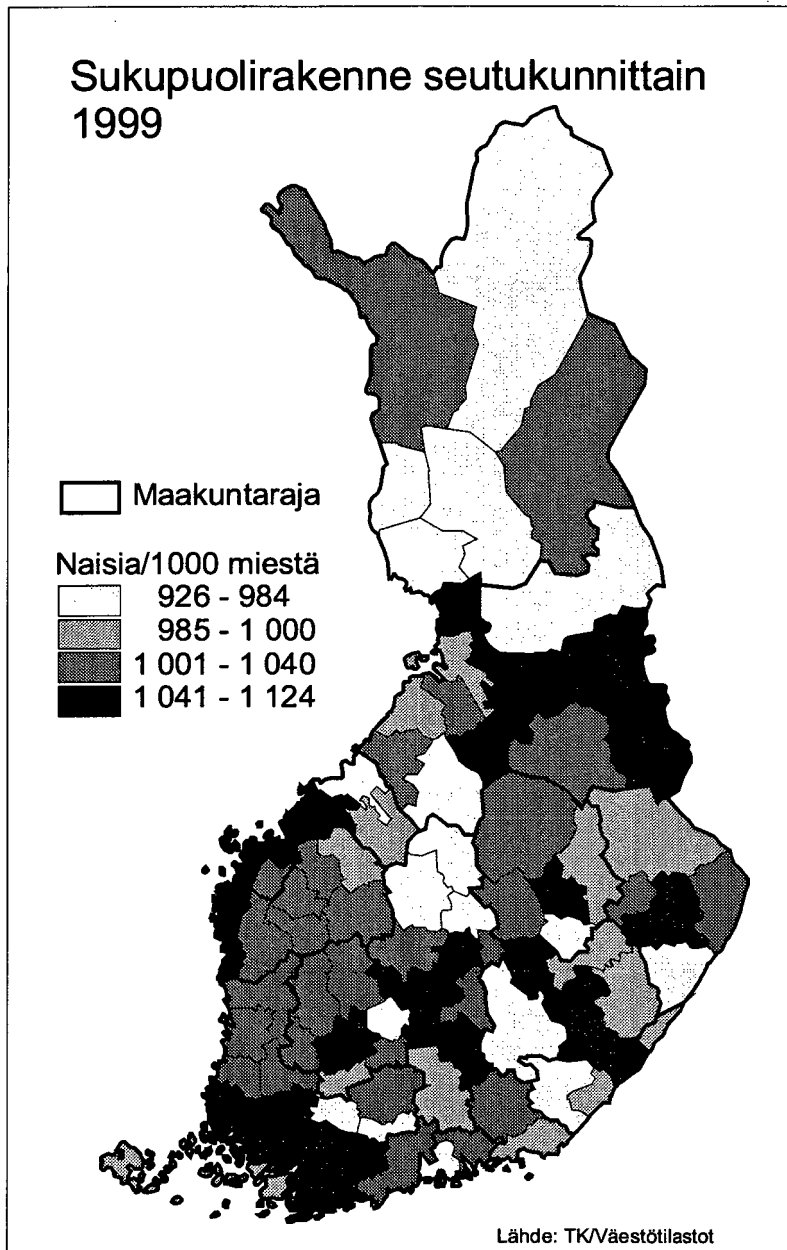
Kuva 22. Väestön keski-ikämuutos maakunnittain 1997 - 1999.

Väestön keski-ian muutos seutukunnittain 1997 - 1999

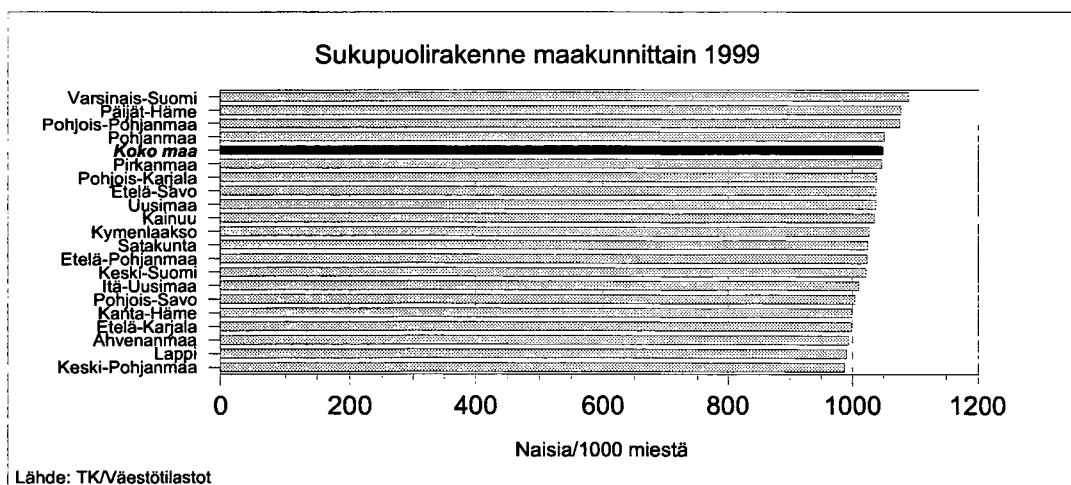

Lähde: TK/Väestöttilastot

Kuva 23. Väestön keski-ian muutos seutukunnittain 1997 – 1999.

Kuva 24. Sukupuolirakenne seutukunnittain 1999.

Kuva 25. Sukupuolirakenne maakunnittain 1999.

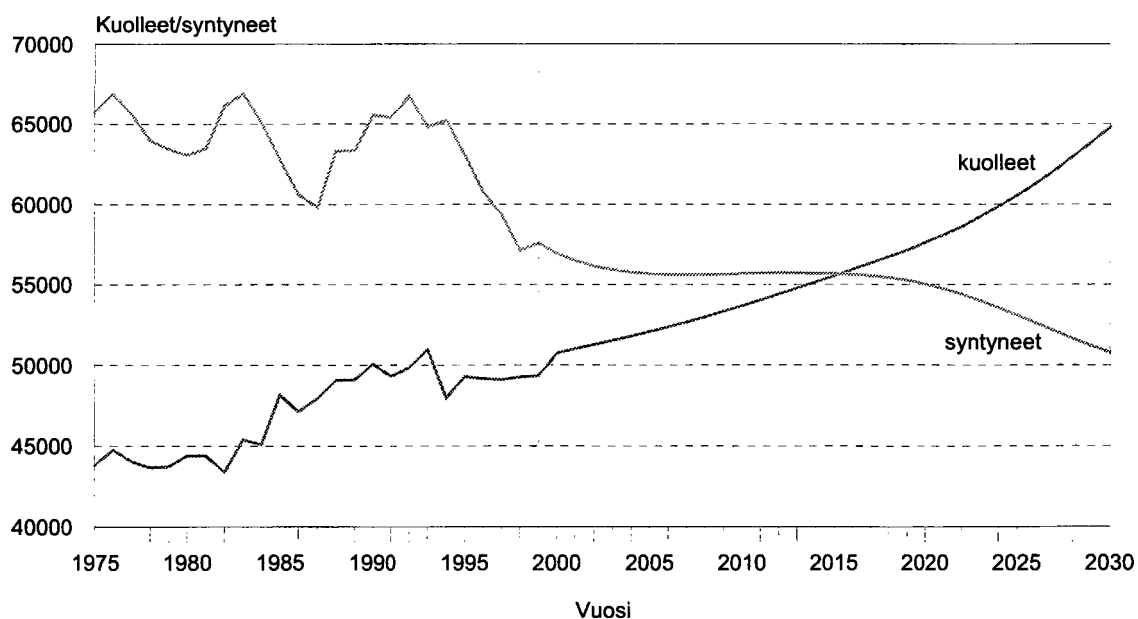
Syntyvyys ja kuolleisuus

Syntyvyys- ja kuolleisuusluvut kertovat syntyneiden ja kuolleiden määrän suhteessa koko väestöön. Syntyvyys oli korkeinta vuonna 1999 Oulun ja Lakeuden seutukunnissa, niissä tuhatta asukasta kohti syntyi yli 15 lasta. Pienimmillään Kärkikuntien seutukunnassa vastaava luku oli alle seitsemän. Myös Ilomantsin ja Koillis-Savon seutukuntien alueilla syntyvyys oli pientä. Kuolleisuus oli puolestaan korkeinta Föglön seutukunnassa, yli 20 promillea, ja matalinta Oulun seutukunnassa, alle seitsemän promillea.

Syntyneiden enemmyydellä eli syntyneiden ja kuolleiden määrän erotuksella ilmaistaan *luonnollisen väestönmuutoksen* suuntaa ja suuruutta. Vuonna 1999 koko maassa syntyneitä oli enemmän kuin kuolleita, mutta syntyneiden enemmyyden ennustetaan jatkuvasti pienenevän, kun syntyvyys laskee ja kuolleisuus nousee. Vuoden 2015 jälkeen luonnollisen väestönmuutoksen odotetaan kääntyvän Suomessa negatiiviseksi.

Seutukunnista kolmasosassa syntyneitä oli vuonna 1999 enemmän kuin kuolleita, eli väestönmuutos oli positiivinen. Syntyneiden enemmisyys oli suurinta Oulun seutukunnassa. Föglön seutukunnassa syntyneitä oli vähiten suhteessa kuolleiden määrään. Maakunnista kymmenessä luonnollinen väestönmuutos oli positiivinen ja kymmenessä negatiivinen. Eniten luonnollista väestönkasvua tapahtui Pohjois-Pohjanmaalla. Heikointa luonnollinen väestönkehitys oli Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan maakunnissa.

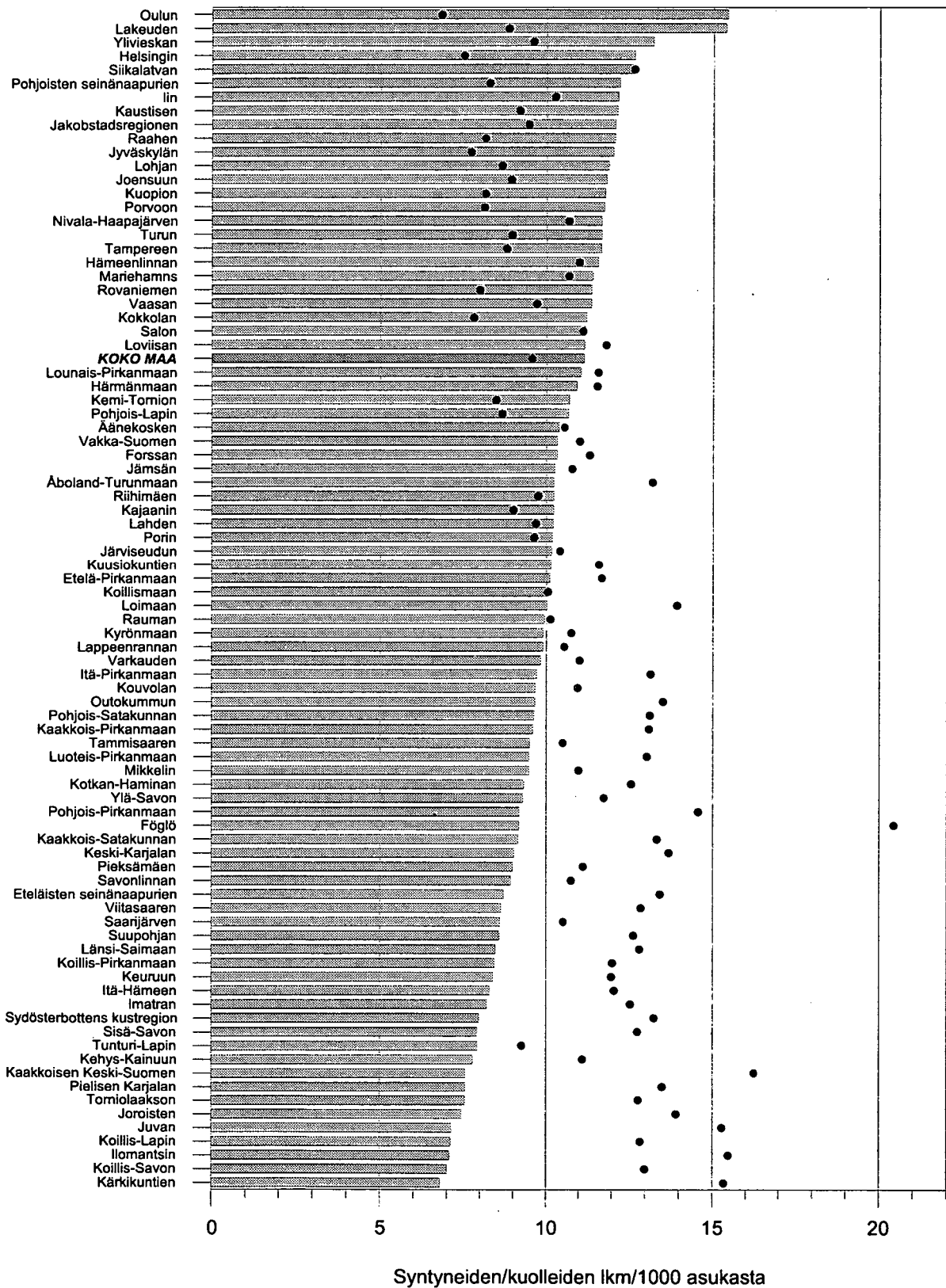
Syntyneet ja kuolleet koko maassa 1975 - 1999 sekä ennuste vuoteen 2030

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 26. Syntyneet ja kuolleet koko maassa 1975 – 1999 sekä ennuste vuoteen 2030.

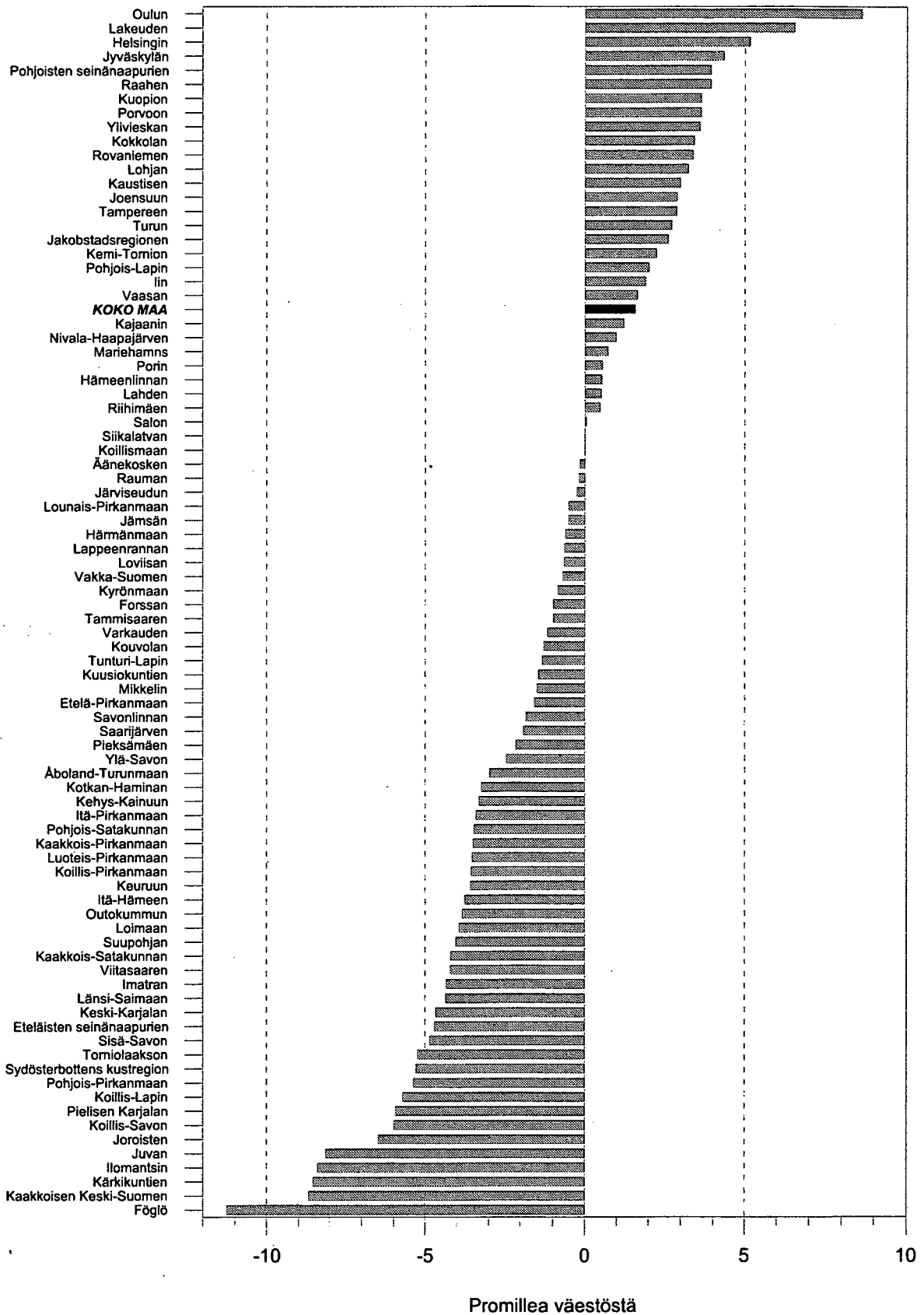
Syntyneet ja kuolleet seutukunnittain 1999

Lähde: TK/Väestötilastot

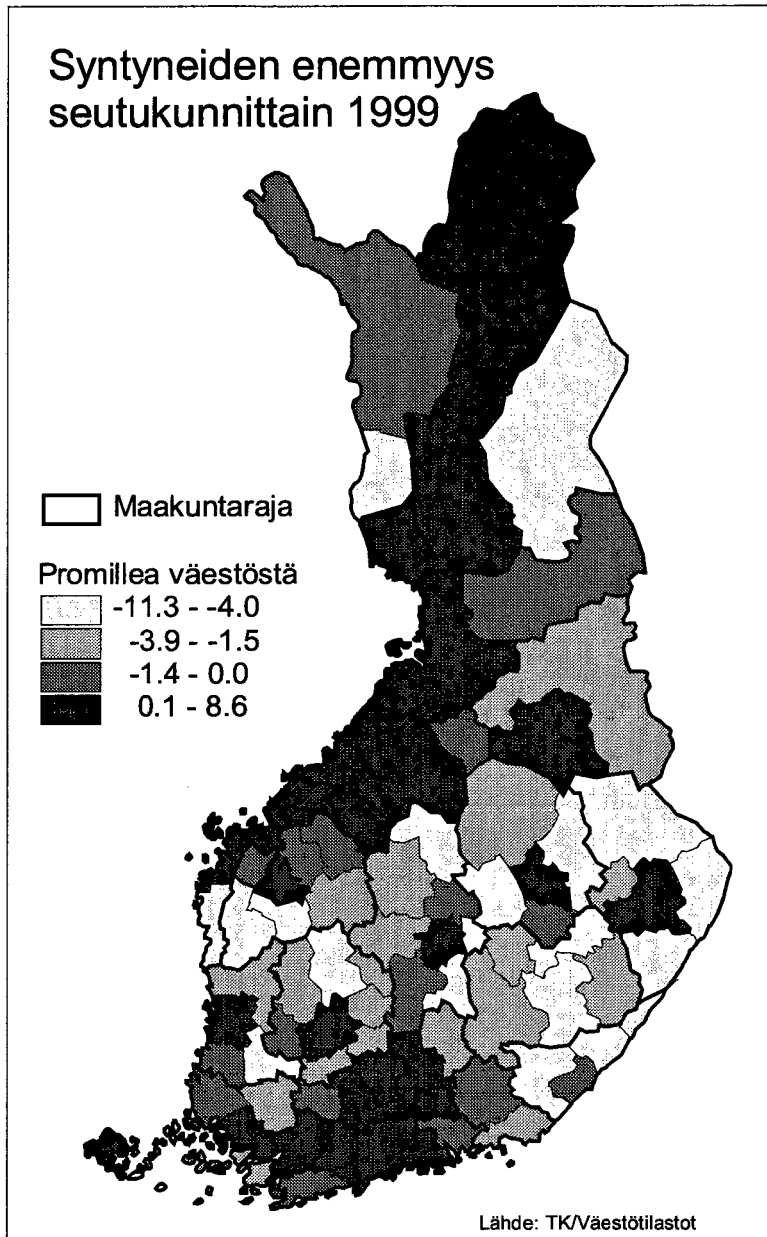
Kuva 27. Syntyneet ja kuolleet seutukunnittain 1999.

Syntyneiden enemmitys seutukunnittain 1999

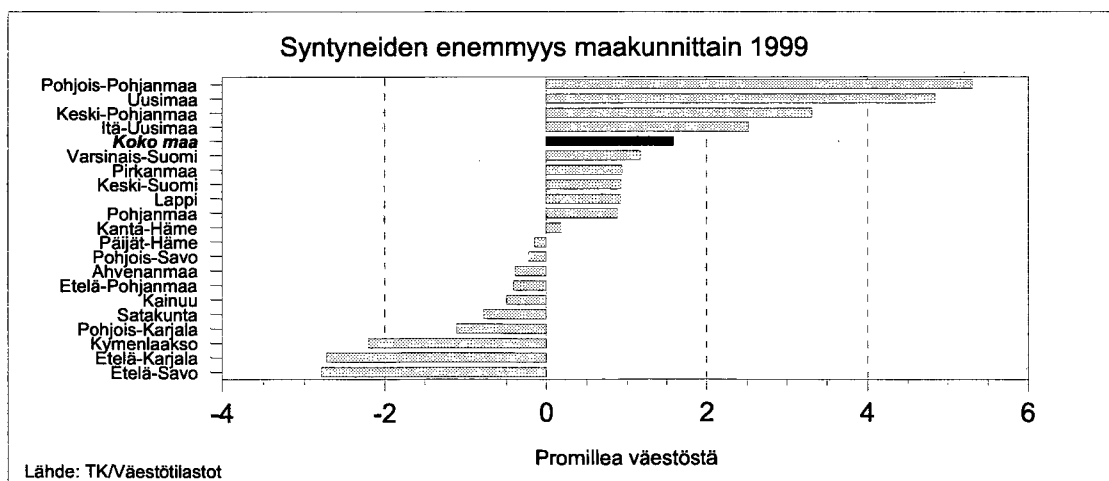

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 28. Syntyneiden enemmitys seutukunnittain 1999.

Kuva 29. Syntyneiden enemmitys seutukunnittain 1999.

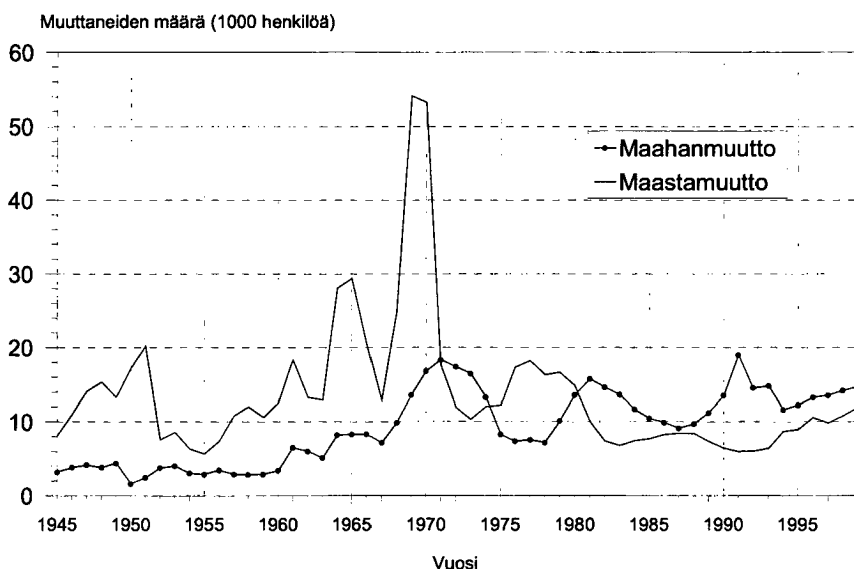
Kuva 30. Syntyneiden enemmitys maakunnittain 1999.

Muutot

Muuttotase oli vuonna 1999 positiivinen kahdeksassatoista seutukunnassa, joista suurin osa oli yli 40 000 asukkaan seutukuntia. Tätä pienempiä muuttovoittoisia seutukuntia olivat Loimaan, Maarianhaminan ja Föglön seutukunnat. Positiivisin muuttotase oli Oulun seutukunnassa, joka oli myös Pohjois-Suomen ainoa muuttovoittoinen seutukunta. Eniten väestöä menettivät muuttoliikkeen seurauksena Koillis-Lapin, Koillismaan ja Ilomantsin seutukunnat. Maakunnista seitsemän oli muuttovoittoista, kärjessä Uusimaa ja Itä-Uusimaa. Lapissa ja Kainuussa muuttotase oli yli kymmenen promillea miinuksella.

Suomessa maahanmuutto on ollut 1980-luvun alusta alkaen suurempaa kuin maastamuutto. Vuonna 1999 nettomaahanmuutto oli negatiivinen ainoastaan Ahvenanmaan maakunnassa. Etelä-Karjalassa maahanmuuttajia oli suhteessa eniten maastamuuttajiin nähden. Myös suurin osa seutukunnista sai muuttovoittoa maiden välisessä muutossa, eniten Föglön seutukunta.

Siirtolaisuus koko maassa 1945 - 1999

Lähde: TK/Väestötilastot

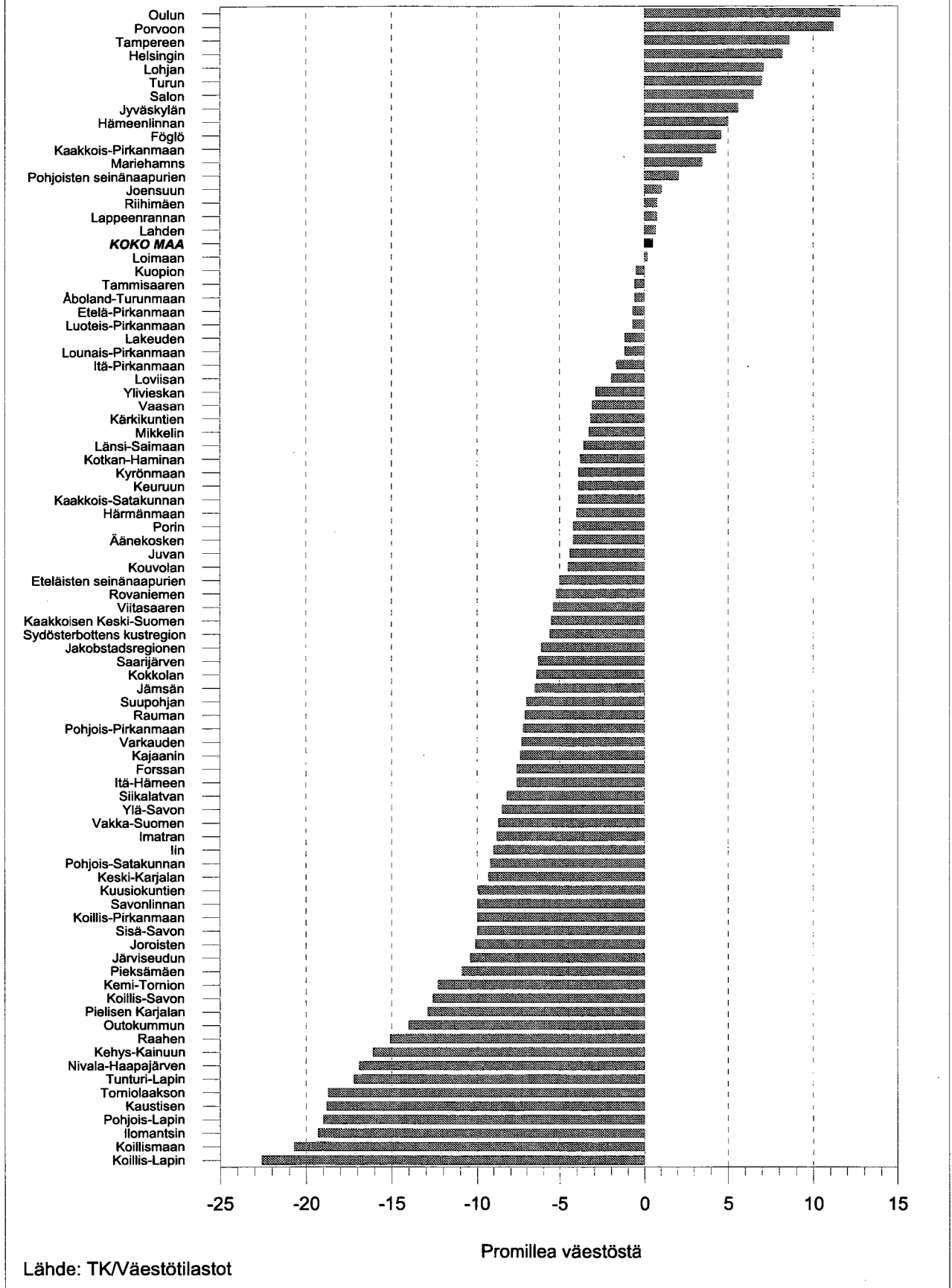
Kuva 31. Siirtolaisuus koko maassa 1945 – 1999.

Ulkomaalaisväestö

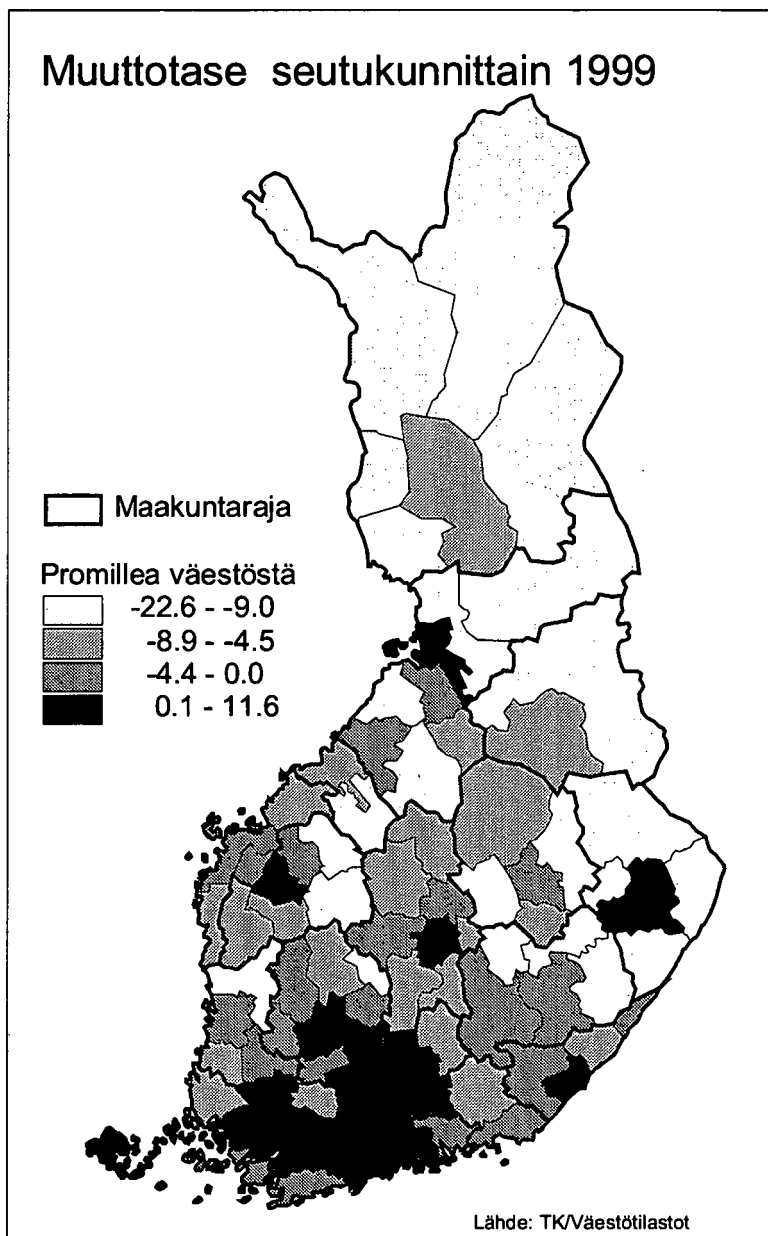
Ulkomaalaisten määrä on kasvanut Suomessa huomattavasti koko 1990-luvun ajan. Vuonna 1999 ulkomaalaisia oli koko maassa 87 680 henkeä, mikä on 1.7 % väestöstä. Lähes puolet heistä asui Helsingin seutukunnassa. Maarianhaminan seutukunnassa ulkomaalaisten osuus väestöstä oli suurin, 4.4 %. Pienimmäksi ulkomaalaisten osuus jäi Eteläisten seinänaapureiden, Lakeuden, Kuusiokuntien, Kyrönmaan ja Siikalatvan seutukunnissa. Ulkomaalaisia asui maakunnista suhteellisesti eniten Ahvenanmaalla ja vähiten Etelä-Pohjanmaalla.

Venäläiset ovat maassamme selvästi suurin ulkomaalaisryhmä, heitä on reilu viidennes koko ulkomaalaisväestöstä. Seuraavaksi eniten Suomessa asuu virolaisia ja ruotsalaisia.

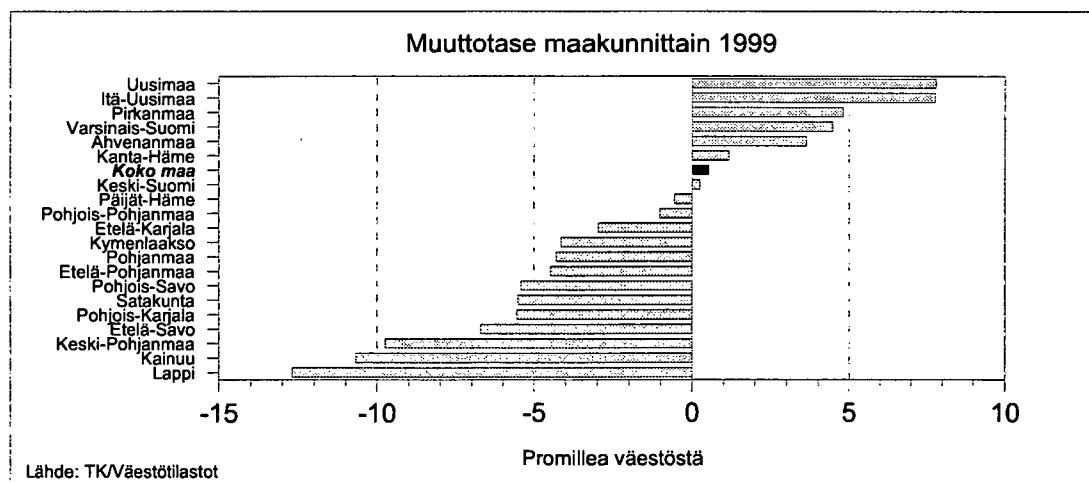
Muuttotase seutukunnittain 1999

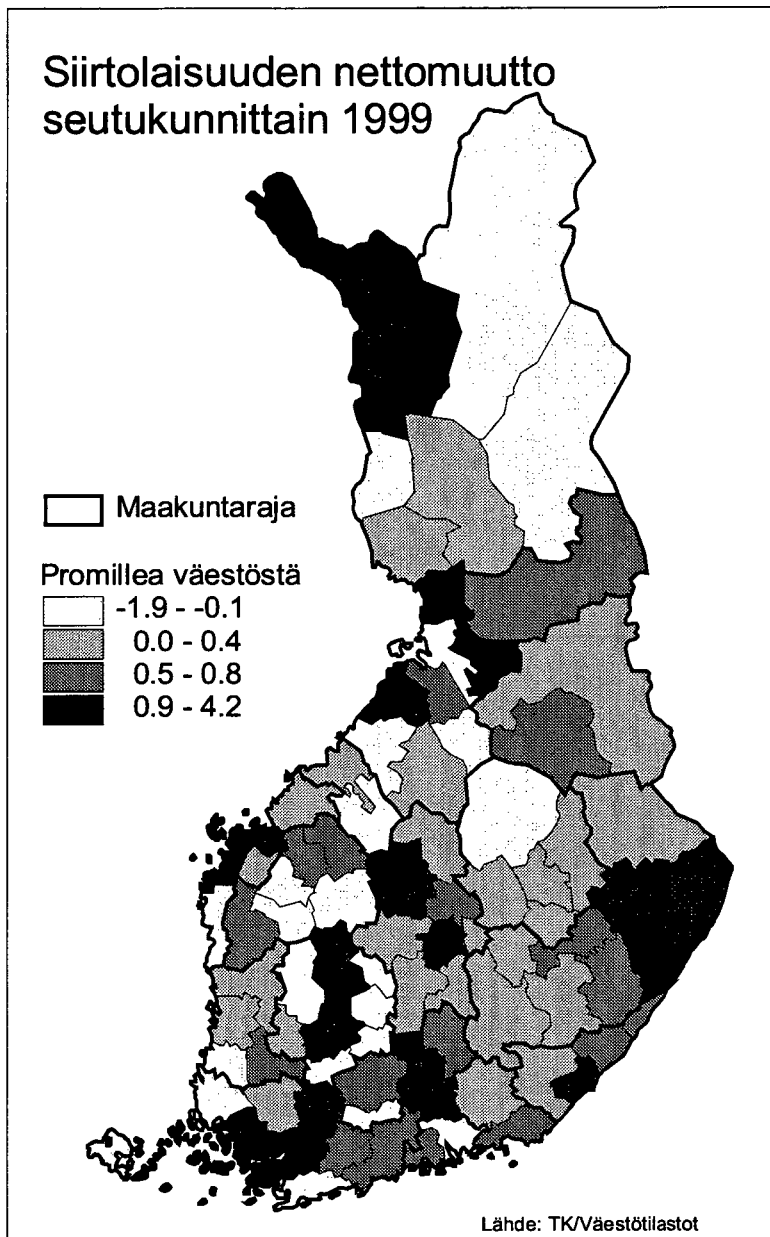
Kuva 32. Muuttotase seutukunnittain 1999.

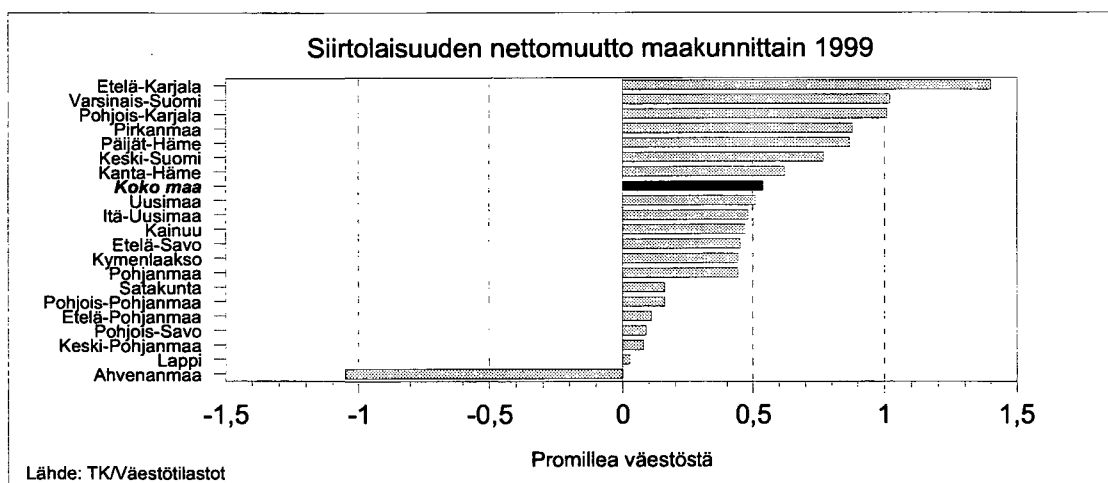
Kuva 33. Muuttotase seutukunnittain 1999.

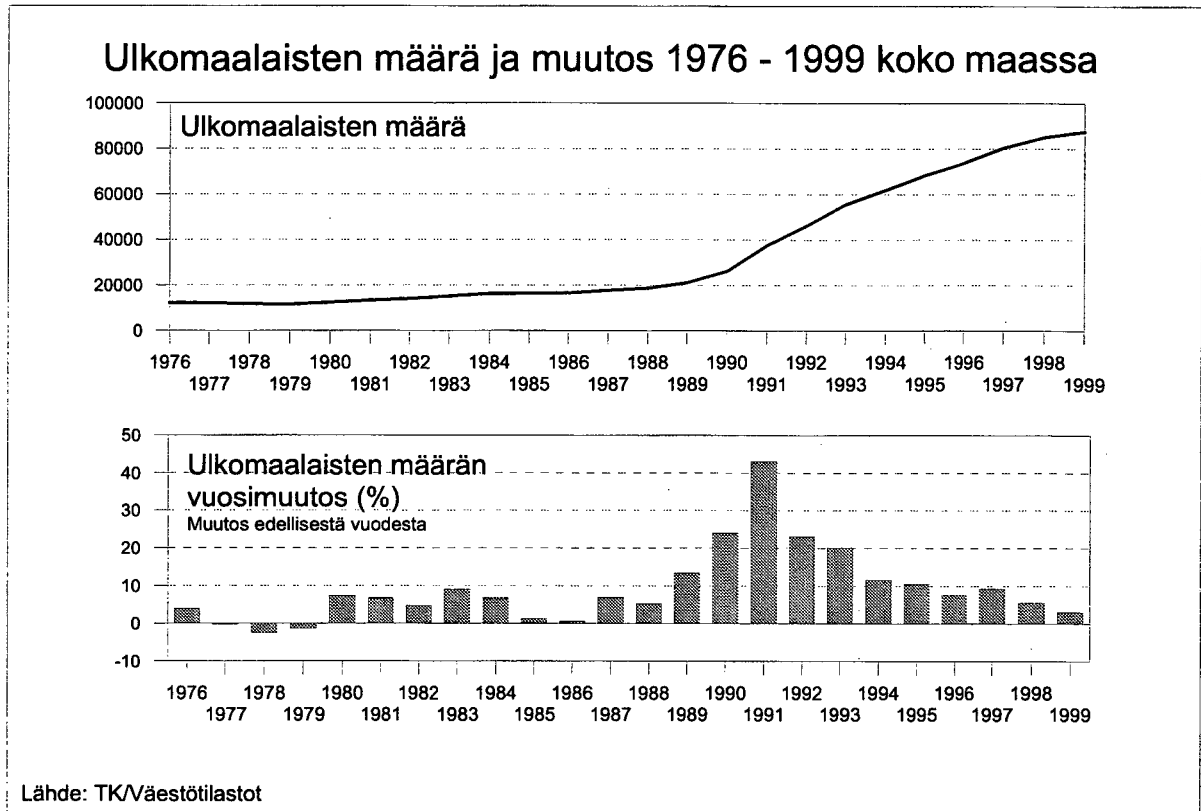
Kuva 34. Muuttotase maakunnittain 1999.

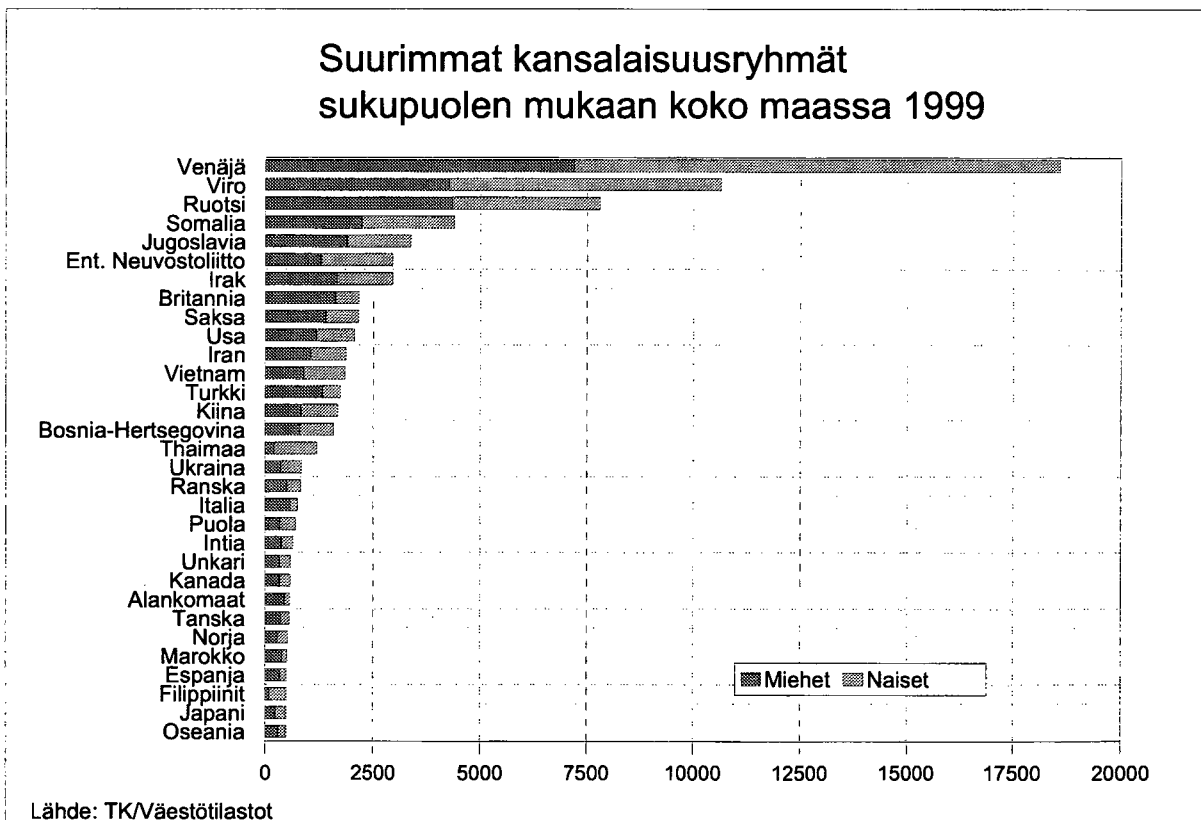
Kuva 35. Siirtolaisuuden nettomuutto seutukunnittain 1999.

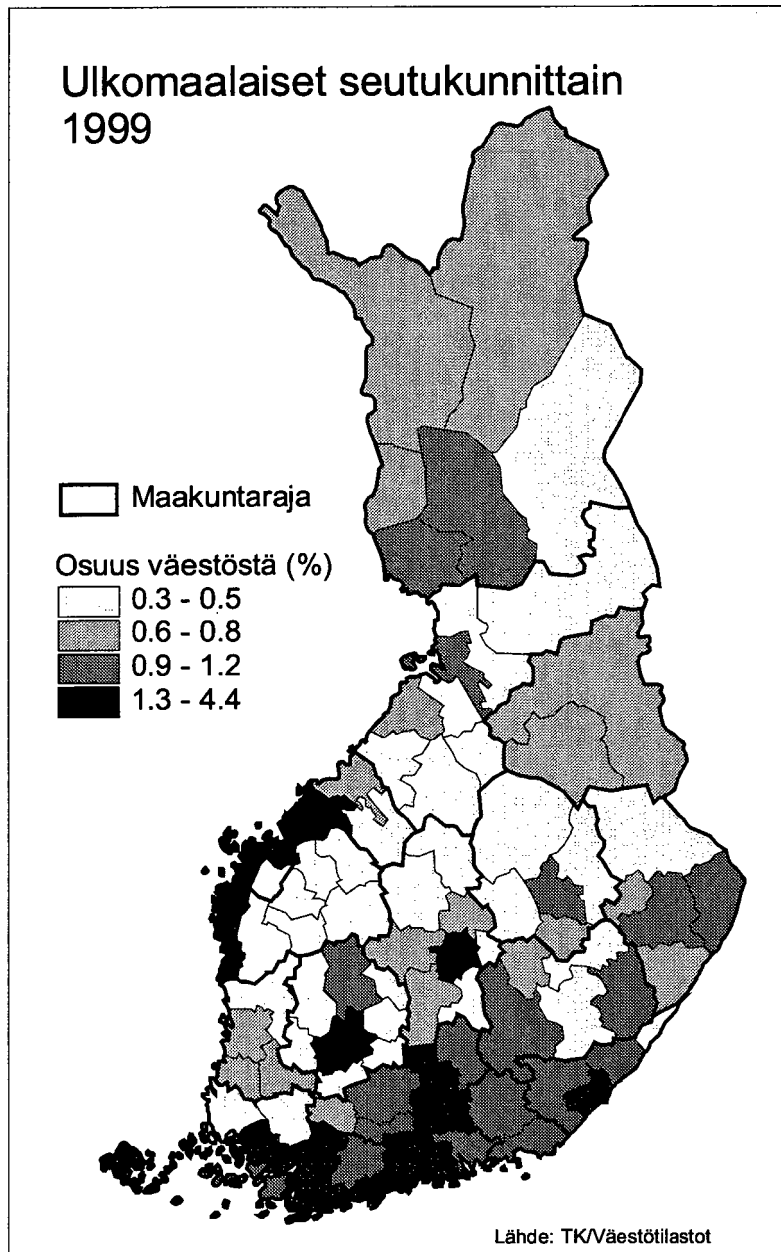
Kuva 36. Siirtolaisuuden nettomuutto maakunnittain 1999.

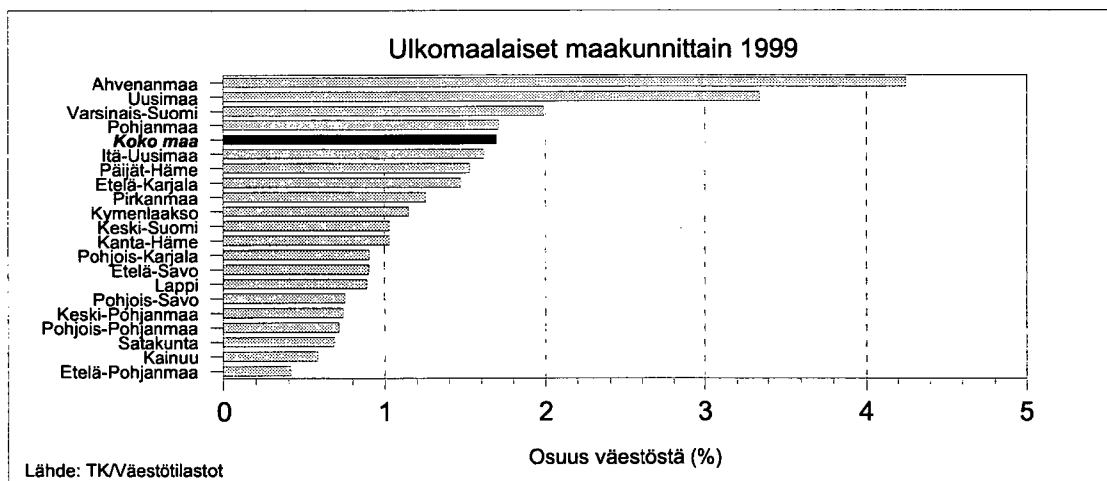
Kuva 37. Ulkomaalaisten määrä ja muutos 1976 – 1999 koko maassa.

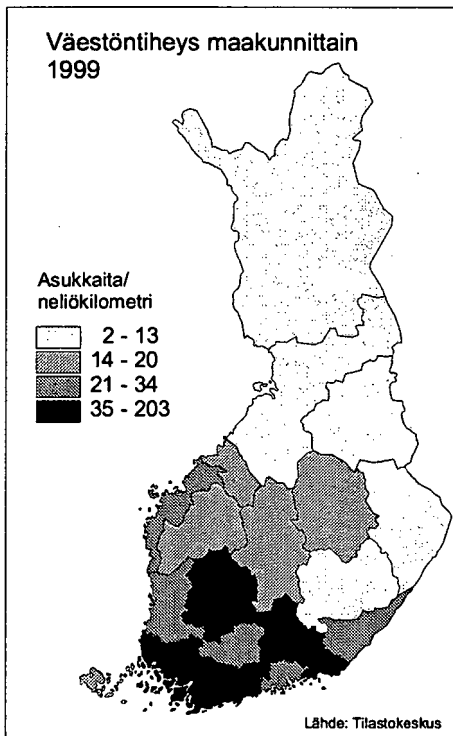
Kuva 38. Suurimmat kansalaisuusryhmät sukupuolen mukaan koko maassa 1999.

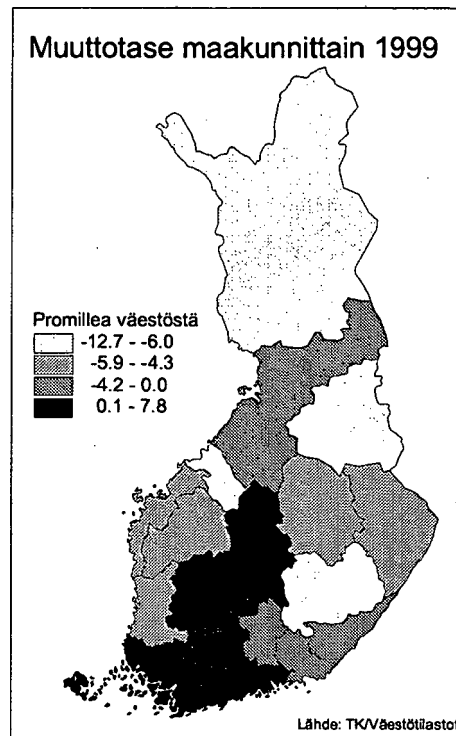
Kuva 39. Ulkomaalaiset seutukunnittain 1999.

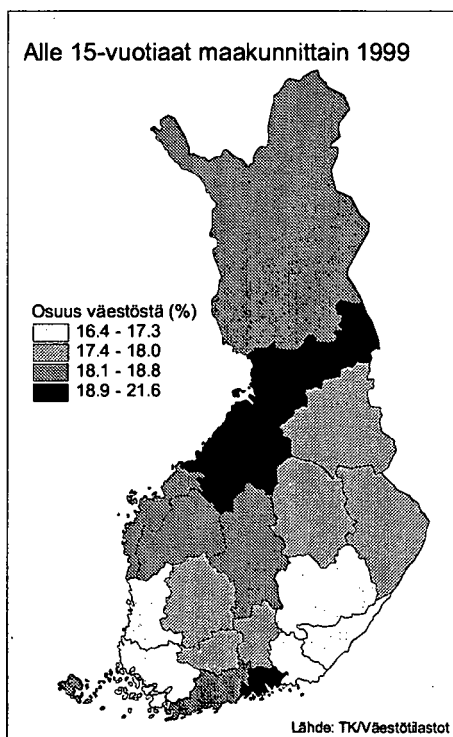
Kuva 40. Ulkomaalaiset maakunnittain 1999.

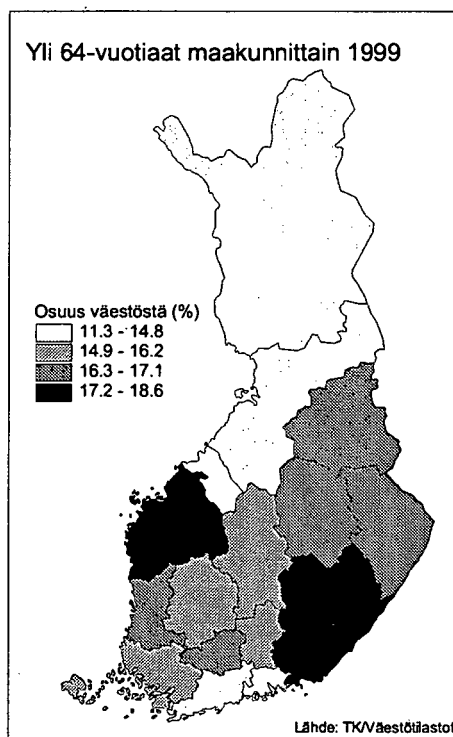
Kuva 41. Väestötiheys maakunnittain 1999.

Kuva 42. Muuttotase maakunnittain 1999.

Kuva 43. Alle 15-vuotiaat maakunnittain 1999.

Kuva 44. Yli 64-vuotiaat maakunnittain 1999.

ELINKEINOELÄMÄ

Yritykset ja toimipaikat

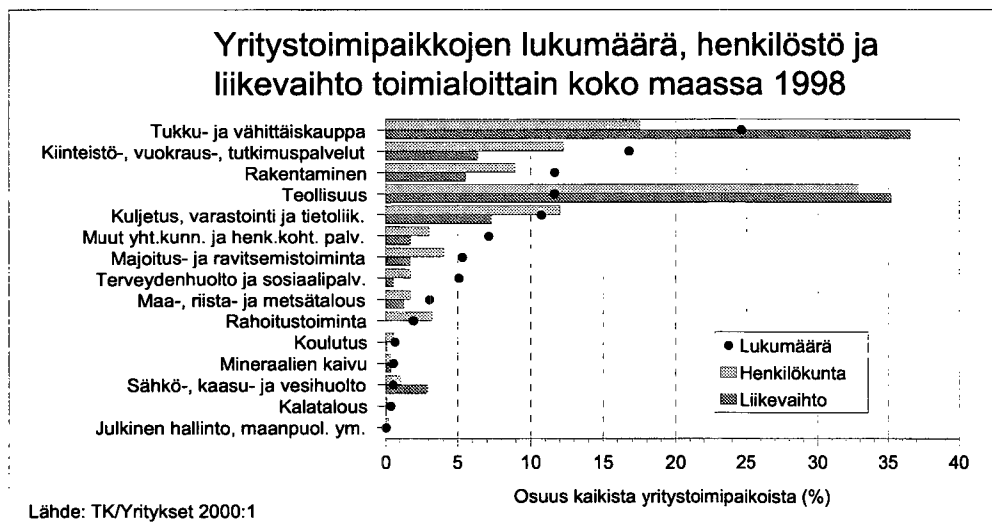
Tukku- ja vähittäiskauppa oli vuonna 1998 suurin yksittäinen toimiala sekä yritys-toimipaikkojen lukumäärällä että liikevaihdon määrällä mitattuna. Näillä toimialoilla syntyi lähes 37 % toimipaikkojen liikevaihdosta. Henkilökunnan määrällä mitattuna teollisuus oli toimialoista merkittävin, sillä toimipaikkojen henkilöstöstä kolmannes toimi teollisuustoimialoilla.

Sekä teollisuuden että vähittäiskaupan yritysten määrä oli korkeimmillaan vuonna 1990. Sen jälkeen yritysten määrä väheni teollisuudessa vuoteen 1994 ja vähittäiskaupassa vuoteen 1995 asti.

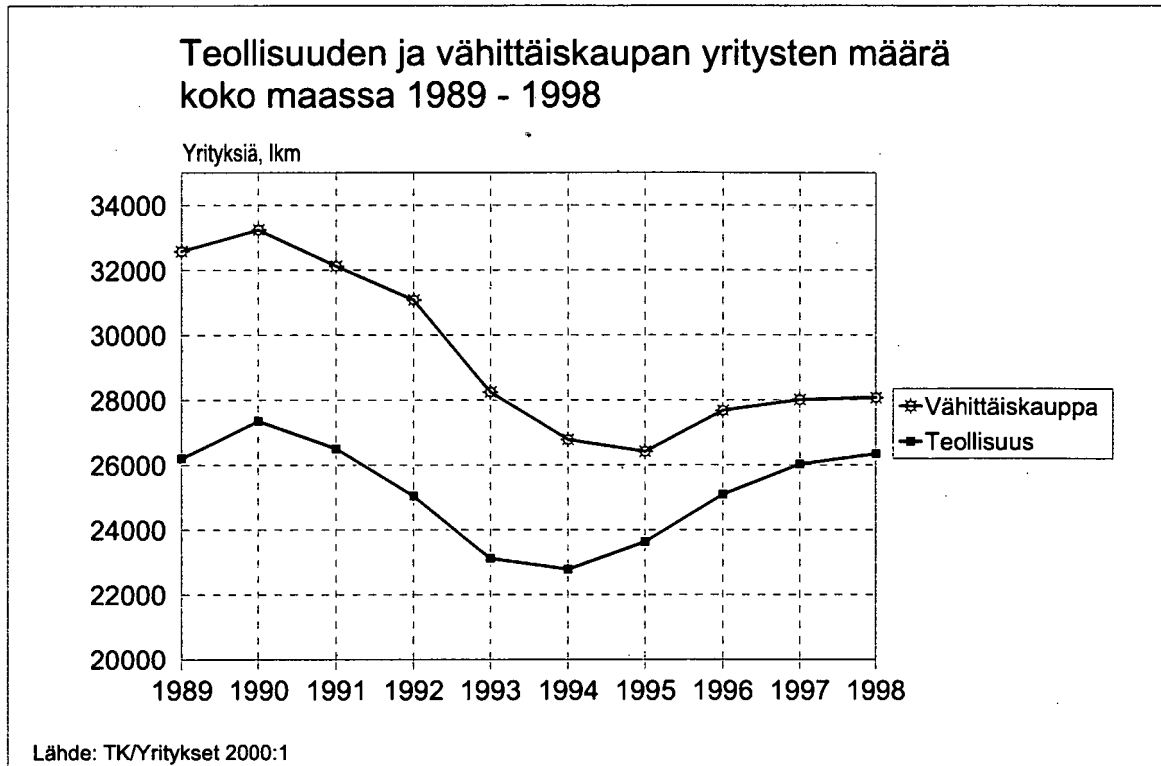
Koko maan yritystoimipaikoista useampi kuin joka neljäs sijaitsi Uudellamaalla vuonna 1998. Uudenmaan yritysten osuus koko maan toimipaikkojen henkilöstöstä ja liikevaihdosta oli noin kolmannes.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan elokuussa 2000 yritysten toimipaikkoja oli koko maassa 288 060 (tarkistamaton rekisteritieto). Määrällisesti vähiten toimipaikkoja oli Föglön seutukunnassa. Asukaslukuun suhteutettuna toimipaikkoja oli kuitenkin Föglössä eniten (104/1 000 as). Maakunnista toimipaikkojen suhteellinen määrä oli pienin Kainuussa sekä Pohjois-Pohjanmaalla ja suurin Ahvenanmaalla. Rekisteri kattaa kaikki yritykset, yhteisöt ja yksityiset elinkeinonharjoittajat, jotka ovat arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina lukuun ottamatta julkisia viranomaisia.

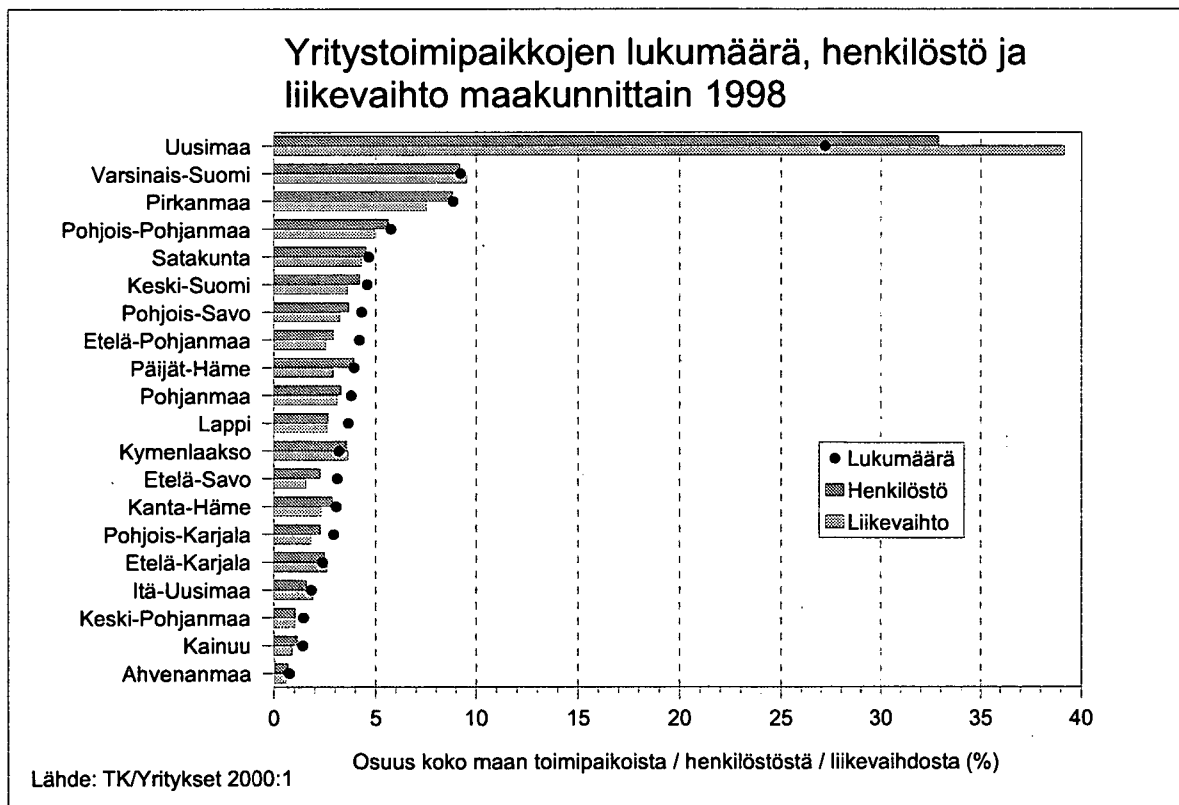
Vuodesta 1995 vuoteen 1998 toimipaikkojen lukumäärä kasvoi suhteellisesti eniten Föglön seutukunnassa. Toimipaikkojen henkilökunta kasvoi vastaavana aikana eniten Lakeuden seutukunnassa ja liikevaihto Salon seutukunnan alueella. Siikalatvan seutukunta oli ainoa, jossa toimipaikkoja oli vähemmän vuonna 1998 kuin vuonna 1995. Toimipaikkojen henkilöstö on vähentynyt puolestaan kolmessa ja liikevaihto kuudessa seutukunnassa. Maakunnittain tarkasteltuna niin toimipaikkojen lukumäärä, henkilökunta kuin liikevaihtokin kasvoivat kaikkialla. Maakuntien väliset erot ovat tosin suuret. Vähäisintä kasvu oli Itä-Uudellamaalla yritysten liikevaihdon osalta.

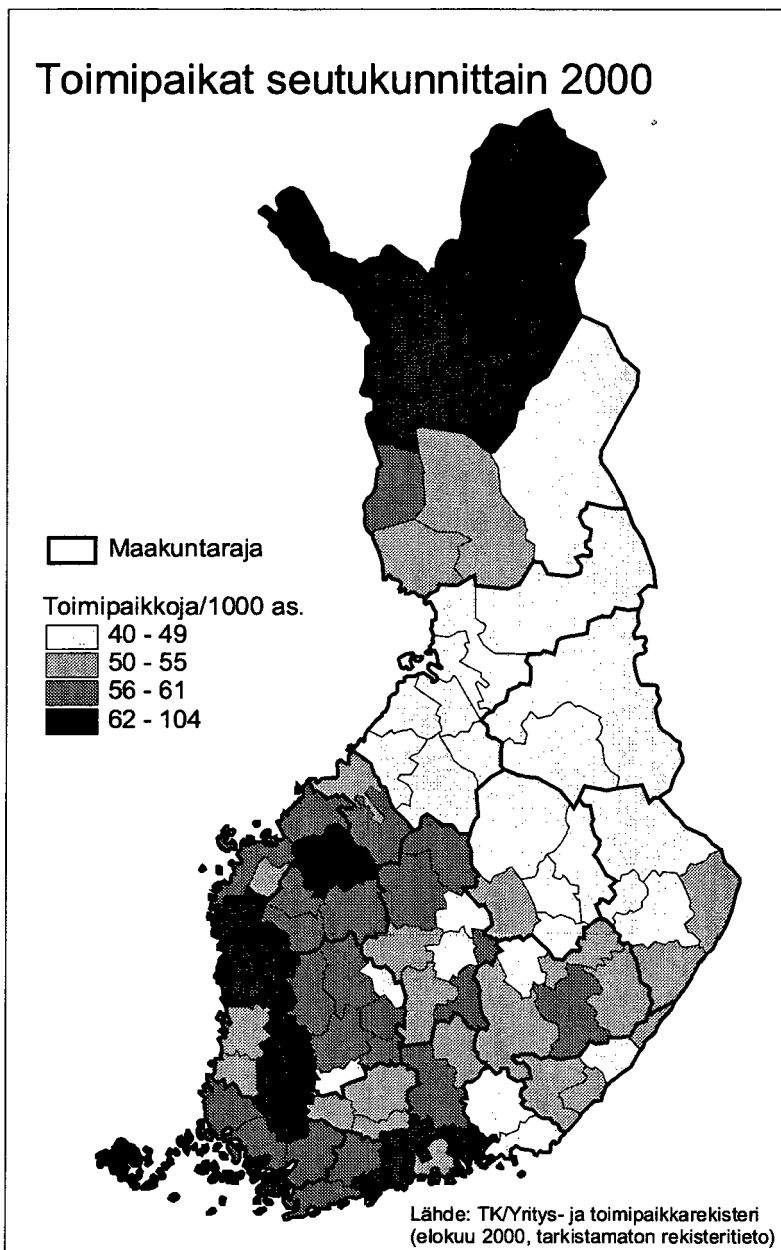
Kuva 45. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain koko maassa 1998.

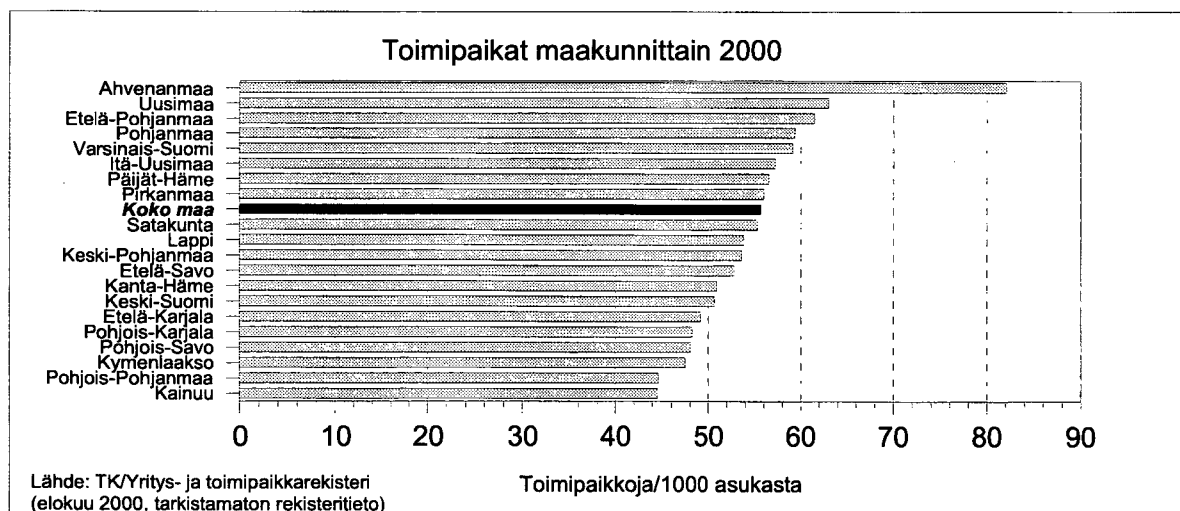
Kuva 46. Teollisuuden ja vähittäiskaupan yritysten määrä koko maassa 1989 – 1998.

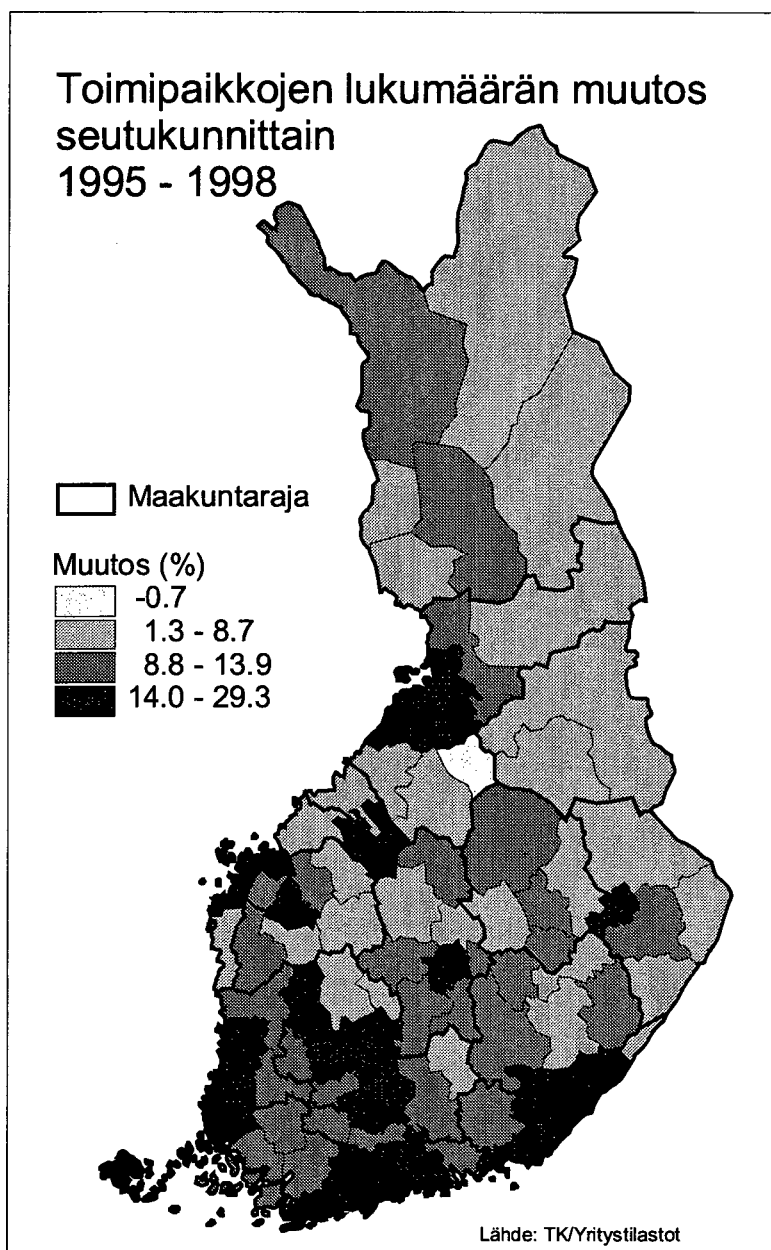
Kuva 47. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto maakunnittain 1998.

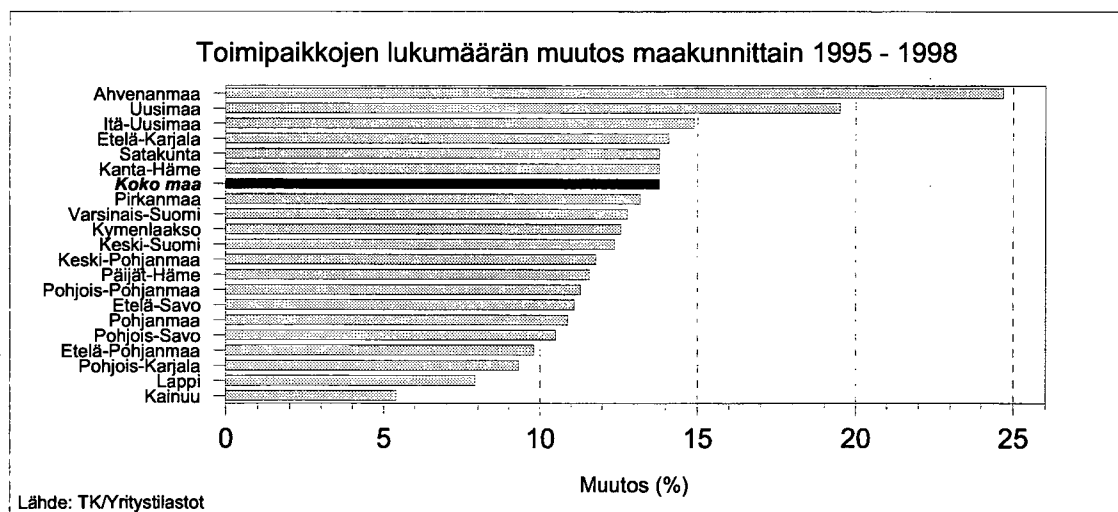
Kuva 48. Toimipaikat seutukunnittain 2000.

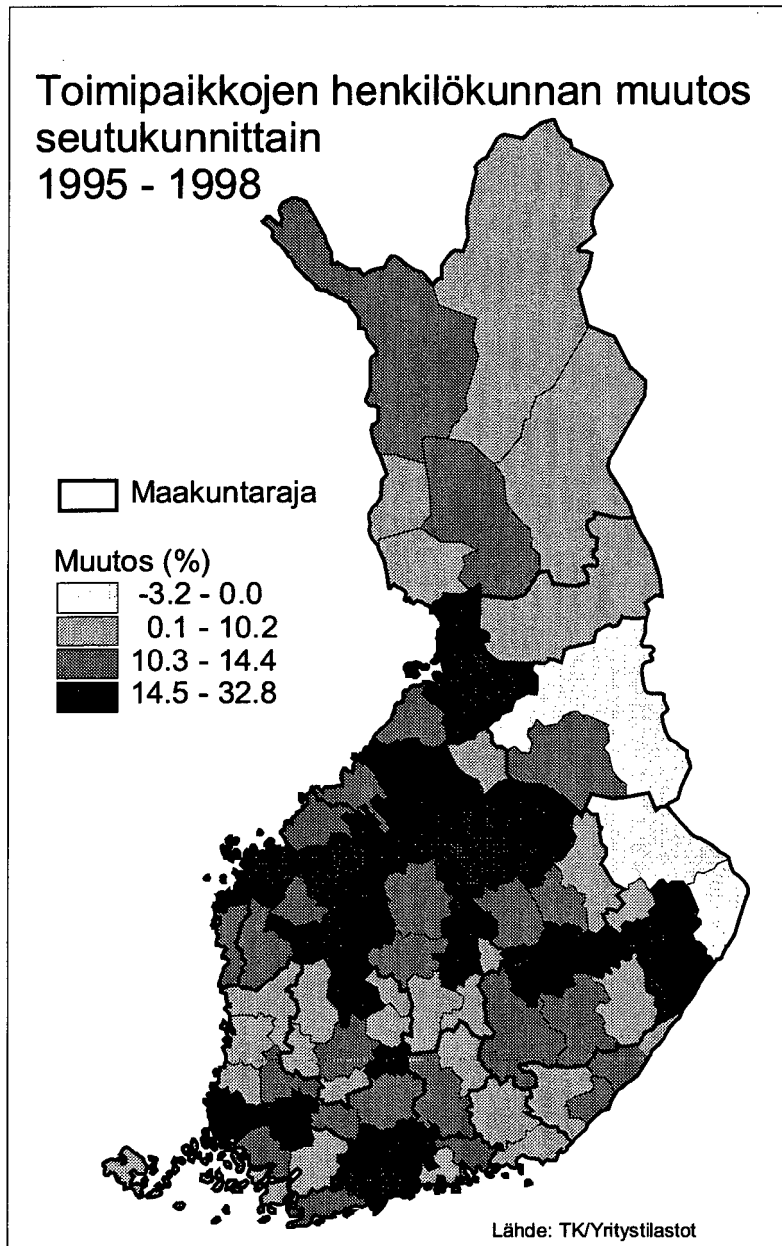
Kuva 49. Toimipaikat maakunnittain 2000.

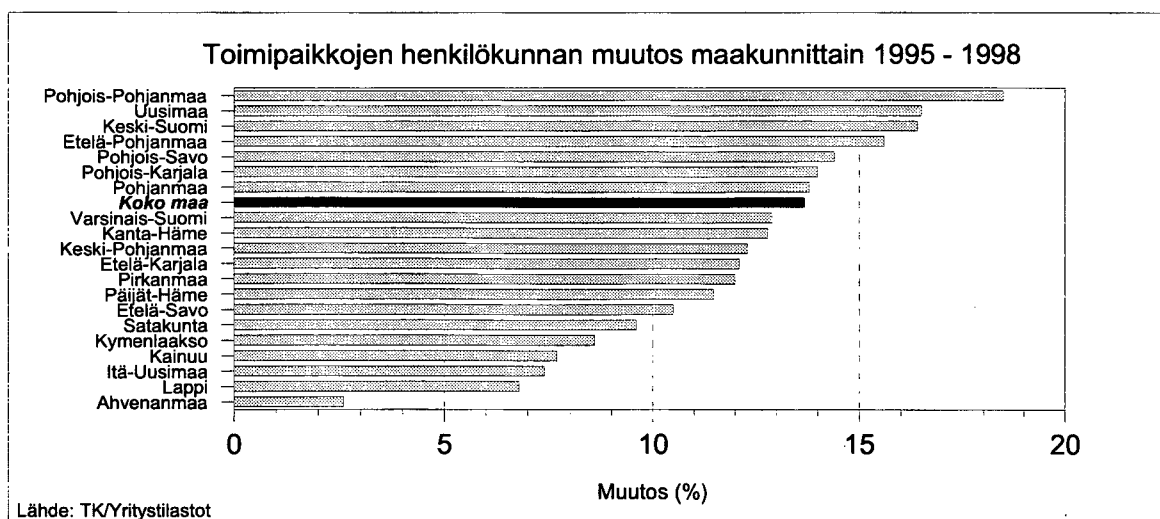
Kuva 50. Toimipaikkojen lukumäärän muutos seutukunnittain 1995 – 1998.

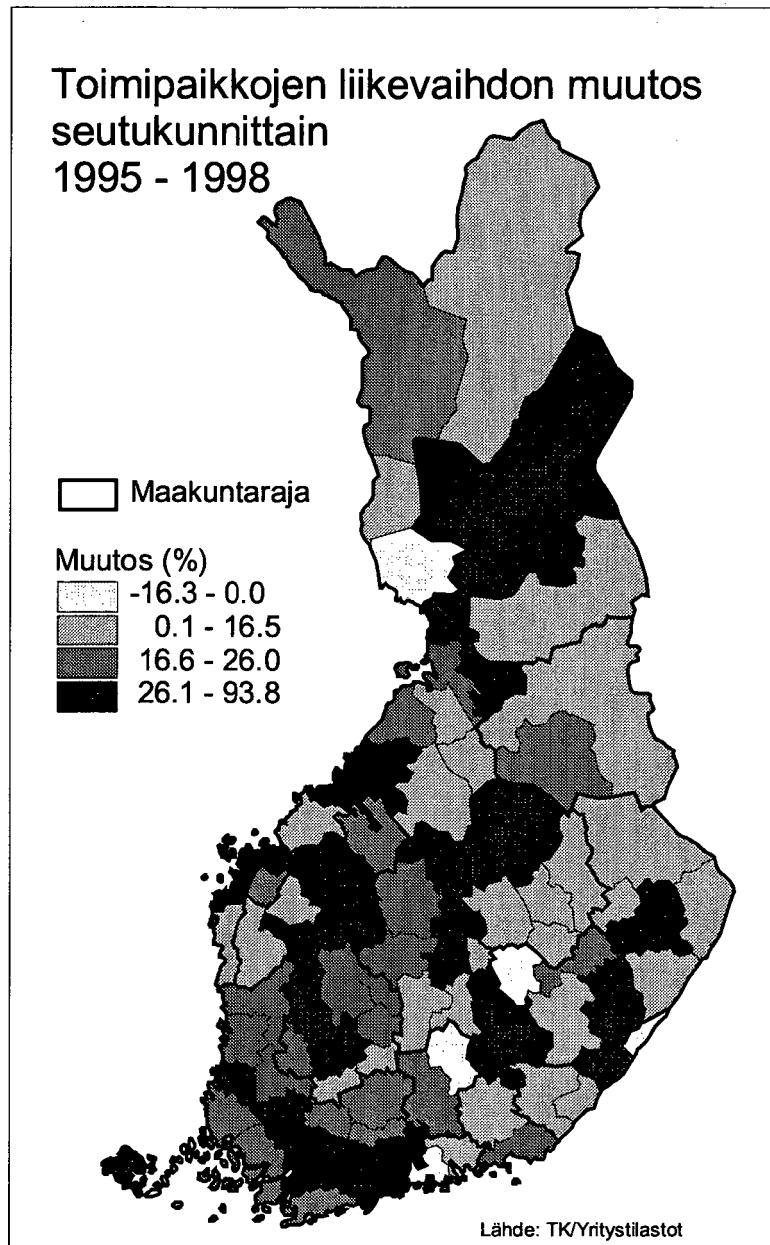
Kuva 51. Toimipaikkojen lukumäärän muutos maakunnittain 1995 – 1998.

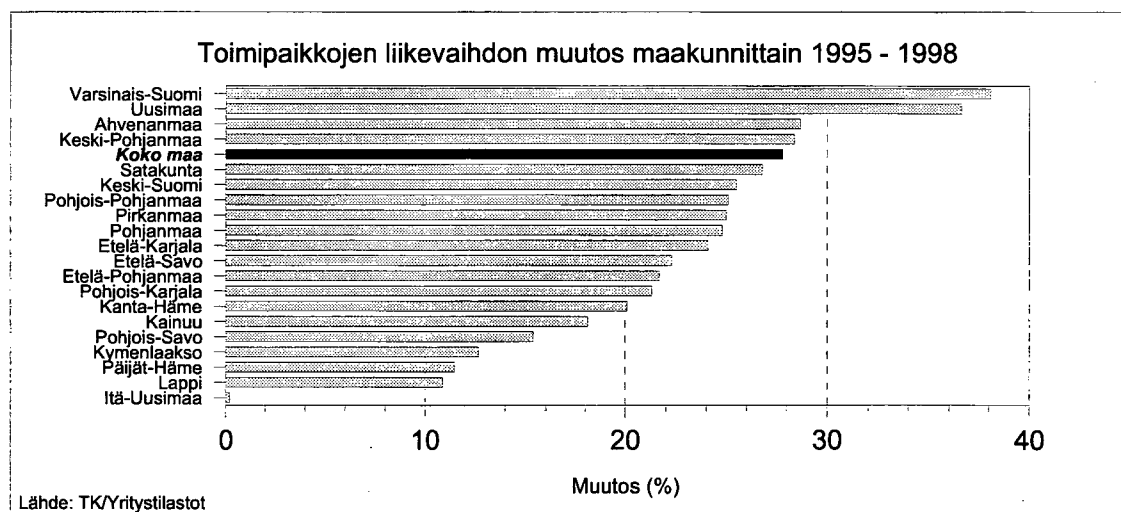
Kuva 52. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos seutukunnittain 1995 – 1998.

Kuva 53. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos maakunnittain 1995 – 1998.

Kuva 54. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos seutukunnittain 1995 – 1998.

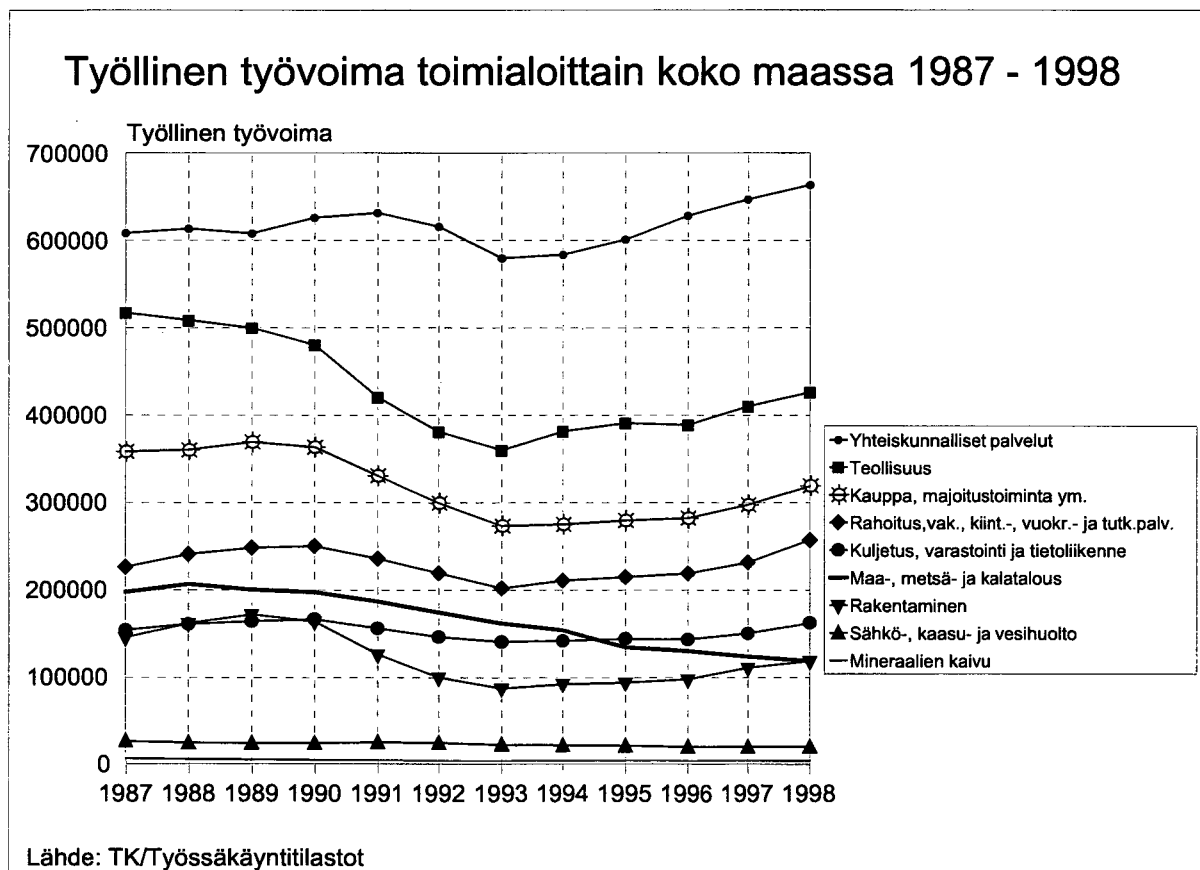
Kuva 55. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos maakunnittain 1995 – 1998.

Työpaikat ja työllinen työvoima

Suomessa oli vuoden 1998 lopussa yhteensä 2 132 704 työllistä työntekijää. Toimialoista yhteiskunnalliset palvelut on merkittävin työllistäjä. Työpaikkojen määrä väheni näillä toimialoilla hieman vuodesta 1997 vuoteen 1998, mutta niiden määrä on yhä lähes 664 000. Toiseksi eniten työpaikkoja oli teollisuudessa, noin 426 400. Mineraalien kaivu on puolestaan työntekijämäärältään pieni toimiala toimialaluokituksen kirjaintasolla mitattuna, se työllisti alle viisi tuhatta henkeä.

Työpaikat vähenivät 1990-luvun alussa selvimmin teollisuuden, rakentamisen ja kaupan toimialoilla. Vuoden 1993 jälkeen työpaikkojen määrä on kuitenkin noussut lähes kaikilla toimialoilla. Maa-, metsä- ja kalataloudessa työpaikkojen määrä on kuitenkin lähes puoliintunut 1990-luvun kuluessa.

Vuosien 1995 ja 1998 välillä työpaikkojen määrä on lisääntynyt koko maassa yli kymmenyksellä. Uudellamaalla kehitys on ollut nopeinta, siellä työpaikkoja oli vuonna 1998 16.5 % enemmän kuin vuonna 1995. Myös Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa työpaikat lisääntyivät yli 10 %. Vähiten työpaikat ovat lisääntyneet Kainuussa, Pohjois- ja Etelä-Karjalassa sekä Kymenlaaksoissa, alle 4 % kolmen vuoden aikana (kuva 83).

Kuva 56. Työllinen työvoima toimialoittain koko maassa 1987 – 1998.

Alkutuotanto

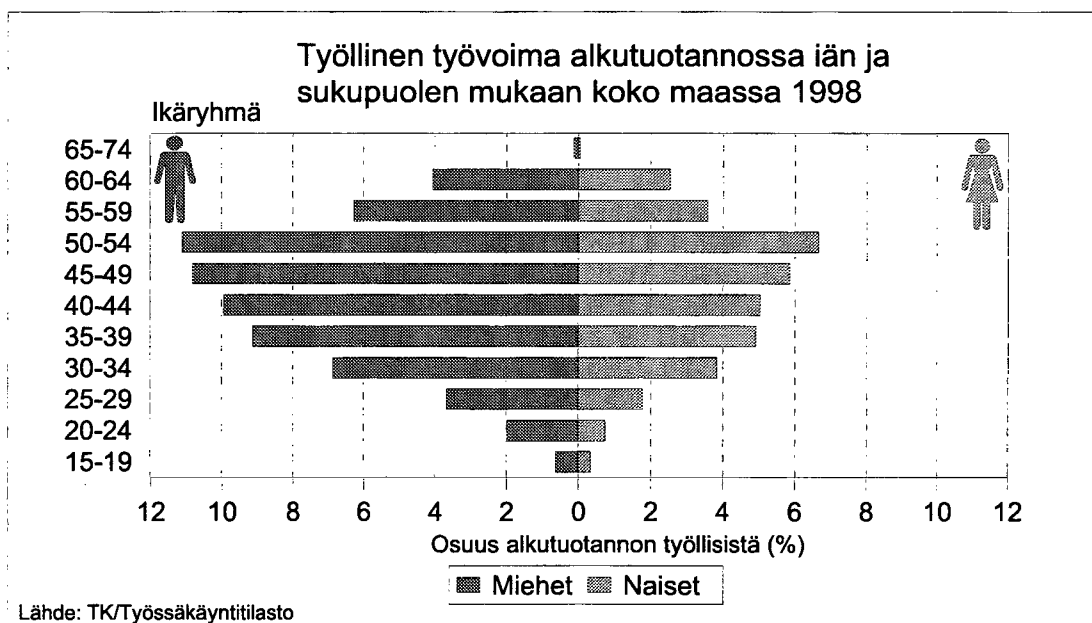
Vuonna 1998 alkutuotannossa työskentelevistä 50 – 54-vuotiaiden osuus oli suurin sekä miesten että naisten joukossa. Miesten osuus alkutuotannon työllisistä on huomattavasti naisten osuutta suurempi.

Alkutuotannon työllisten osuus koko työllisestä työvoimasta oli yli neljännes Kausitisen, Juvan ja Kärkikuntien seutukunnissa vuonna 1998. Helsingin seutukunnassa vastaava osuus oli vain puoli prosenttia ja Tampereen, Oulun ja Jyväskylän seutukunnissakin se jäi alle kahden prosentin. Maakunnista alkutuotantovaltaisimpia ovat Etelä- ja Keski-Pohjanmaa. Uudenmaan alueella alkutuotannon merkitys työllistäjänä on vähäisin.

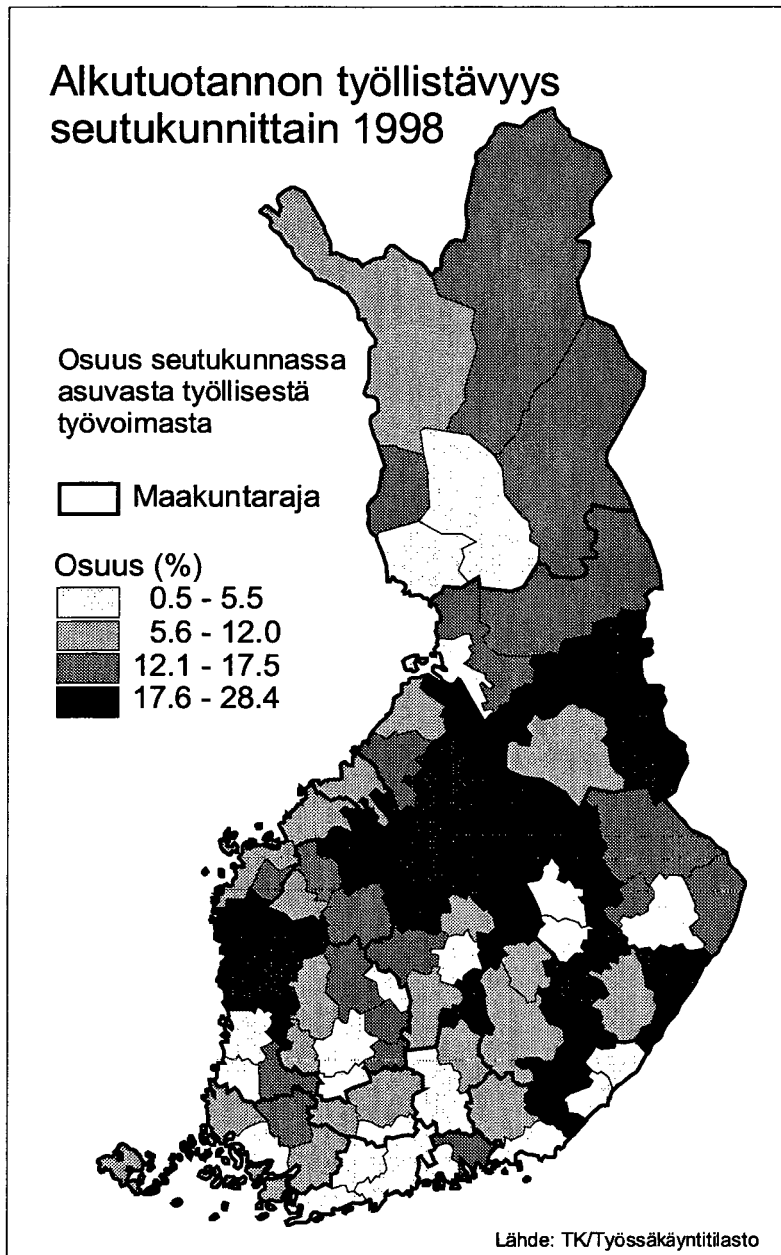
Työpaikat ovat lisääntyneet alkutuotannossa vuosien 1995 ja 1998 välillä vain Jakobstadsregionin ja Rauman seutukunnissa. Jyväskylän ja Koillis-Lapin seutukunnissa alkutuotannon työpaikat vähentyivät yli neljänneksen.

Peltoalaltaan suurimmat maatilat sijaitsivat vuonna 1998 Itä-Uudellamaalla ja Uudellamaalla. Etelä-Savossa ja Lapissa tilojen keskimääräiset peltoalat jäivät pienimmiksi. Seutukunnittain peltoalat vaihtelivat Lakeuden seutukunnan yli 39 hehtaaria Tunturi- ja Pohjois-Lapin seutukuntien alle 12 hehtaariin tilaa kohti. Tilojen keskimääräiset metsäalat olivat puolestaan Lapissa, Kainuussa ja Etelä-Savossa suurimmat. Keskimäärin eniten metsää oli Rovaniemen seutukunnan ja vähiten Loimaan seutukunnan tiloilla.

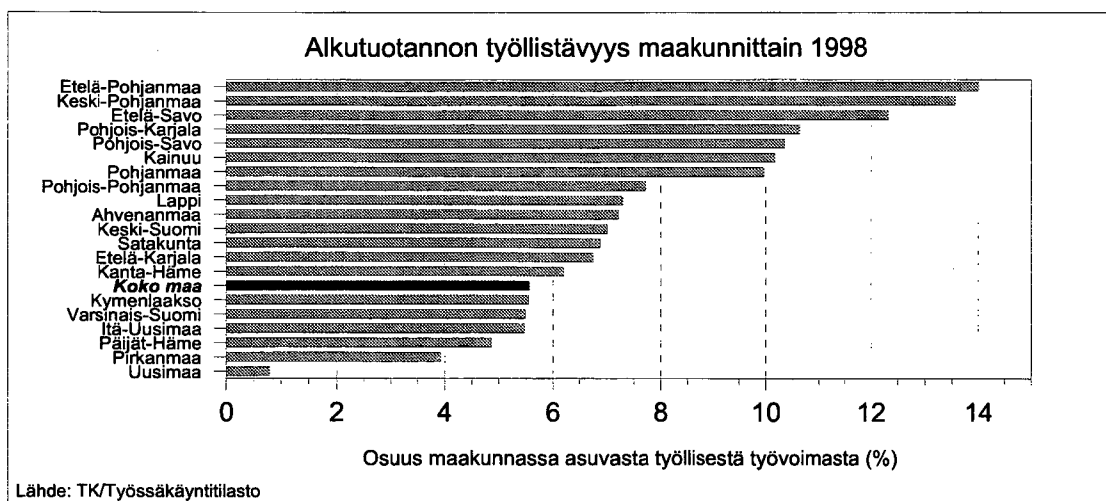
Tilojen keskimääräinen verotettava tulo oli samana vuonna suurin Tammisaaren seutukunnassa, yli 245 000 markkaa. Pienimmillään maatilataloudesta saatavat tulot olivat vajaa puolet tästä, alle 120 000 markkaa tilaa kohti Pohjois- ja Tunturi-Lapin seutukuntien alueella. Maakunnista Uudellamaalla tilojen tulot olivat suurimmat, Lapissa pienimmät. Maatilatalouden velat olivat suurimmat Salon seutukunnassa, keskimäärin lähes 303 000 markkaa. Föglön ja Varkauden seutukunnissa maatilatalouden velat olivat pienimmät, alle 116 000 markkaa tilaa kohti.

Kuva 57. Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998.

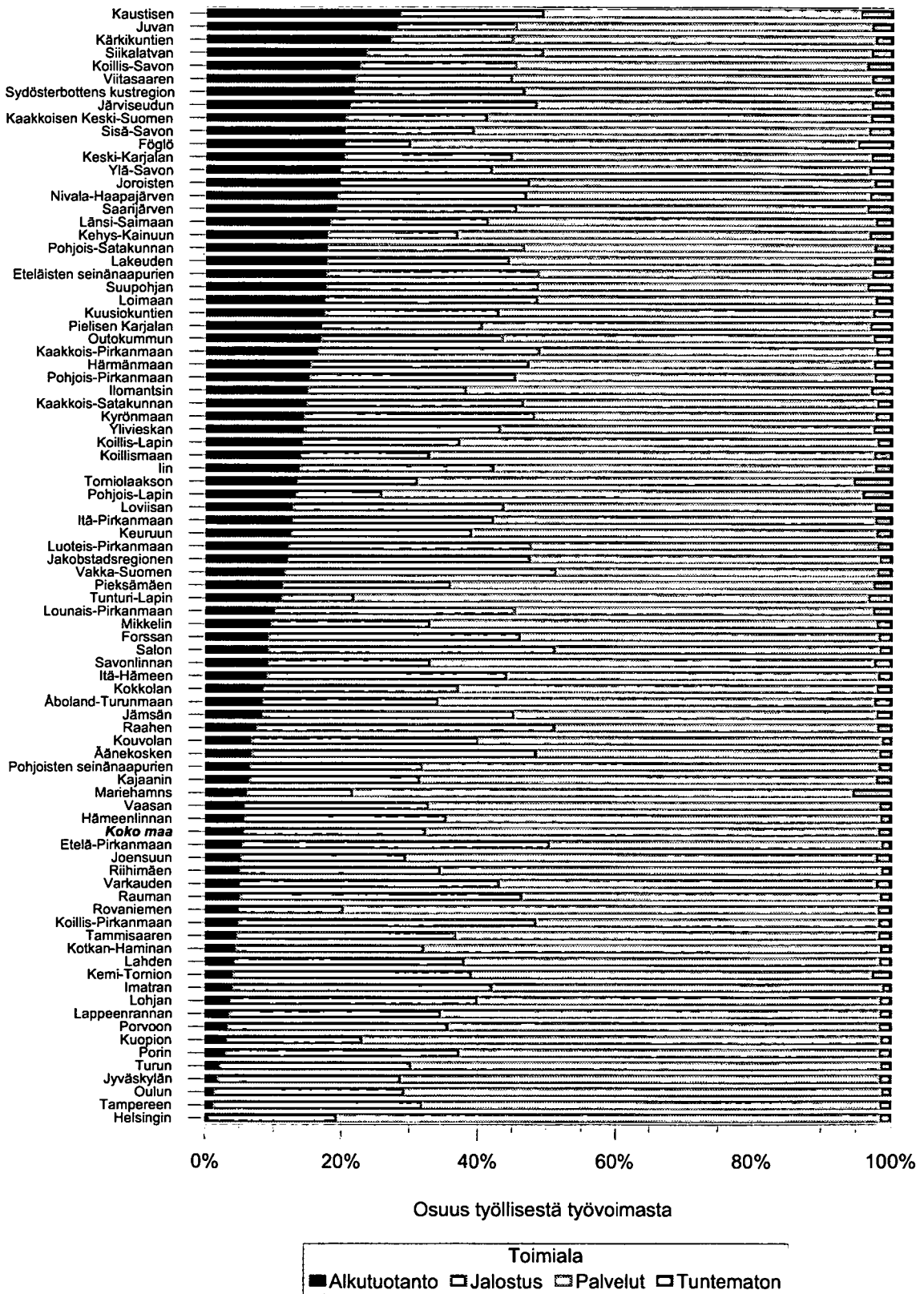
Kuva 58. Alkutuotannon työllistävyys seutukunnittain 1998.

Kuva 59. Alkutuotannon työllistävyys maakunnittain 1998.

Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998

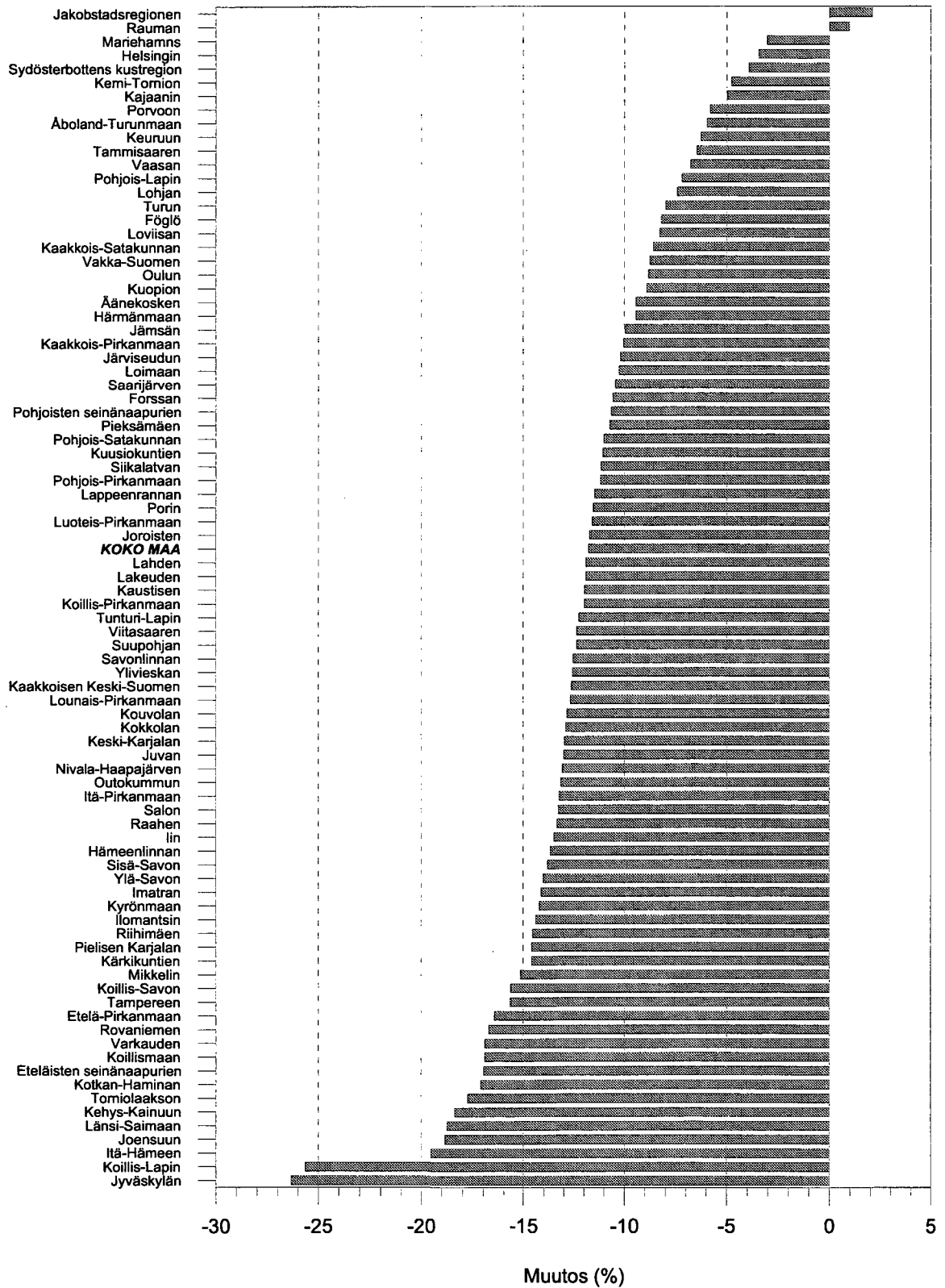
Seutukunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

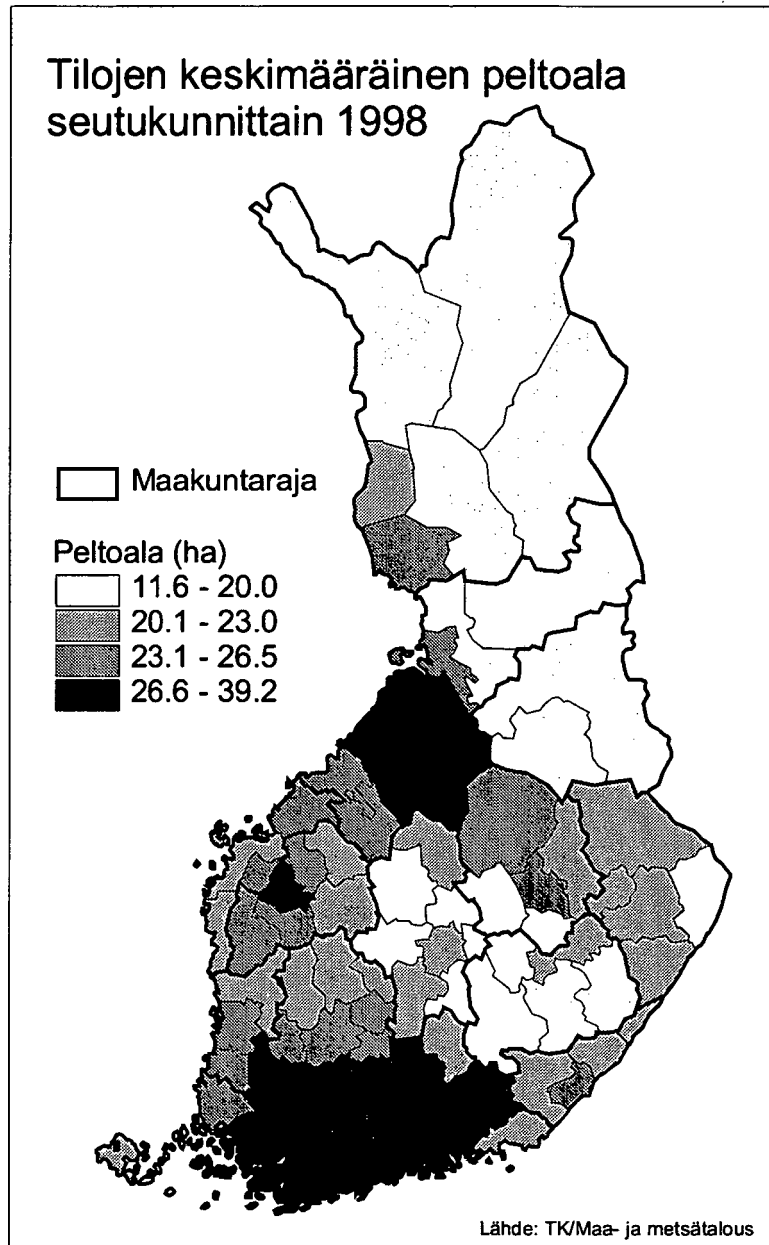
Kuva 60. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998. Seutukunnat järjestetty alkutuotannon mukaan.

Alkutuotannon työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 - 1998

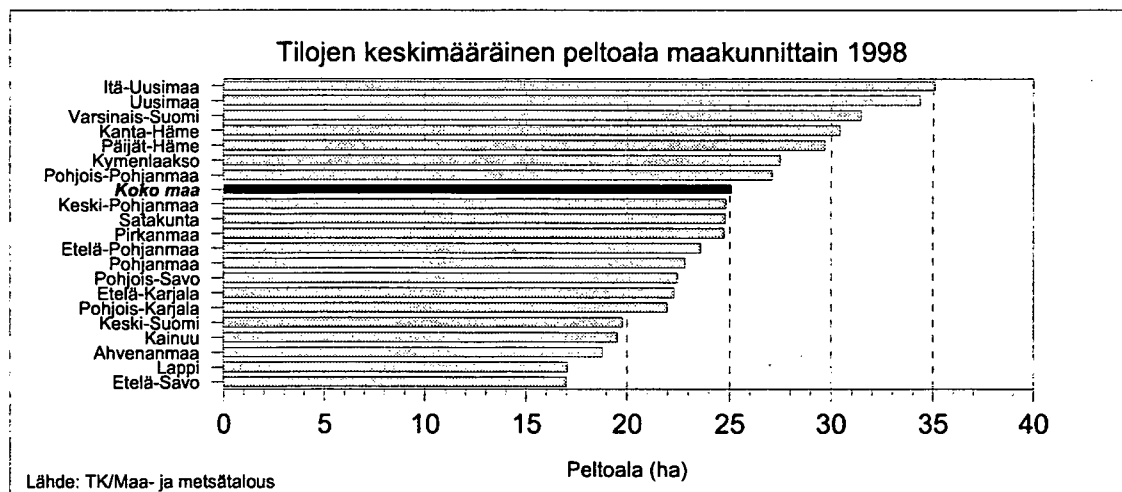

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

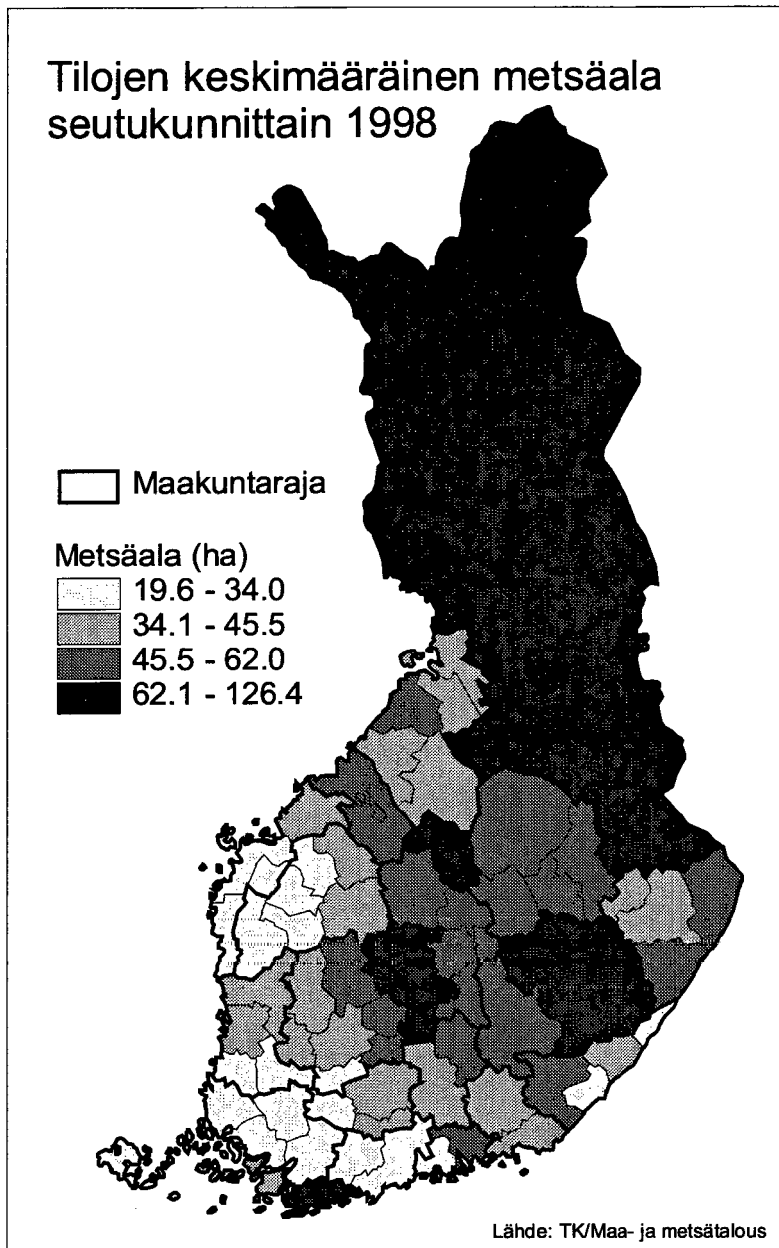
Kuva 61. Alkutuotannon työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1998.

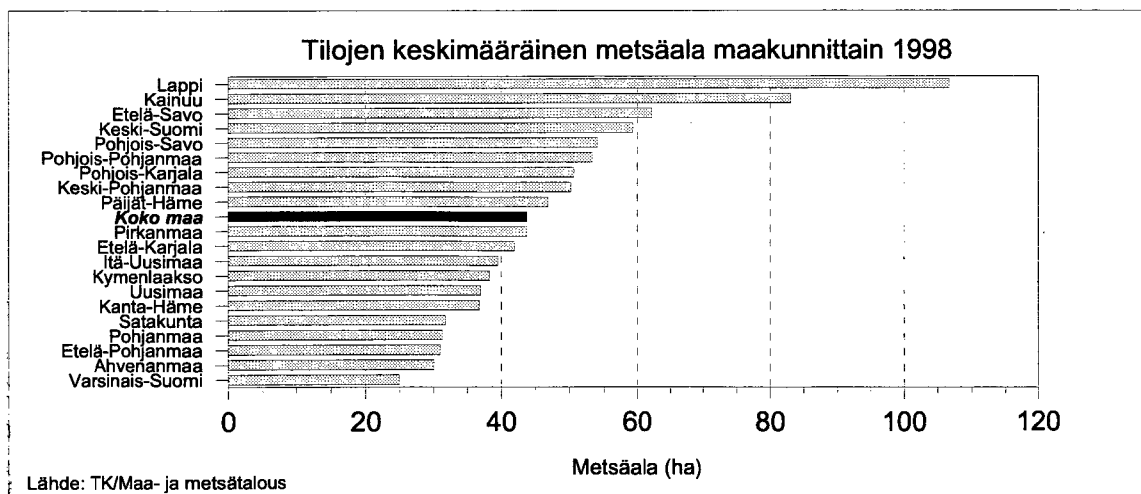
Kuva 62. Tilojen keskimääräinen peltoala seutukunnittain 1998.

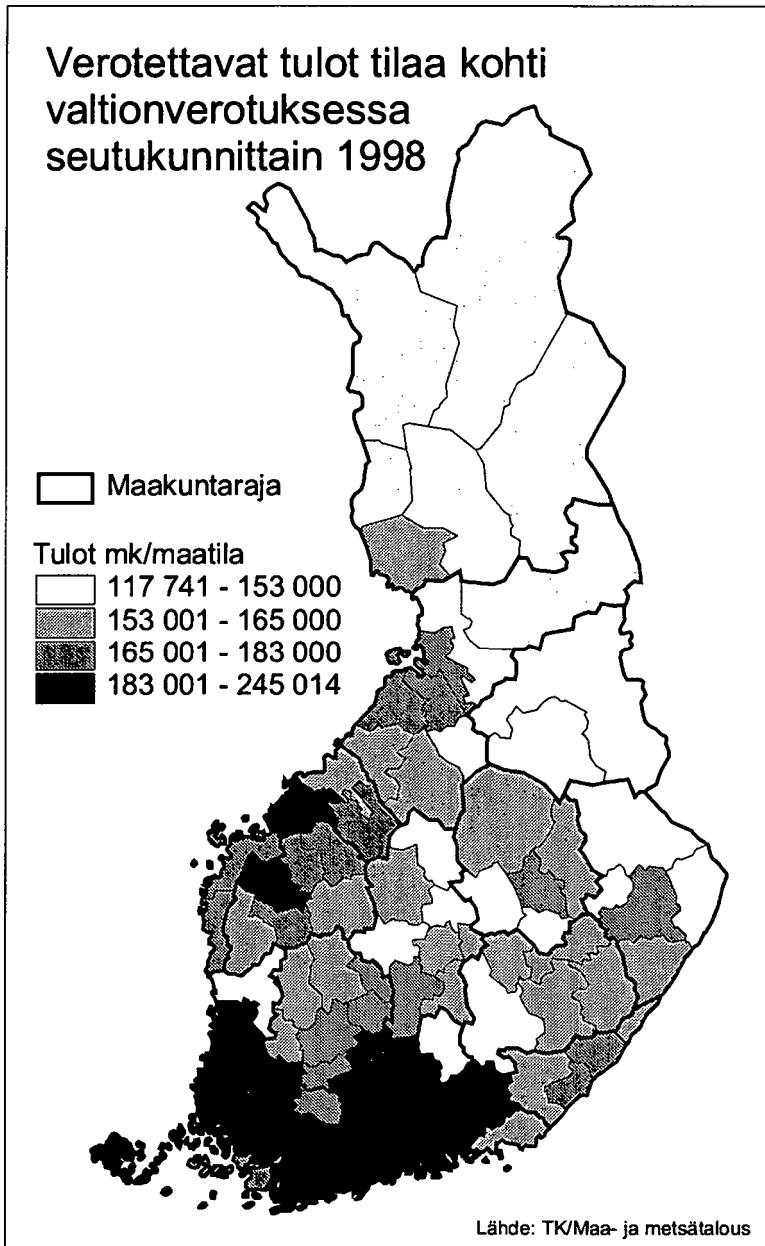
Kuva 63. Tilojen keskimääräinen peltoala maakunnittain 1998.

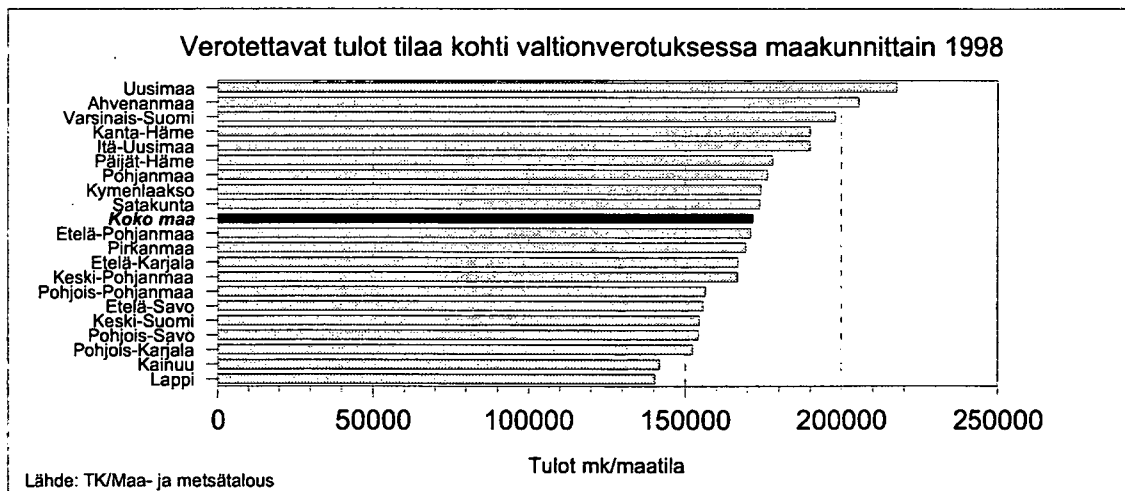
Kuva 64. Tilojen keskimääräinen metsäala seutukunnittain 1998.

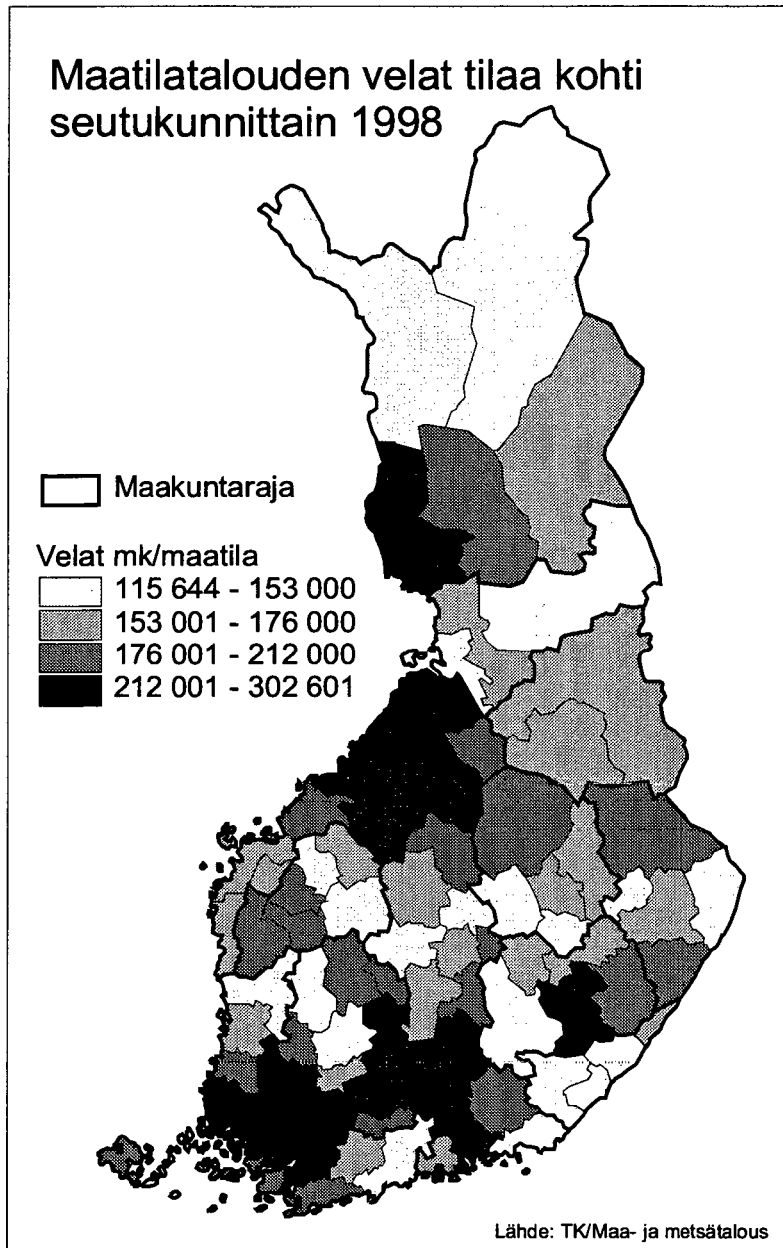
Kuva 65. Tilojen keskimääräinen metsäala maakunnittain 1998.

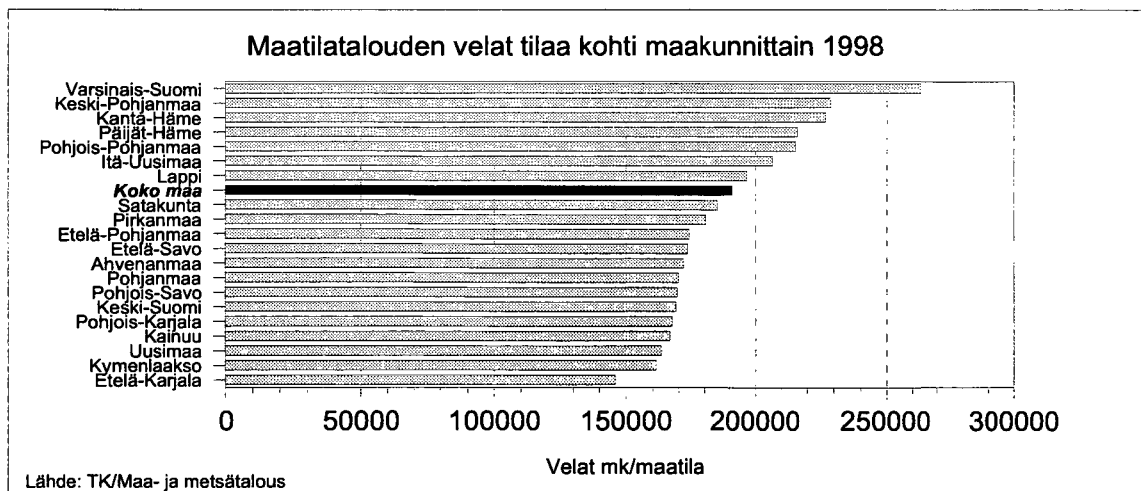
Kuva 66. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa seutukunnittain 1998.

Kuva 67. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa maakunnittain 1998.

Kuva 68. Maatilatalouden velat tilaa kohti seutukunnittain 1998.

Kuva 69. Maatilatalouden velat tilaa kohti maakunnittain 1998.

Jalostus

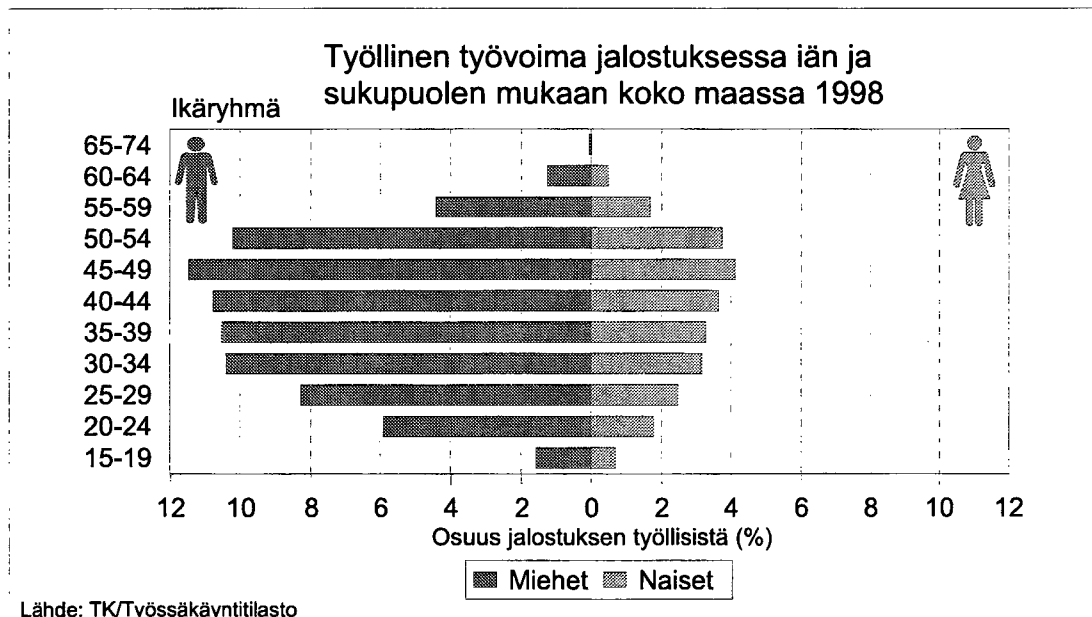
Kolme neljästä jalostuksen työntekijästä on miehiä. Vuonna 1998 suurin ikäluokka jalostuksessa työskentelevistä olivat 45 – 49-vuotiaat sekä miesten että naisten joukossa.

Jalostuselinkeinoissa työskenteli vuonna 1998 koko maassa yhteensä 570 500 työllistä. Suhteellisesti eniten jalostus työllisti Etelä- ja Koillis-Pirkanmaan sekä Raahen seutukunnissa, yli 43 % työvoimasta. Föglön seutukunta oli puolestaan ainoa, jossa jalostuksessa työskentelevien osuus oli alle 10 %. Koko Ahvenanmaan maakunnan alueella jalostus työllistää suhteessa vähän. Jalostuksen merkitys elinkeinona on suurin Satakunnassa ja Päijät-Hämeessä.

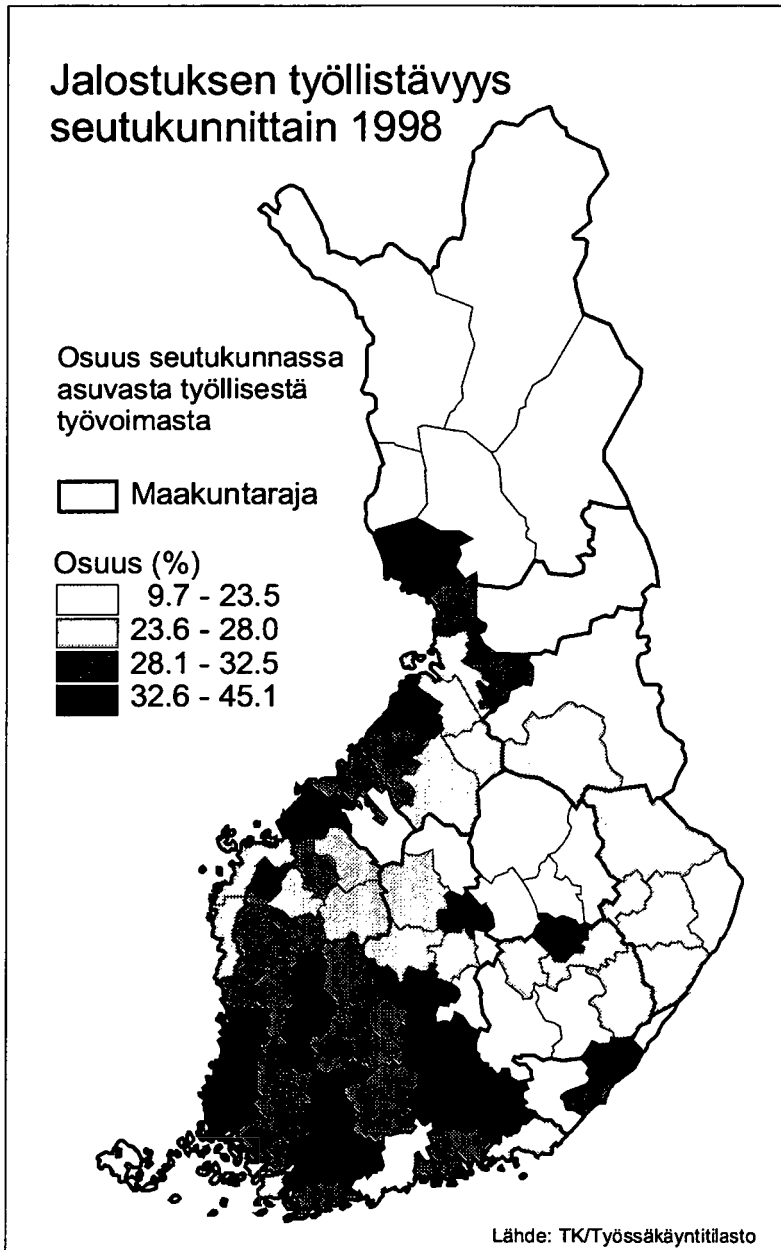
Vuosien 1995 ja 1998 välillä jalostuksen työpaikat ovat vähentyneet vain kahdeksan seutukunnan alueella, eniten Föglön seutukunnassa. Järviseudun ja Vakka-Suomen seutukunnissa työpaikat ovat lisääntyneet suhteellisesti eniten.

Suurimmat teollisuustoimipaikat henkilökunnan määrällä mitattuna olivat vuonna 1998 Raahen ja Äänekosken seutukunnissa, niissä toimipaikat työllistivät keskimäärin 34 henkilöä. Teollisuustoiminnan jalostusarvo suhteessa väestöön oli suurin Salon seutukunnassa, yli 156 000 markkaa asukasta kohti. Maakunnista jalostusarvo asukasta kohti laskettuna oli Itä-Uudellamaalla suurin ja Ahvenanmaalla pienin. Teollisuustoimitusten bruttoarvosta viennin osuus oli enimmillään Salon ja Jämsän seutukunnissa noin 90 %. Kärkikuntien seutukunnassa vastaava osuus oli pienin. Maakunnittain tarkasteltuna seitsemän maakunnan alueella teollisuustoimitusten bruttoarvosta yli puolet meni vientiin. Vientiin menevä osuus oli suurin Varsinais-Suomessa ja pienin Etelä-Pohjanmaalla.

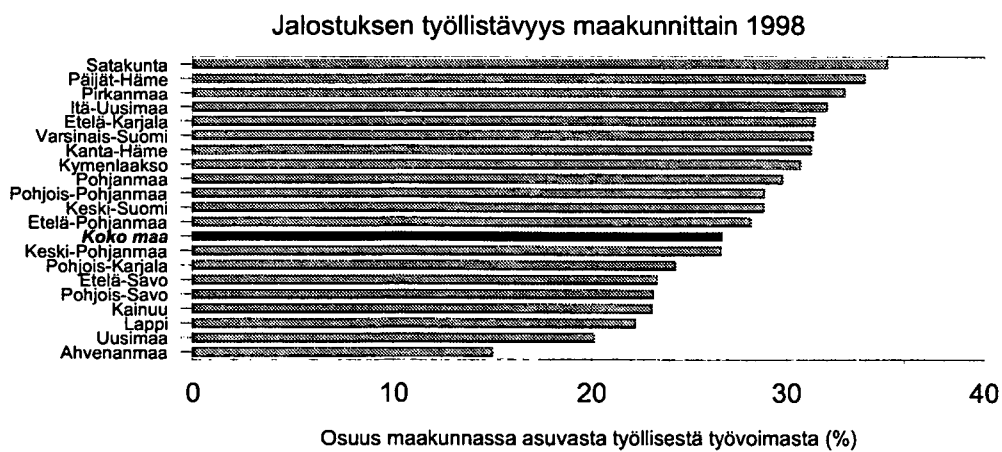
Teollisuustoiminnan jalostusarvoa, henkilöstöä ja viennin arvoa seutukuntaakohtaisesti laskettaessa perusyksikkönä on käytetty kuntaa. Jos kunnassa on alle kolme teollisuustoimipaikkaa, se ei ole laskennassa mukana.

Kuva 70. Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998.

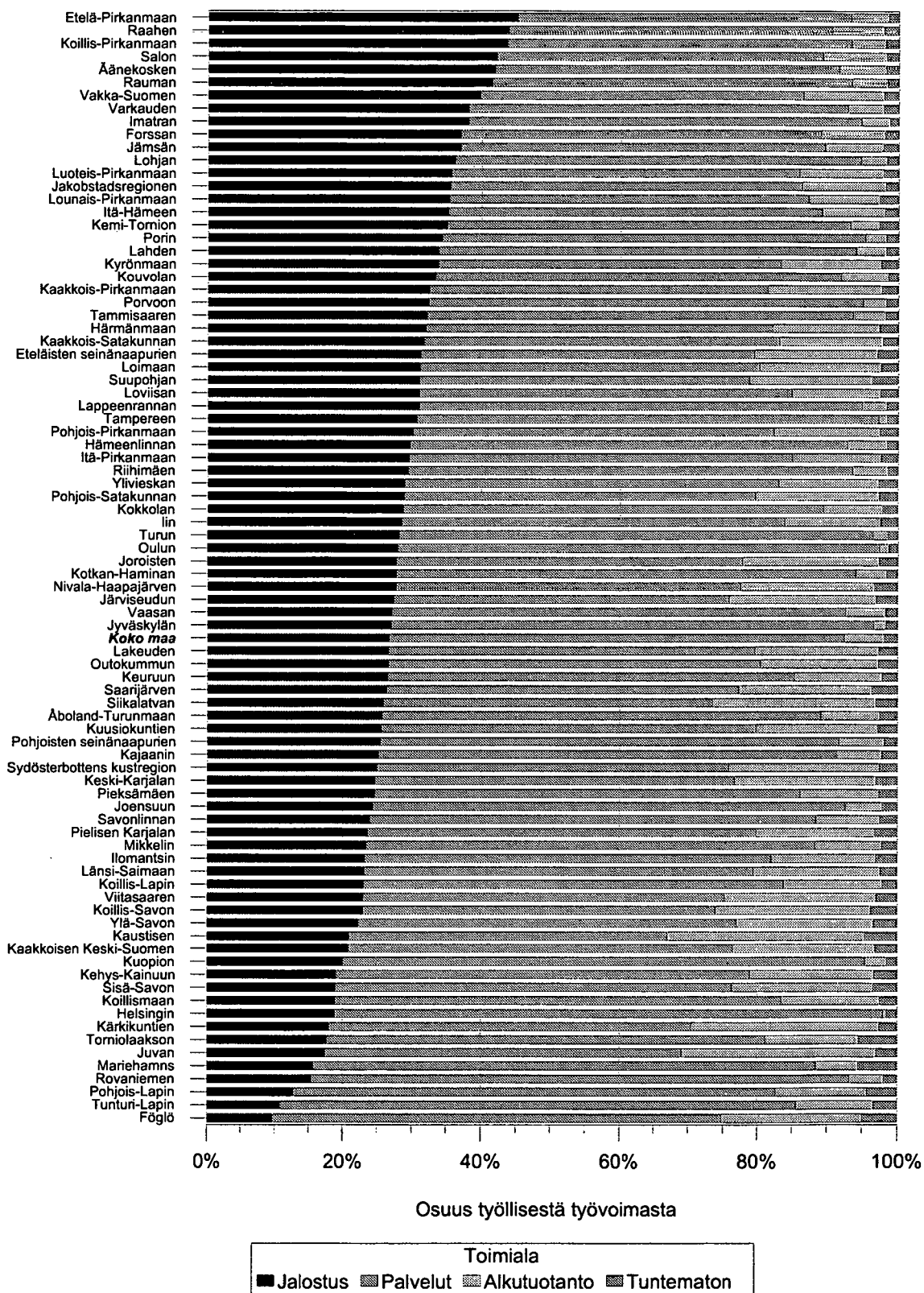
Kuva 71. Jalostuksen työllistävyys seutukunnittain 1998.

Kuva 72. Jalostuksen työllistävyys maakunnittain 1998.

Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998

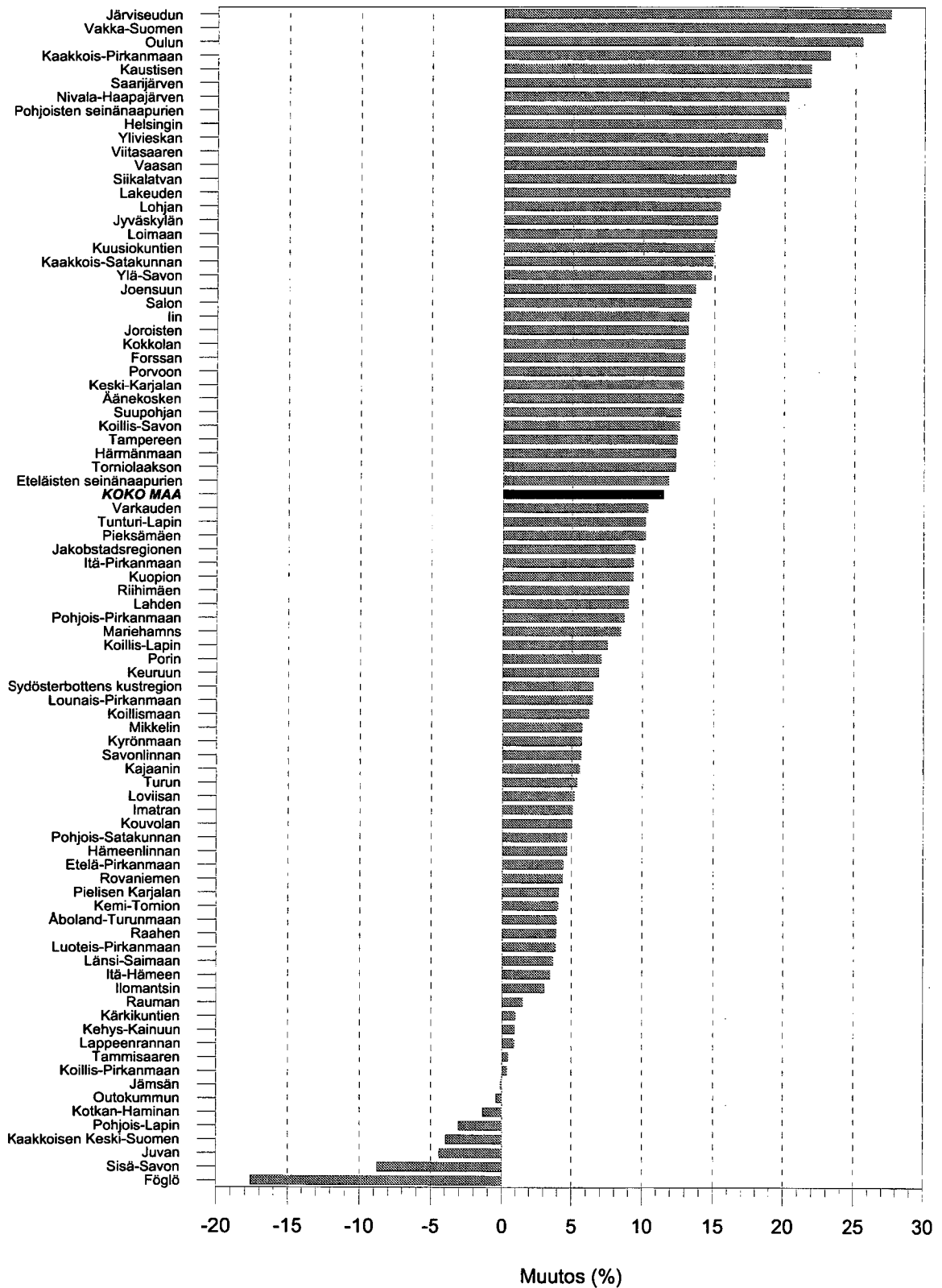
Seutukunnat järjestetty jalostuksen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 73. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998. Seutukunnat järjestetty jalostuksen mukaan.

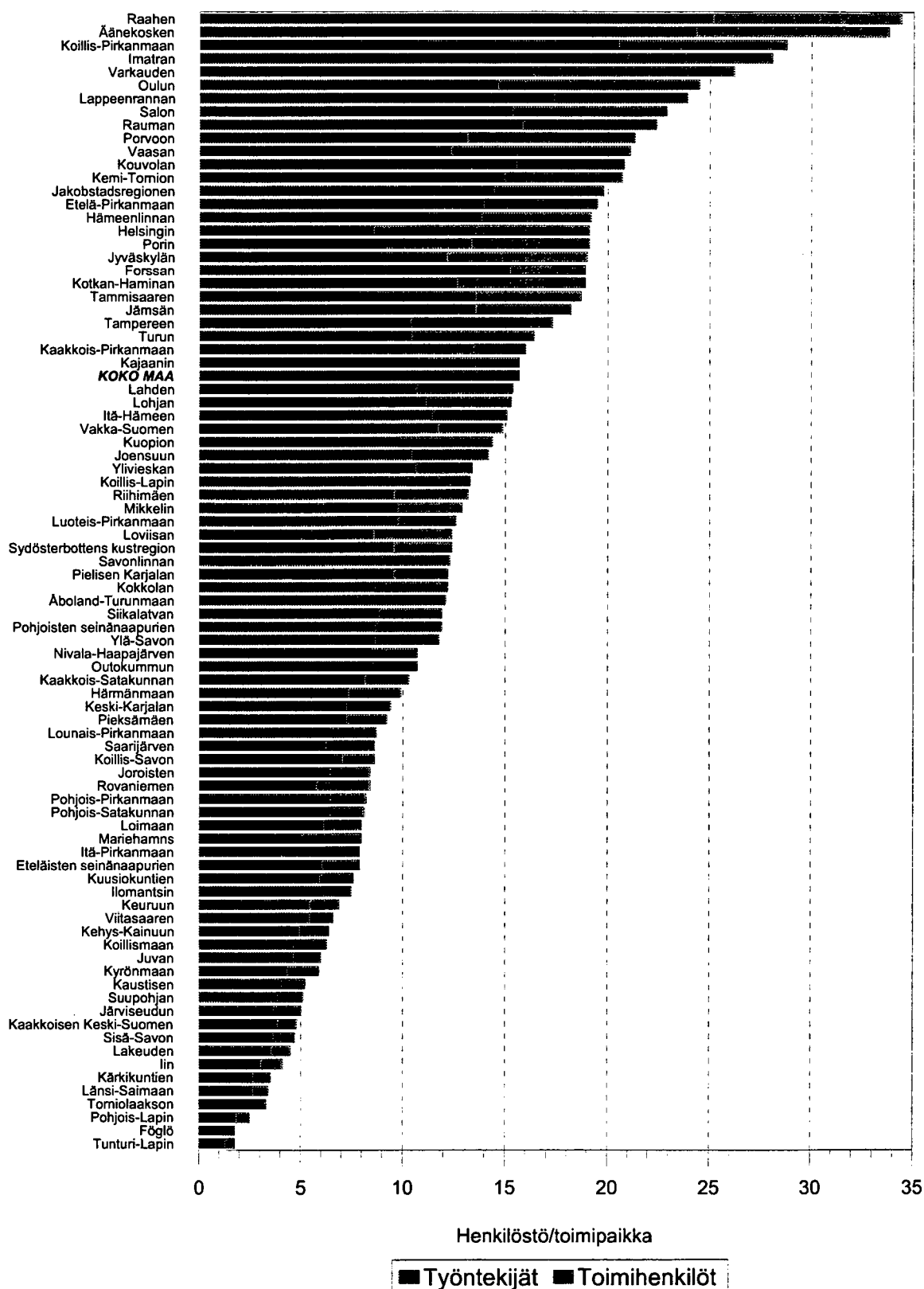
Jalostuksen työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 - 1998

Lähde: TK/Työssäkäynttilastot

Kuva 74. Jalostuksen työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1998.

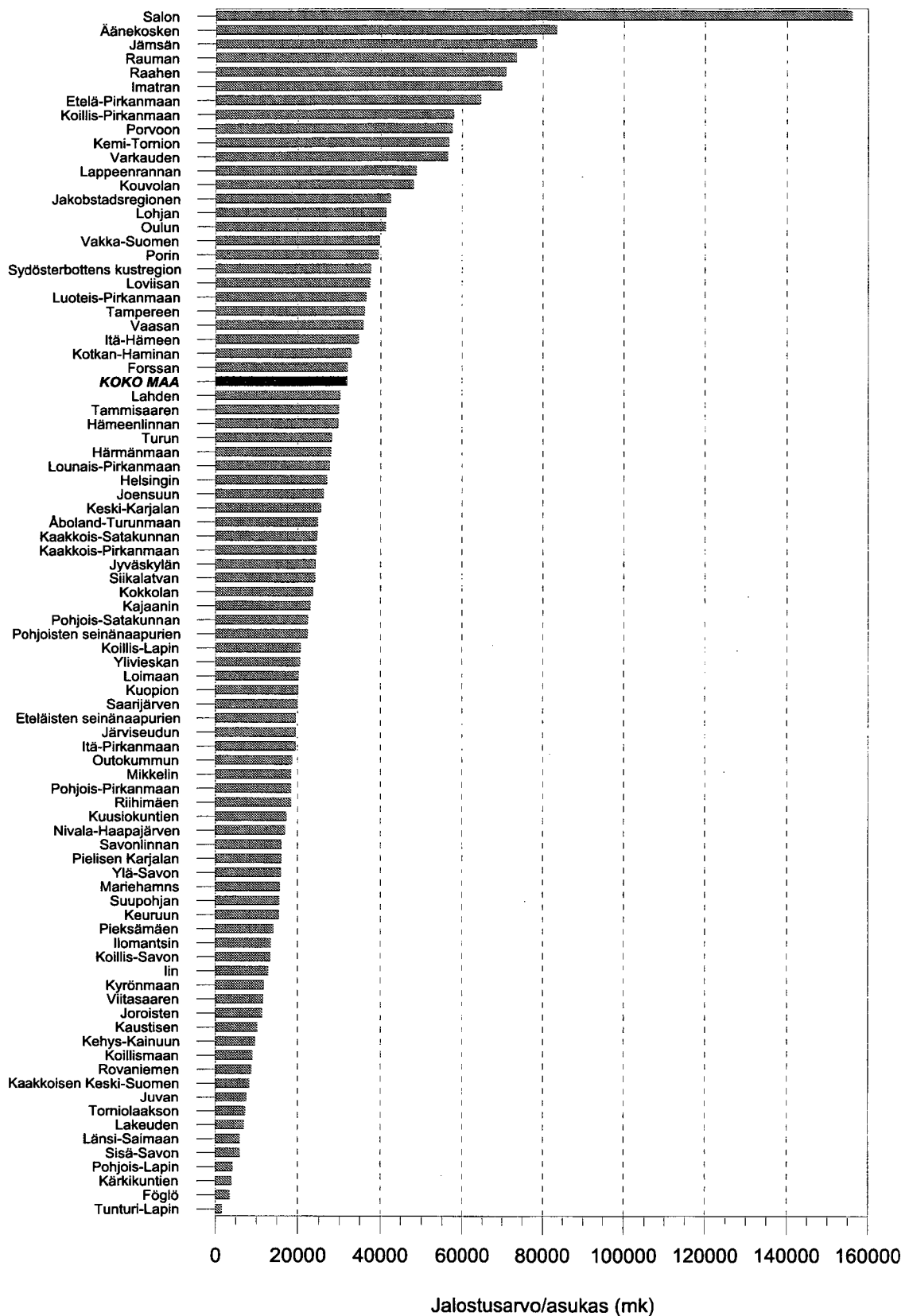
Teollisuustoiminnan henkilöstö seutukunnittain 1998

Lähde: TK/Teollisuustilastot

Kuva 75. Teollisuustoiminnan henkilöstö seutukunnittain 1998.

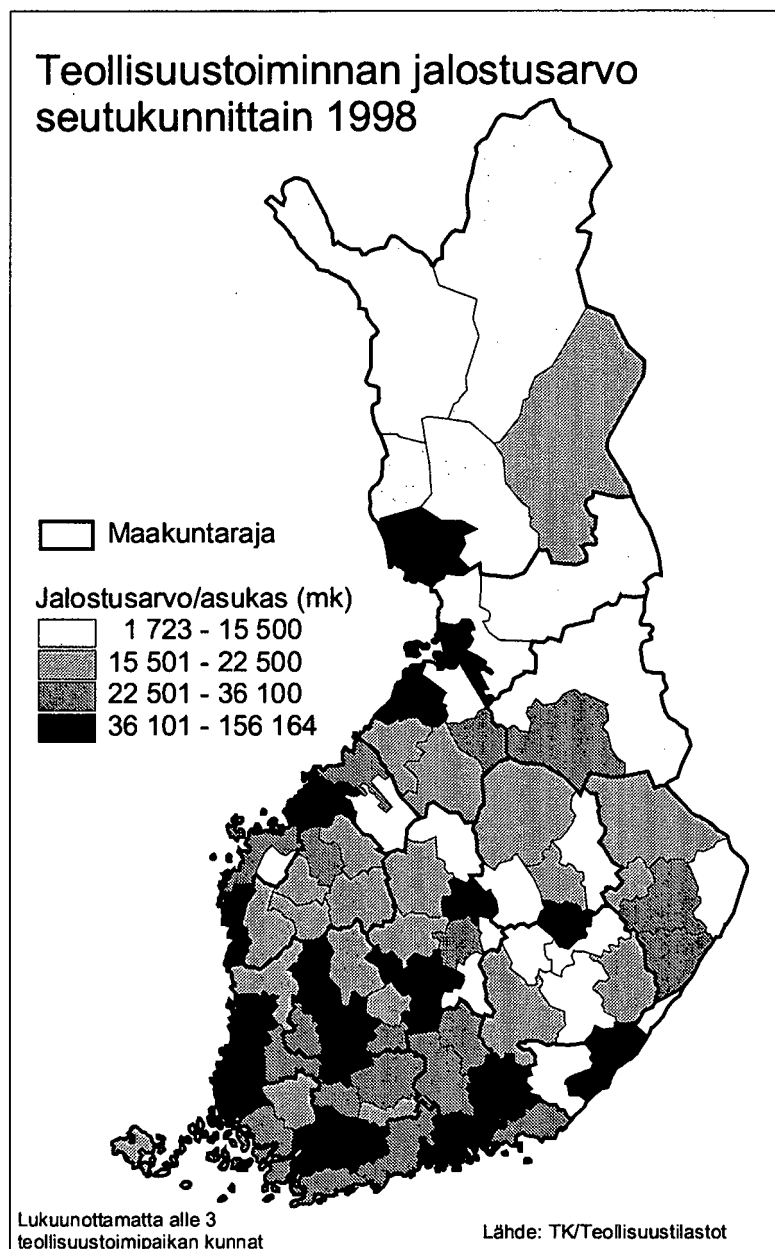
Teollisuustoiminnan jalostusarvo seutukunnittain 1998

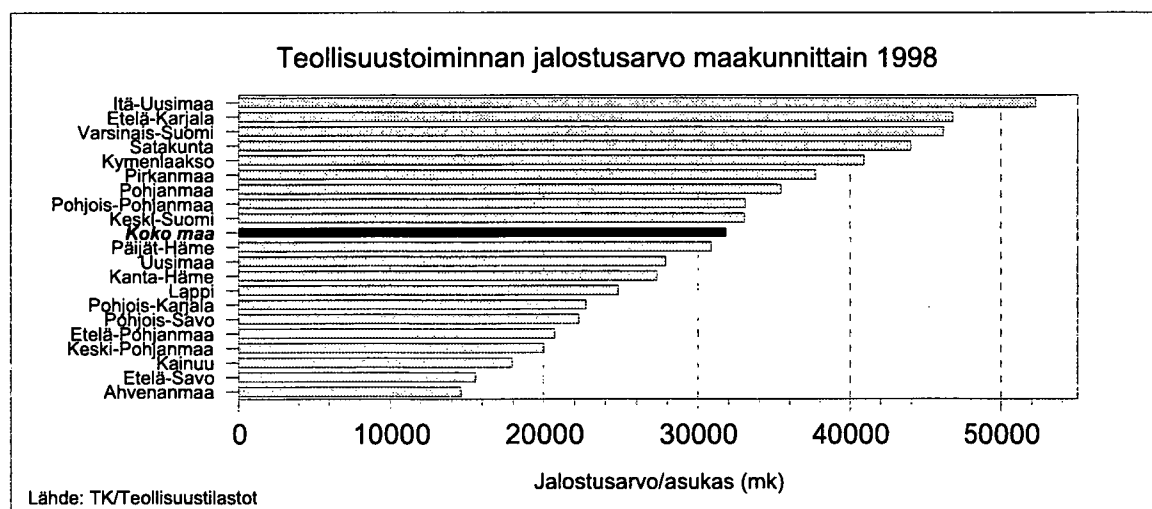
Lähde: TK/Teollisuustilastot

Lukuunottamatta alle 3 teollisuustoimipaikan kunnat

Kuva 76. Teollisuustoiminnan jalostusarvo seutukunnittain 1998.

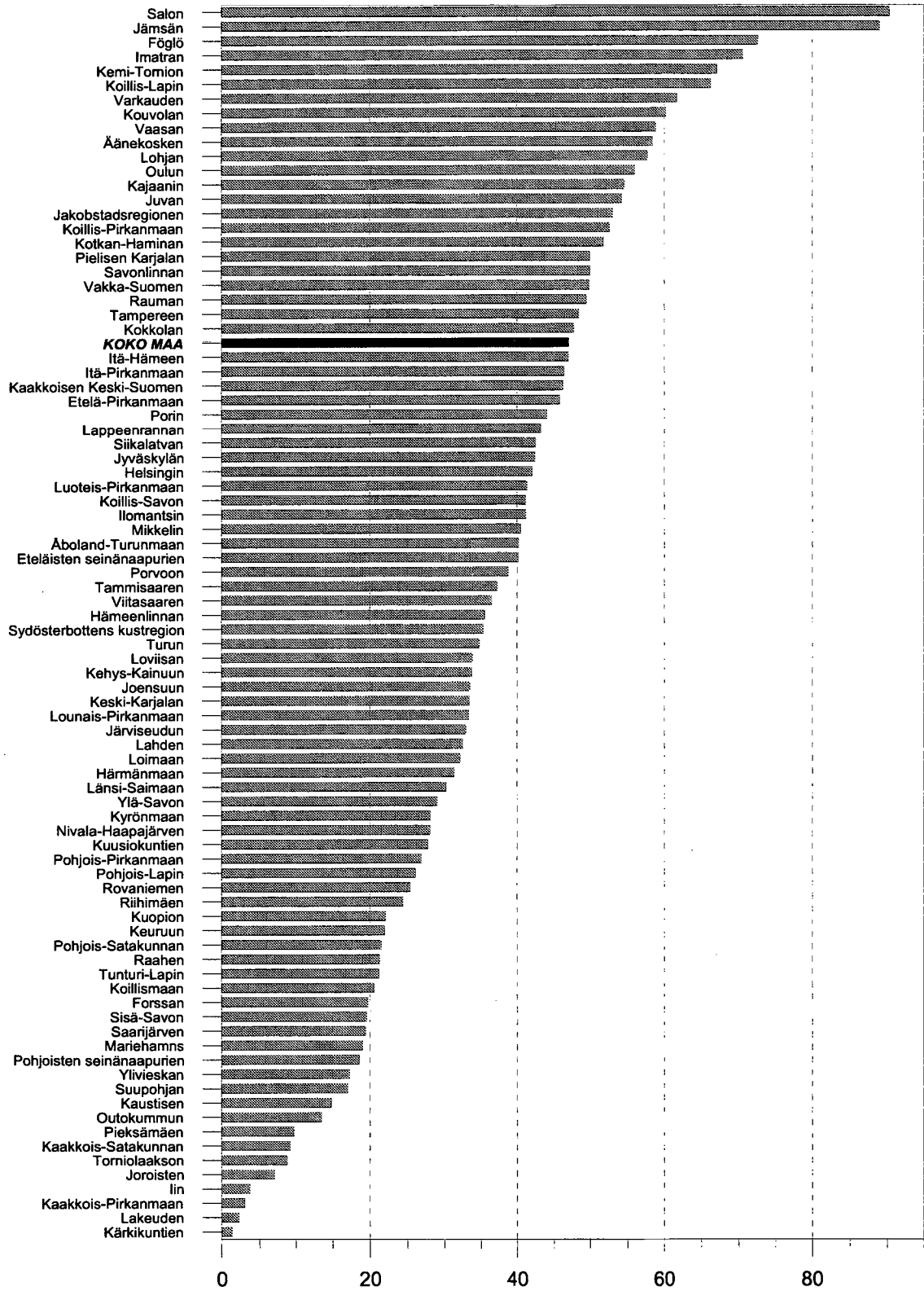

Kuva 77. Teollisuustoiminnan jalostusarvo seutukunnittain 1998.

Kuva 78. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1998.

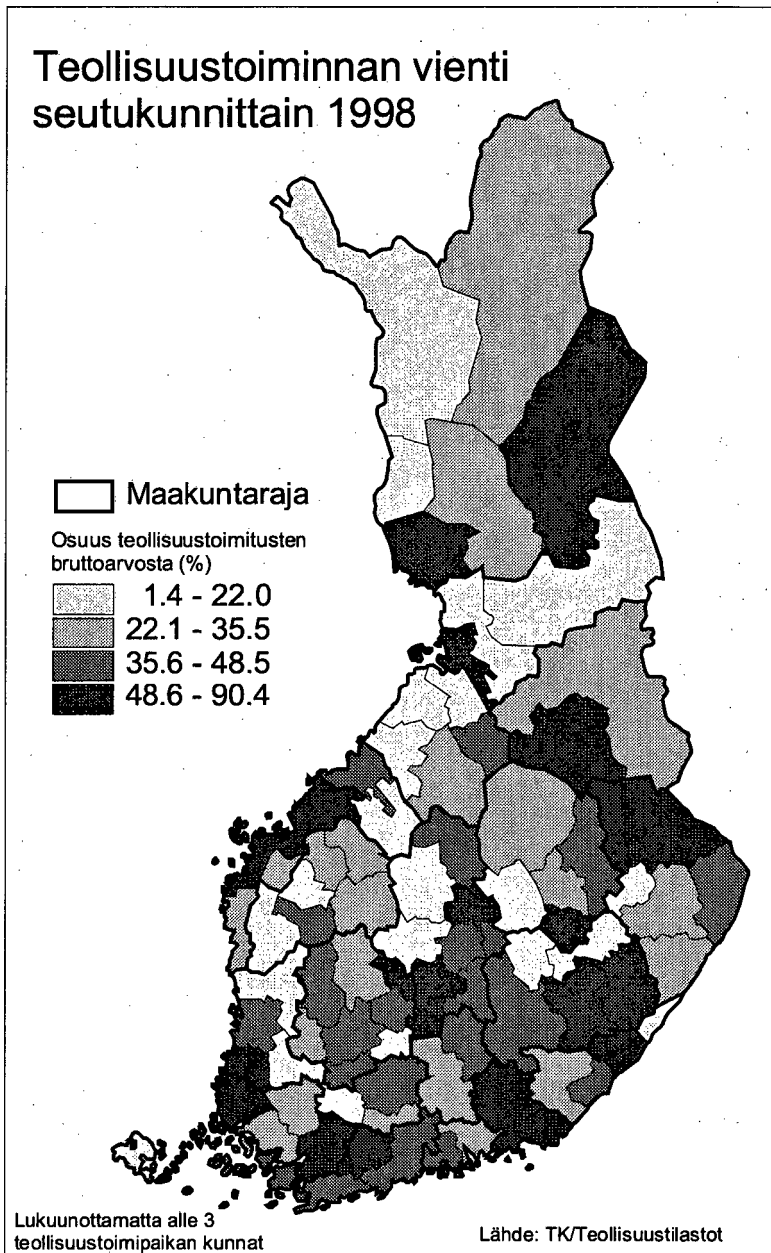
Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1998

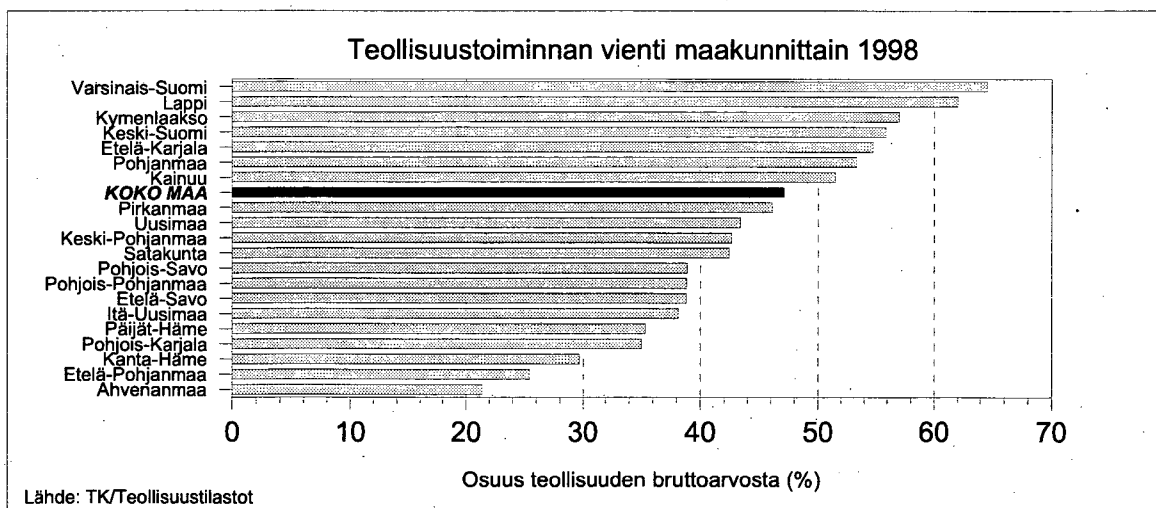
Lähde: TK/Teollisuustilastot

Lukuunottamatta alle 3 teollisuustoimipaikan kunnat

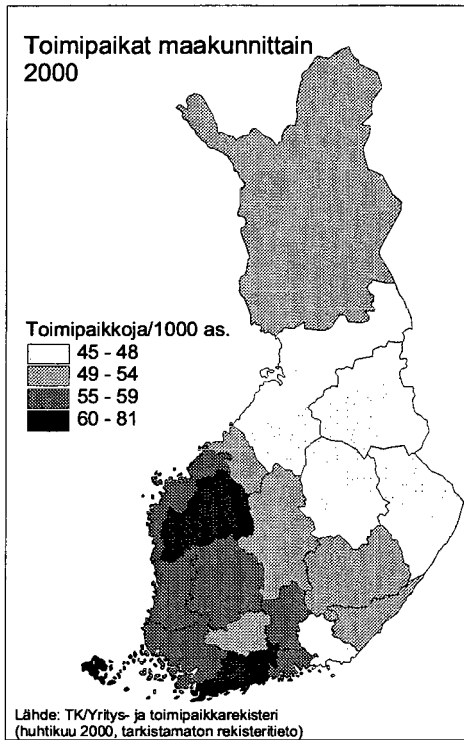
Kuva 79. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1998.

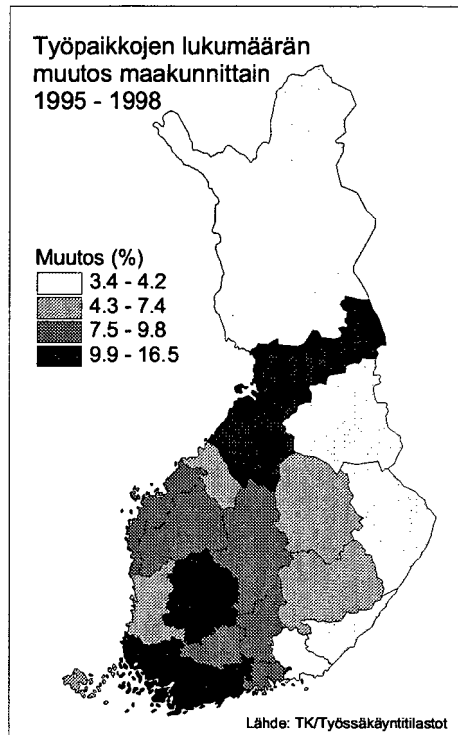
Kuva 80. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1998.

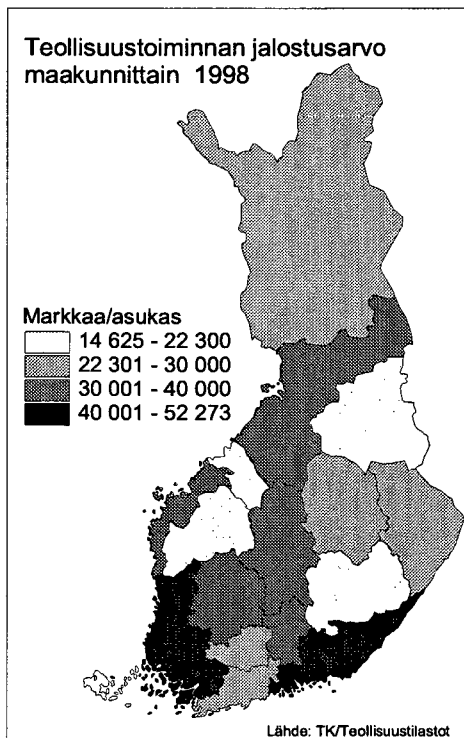
Kuva 81. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1998.

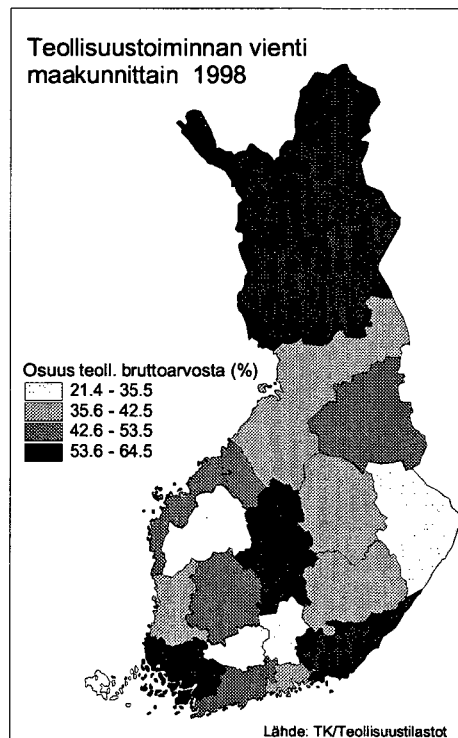
Kuva 82. Toimipaikat maakunnittain 2000.

Kuva 83. Työpaikkojen lukumäärän muutos maakunnittain 1995 – 1998.

Kuva 84. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1998.

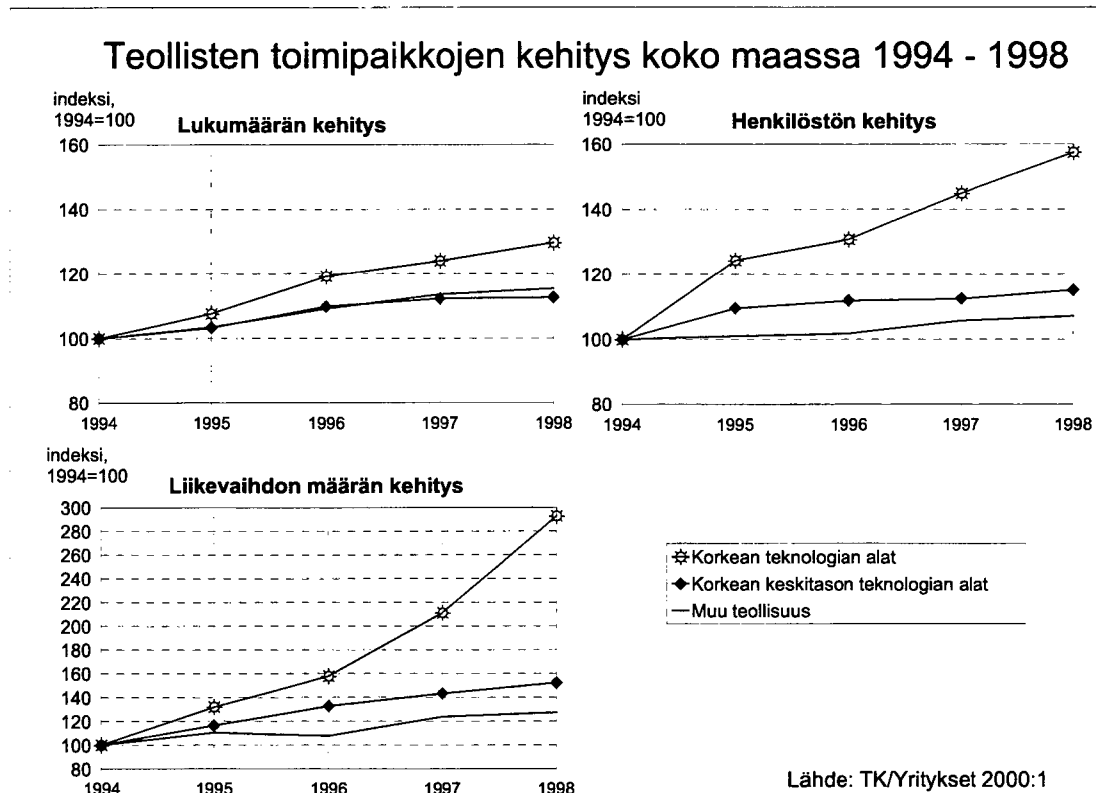
Kuva 85. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1998.

Korkea teknologia

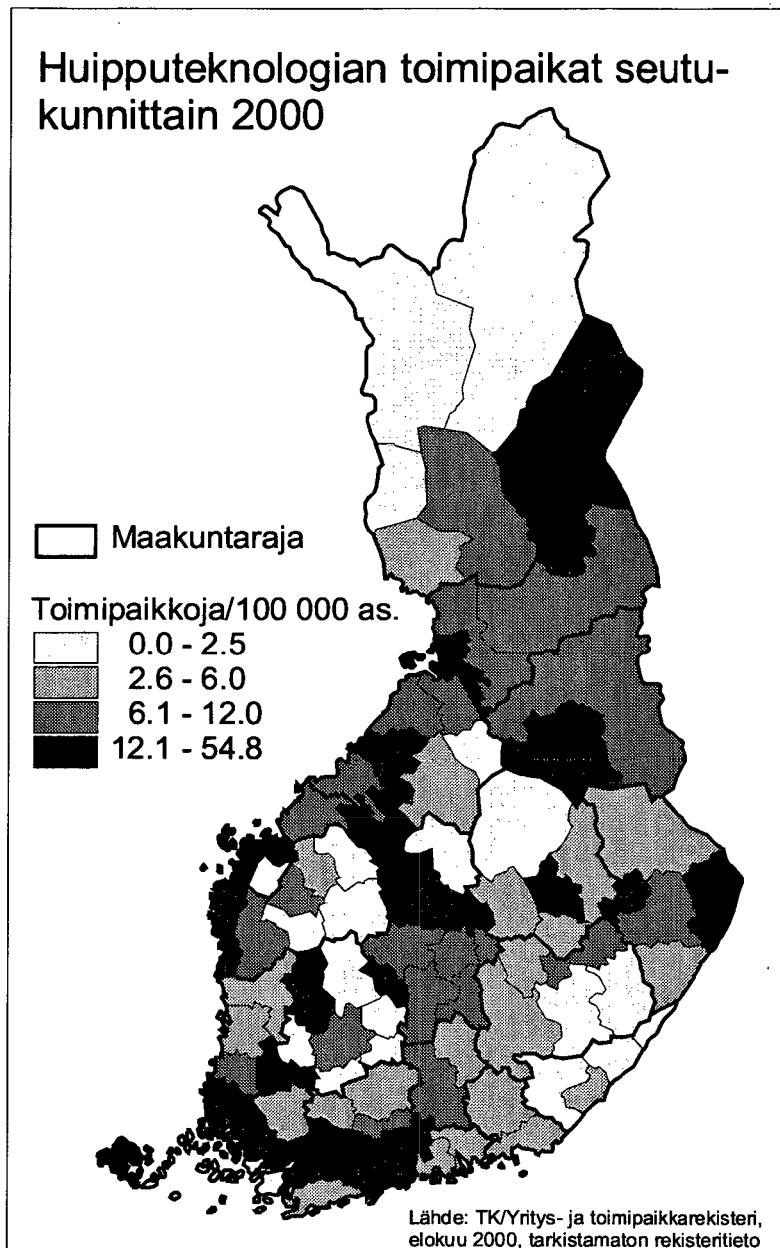
Huipputeknologian teollisuuden aloiksi katsotaan tässä tarkastelussa OECD:n määrittelyn mukaisesti avaruus ja ilmailu, tieto- ja konntorikoneiden, elektroniikka- ja tietoliikennevälineiden sekä lääkkeiden valmistus. *Korkean keskitason teknologian* toimialoja ovat instrumenttien ja hienomekaniikan, sähköteknisten koneiden ja laitteiden, kulkuneuvojen, kemiallisten tuotteiden sekä koneiden ja laitteiden valmistus. *Korkean teknologian palveluiksi* luetaan tietojenkäsittelypalvelut, tutkimus ja kehittäminen, tekninen palvelu ja teleliikenne.

Korkean teknologian alat ovat kehittyneet viime vuosina voimakkaammin kuin muut teollisuuden alat. Vuosien 1994 ja 1998 välillä korkean teknologian toimipaikkojen lukumäärä on lisääntynyt 30 %, kun muilla teollisuuden aloilla kasvua on ollut reilut 15 %. Liikevaihdon ja henkilöstön kehityksessä ero korkean teknologian ja muun teollisuuden välillä on ollut vieläkin suurempi. Korkean teknologian toimialoilla henkilöstömäärä kasvoi vuodesta 1994 vuoteen 1998 yli puolitoistakertaiseksi ja liikevaihdon määrä lähes kolminkertaistui. Myös korkean keskitason teknologian aloilla henkilöstömäärä ja liikevaihto ovat kehittyneet muuta teollisuutta nopeammin.

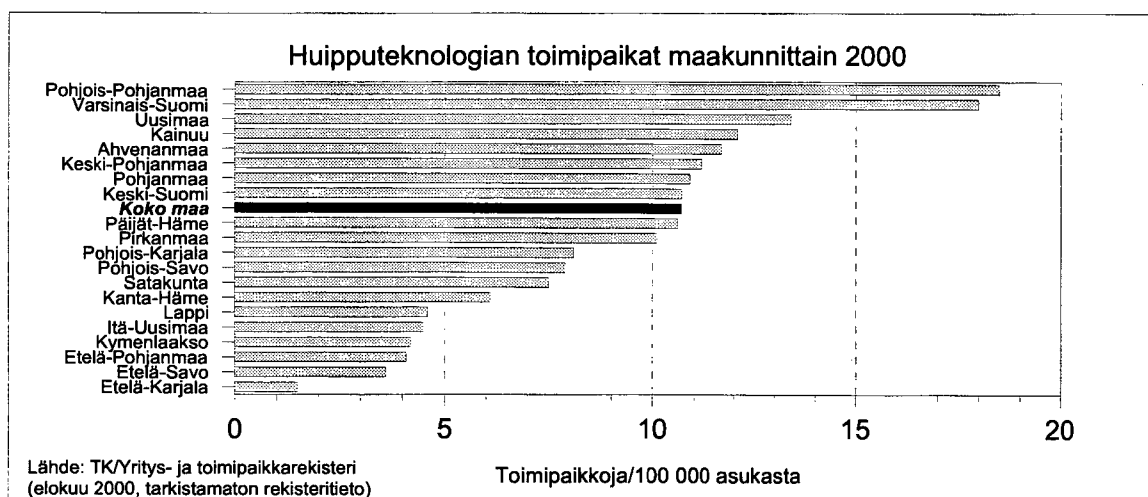
Vuonna 2000 huipputeknologian toimipaikkoja oli väestömäärään suhteutettuna eniten Salon seutukunnassa. 19 seutukunnan alueella näitä toimipaikkoja ei ollut lainkaan. Maakunnista Pohjois-Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa huipputeknologian toimipaikkoja oli eniten. Korkean teknologian palvelujen toimipaikkoja oli vastaavasti eniten Helsingin seutukunnassa ja maakunnista Uudellamaalla. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin elokuun poikkeileikkaustiedoista

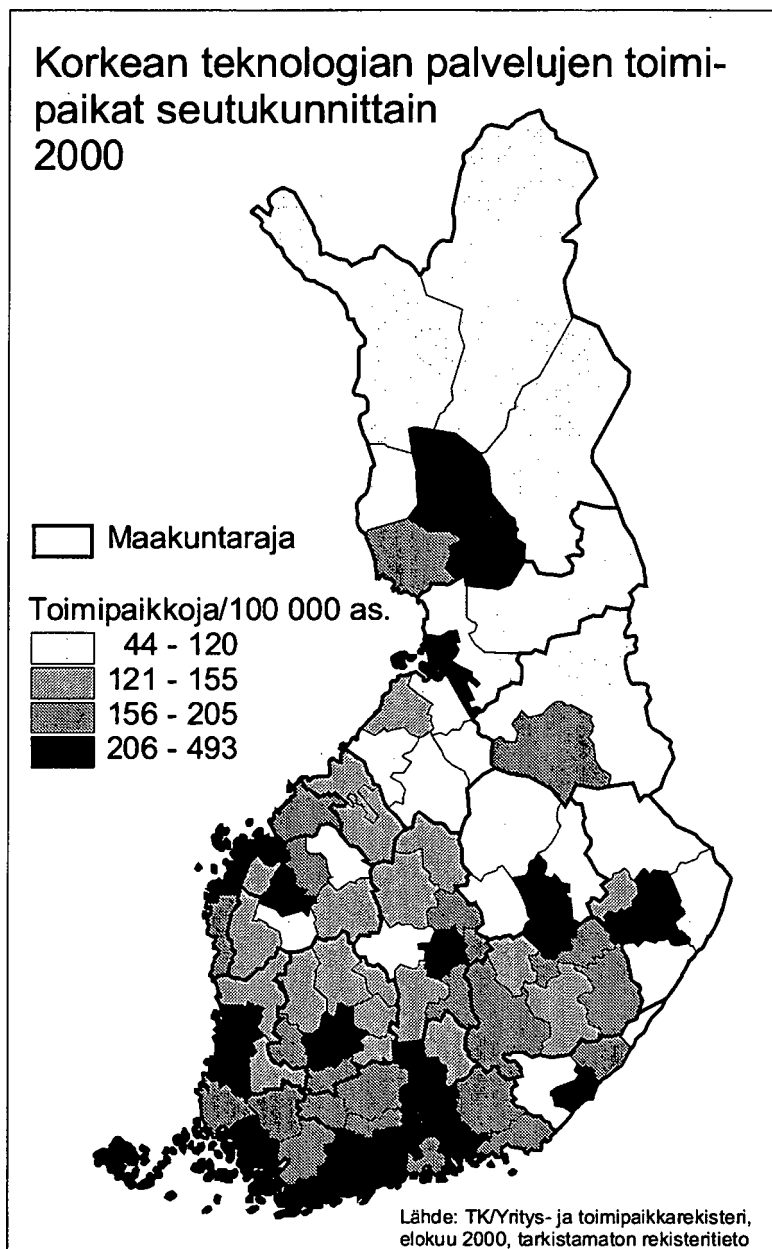
Kuva 86. Teollisten toimipaikkojen kehitys koko maassa 1994 – 1998.

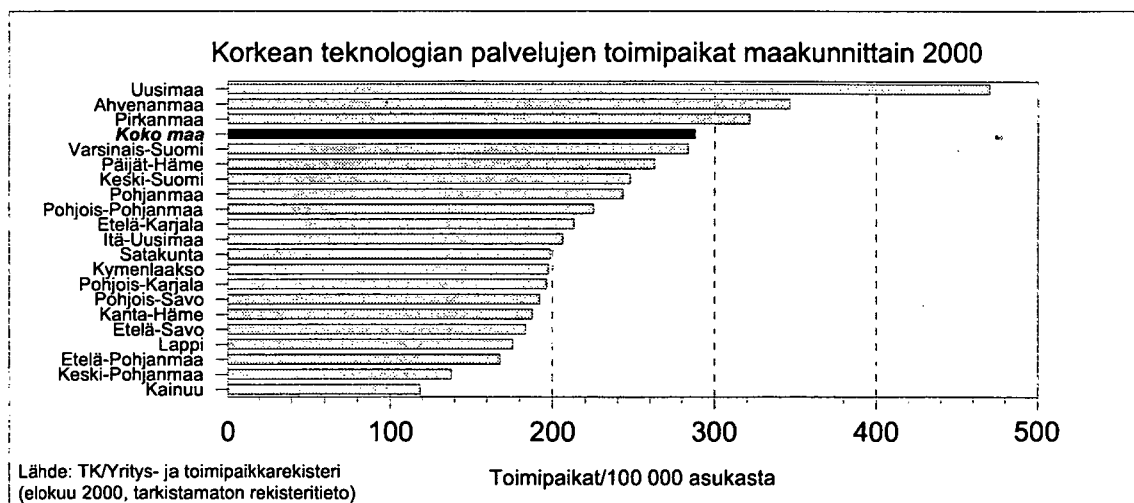
Kuva 87. Huipputeknologian toimipaikat seutukunnittain 2000.

Kuva 88. Huipputeknologian toimipaikat maakunnittain 2000.

Kuva 89. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat seutukunnittain 2000.

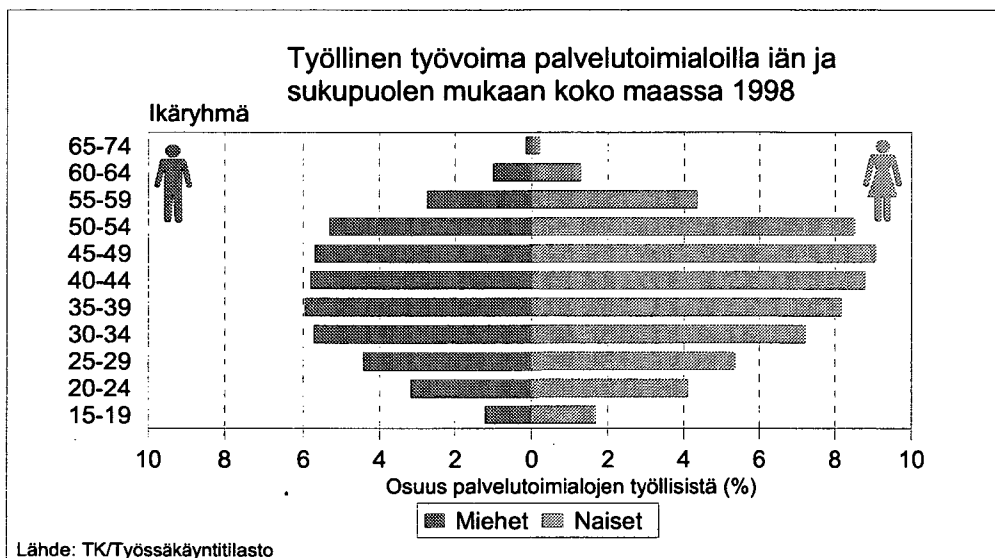
Kuva 90. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat maakunnittain 2000.

Palvelut

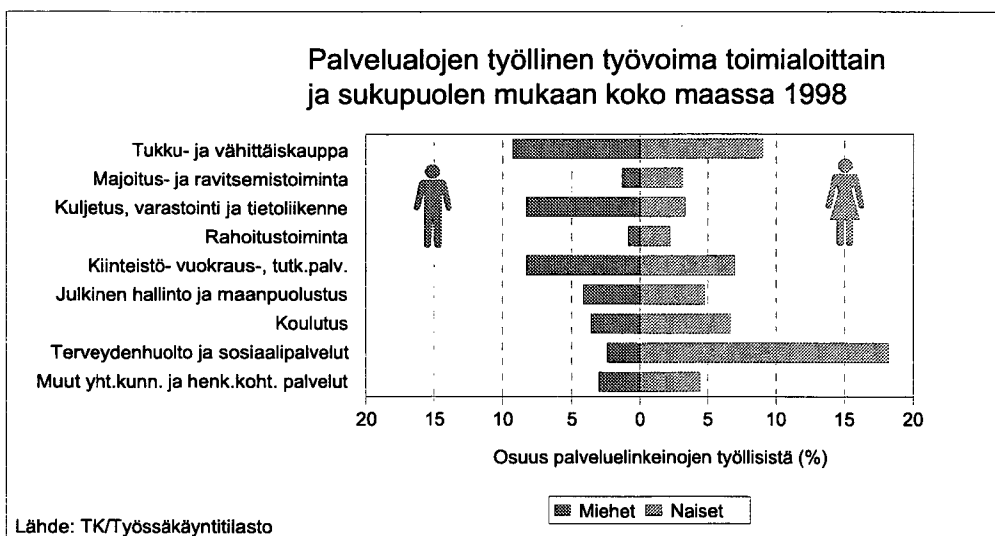
Palvelutoimialojen työllisestä työvoimasta lähes 59 % oli naisia vuonna 1998. Suurimman ikäryhmän palvelusektorilla muodostivatkin 45 – 49-vuotiaat naiset. Toimialoista erityisesti terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut työllistävät naisia. Miehä työskentelee eniten tukku- ja vähittäiskaupassa.

Helsingin, Rovaniemen ja Kuopion seutukunnissa palvelutoimialojen merkitys työllistäjänä oli suurin. Niissä useampi kuin kolme neljästä työllisestä sijoittui palveluiden toimialoille. Kaustisen, Vakka-Suomen ja Raahen seutukunnissa sen sijaan palvelut työllistivät alle 47 % työllisistä. Maakunnista Uusimaa ja Ahvenanmaa ovat palveluvaltaisimpia. Etelä-Pohjanmaalla palvelujen merkitys oli vähäisin.

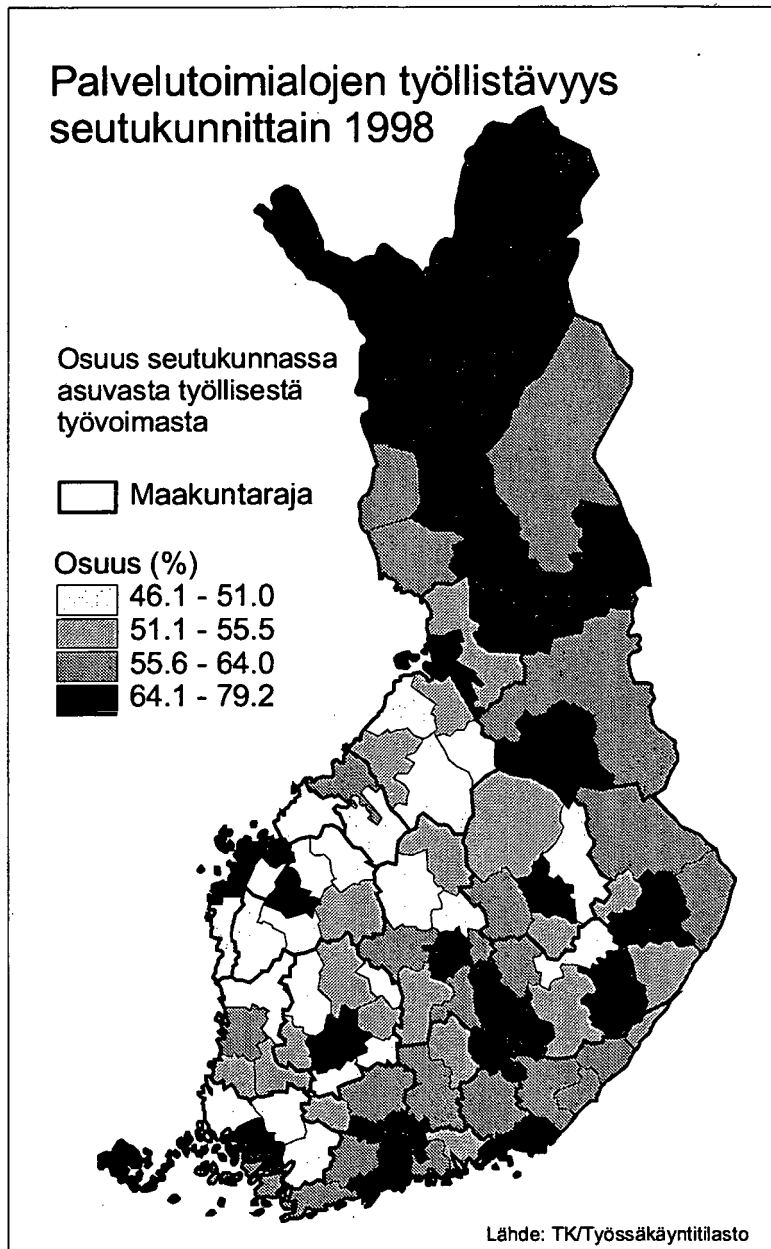
Palveluiden työpaikat ovat vähentyneet ainoastaan Pielisen Karjalan ja Kärkikuntien seutukunnissa vuosien 1995 ja 1998 välillä. Useassa seutukunnassa työpaikat ovat lisääntyneet kolmen vuoden aikana yli 15 %. Eniten kasvua on tapahtunut Tampereen ja Lakeuden seutukunnissa.

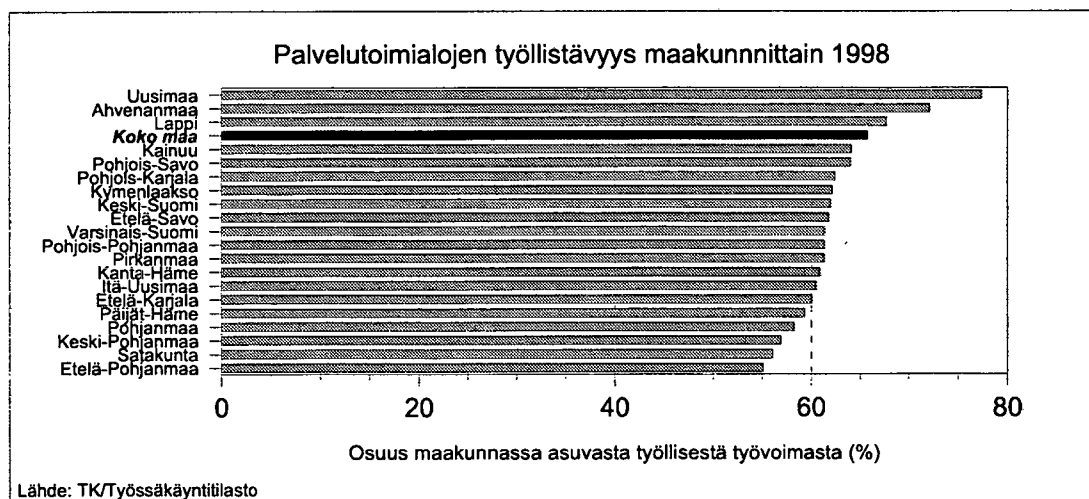
Kuva 91. Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998.

Kuva 92. Palvelualojen työllinen työvoima toimialoittain ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998.

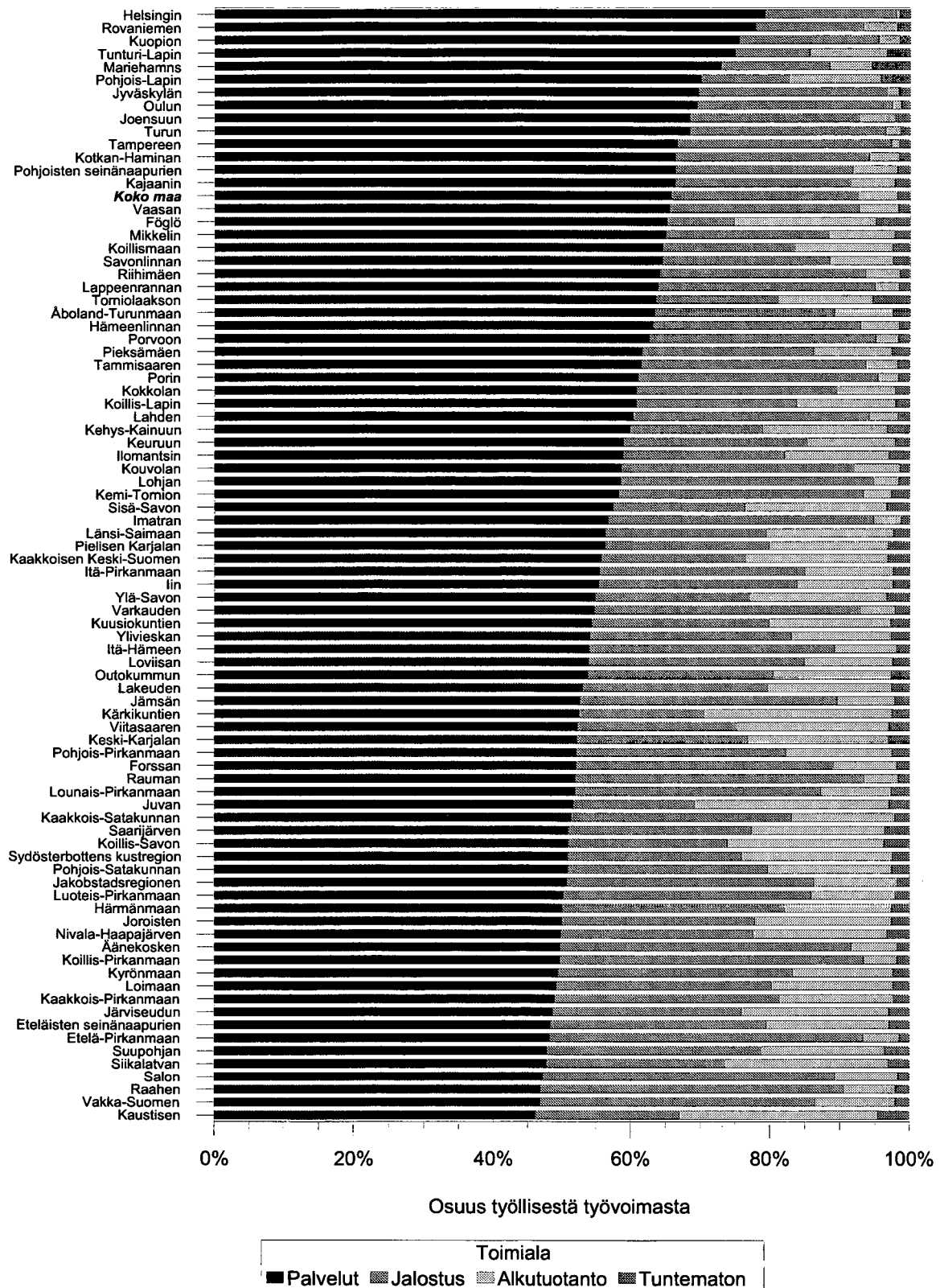
Kuva 93. Palvelutoimialojen työllistävyys seutukunnittain 1998.

Kuva 94. Palvelutoimialojen työllistävyys maakunnittain 1998.

Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998

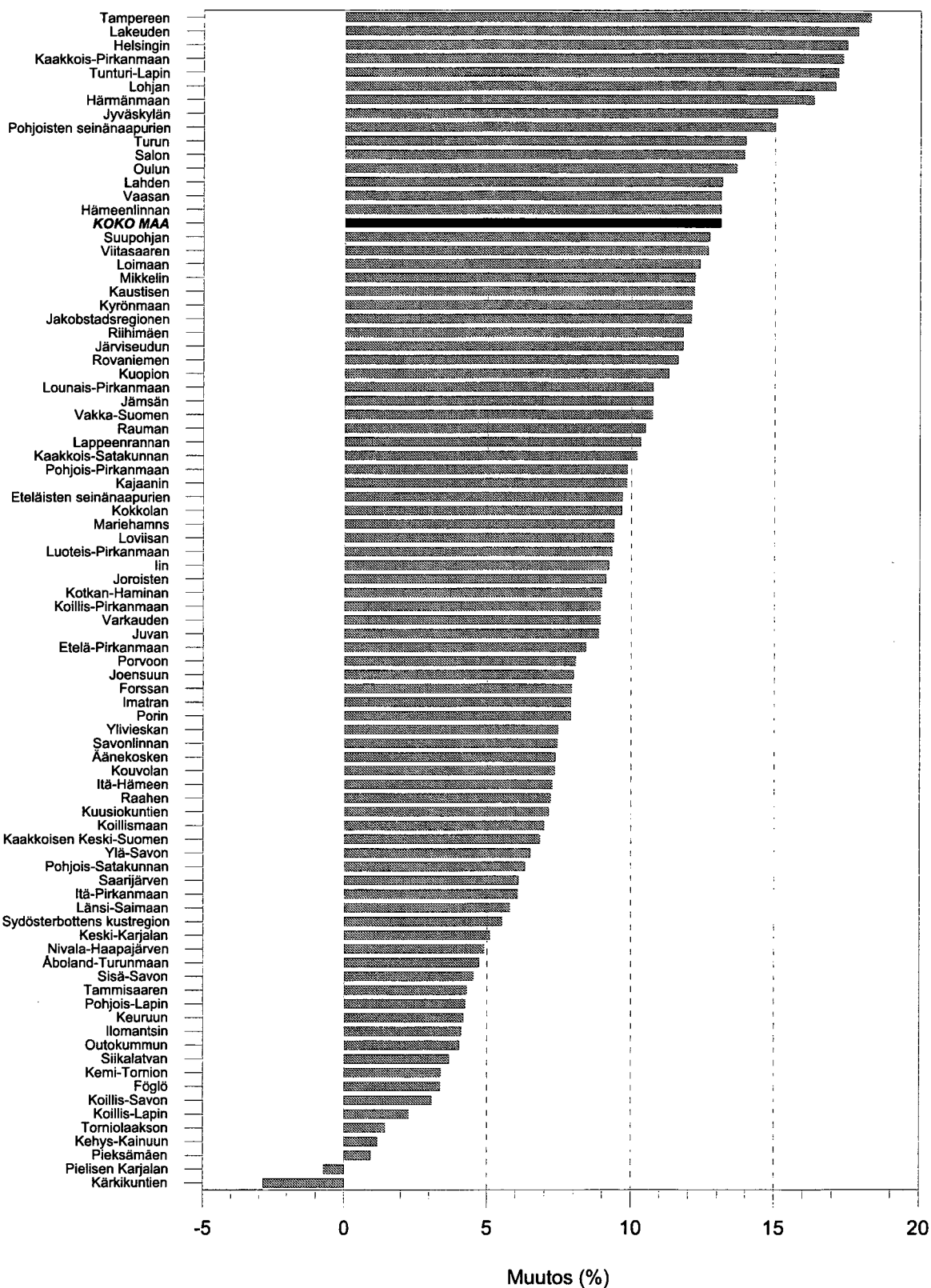
Seutukunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

Kuva 95. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998. Seutukunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan.

Palvelutyöpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 - 1998

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

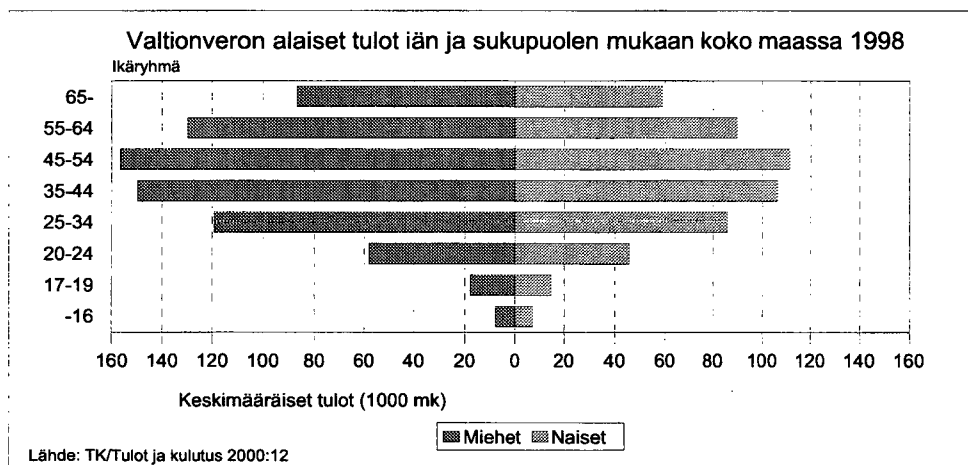
Kuva 96. Palvelutyöpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1998.

TULONSAAJIEN TULOT

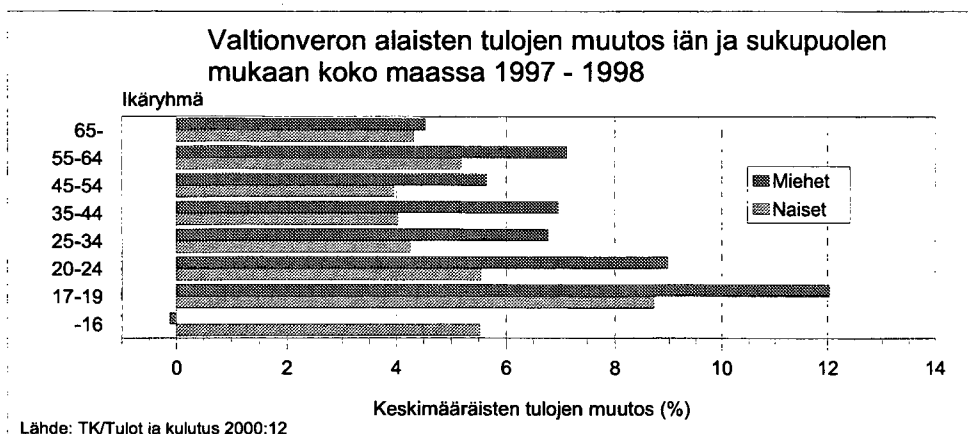
Vuonna 1998 tulonsaajien keskimääräiset tulot olivat koko maassa 97 808 markkaa. Miehillä keskitulot olivat 116 242 ja naisilla 80 618 markkaa. Ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan tarkasteltuna suurituloisimpia olivat 45 – 54-vuotiaat miehet, joiden keskimääräiset tulot olivat 156 525 markkaa. Tämä ikäryhmä oli myös naisten joukossa eniten ansaitseva 111 464 markan vuosituloilla. Vuodesta 1997 vuoteen 1998 miesten tulot nousivat lähes kaikissa ikäryhmissä enemmän kuin naisten. Ainoastaan alle 17-vuotiaiden naisten tulot nousivat enemmän kuin saman ikäisten miesten, joiden tulot hieman pienenivät. Eniten tulot kasvoivat 17 – 19-vuotiailla miehillä.

Helsingin seutukunnassa valtionveron alaiset tulot olivat vuonna 1998 maan korkeimmat, 124 182 markkaa tulonsaajaa kohti. Myös Porvoon, Maarianhaminan, Lohjan, Oulun, Tampereen ja Turun seutukunnissa tulot olivat suuremmat kuin maassa keskimäärin. Keskitulot olivat pienimmät Torniolaakson seutukunnassa. Maakunnittain keskimääräiset tulot vaihtelivat Uudenmaan yli 122 000 markasta Pohjois-Karjalan alle 80 000 markkaan.

Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kasvoivat kaikissa seutukunnissa vuosien 1997 ja 1998 välillä, enimmillään 7.7 % Salon seutukunnassa. Koko maassa tulonsaajien tulot nousivat 5.4 %. Samalla aikavälillä tulonsaajien määrä kuitenkin hieman väheni kahdessa kolmanneksessa seutukuntia.

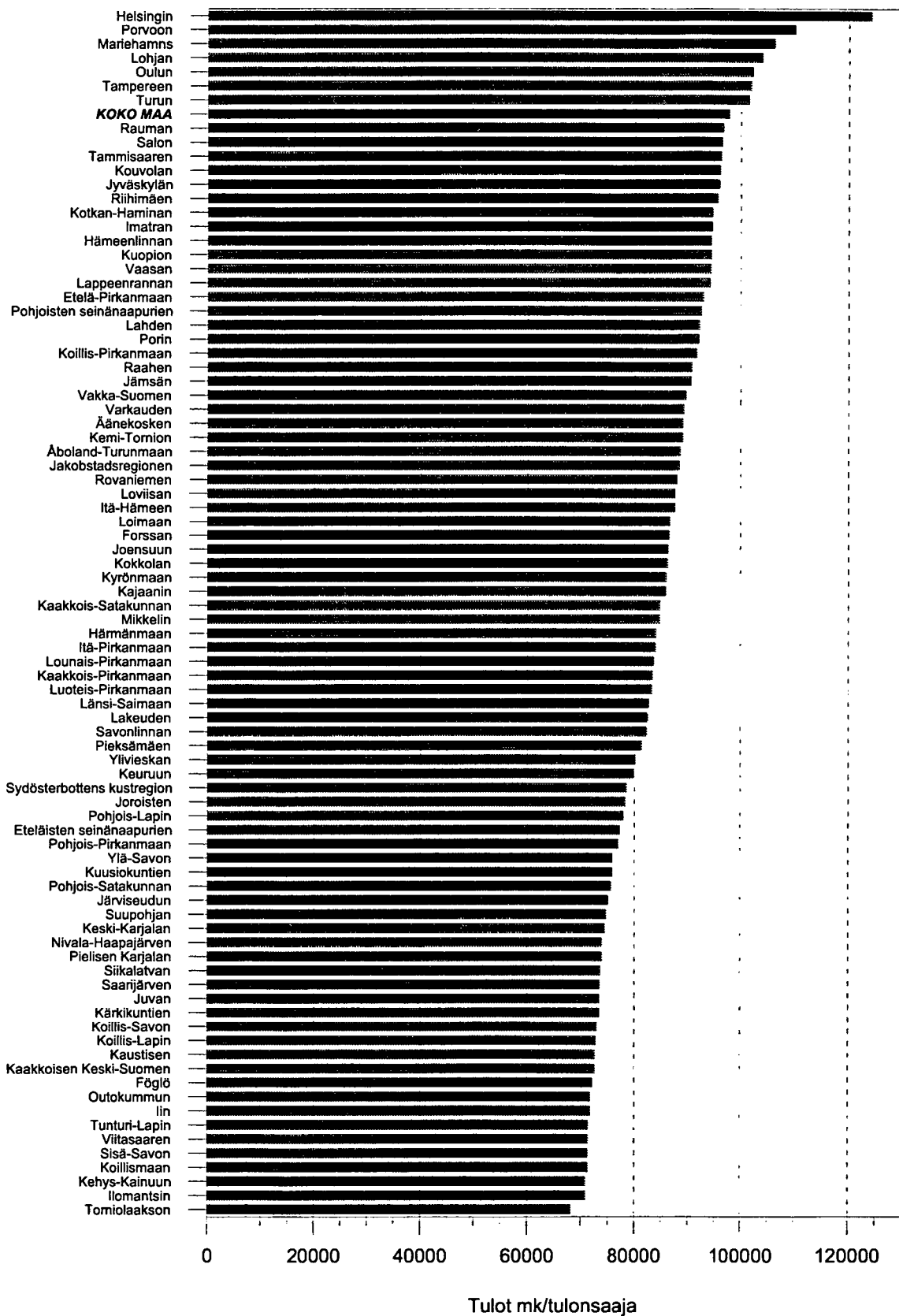

Kuva 97. Valtionveron alaiset tulot iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998.

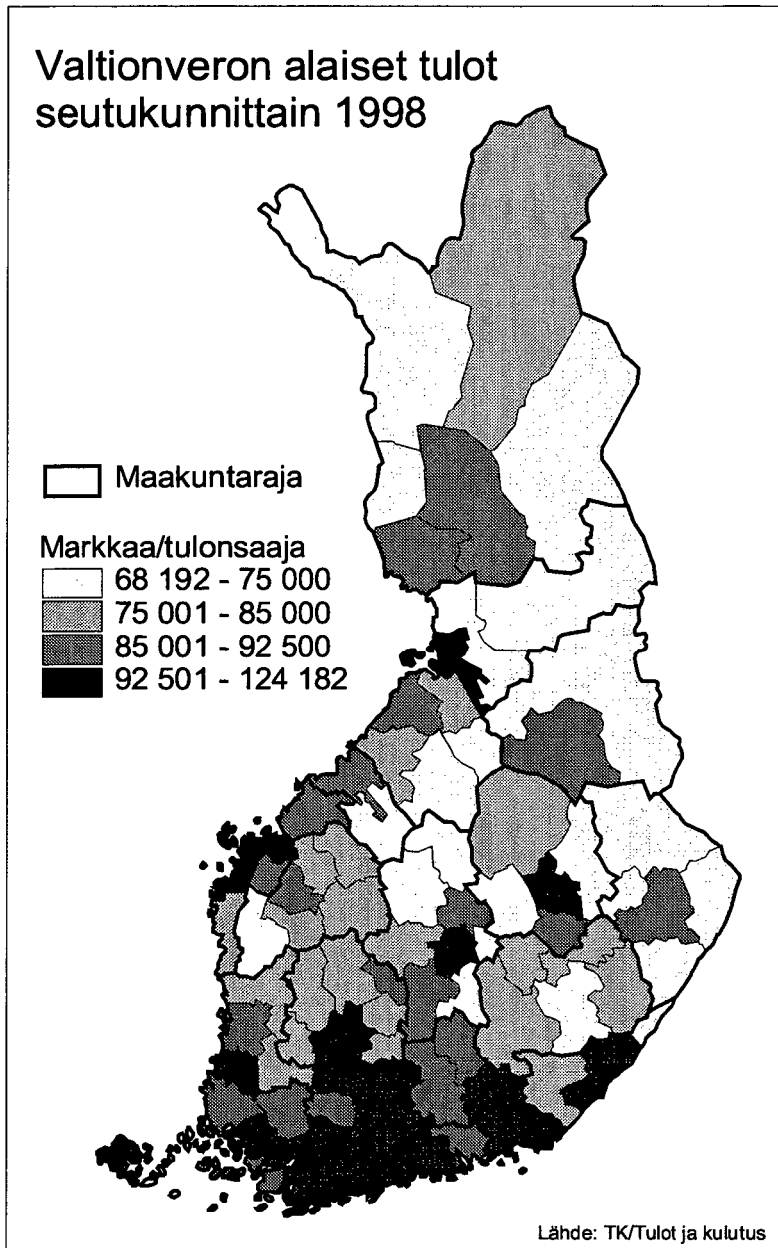
Kuva 98. Valtionveron alaisten tulojen muutos iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997 - 1998.

Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1998

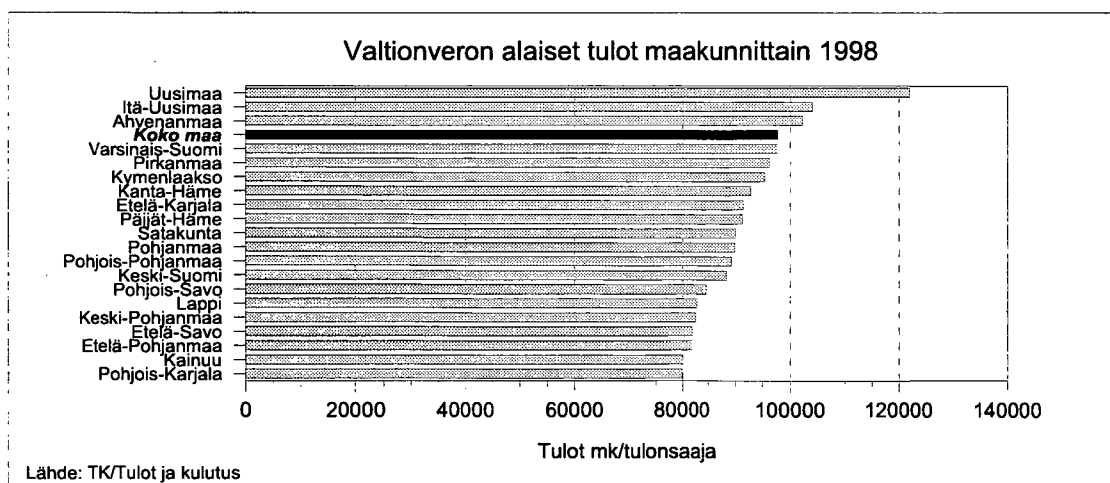

Lähde: TK/Tulot ja kulutus

Kuva 99. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1998.

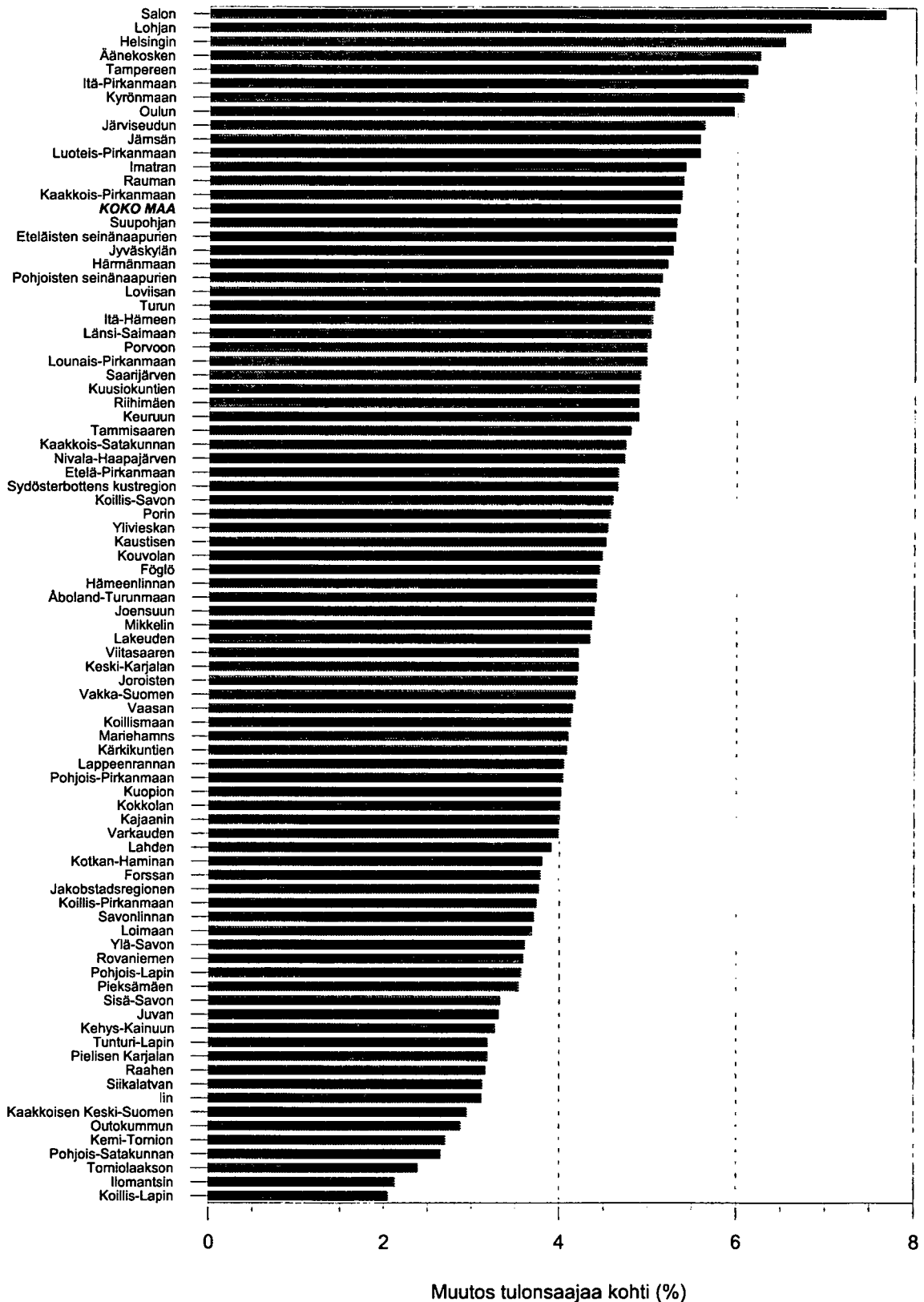

Kuva 100. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1998.

Kuva 101. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1998.

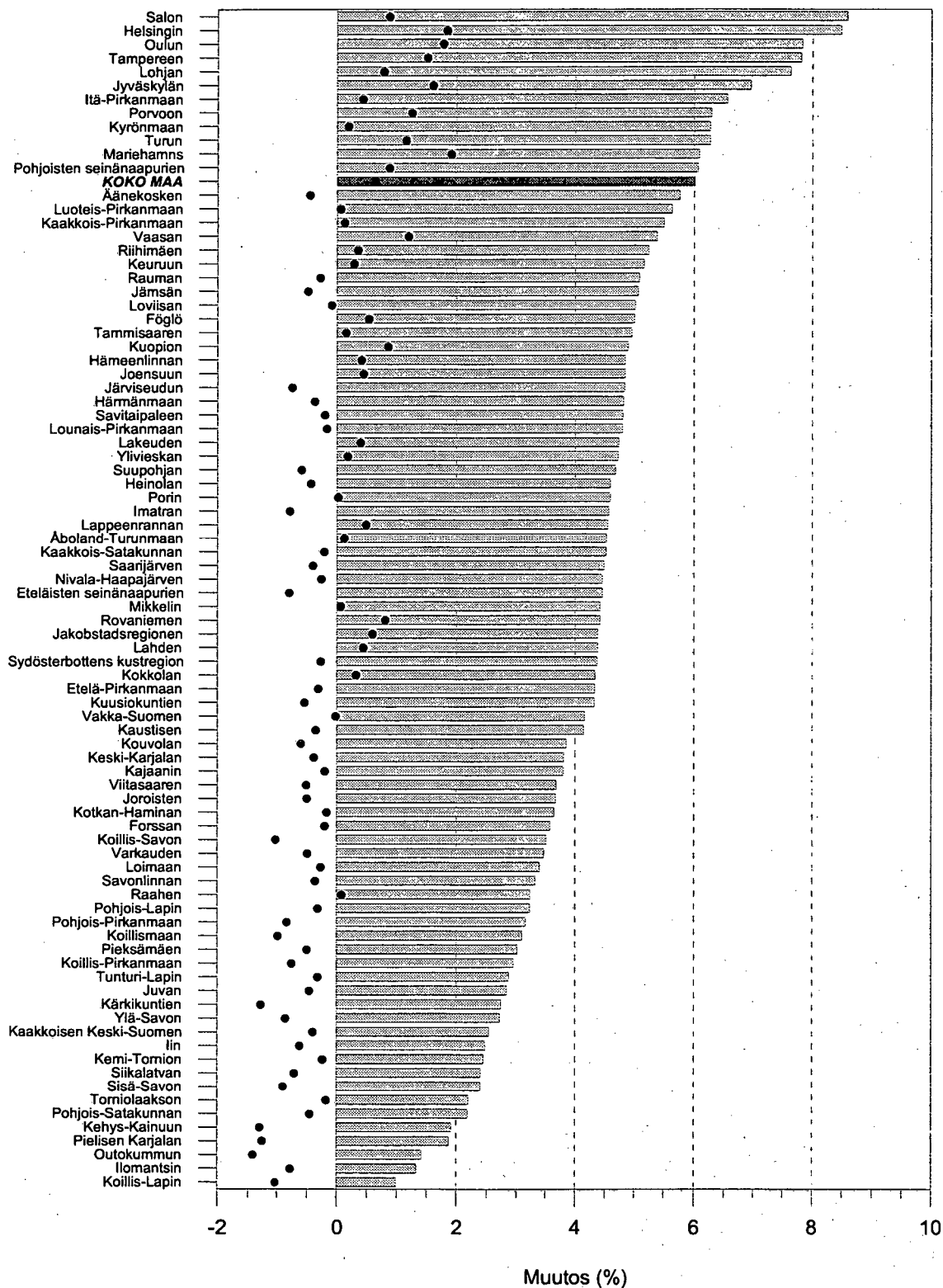
Valtionveron alaisten tulojen muutos tulonsaajaa kohti seutukunnittain 1997 - 1998

Lähde: TK/Tulot ja kulutus

Kuva 102. Valtionveron alaisten tulojen muutos tulonsaajaa kohti seutukunnittain 1997 - 1998.

Valtionveron alaisten tulojen ja tulonsaajien lukumäärän muutos seutukunnittain 1997 - 1998

Lähde: TK/Tulot ja kulutus

Kuva 103. Valtionveron alaisten tulojen ja tulonsaajien lukumäärän muutos seutukunnittain 1997 - 1998.

BRUTTOKANSANTUOTE

Bruttokansantuotteen toimialoitainen arvo (arvonlisäys) koko maassa on noussut voimakkaasti teollisuudessa, palveluissa ja julkisessa taloudessa 1990-luvun alkuvuosista lähtien. Rakentamisen toimialoilla kasvu on ollut vähäisempää ja alkutuotannossa kasvua ei ole tapahtunut viime vuosikymmenen alkuun verrattuna lainkaan. Bruttokansantuote lasketaan tuotannon tekijähintaisena ja viimeisimmät tiedot ovat vuoden 1999 ennakkollisia tietoja.

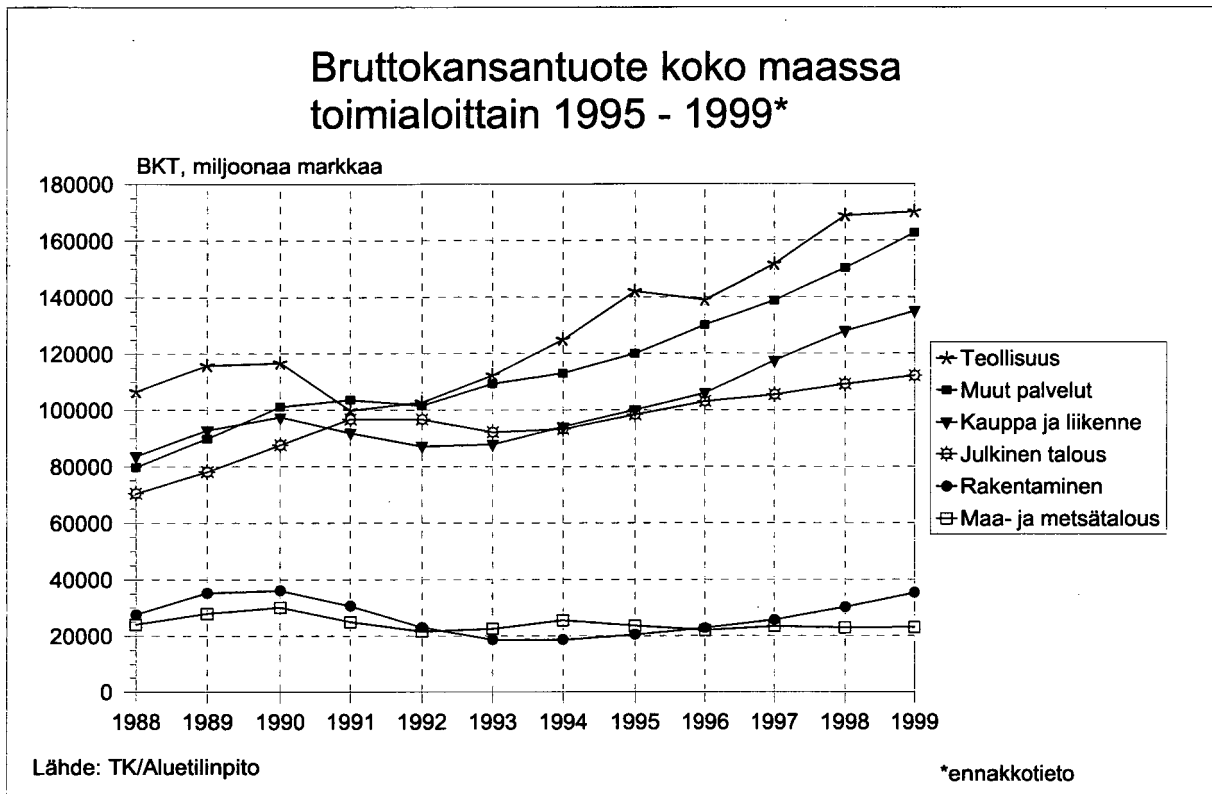
Vuonna 1999 (ennakkotieto) toimialojen yhteenlaskettu bruttokansantuote oli koko maassa 638.7 miljardia markkaa. Toimialoista koko maan tasolla teollisuuden osuus oli suurin, 26,6 %. Vastaavasti muiden palveluiden osuus oli 25.5 %, kaupan ja liikenteen 21.1 % ja julkisen toiminnan 17.6 %. Rakennustoiminnan sekä maa- ja metsätalouden osuudet olivat alle 6 %.

Maakunnista teollisen toiminnan osuus oli suurin Itä-Uudellamaalla, yli 45 % osuudella bruttokansantuotteesta. Vähäisin sen osuus oli Ahvenanmaalla, jossa kaupan ja liikenteen osuus oli maakuntien suurin, yli 45 %. Etelä-Savo oli maakunnista alkutuotantovaltaisimman, maa- ja metsätalouden osuus koko alueen bruttokansantuotteen arvosta oli siellä yli 15 %. Julkinen talous oli toimialoista merkittävin Kainuussa lähes 27 % osuudella. Uudenmaan bkt:n arvosta yli 34 % muodostui muiden palvelujen toimialoilla.

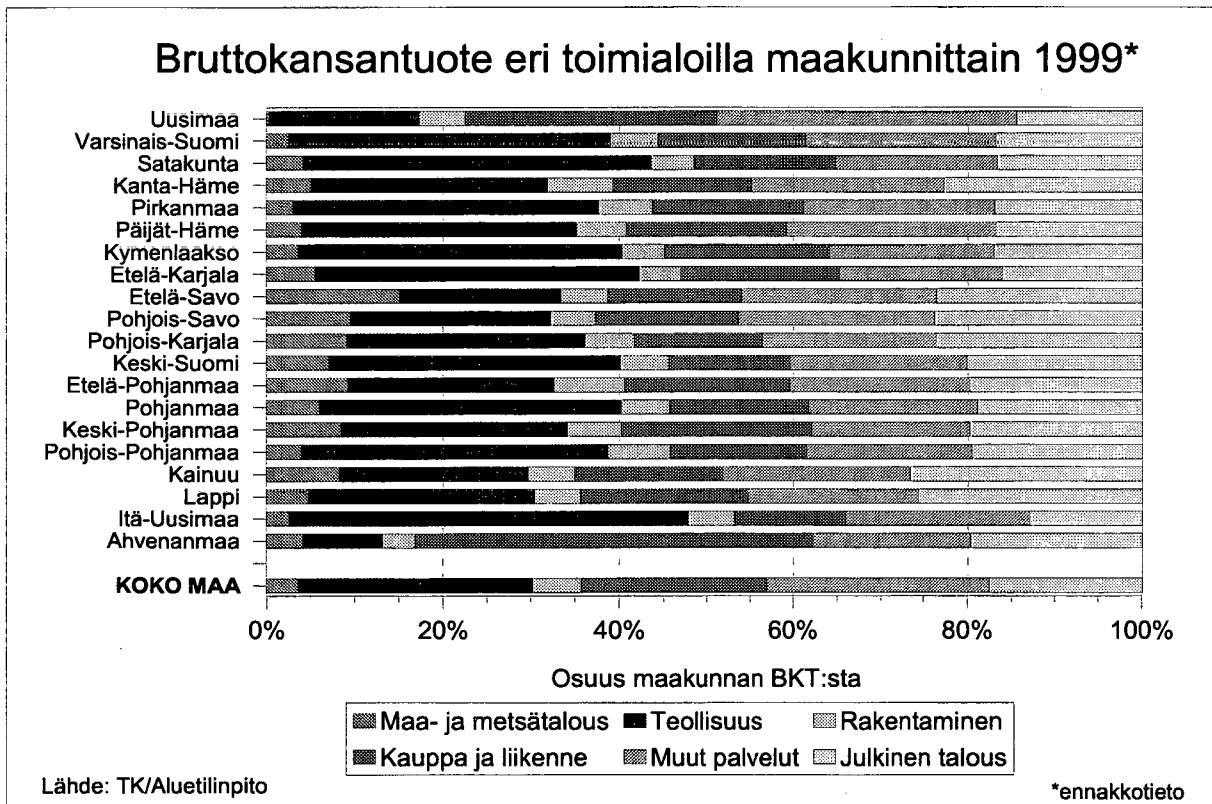
Bruttokansantuotteen arvo asukasta kohti laskettuna väheni kolmessa seutukunnassa vuodesta 1995 vuoteen 1999, eniten Kemi-Tornion alueella. Vastavaan aikana kasvu oli suurin Salon seutukunnassa, peräti 85 %. Myös kasvu vuodesta 1998 vuoteen 1999 oli Salon seutukunnan alueella suurin. Salon seutukunta olikin seutukuntien kärjessä asukasta kohti lasketun bruttokansantuotteen määrässä vuonna 1999 (ennakkotieto). Bruttokansantuote oli siellä 211 535 markkaa asukasta kohti. Myös kymmenen muuta seutukuntaa ylitti koko maan keskimääräisen arvon (120 652 markkaa/asukas). Pienimmillään arvo oli Iin seutukunnassa, 56 624 markkaa. Maakunnista Uudellamaalla arvo on korkein, yli 170 000 markkaa ja Kainuussa matalin, vajaa 82 500 markkaa.

Juvan seutukunnassa maa- ja metsätalouden arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli seutukuntien suurin, yli 26 000 markkaa. Salon seutukunnassa teollisuuden osuus asukasta kohti laskettuna oli yli 150 000 markkaa. Palvelujen arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli suurin Helsingin ja Maarianhaminan seutukunnissa, julkisen talouden vastaavasti Kuopion ja Föglön seutukunnissa.

Koko maan bruttokansantuotteesta muodostui vuoden 1999 ennakkotietojen mukaan Helsingin seutukunnan alueella yli 33 %. Tampereen ja Turun osuudet olivat yli 5 % ja Oulun osuus oli vajaa 4 %. Vähäisimmät osuudet olivat pienissä Föglön, Kärkikuntien ja Siikalatvan seutukunnissa.

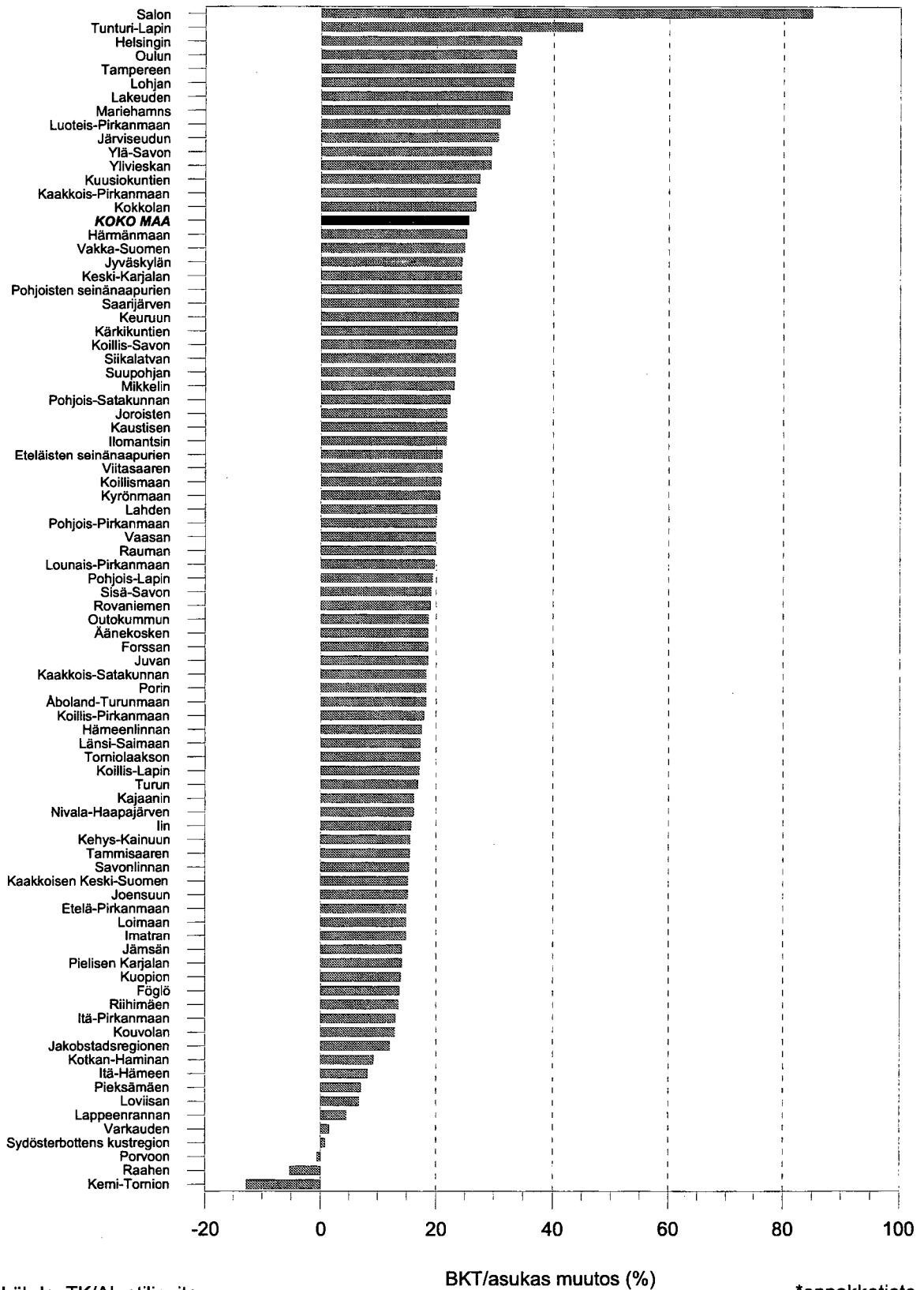

Kuva 104. Bruttokansantuote koko maassa toimialoittain 1995 – 1999*

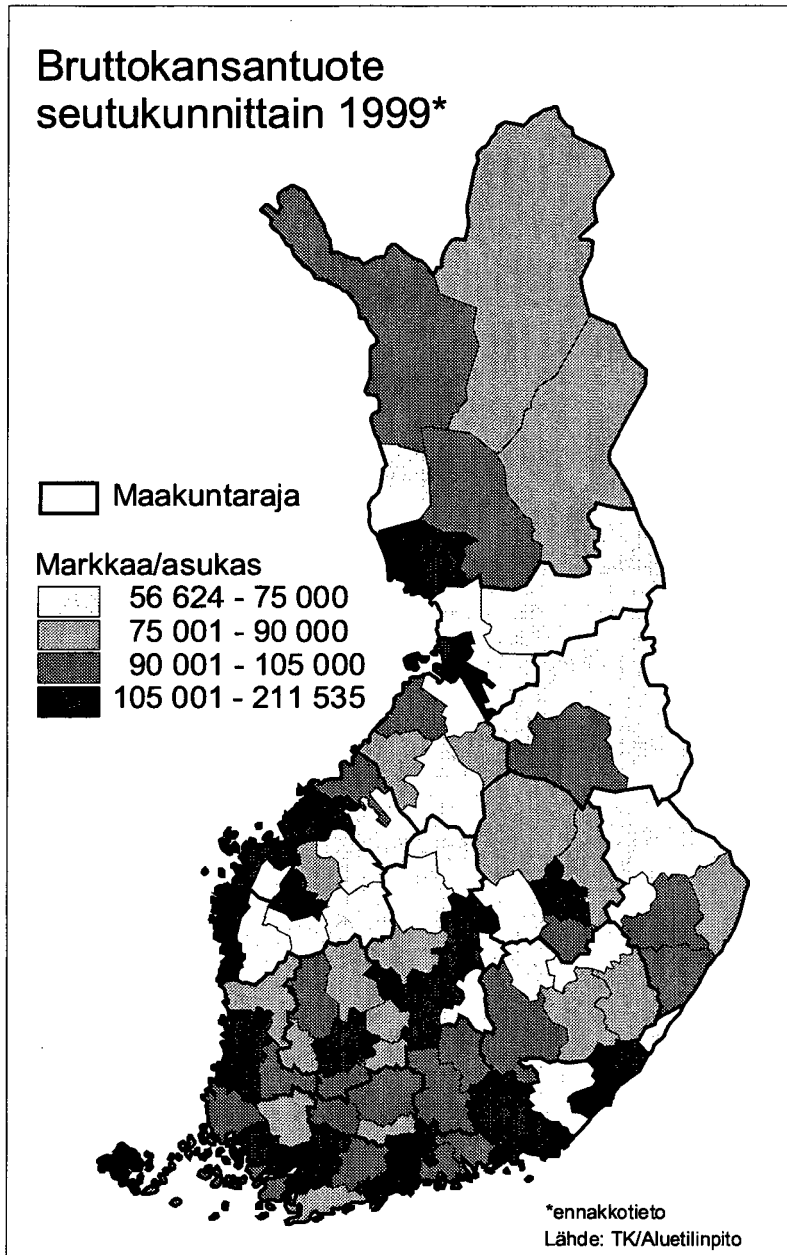

Kuva 105. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1999*.

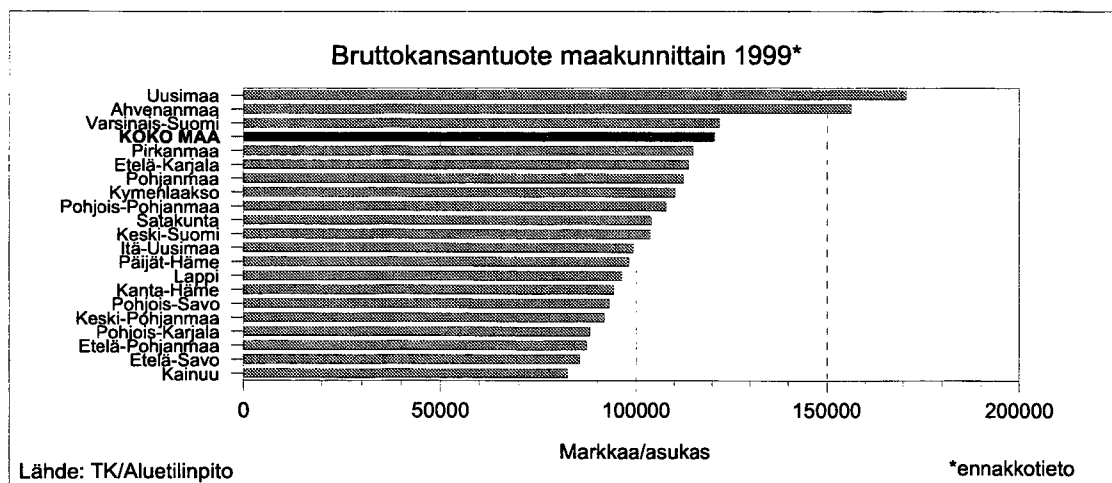
Bruttokansantuotteen muutos seutukunnittain 1995 - 1999*

Kuva 106. Bruttokansantuotteen muutos seutukunnittain 1995 – 1999*.

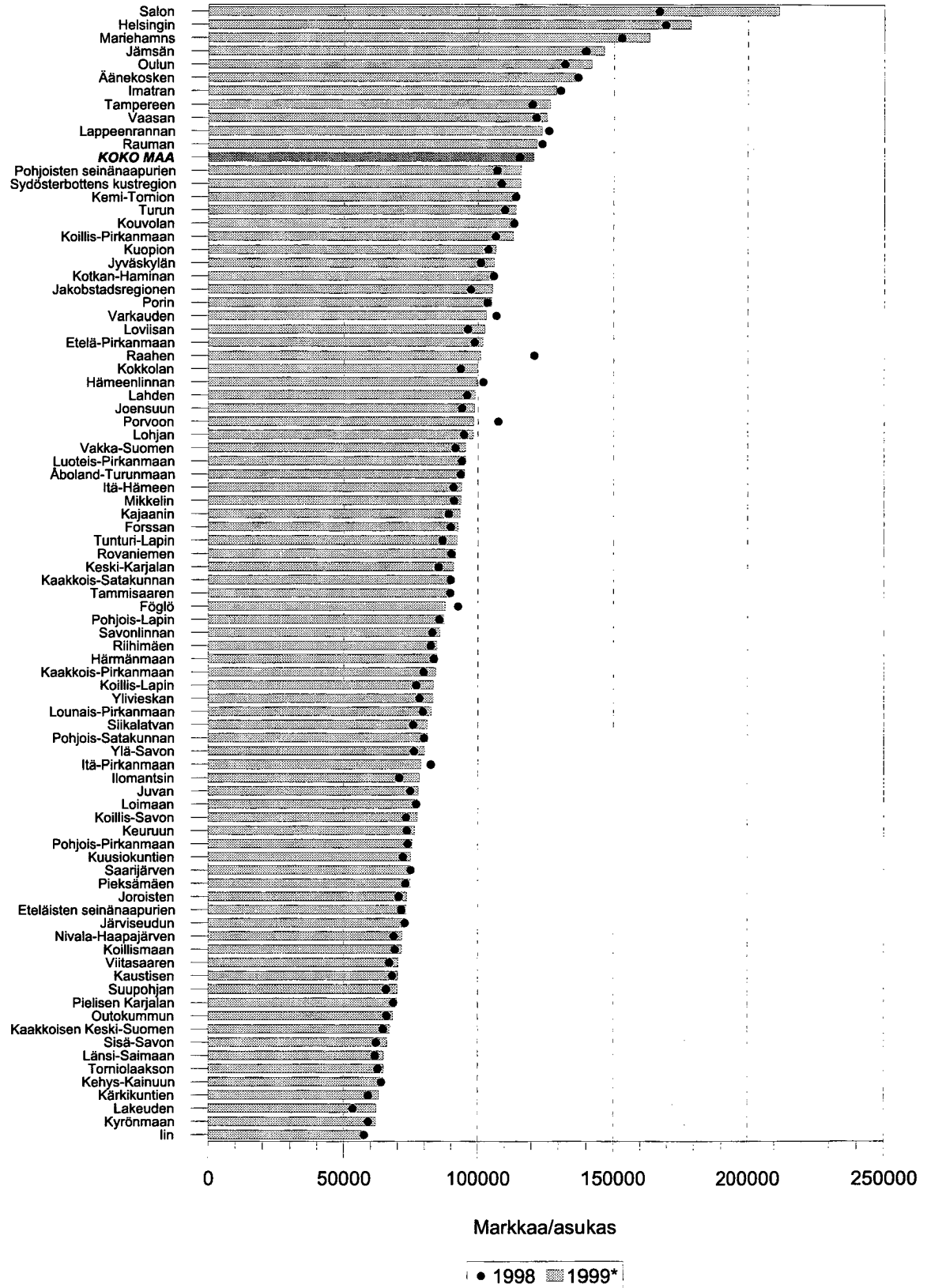

Kuva 107. Bruttokansantuote seutukunnittain 1999*.

Kuva 108. Bruttokansantuote maakunnittain 1999*.

Bruttokansantuote seutukunnittain 1998 ja 1999*

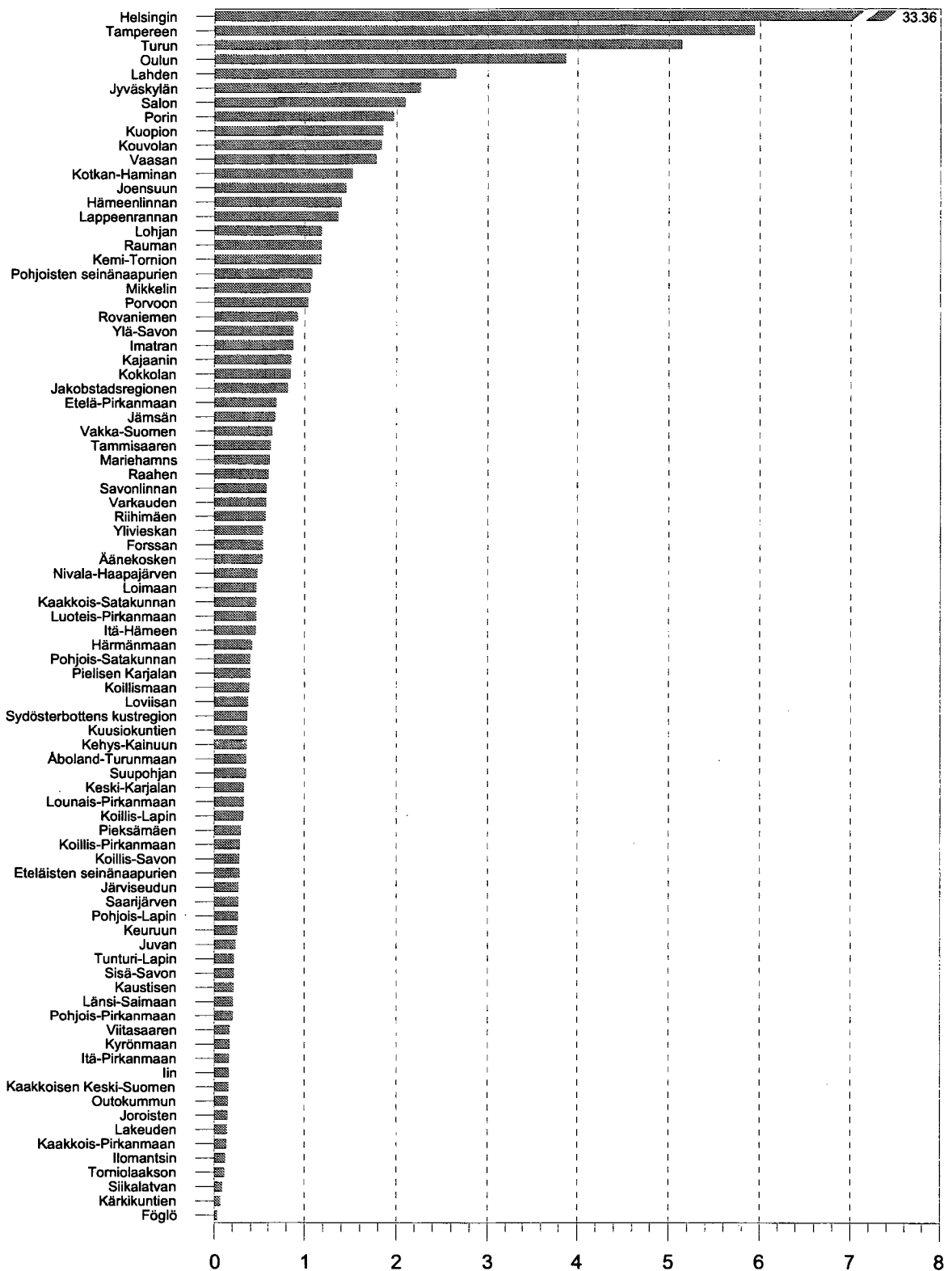

Lähde: TK/Aluetilinpito

*ennakkotieto

Kuva 109. Bruttokansantuote seutukunnittain 1998 ja 1999*.

Seutukuntien osuudet koko maan bruttokansantuotteesta 1999*

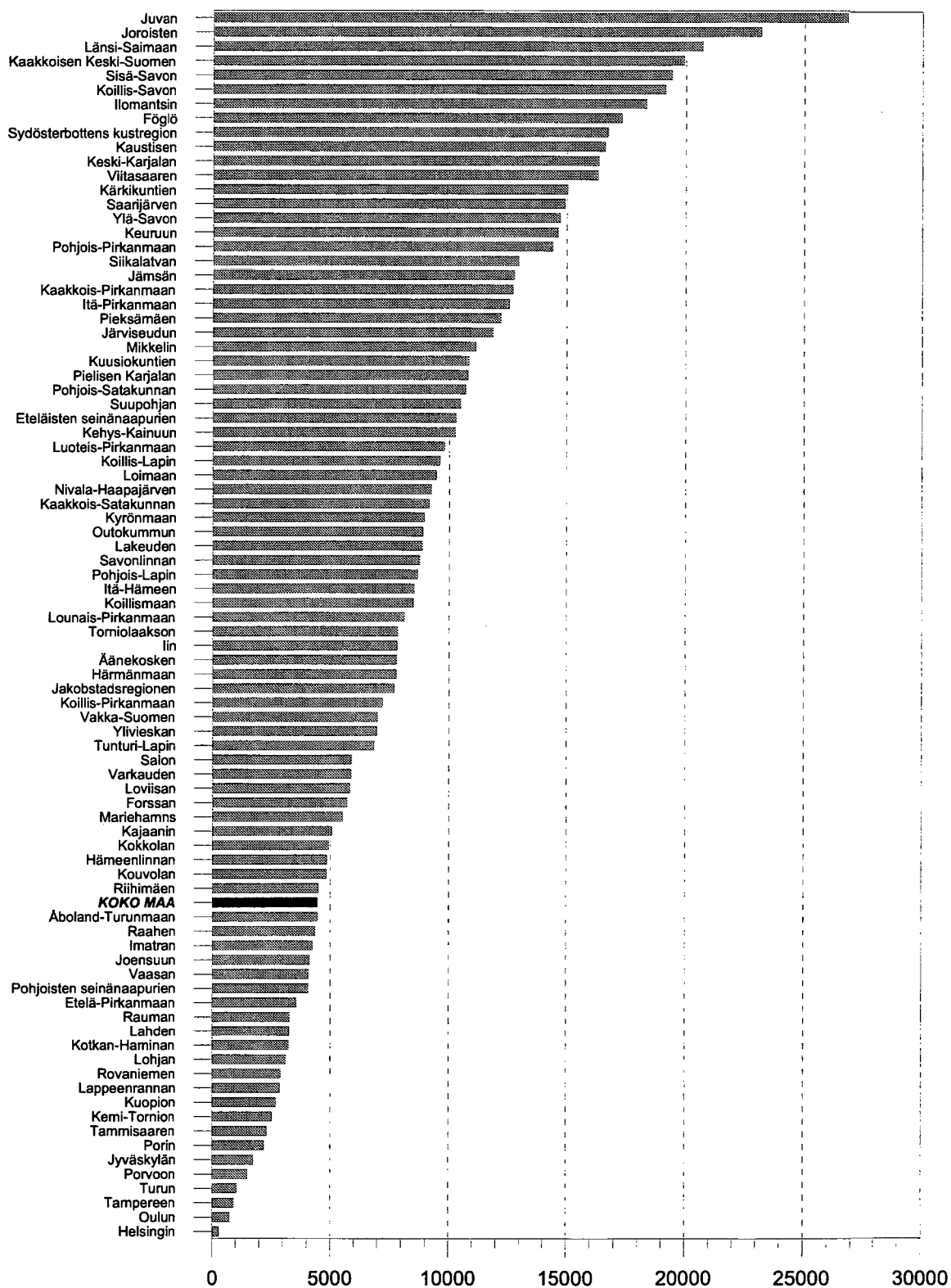
Lähde: TK/Aluetilinpito

Osuus (%)

*ennakkotieto

Kuva 110. Seutukuntien osuudet koko maan bruttokansantuotteesta 1999*.

Maa- ja metsätalouden bruttokansantuote seutukunnittain 1999*

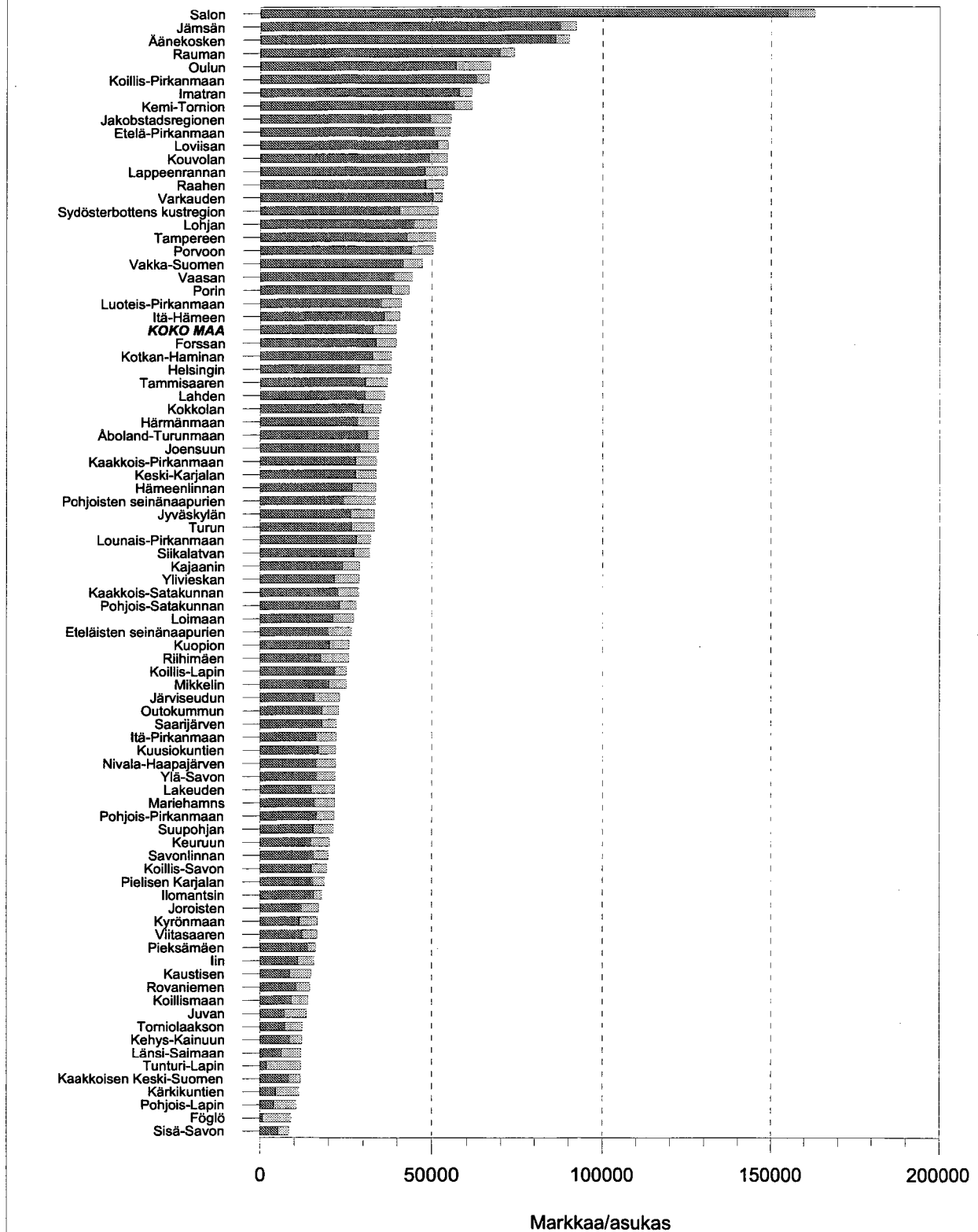
Lähde: TK/Aluetilinpito

Markkaa/asukas

*ennakkotieto

Kuva 111. Maa- ja metsätalouden bruttokansantuote seutukunnittain 1999*.

Teollisuuden ja rakentamisen bruttokansantuote seutukunnittain 1999*

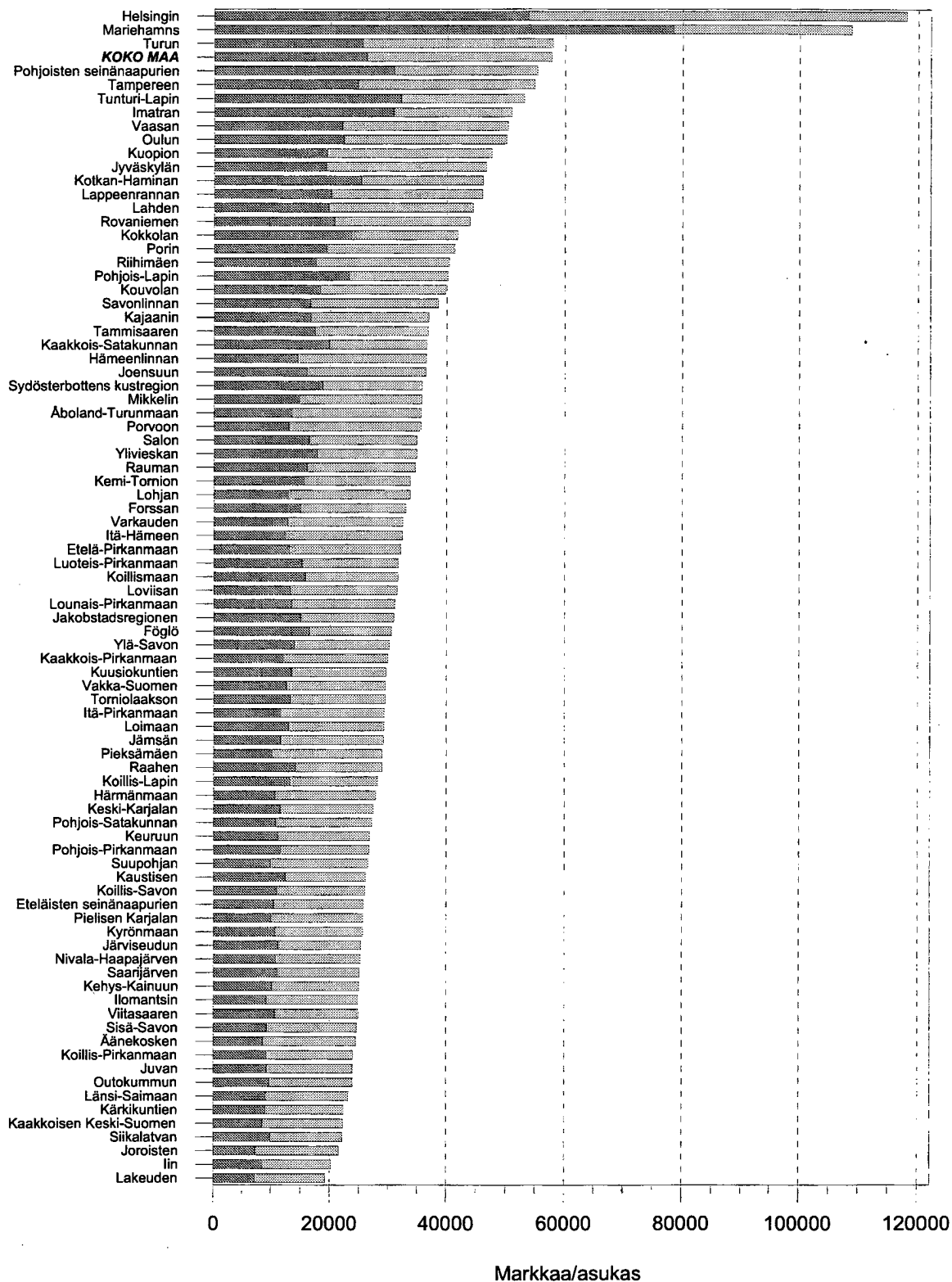

Lähde: TK/Aluetilinpito

*ennakkotieto

Kuva 112. Teollisuuden ja rakentamisen bruttokansantuote seutukunnittain 1999*.

Palvelujen bruttokansantuote seutukunnittain 1999*

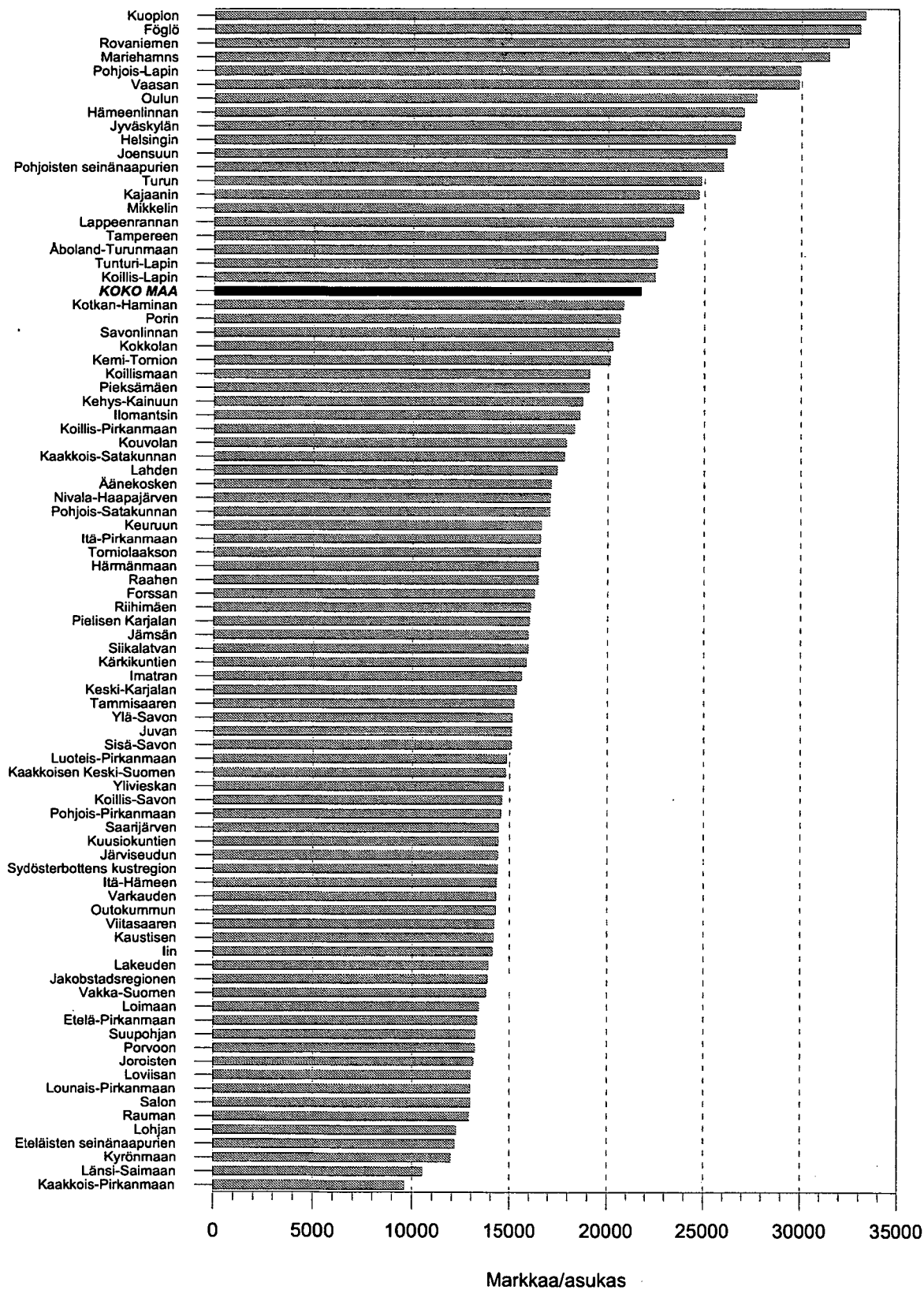

Lähde: TK/Aluetilinpito

*ennakkotieto

Kuva 113. Palvelujen bruttokansantuote seutukunnittain 1999*

Julkisen talouden bruttokansantuote seutukunnittain 1999*

Lähde: TK/Aluetilinpito

*ennakkotieto

Kuva 114. Julkisen talouden bruttokansantuote seutukunnittain 1999*.

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Työllisyys

Kahdessakymmenessä seutukunnista oli enemmän työpaikkoja kuin alueella asuvia työllisiä, eli ne olivat työpaikkaomavaraisia vuonna 1998. Alhaisimman oma-varaisuusasteen seutukunnat, Kyrönmaa, Föglö ja Länsi-Saimaa (alle 72 %), sijaitsevat työpaikkaomavaraisten Vaasan (108 %), Maarianhaminan (120 %) ja Lappeenrannan (107 %) seutukuntien läheisyydessä. Maakunnista Ahvenanmaa, Uusimaa ja Pohjanmaa ovat työpaikkaomavaraisia. Vuodesta 1996 vuoteen 1998 työpaikkaomavaraisuus pysyi samana tai nousi 34 seutukunnassa. Eniten nousua tapahtui Kaakkois-Pirkanmaan seutukunnassa, 3.1 prosenttiyksikköä, ja laskua Itä-Pirkanmaan seutukunnassa, 2.9 prosenttiyksikköä.

Taloudellinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Huoltosuhdeluku oli vuonna 1998 (ennakkotieto) koko maassa 1.4, kun vuonna 1990 vastaava luku oli 1.1. Vuosina 1990 – 1998 huoltosuhde on noussut kaikkialla, eniten Torniolaakson ja Koillis-Lapin seutukunnissa. Taloudellinen huoltosuhde olikin korkein vuoden 1998 ennakkotiedon mukaan juuri Torniolaakson sekä Kehys-Kainuun ja Pielisen Karjalan seutukunnissa (2.3).

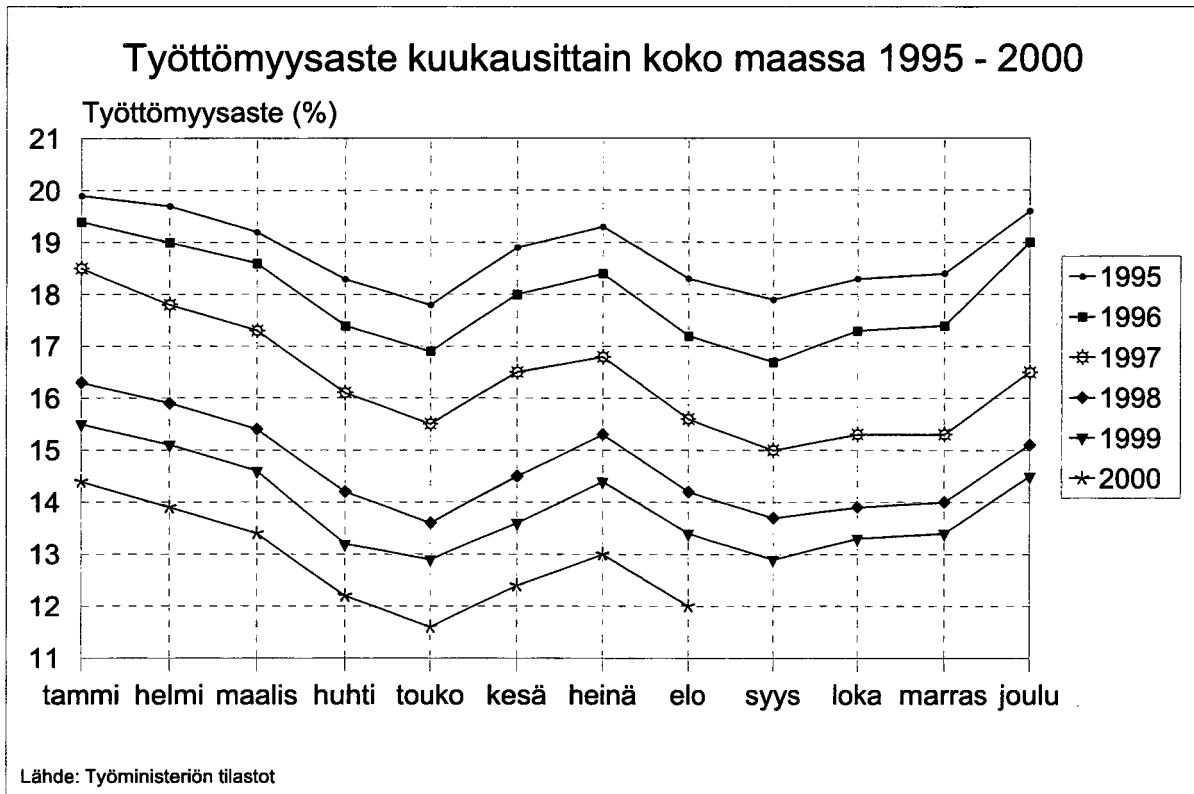
Työttömyys

Työttömyysaste vaihtelee kausittain siten, että yleensä toukokuussa ja syyskuussa työttömyysaste on korkeimmillaan. Vuodesta 1995 vuoteen 2000 työttömyys on laskenut Suomessa joka vuosi. Elokuussa 2000 työttömyysaste oli Työministeriön tilastojen mukaan 12 %, mikä on yli kuusi prosenttiyksikköä alempi kuin elokuussa 1995. Vuodesta 1998 vuoteen 1999 työttömien määrä kasvoi vain kolmessa (Rauman, Pohjois-Satakunnan ja Jakobstadsregionin) seutukunnassa. Maarianhaminan ja Föglön seutukunnissa työttömien määrä väheni vuodessa lähes viidenneksellä.

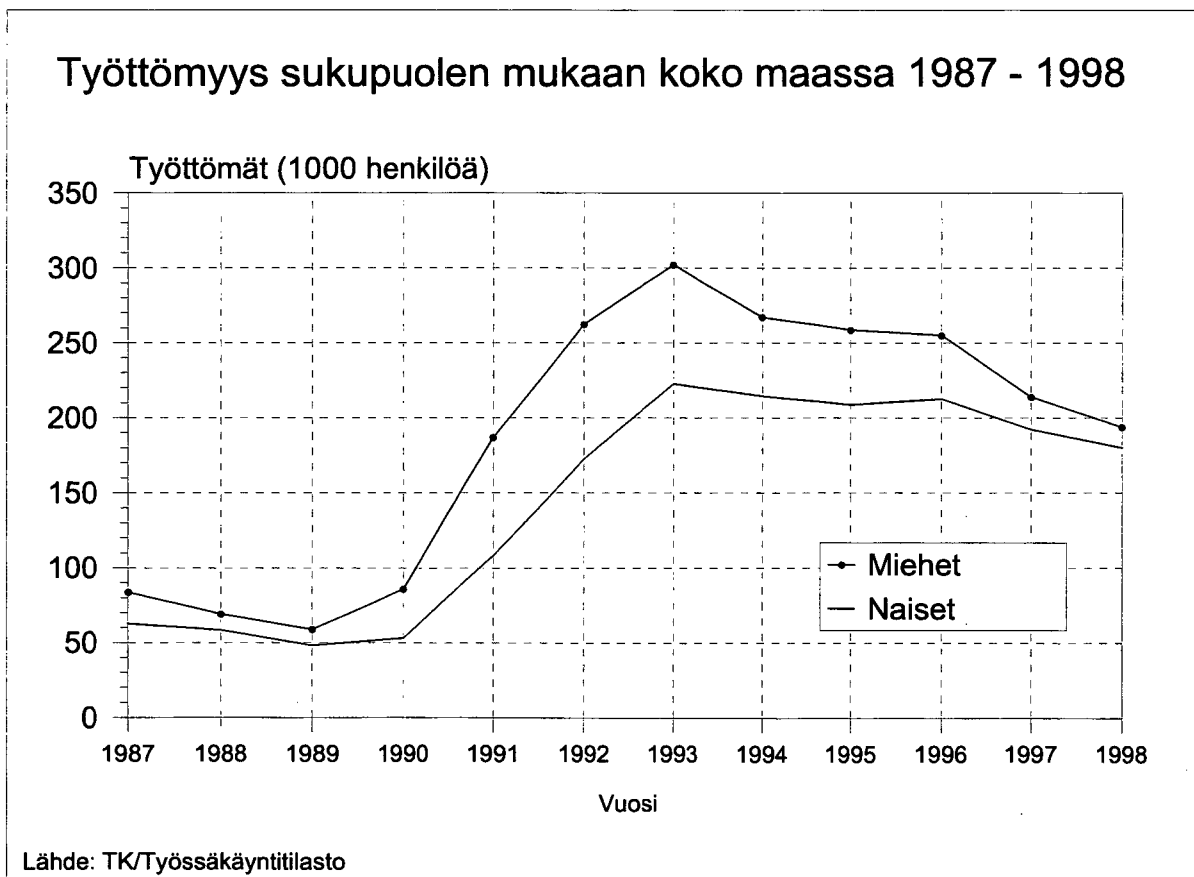
Miesten osuus työttömistä on hieman suurempi kuin naisten. Sukupuolten välinen ero työttömyydessä oli suurimmillaan korkeimman työttömyyden aikaan 1990-luvun alussa ja on sittemmin kaventunut.

Alueiden väliset työttömyyserot ovat maassamme suuret. Elokuussa 2000 työttömyys oli suurimmillaan Lapin, Kainuun ja Pohjois-Karjalan TE-keskusten alueilla. Uudellamaalla työttömiä oli suhteessa vähiten, vajaa 8 % työvoimasta. Seutukunnissa työttömyys vaihteli vajaasta 2 %:sta lähes 23 %:iin. Suhteessa vähiten työttömiä oli Maarianhaminan ja Föglön seutukunnissa, eniten Tunturi-Lapin, Kehys-Kainuun ja Pohjois-Lapin seutukunnissa.

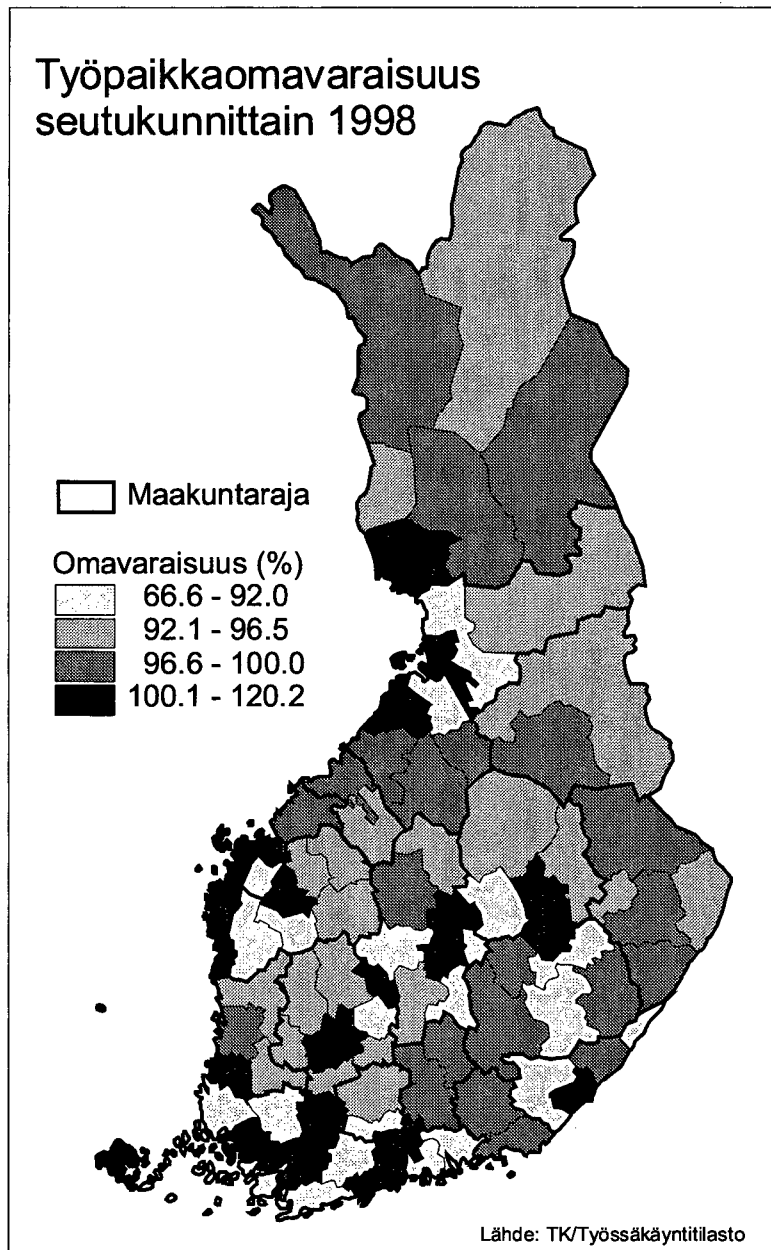
Pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta oli elokuussa 2000 koko maassa 3.6 %. Pitkäaikaistyöttömäksi lasketaan henkilö, joka on ollut yli vuoden ilman työtä. Maarianhaminan, Föglön ja Härmänmaan seutukunnissa pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta oli alle prosentin. Kärkikuntien seutukunnassa pitkäaikaistyöttömien osuus oli suurin, 7.3 % työvoimasta oli ollut ilman työtä yli vuoden.

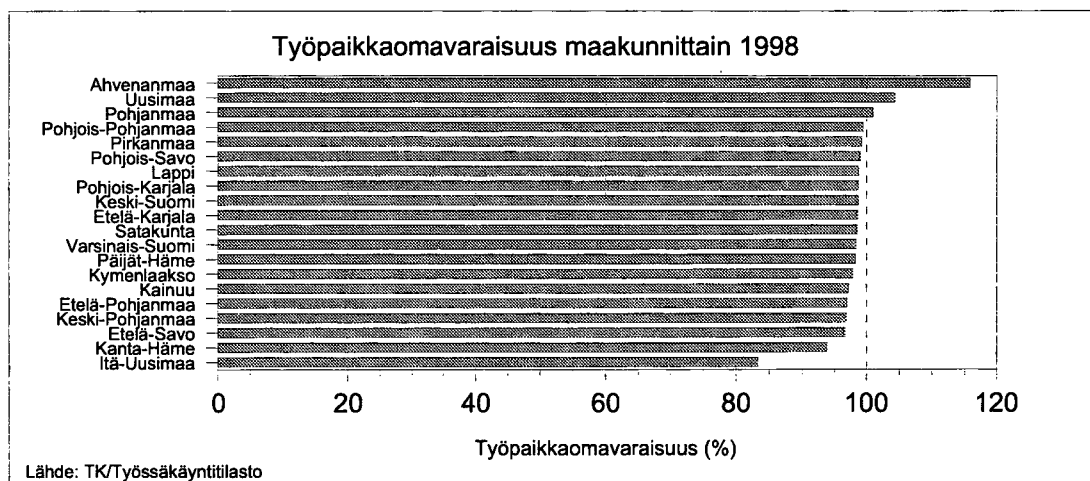
Kuva 115. Työttömyysaste kuukausittain koko maassa 1995 – 2000.

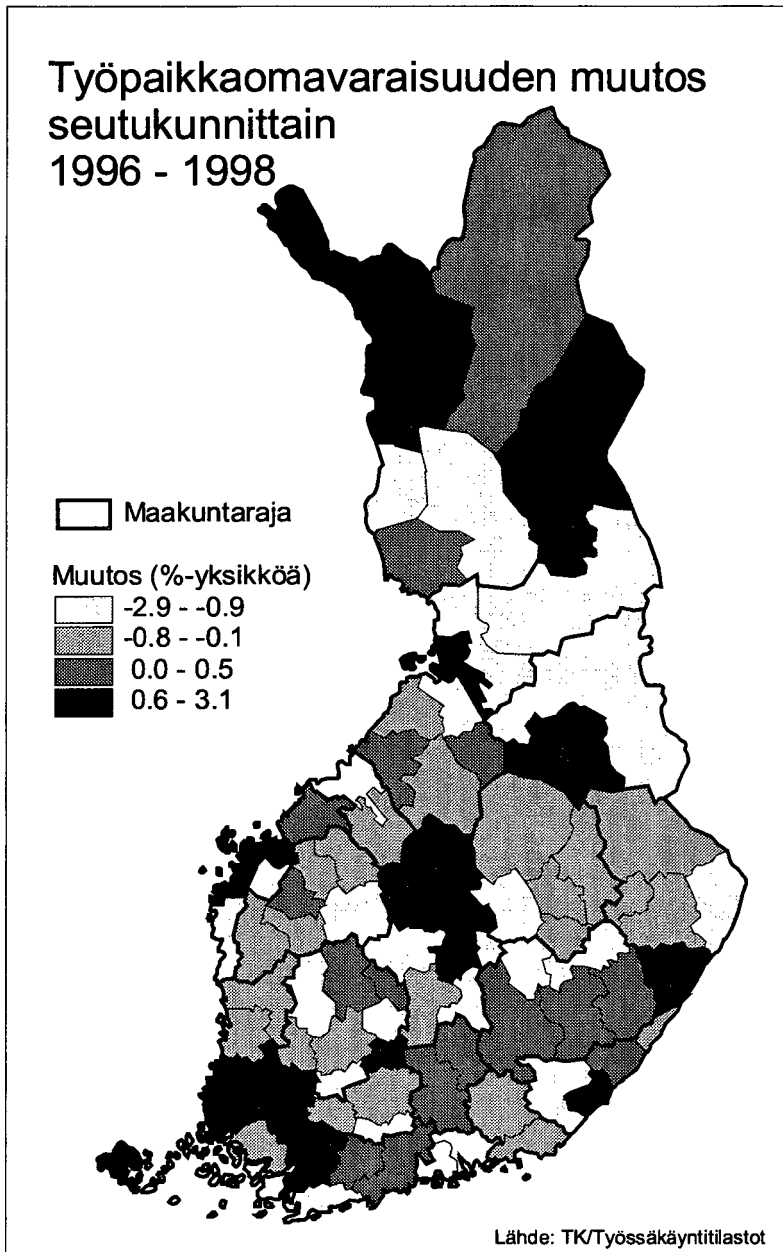
Kuva 116. Työttömyys sukupuolen mukaan koko maassa 1987 – 1998.

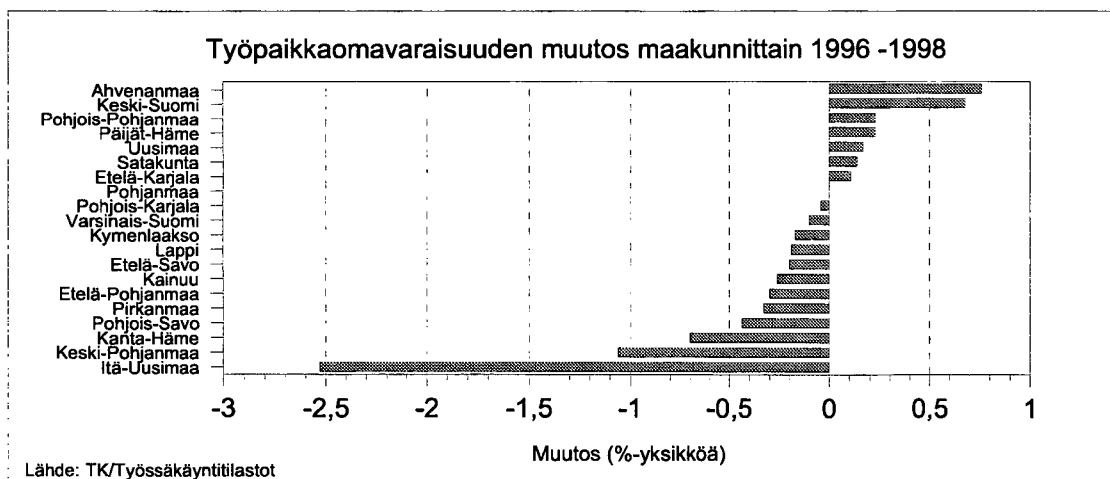
Kuva 117. Työpaikkaomavaraisuus seutukunnittain 1998.

Kuva 118. Työpaikkaomavaraisuus maakunnittain 1998.

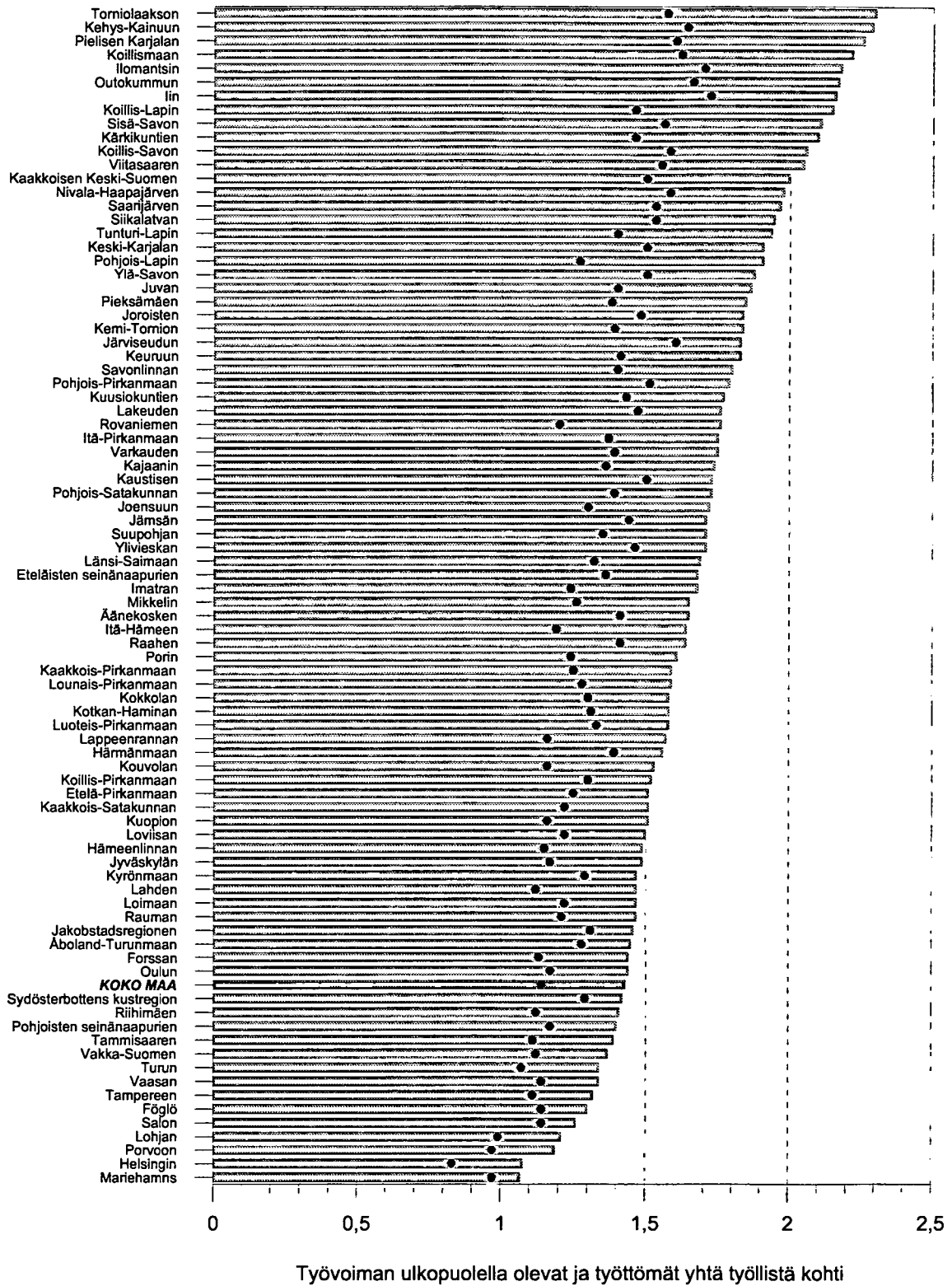

Kuva 119. Työpaikkaomavaraisuuden muutos seutukunnittain 1996 - 1998.

Kuva 120. Työpaikkaomavaraisuuden muutos maakunnittain 1996 - 1998.

Taloudellinen huoltosuhte seutukunnittain 1990 ja 1998*

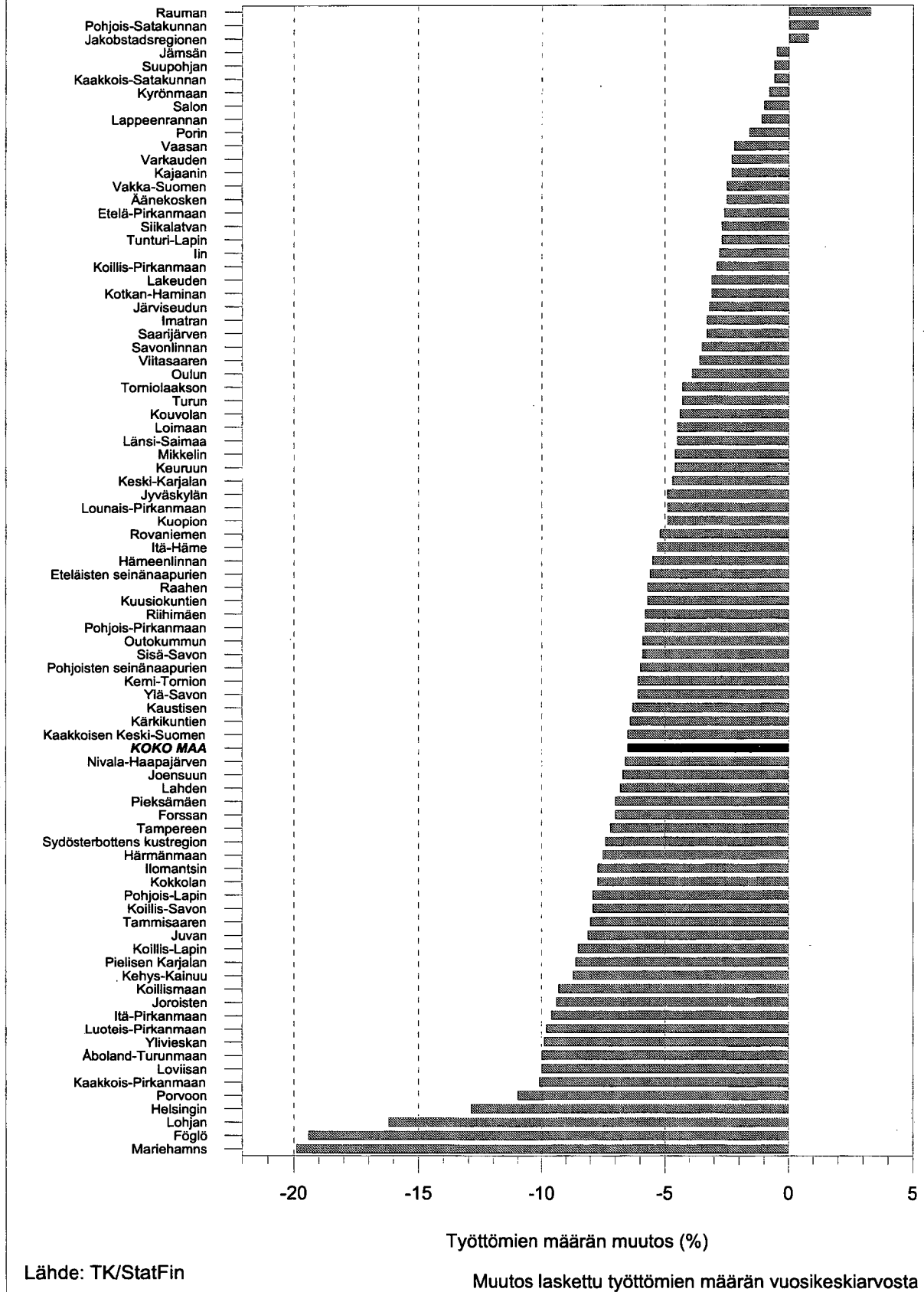

Lähde: TK/Työssäkäyntitilastot

*ennakkotieto

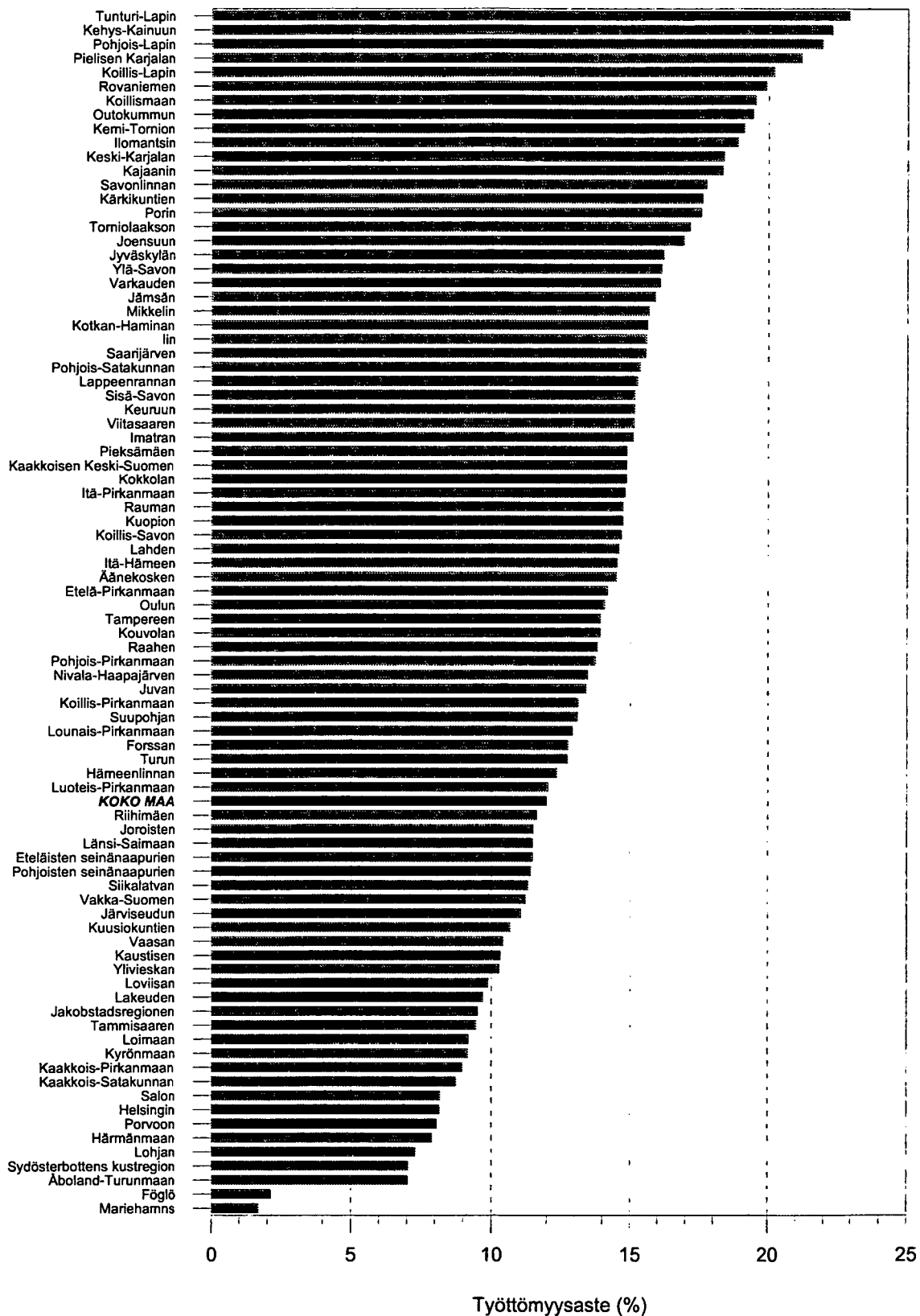
Kuva 121. Taloudellinen huoltosuhte seutukunnittain 1990 ja 1998*.

Työttömien määrän muutos seutukunnittain 1998 - 1999

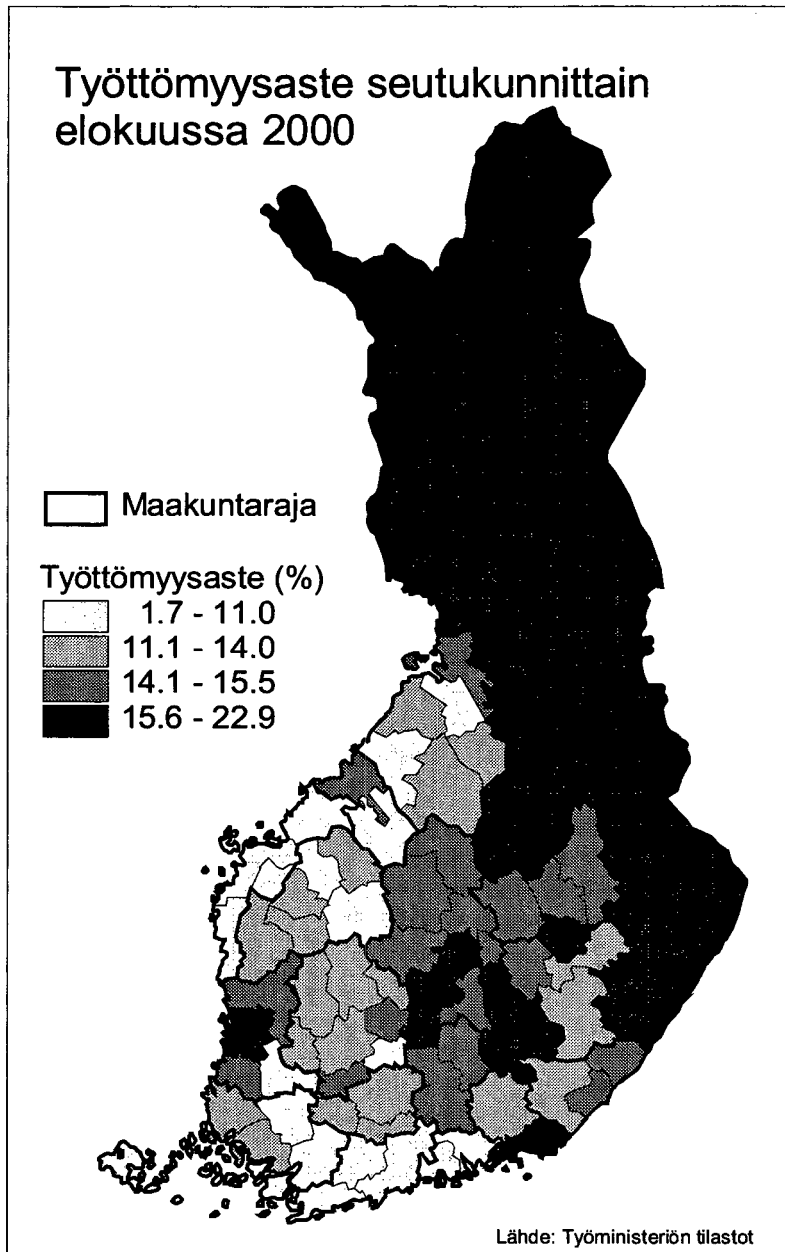
Kuva 122. Työttömien määrän muutos seutukunnittain 1998 – 1999.

Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 2000

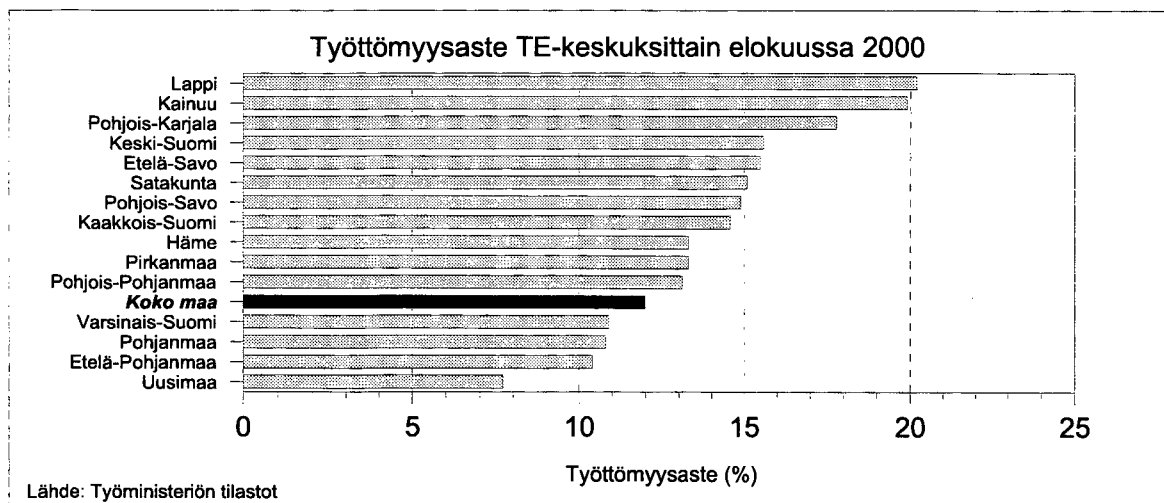

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 123. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 2000.

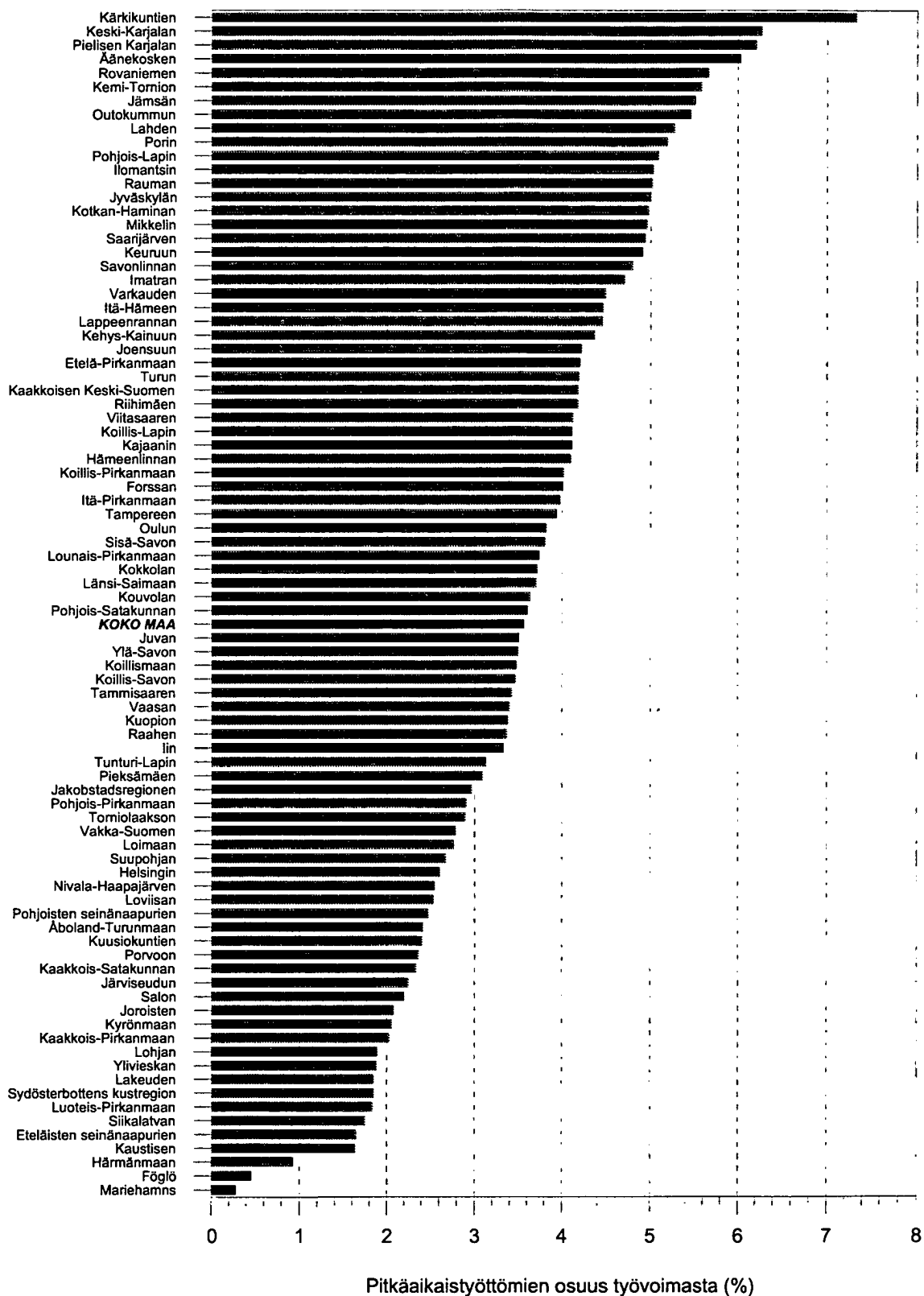

Kuva 124. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 2000.

Kuva 125. Työttömyysaste TE-keskuksittain elokuussa 2000.

Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain elokuussa 2000

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 126. Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain elokuussa 2000 (osuus työvoimasta).

KOULUTUS

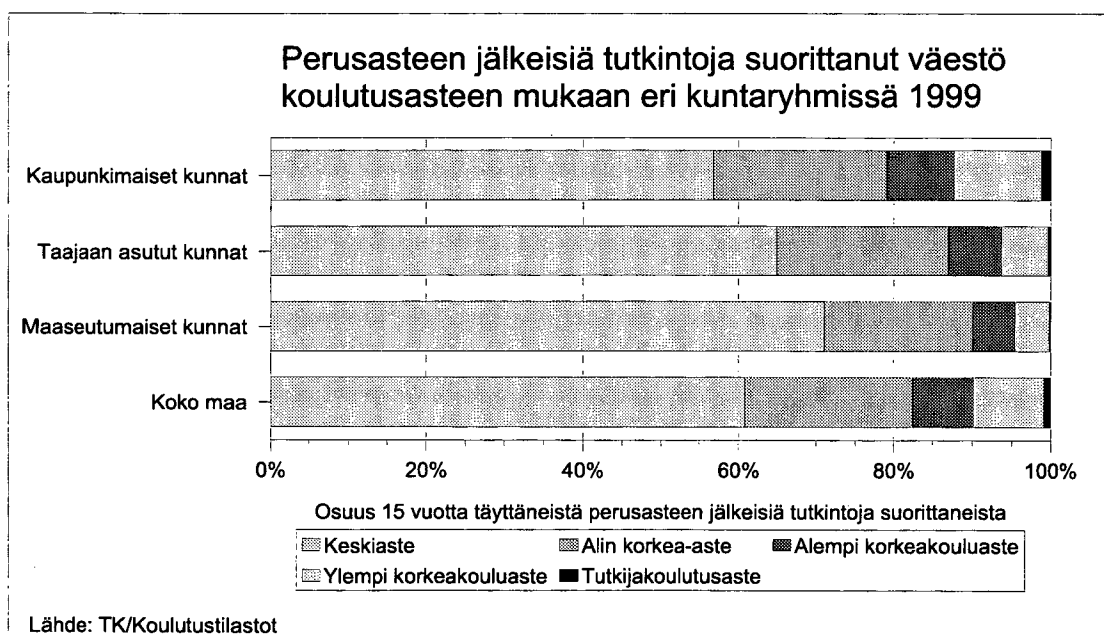
Koko maan 15 vuotta täyttäneistä tutkinnon suorittaneista yli 60 %:lla on keskiasteen tutkinto. Korkeakoulu- tai tutkijakouluasteen tutkinnon suorittaneiden vastaava osuus oli vuonna 1999 noin 18 %. Kaupunkimaisissa kunnissa keskiasteen tutkinnon suorittaneita oli suhteessa vähiten ja vähintään alemman korkeakoulu-tutkinnon suorittaneita vastaavasti eniten. Maaseutumaisissa kunnissa tilanne oli päinvastainen.

Seutukunnittain tarkasteltuna tutkinnon suorittaneiden osuus oli suurin Oulun ja pienin Föglön, Kaakkoisen Keski-Suomen, Ilomantsin ja Kärkikuntien seutukunnissa. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli suhteellisesti eniten Helsingin ja Oulun seutukunnissa.

Uudellamaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla sekä koulutusaste että koulutustaso ovat korkeammat kuin maassa keskimäärin. Koulutustasoluku oli vuonna 1999 koko väestön osalta 273. Seutukunnista kymmenessä – Helsingin, Oulun, Jyväskylän, Kuopion, Tampereen, Turun, Rovaniemen, Vaasan, Joensuun ja Pohjoisten seinänaapurien seutukunnissa – koulutustaso oli tätä korkeampi. Kärkikuntien seutukunnassa koulutustaso oli alhaisin, 182.

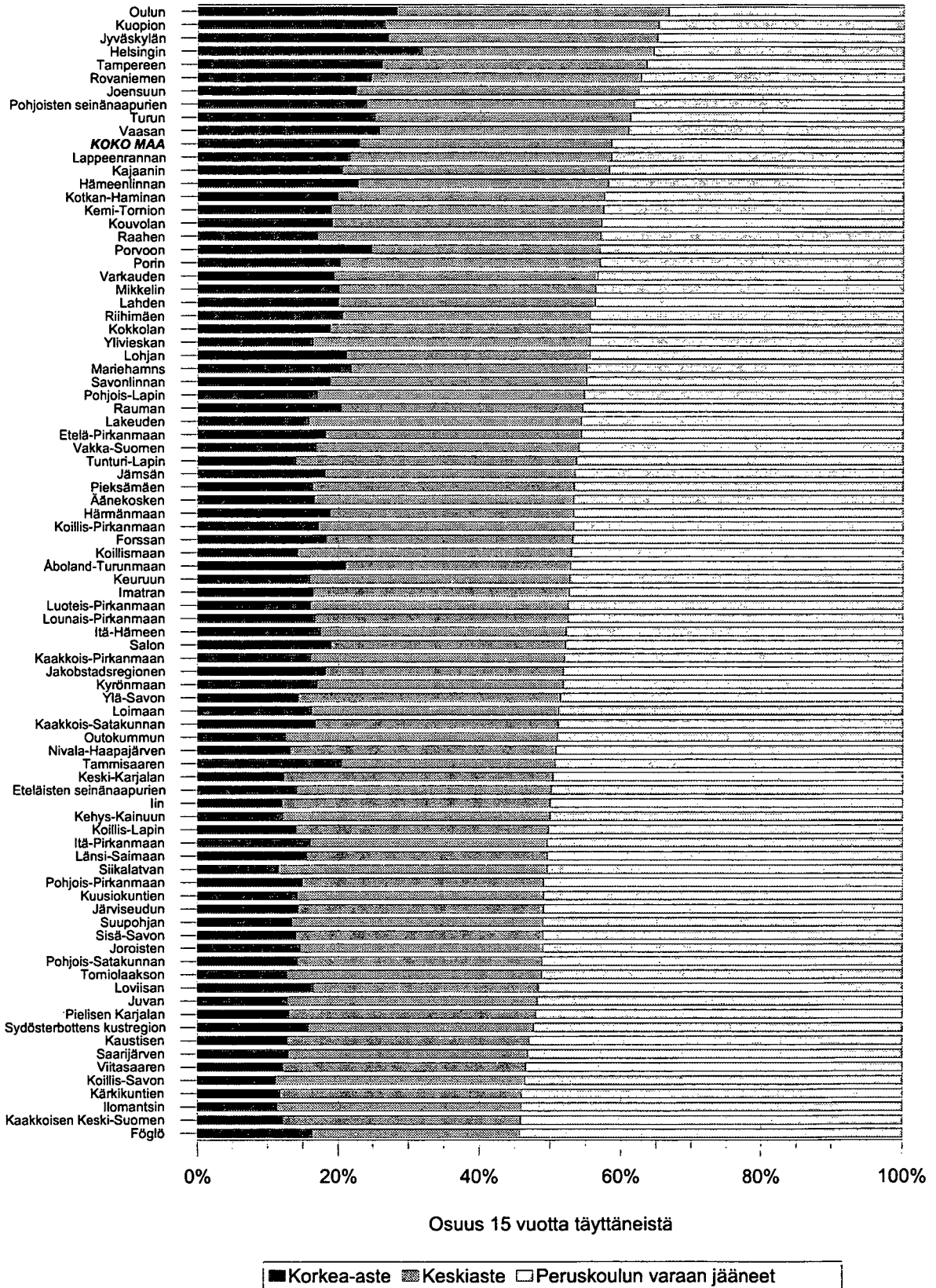
Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella (VKTM). Mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus sitä korkeampi on koulutustaso. *Vuonna 1998 koulutustasomittaimen laskentatapa muuttui hieman edellisiin vuosiin verrattuna.* Eri koulutusasteille painotetut kertoimet muuttuivat. Lisäksi mittain lasketaan nyt 20 vuotta täyttäneestä väestöstä, kun aikaisemmin laskennassa olivat mukana 15 vuotta täyttäneet.

Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset asukasta kohti olivat vuonna 1999 suurimmat Kainuussa ja pienimmät Etelä-Karjalassa. Seutukunnissa kustannukset vaihtelivat Pohjois-Lapin lähes 7 600 markasta Länsi-Saimaan vajaan 3 700 markkaan asukasta kohti. Ahvenanmaan osalta ko. tietoja ei ole vuodelta 1999 saatavilla.

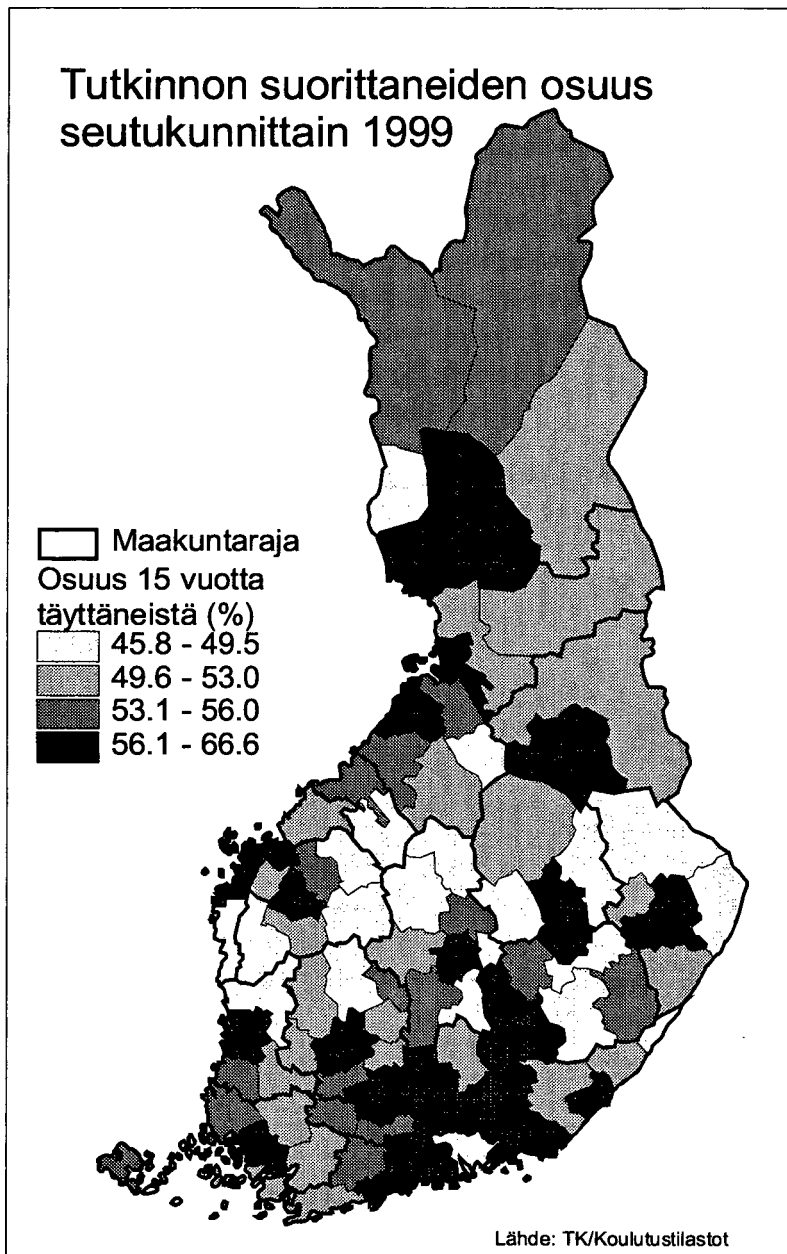
Kuva 127. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan eri kuntaryhmissä 1999.

Koulutusaste seutukunnittain 1999

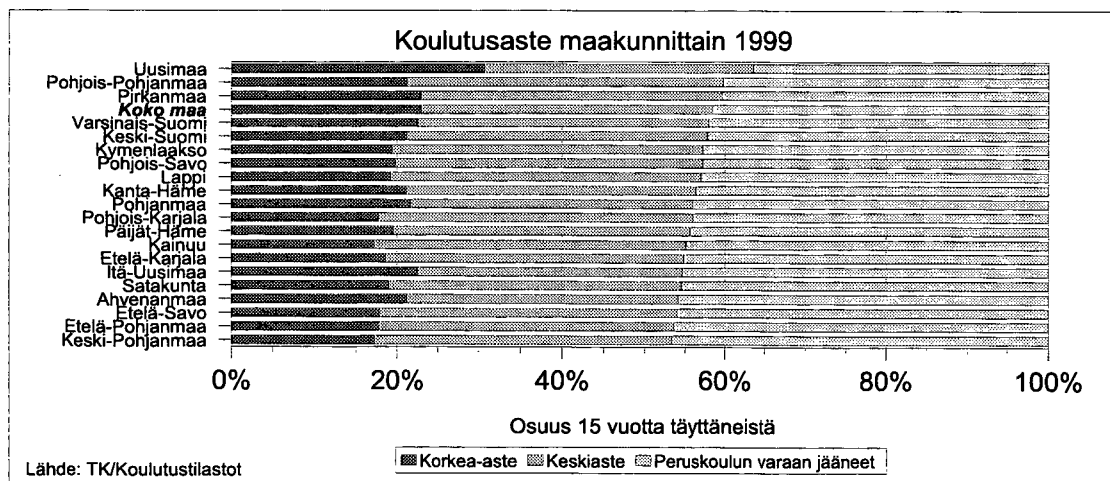

Lähde: TK/Koulutustilastot

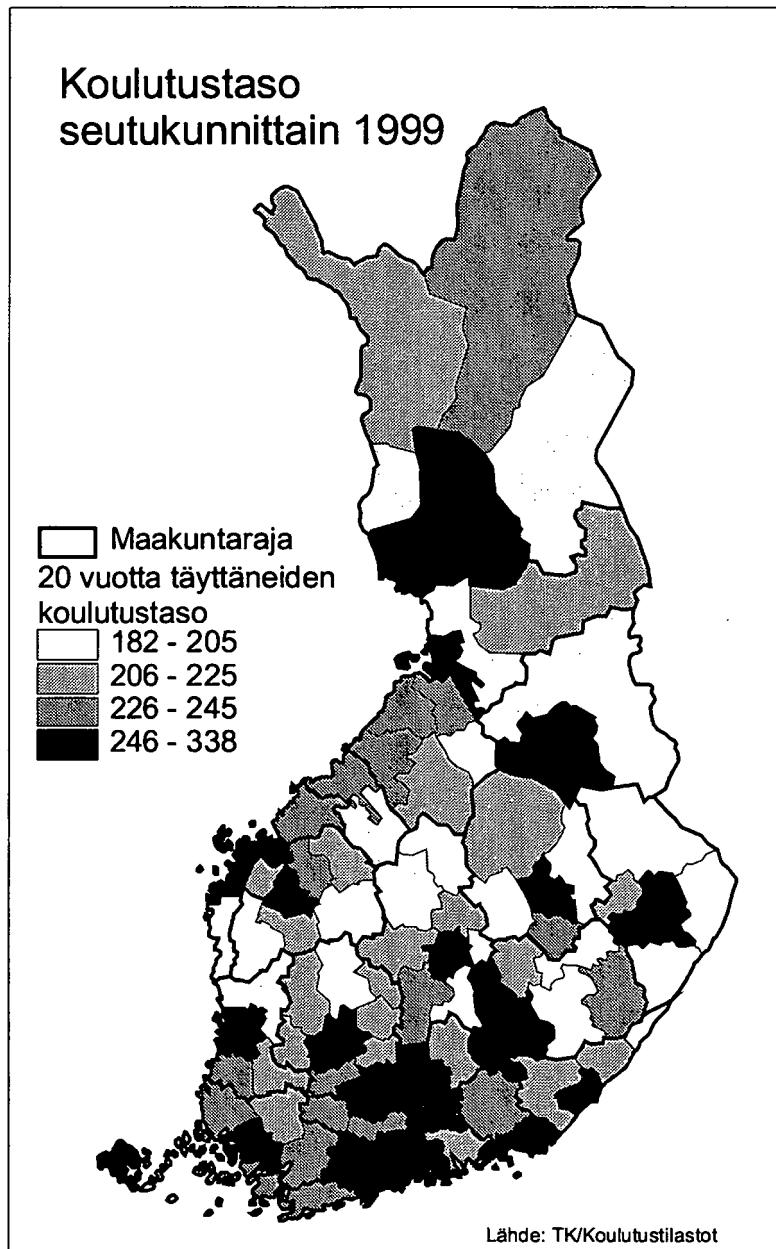
Kuva 128. Koulutusaste seutukunnittain 1999.

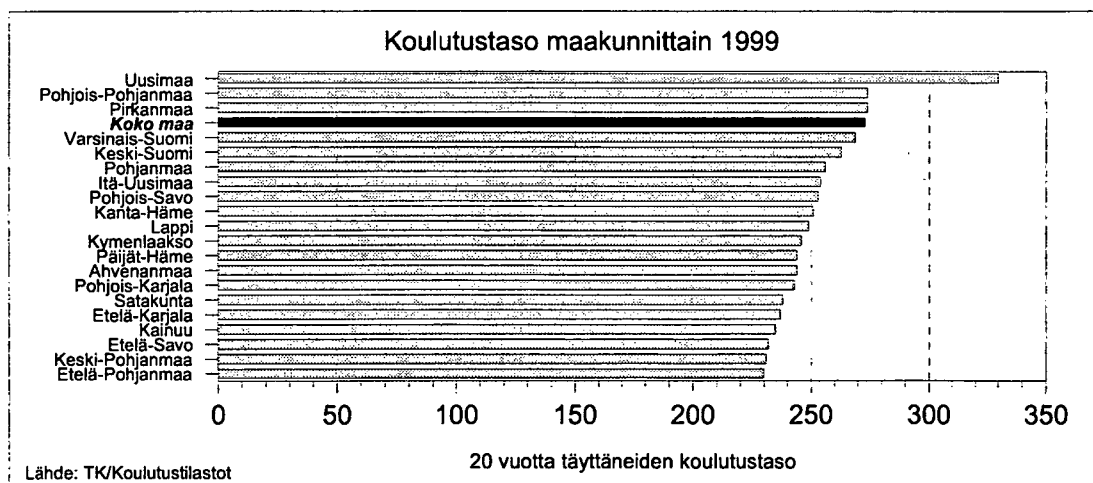
Kuva 129. Tutkinnon suorittaneiden osuus seutukunnittain 1999.

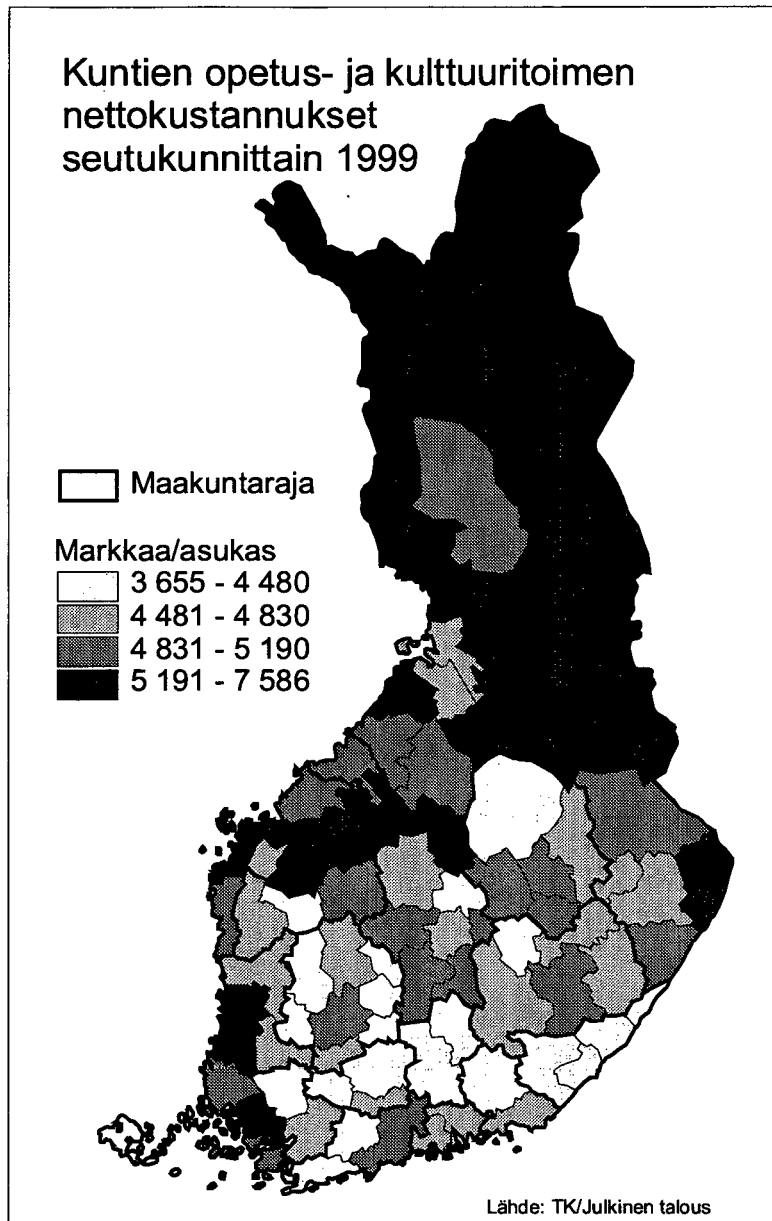
Kuva 130. Koulutusaste maakunnittain 1999.

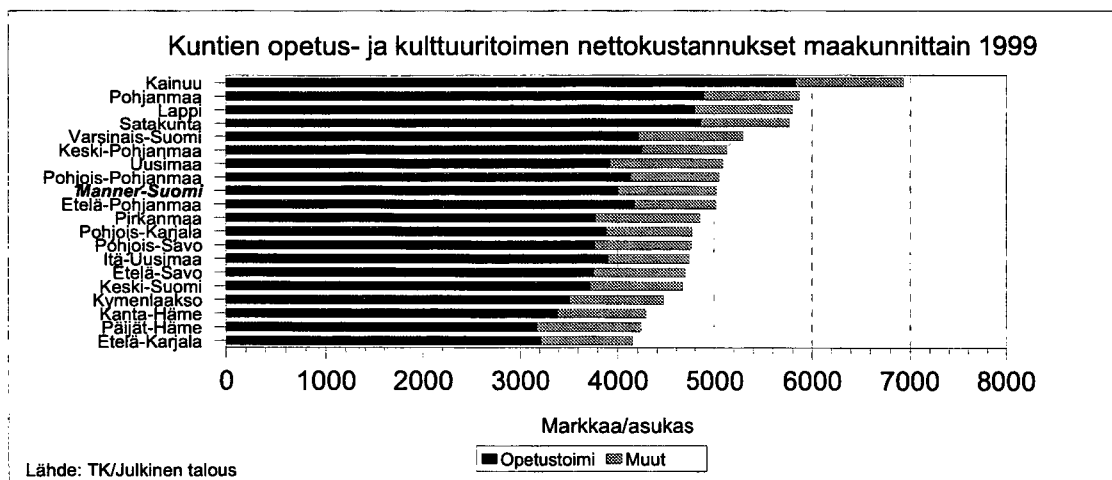
Kuva 131. Koulutustaso seutukunnittain 1999.

Kuva 132. Koulutustaso maakunnittain 1999.

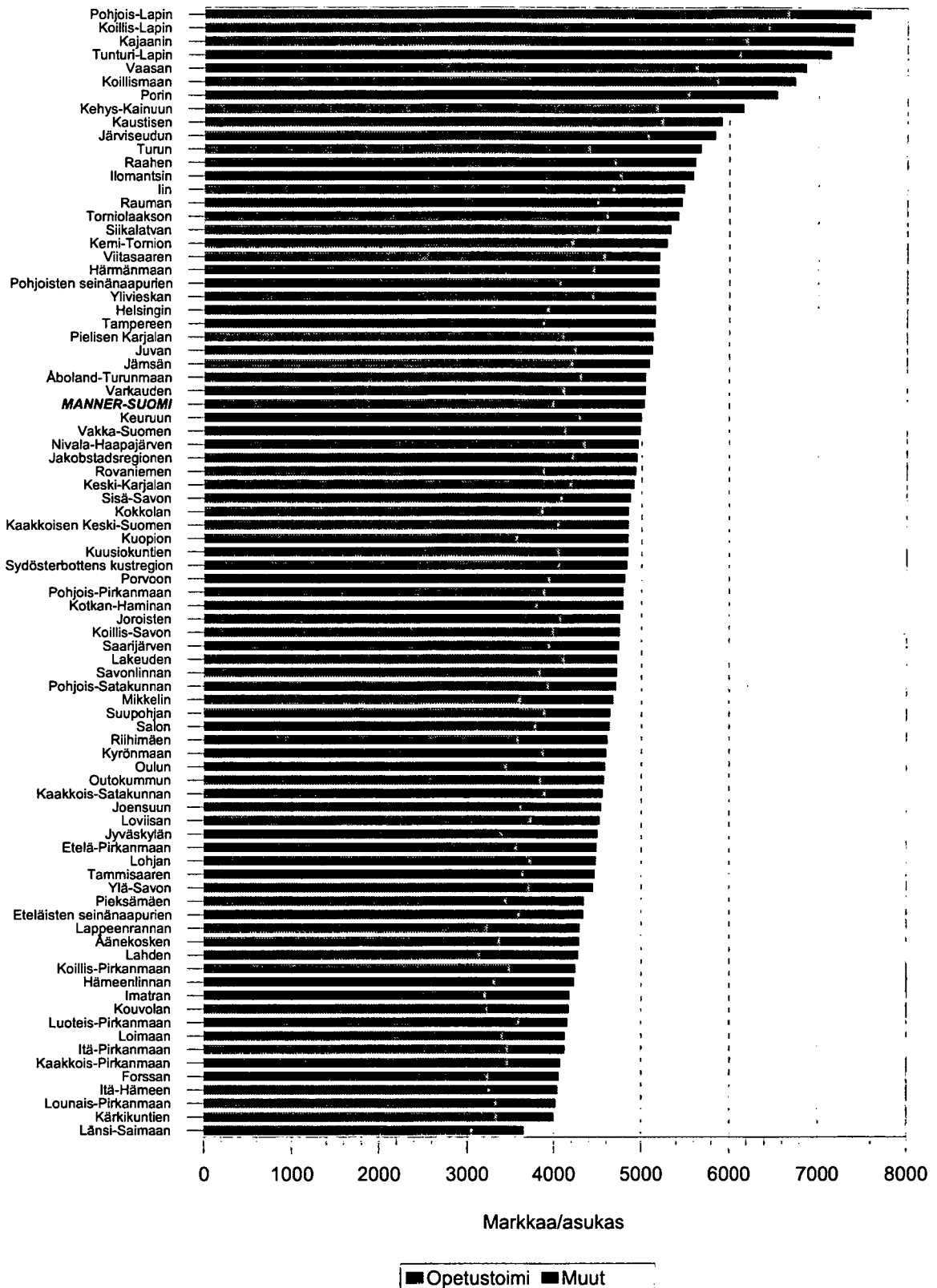

Kuva 133. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999.

Kuva 134. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset maakunnittain 1999.

Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 135. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999.

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

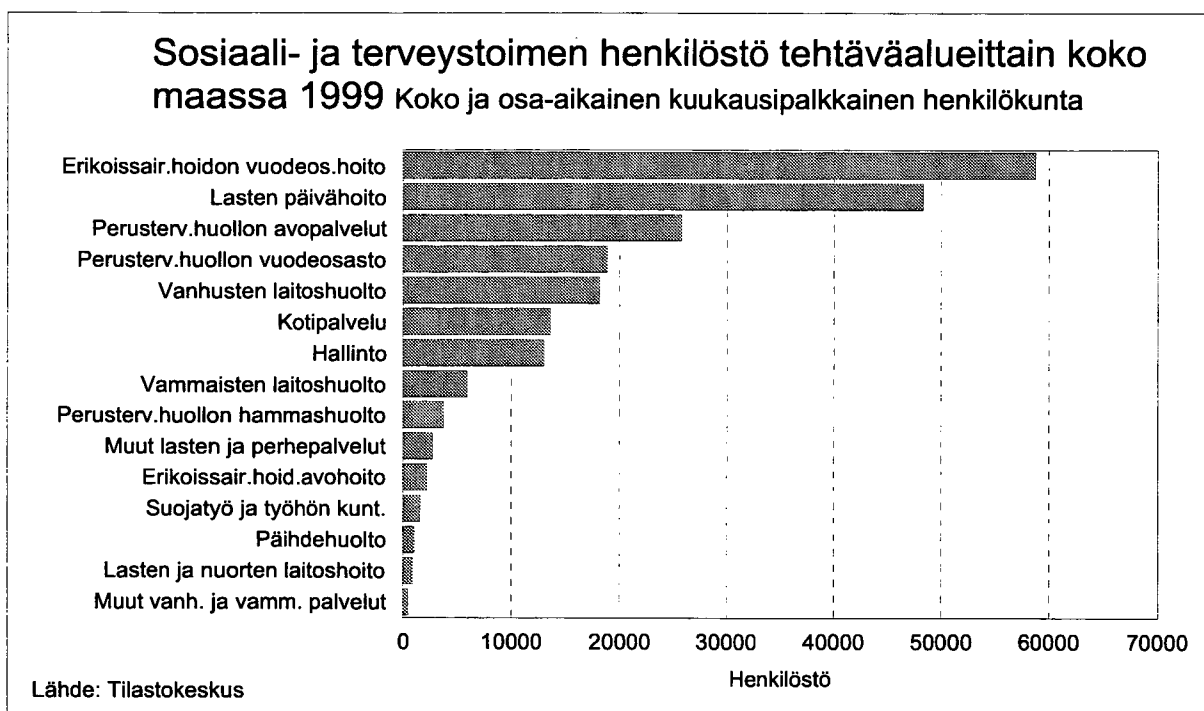
Koko maan sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä noin 58 800 henkeä toimi erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla vuonna 1999. Toiseksi työllistävin tehtäväalue oli lasten päivähoito.

Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset koostuvat muun muassa lasten päivähoito-, perusterveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidomenoista. Vuonna 1999 sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset olivat asukasta kohti suurimmat Uudellamaalla ja Pohjanmaalla. Seutukuntakohtaiset kustannukset olivat suurimmat Koillis-Lapin seutukunnassa, lähes 12 000 markkaa asukasta kohti. Länsi-Saimaan seutukunnassa sosiaali- ja terveystoimesta koitui kustannuksia vain hieman yli 9 000 mk/asukas.

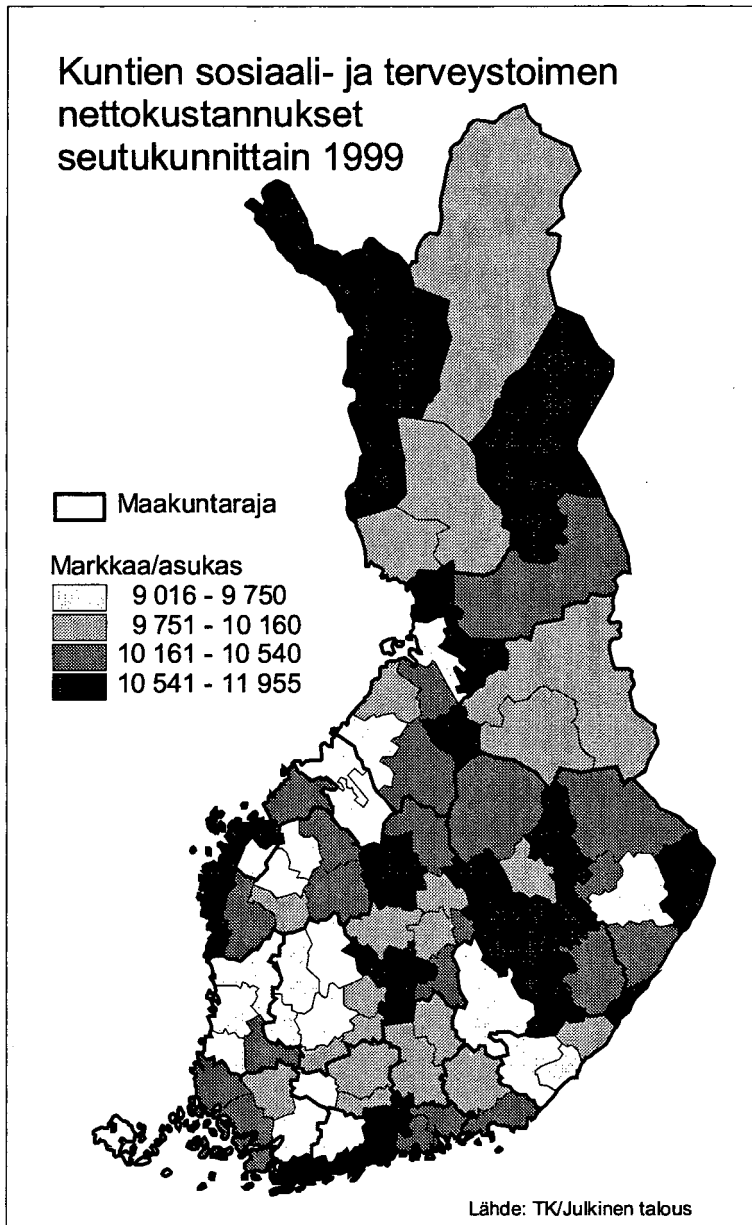
Lasten päivähoiton nettokustannukset olivat suurimmat Helsingin seutukunnassa, yli 2 600 markkaa asukasta kohti. Koillis-Savon seutukunnassa nämä menot olivat puolestaan verraten pienet, alle 1 100 markkaa asukasta kohti.

Perusterveydenhuollon nettokustannukset asukasta kohti vaihtelivat Ilomantsin ja Koillismaan seutukuntien lähes 3 600 markasta Porvoon, Oulun ja Porin seutukuntien noin 1 600 markkaan. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset olivat korkeimmat Sydösterbottens kustregionin seutukunnassa (4 136 mk/as) ja matalimmat Koillismaan seutukunnassa (2 170 mk/as).

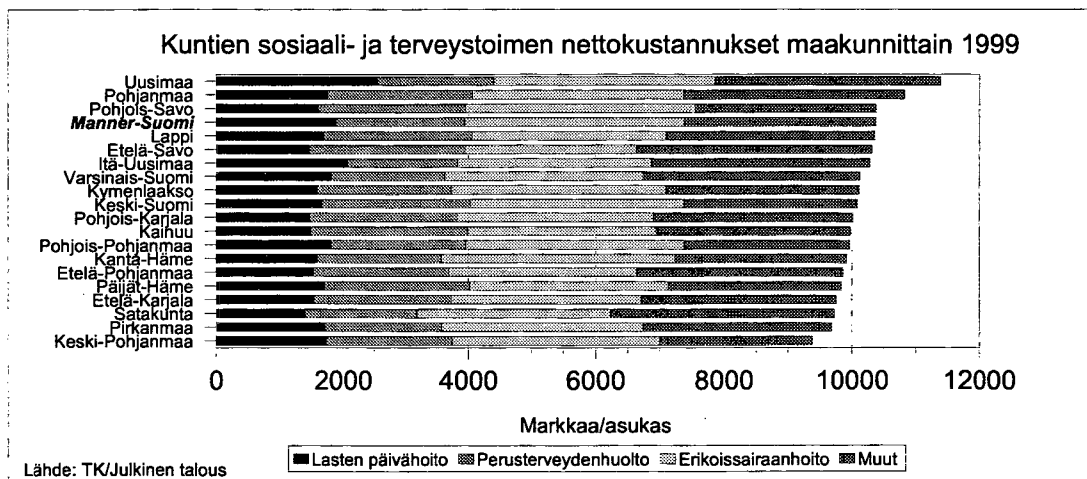
Ahvenanmaan maakunnan osalta ko. sosiaali- ja terveystoimen lukuja ei vuodelta 1999 ole saatavilla. Seutukuntakohtaiset kunnallistalouden tunnusluvut ovat kuntien yhteenlaskettuja lukuja. Verrattaessa lukuja toisiin alueisiin ja keskiarvoihin tulee muistaa, että kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.

Kuva 136. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain koko maassa 1999.

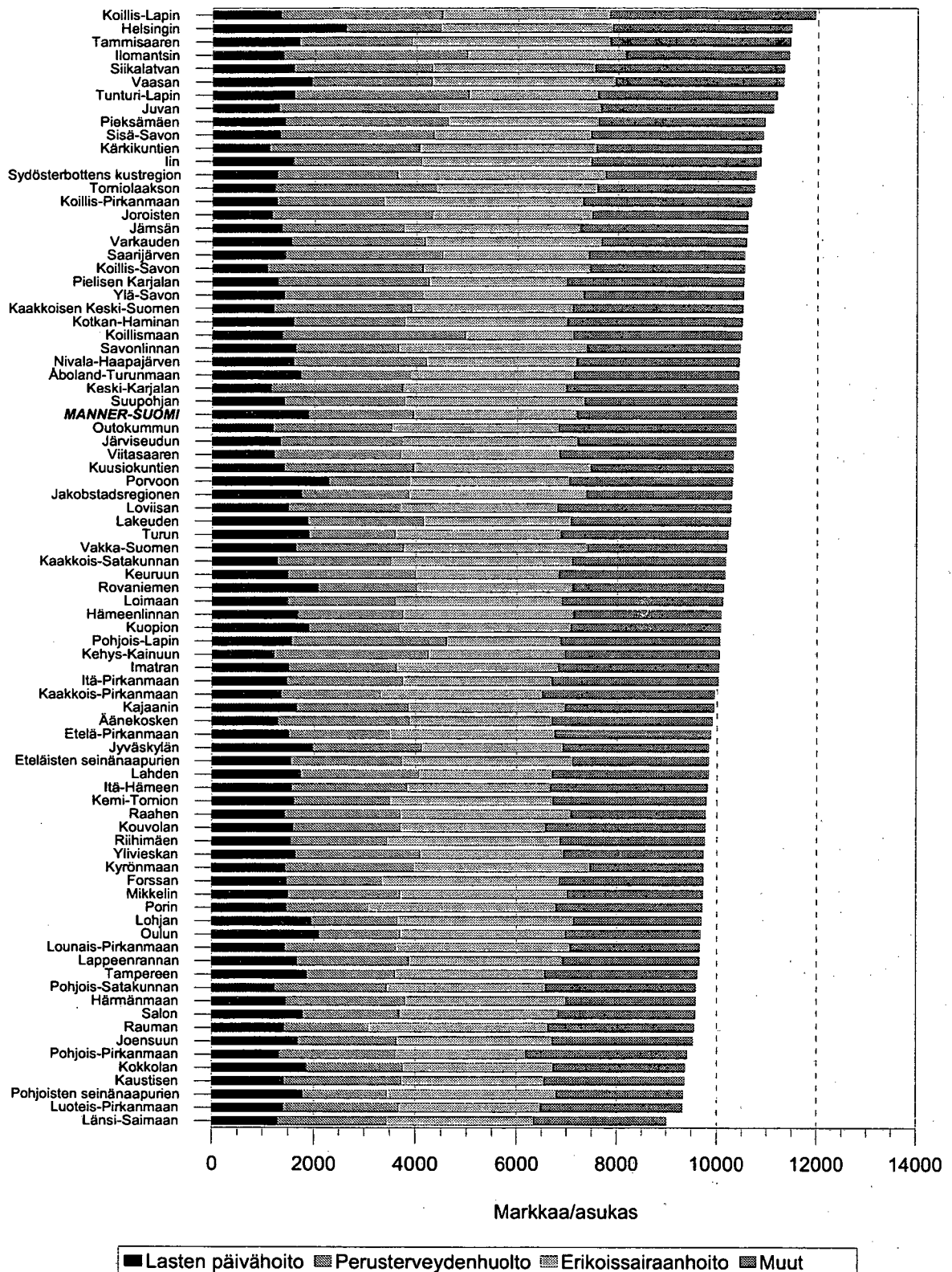

Kuva 137. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999.

Kuva 138. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset maakunnittain 1999.

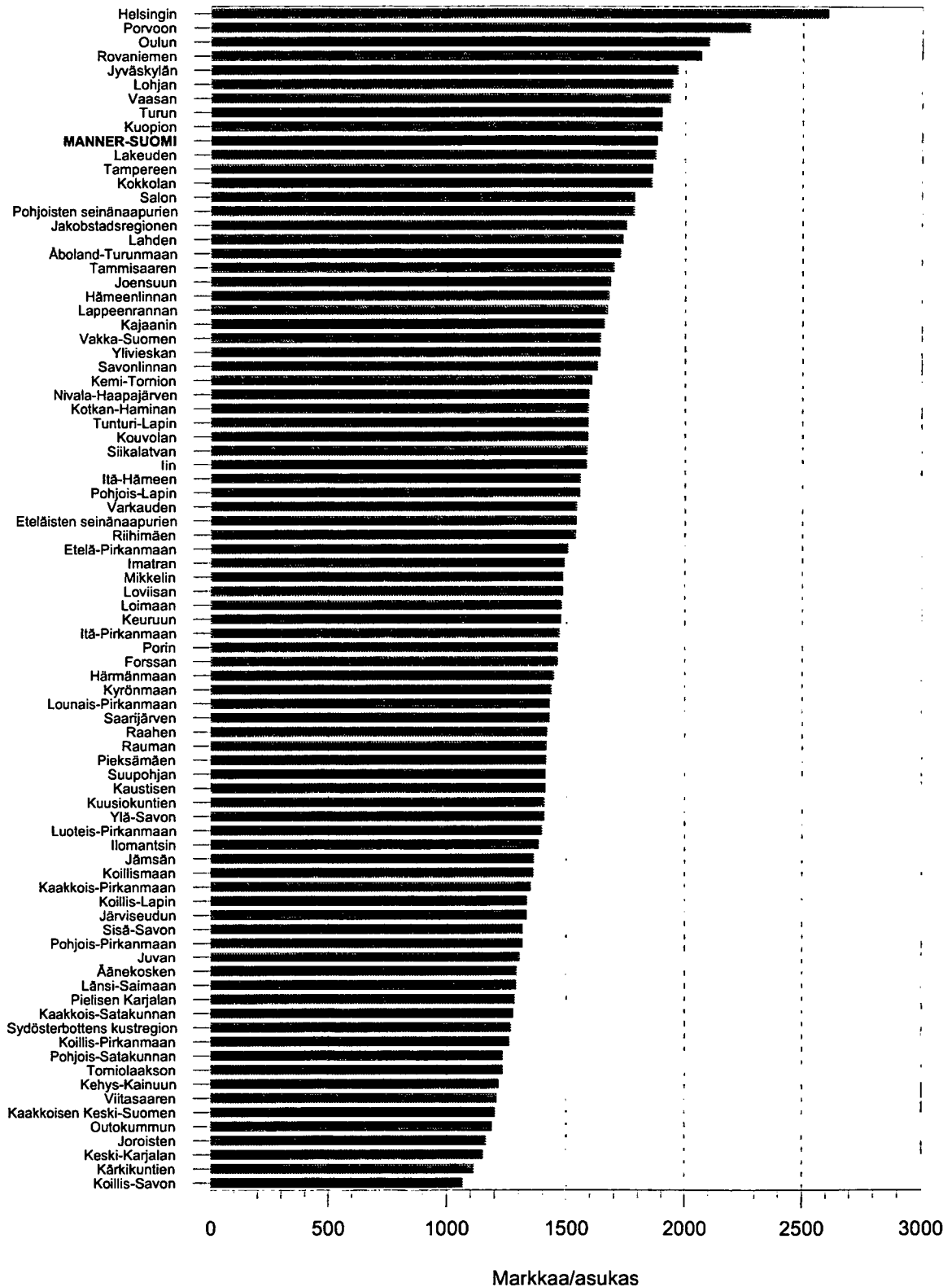
Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 139. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999.

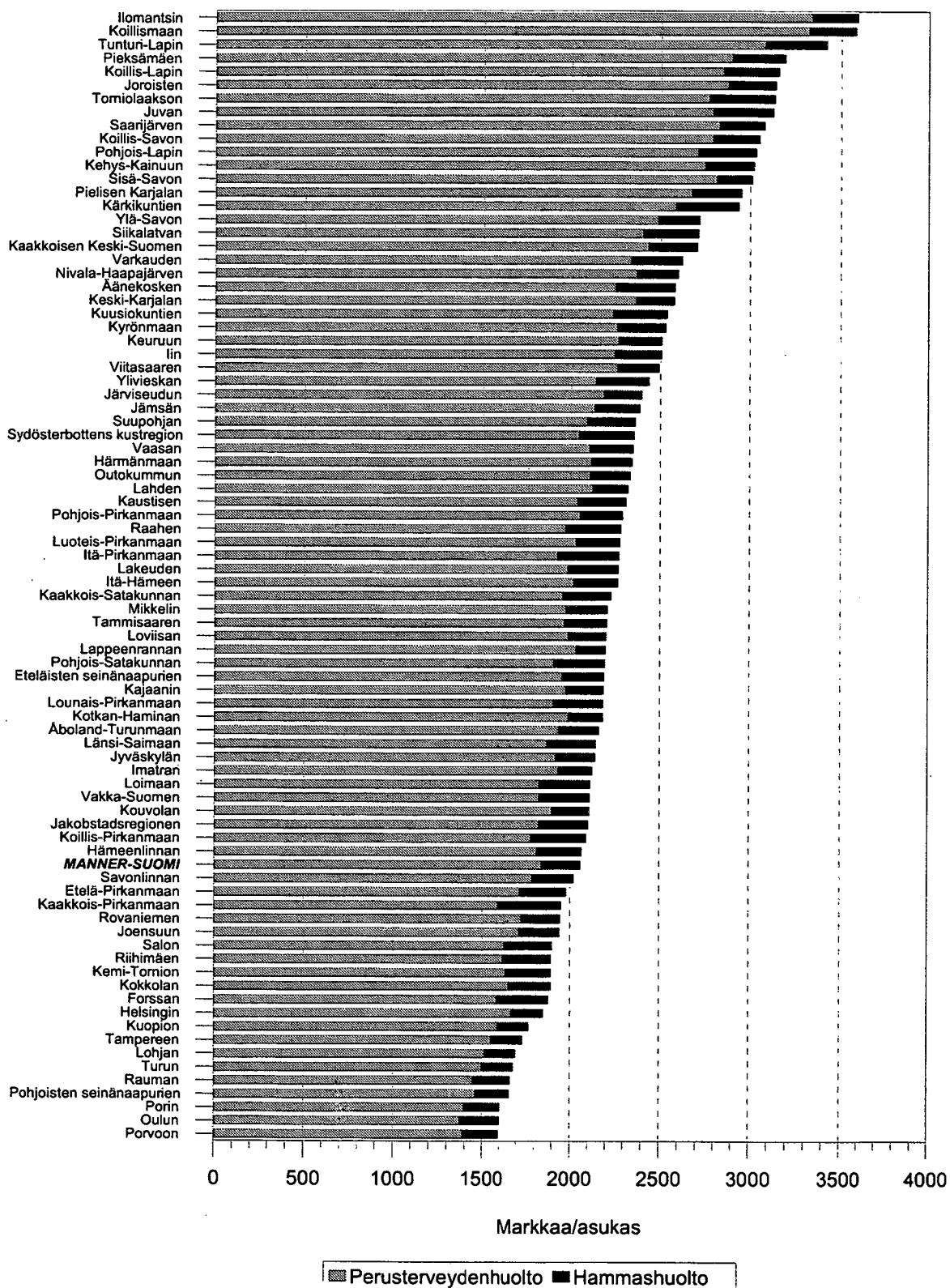
Lasten päivähoiton nettokustannukset seutukunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 140. Lasten päivähoiton nettokustannukset seutukunnittain 1999.

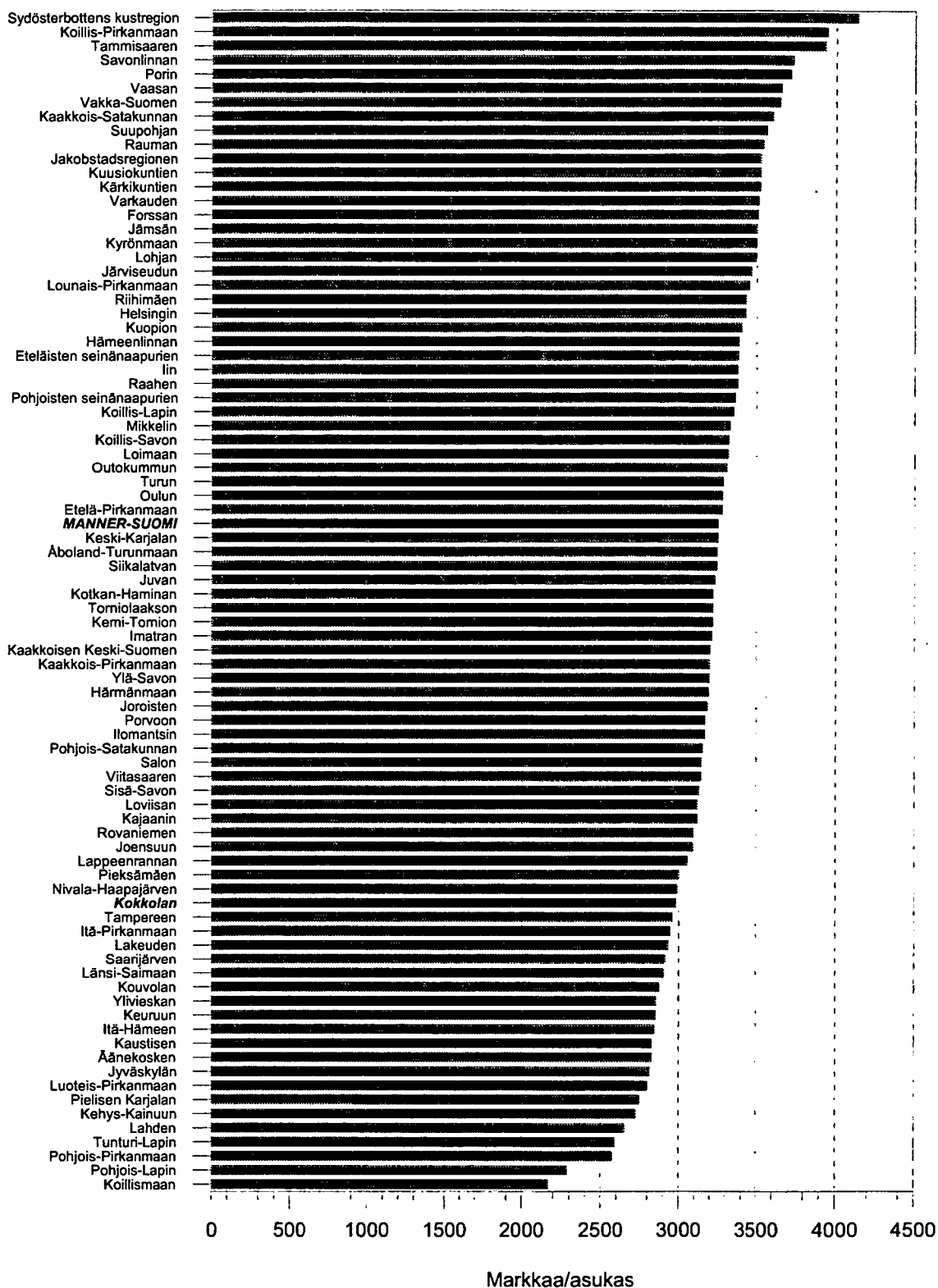
Kuntien perusterveydenhuollon nettokustannukset seutukunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 141. Kuntien perusterveydenhuollon nettokustannukset seutukunnittain 1999.

Kuntien erikoissairaanhoidon nettokustannukset seutukunnittain 1999

Lähde: TK/Julkinen talous

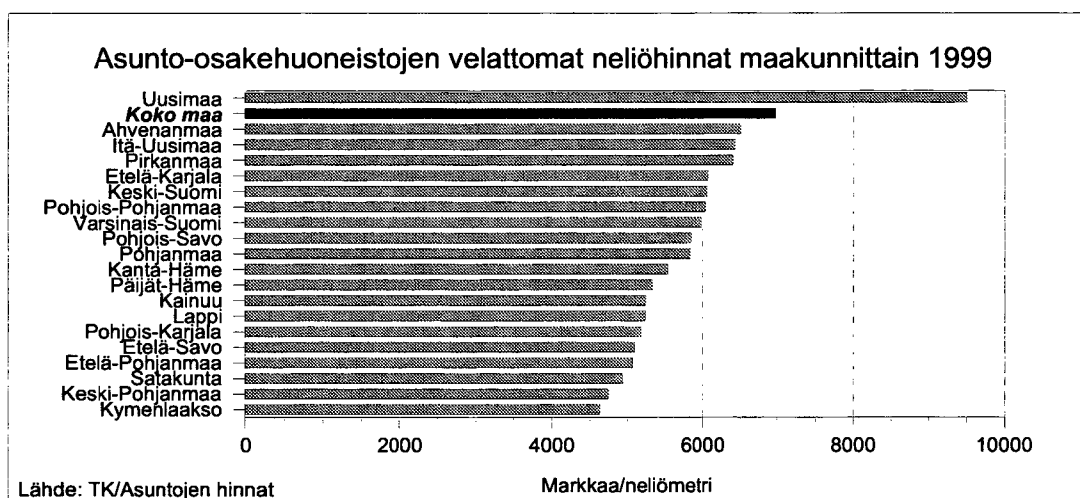
Kuva 142. Kuntien erikoissairaanhoidon nettokustannukset seutukunnittain 1999.

ASUMINEN JA RAKENNUKSET

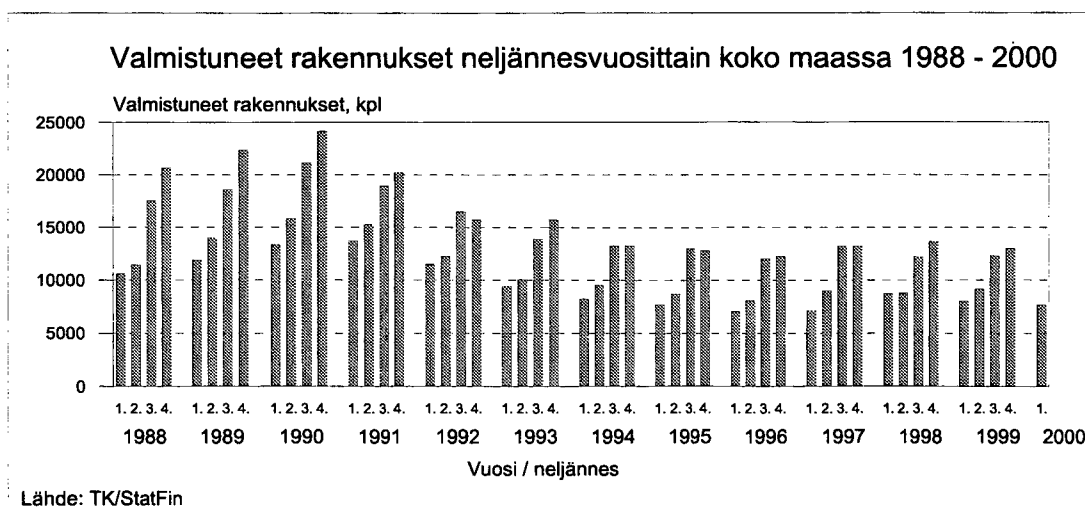
Asunto-osakehuoneistojen velaton keskihinta oli koko maassa lähes 7 000 markkaa neliömetriltä vuonna 1999. Uudellamaalla asunnot olivat huomattavasti kalliimpia kuin muualla maassa, siellä neliöhinnat olivat keskimäärin 9 510 markkaa. Kymenlaaksosta ja Keski-Pohjanmaalta huoneiston sai edullisimpaan hintaan.

Valmistuneiden rakennusten määrä on vähentynyt vuodesta 1990 alkaen. Vuonna 1999 rakennuksia valmistui asukaslukuun nähden eniten Etelä-Savon maakuntaan, seutukunnista Föglön seutukuntaan. Asuntotuotanto oli puolestaan suhteessa vilkkainta Pohjois-Pohjanmaalla ja siellä Oulun seutukunnassa. Vähiten asuntoja valmistui Ilomantsin ja Koillis-Lapin seutukuntiin.

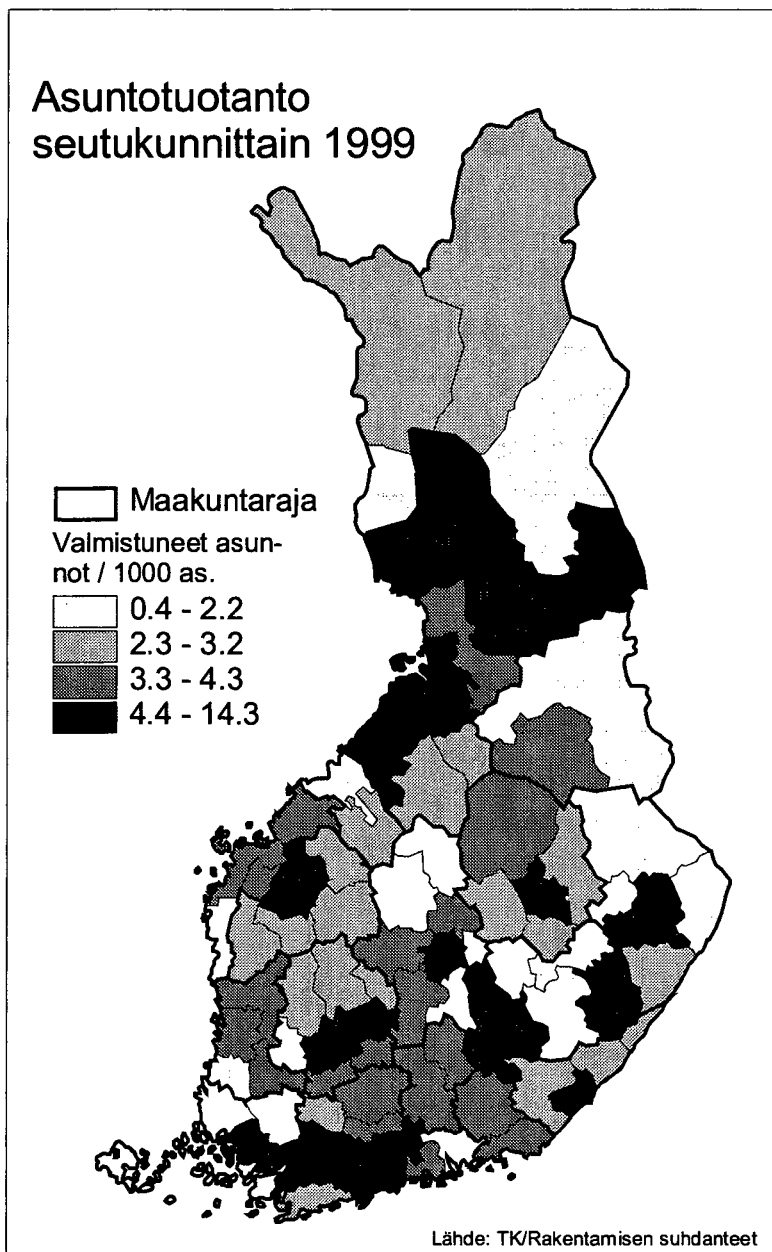
Asuntokuntien keskikoko oli vuonna 1998 keskimäärin 2.3 henkilöä. Kaustisen ja Lakeuden seutukunnissa asuntokuntien keskikoko oli maan suurin, Kotkan-Haminan, Turun ja Helsingin seutukunnissa vastaavasti pienin. Lakeuden seutukunnassa yli 12 % asuntokunnista luokiteltiin ahtaasti asuviksi normi 3 mukaan. Asunto on tämän normin mukaan ahtaasti asuttu, kun siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti (keittiö mukaan luettuna). Koko maassa ahtaasti asuvien osuus asuntokunnista oli 5.6 %. Omistusasunnoissa asuvien asuntokuntien osuus oli Torniolaakson seutukunnassa suurin ja Helsingin seutukunnassa pienin.

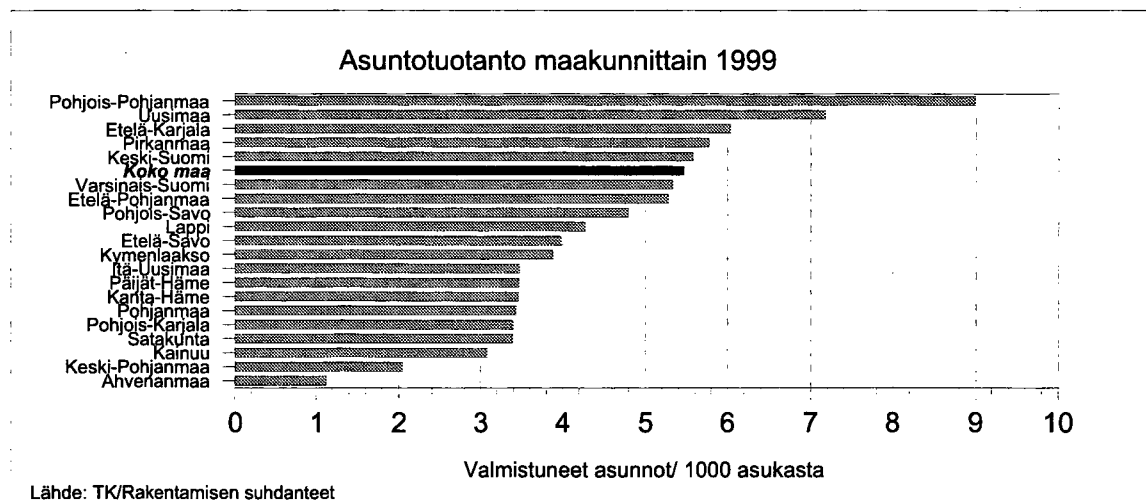
Kuva 143. Asunto-osakehuoneistojen velattomat hinnat maakunnittain 1999.

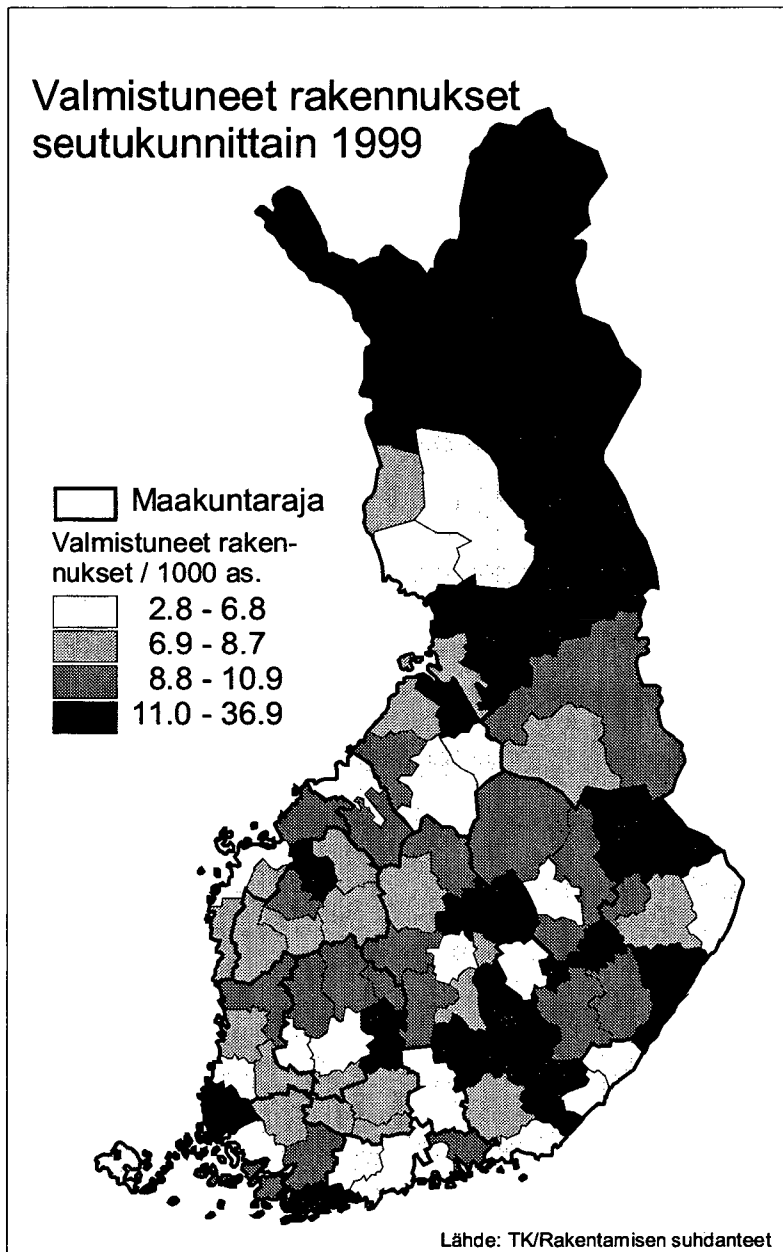
Kuva 144. Valmistuneet rakennukset neljännesvuosittain koko maassa 1988 – 2000.

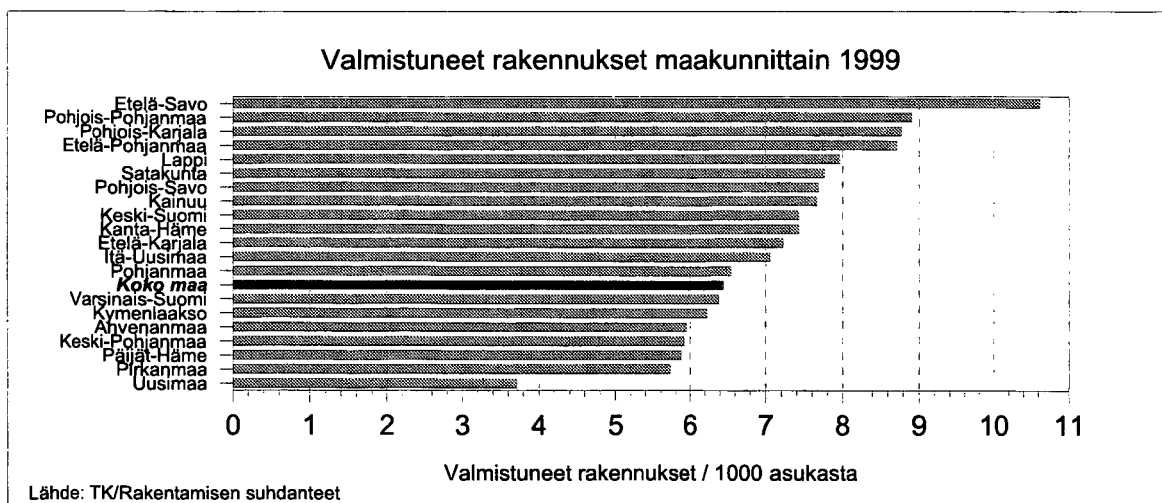
Kuva 145. Asuntotuotanto seutukunnittain 1999.

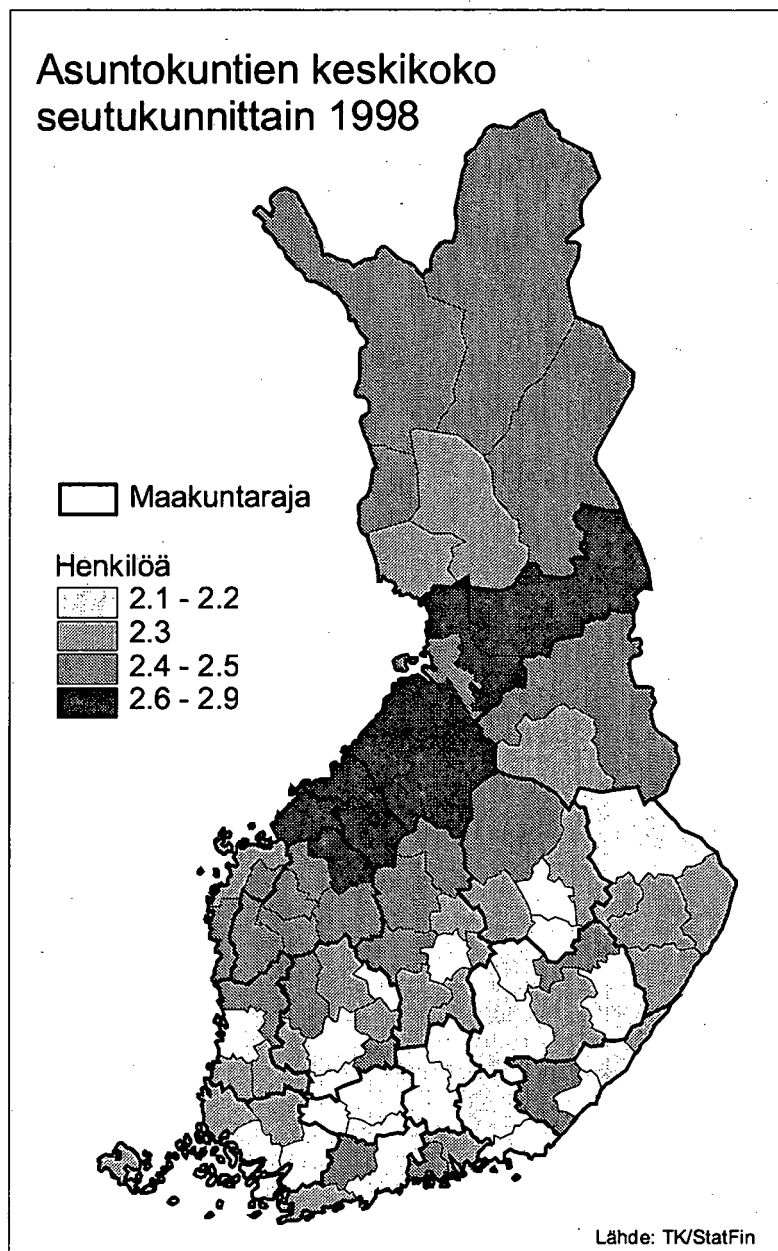
Kuva 146. Asuntotuotanto maakunnittain 1999.

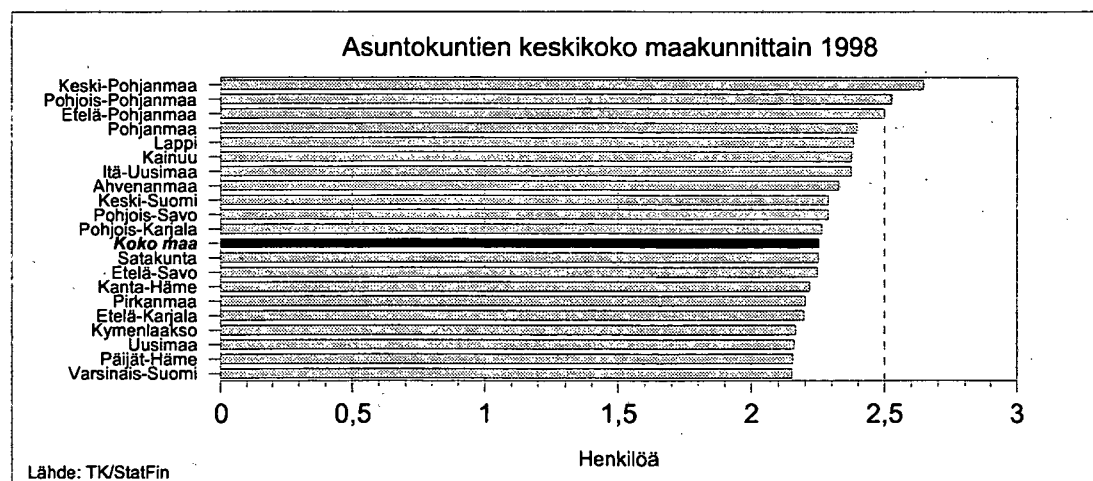
Kuva 147. Valmistuneet rakennukset seutukunnittain 1999.

Kuva 148. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1999.

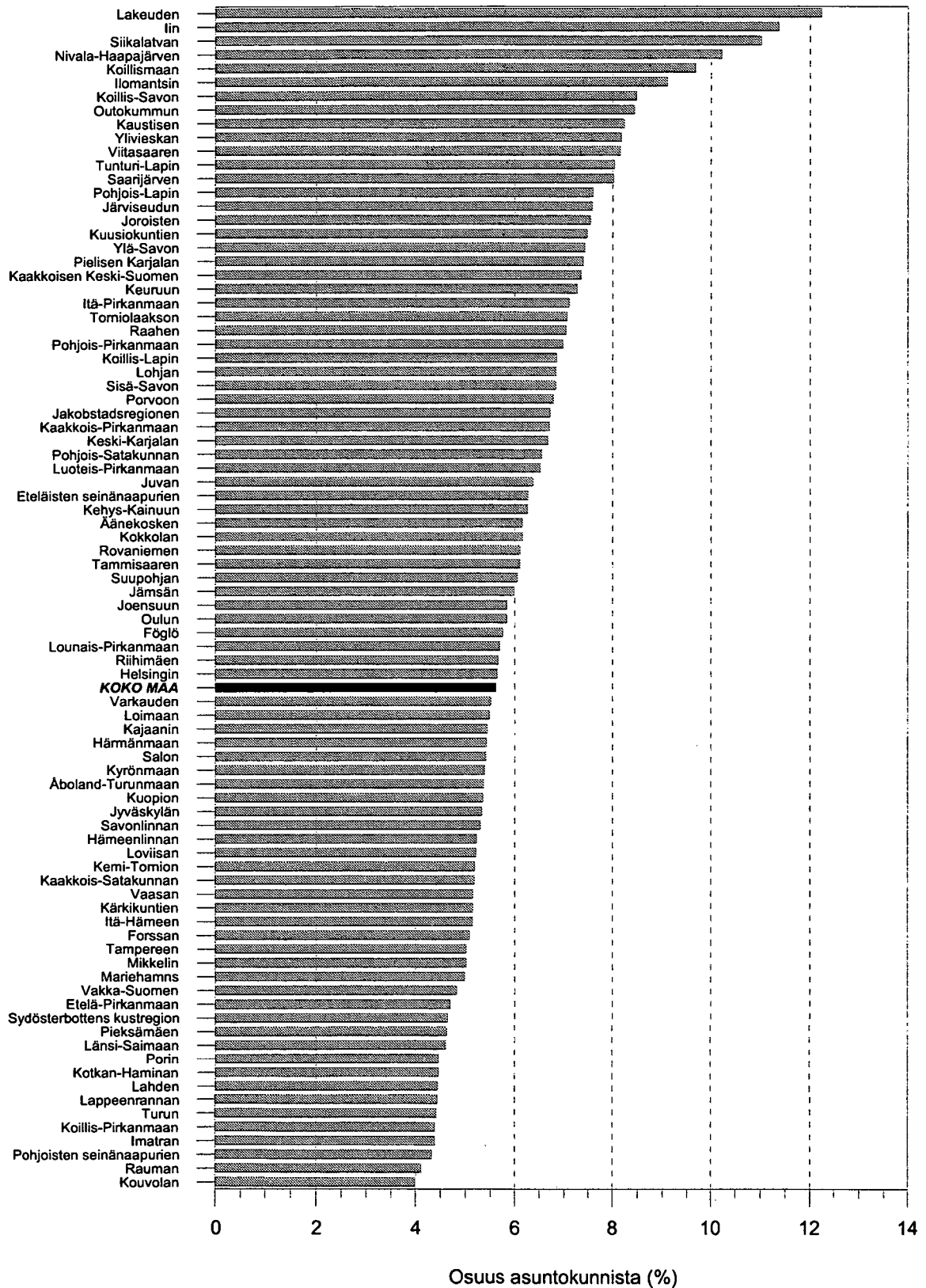
Kuva 149. Asuntokuntien keskikoko seutukunnittain 1998.

Kuva 150. Asuntokuntien keskikoko maakunnittain 1998.

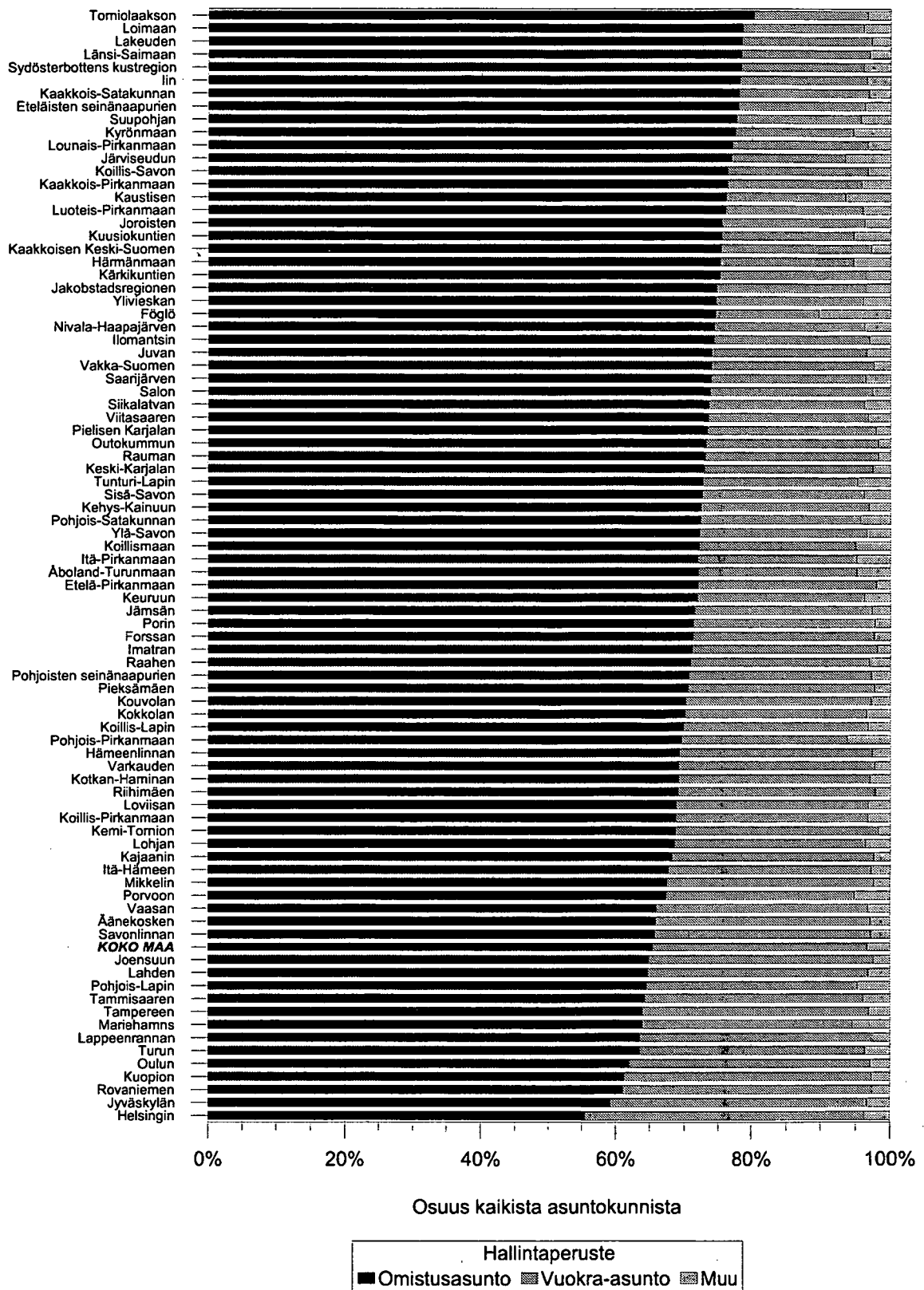
Ahtaasti asuvat asuntokunnat seutukunnittain 1998

Ahtaasti asuvat normi 3 mukaan

Kuva 151. Ahtaasti asuvat asuntokunnat seutukunnittain 1998.

Asuntojen hallintaperuste seutukunnittain 1998

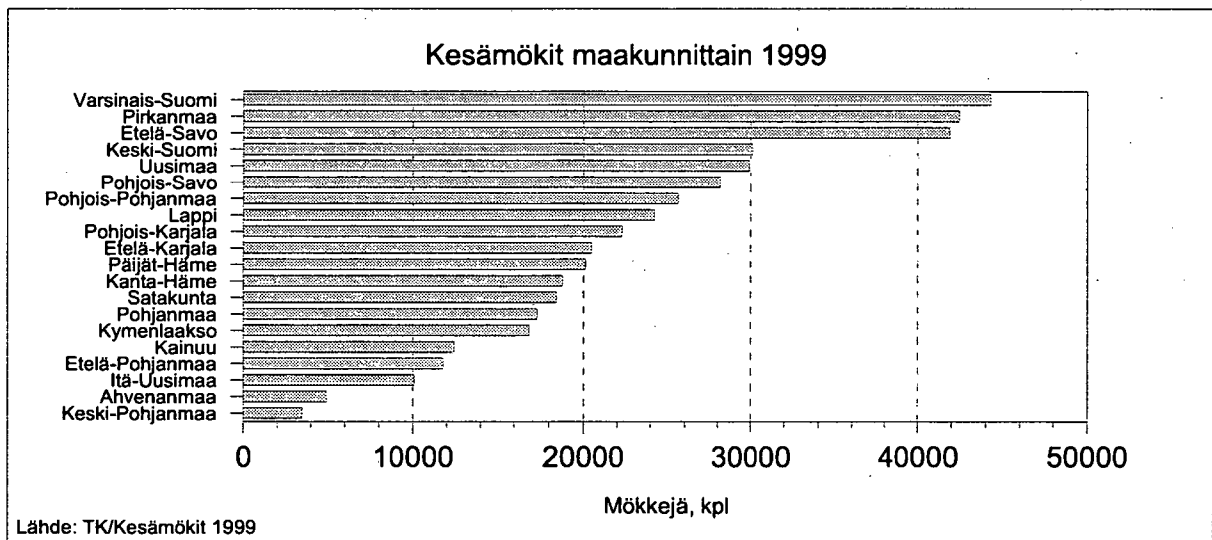
Lähde: TK/StatFin

Kuva 152. Asuntojen hallintaperuste seutukunnittain 1998.

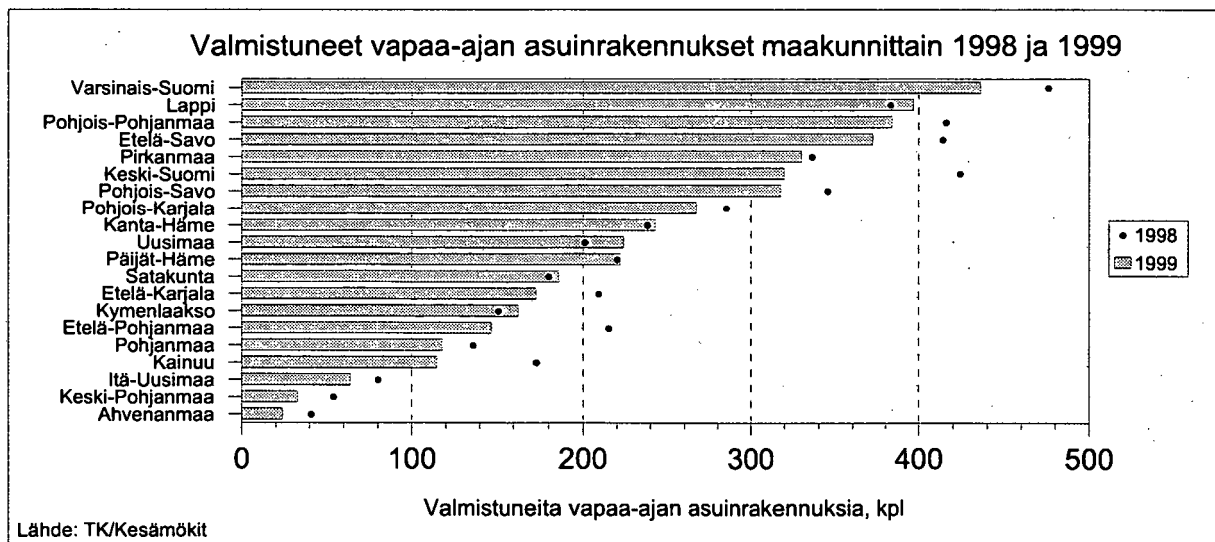
Kesämökkit

Suomessa oli vuonna 1999 yhteensä 444 023 kesämökkiä. Eniten niitä oli Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Etelä-Savossa, kussakin yli 40 000. Etelä-Savossa mökkejä oli asukaslukuun suhteutettuna runsaimmin, lähes 250 tuhatta asukasta kohti. Yksistään Mikkelin seutukunnassa mökkien määrä oli 18 442. Asukaslukuun nähden mökkejä oli kuitenkin eniten Föglön seutukunnassa. Uudellamaalla kesämökkejä on asukaslukuun verrattuna vähän, Helsingin seutukunnassa kaikkein vähiten.

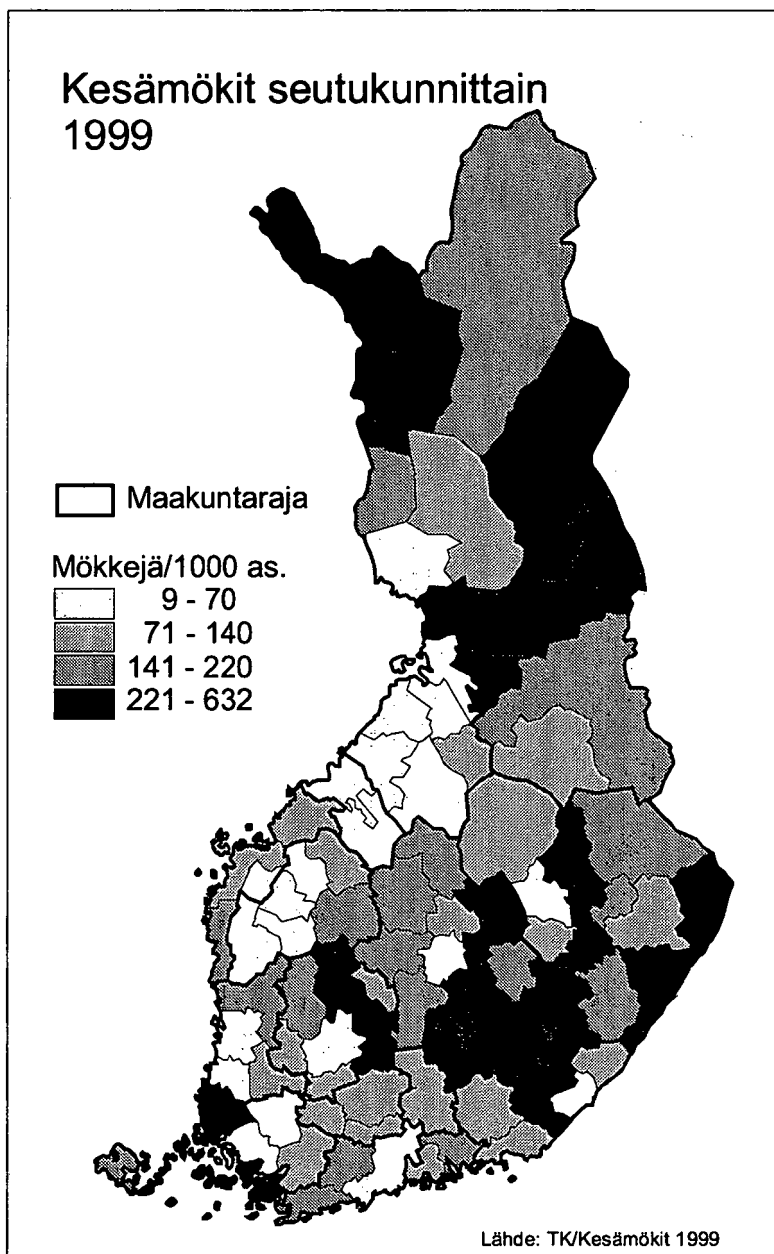
Uusia vapaa-aajan asuinrakennuksia valmistui vuonna 1999 yhteensä 4 536, mikä on kymmenyksen vähemmän kuin edellisellä vuonna. Sekä vuonna 1998 että 1999 niitä valmistui eniten Varsinais-Suomessa. Valmistuneiden mökkien määrän väheneminen näkyi etenkin Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Etelä-Pohjanmaalla. Uudellamaalla rakentaminen puolestaan vilkastui eniten ja mökkejä valmistui yli 10 % edellisvuotta enemmän.

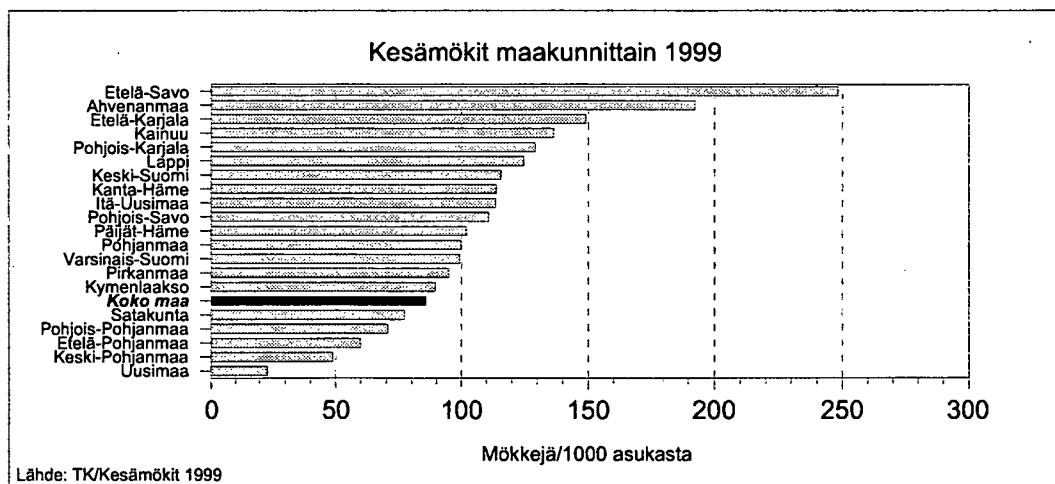
Kuva 153. Kesämökkit maakunnittain 1999.

Kuva 154. Valmistuneet vapaa-aajan asuinrakennukset maakunnittain 1998 ja 1999.

Kuva 155. Kesämökki seutukunnittain 1999.

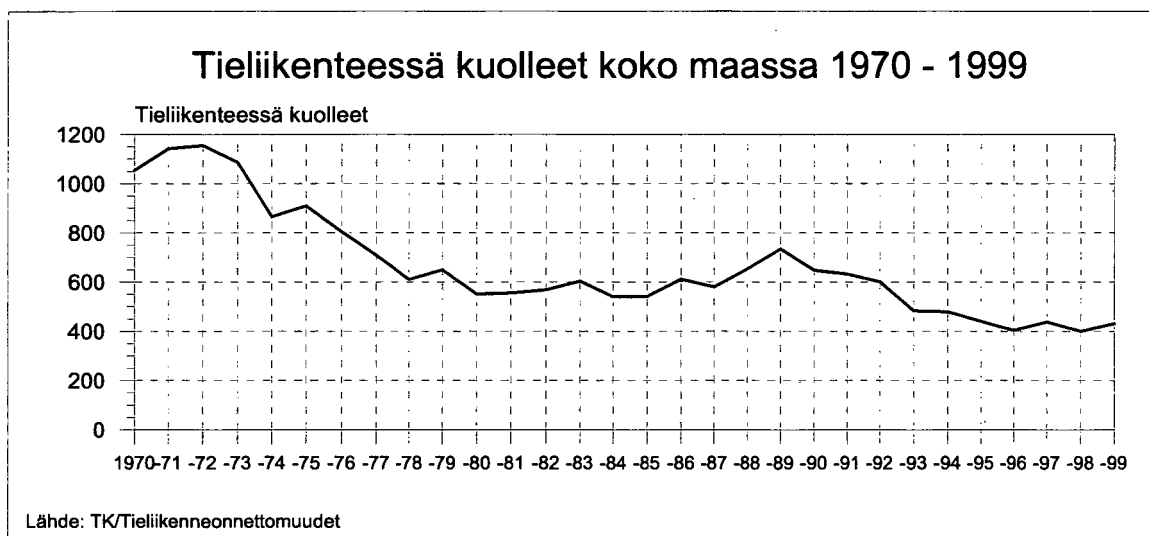
Kuva 156. Kesämökki maakunnittain 1999.

LIIKENNE JA MATKAILU

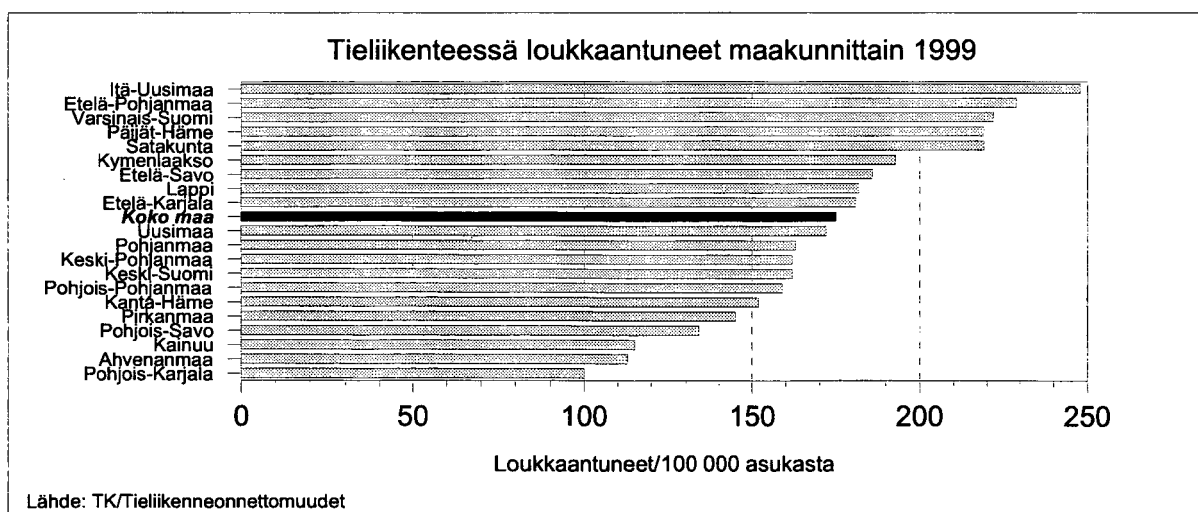
Suomessa oli vuonna 1999 tuhatta asukasta kohti 403 henkilöautoa. Autoistunein maakunta oli Ahvenanmaa, jonka asukkaista jo useammalla kuin joka toisella oli henkilöauto. Maarianhaminan seutukunnassa autoja oli 647 tuhatta asukasta kohti. Asukaslukuun nähden vähiten autoja oli Kuopion seutukunnassa, maakunnista Uudellamaalla.

Tieliikennekuolemat ovat vähentyneet 1970-luvun alusta lähtien. Viime vuosina tieliikenteessä kuolleiden määrä ei ole kuitenkaan juuri enää laskenut, vaan päinvastoin vuodesta 1998 vuoteen 1999 kuolemantapaukset lisääntyivät neljästä sadasta 431:een. Suhteellisesti eniten kuolemantapauksia sattui Kanta-Hämeessä, vähiten Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla. Seitsemän seutukunnan alueella tieliikenteessä ei kuollut yhtään ihmistä vuonna 1999.

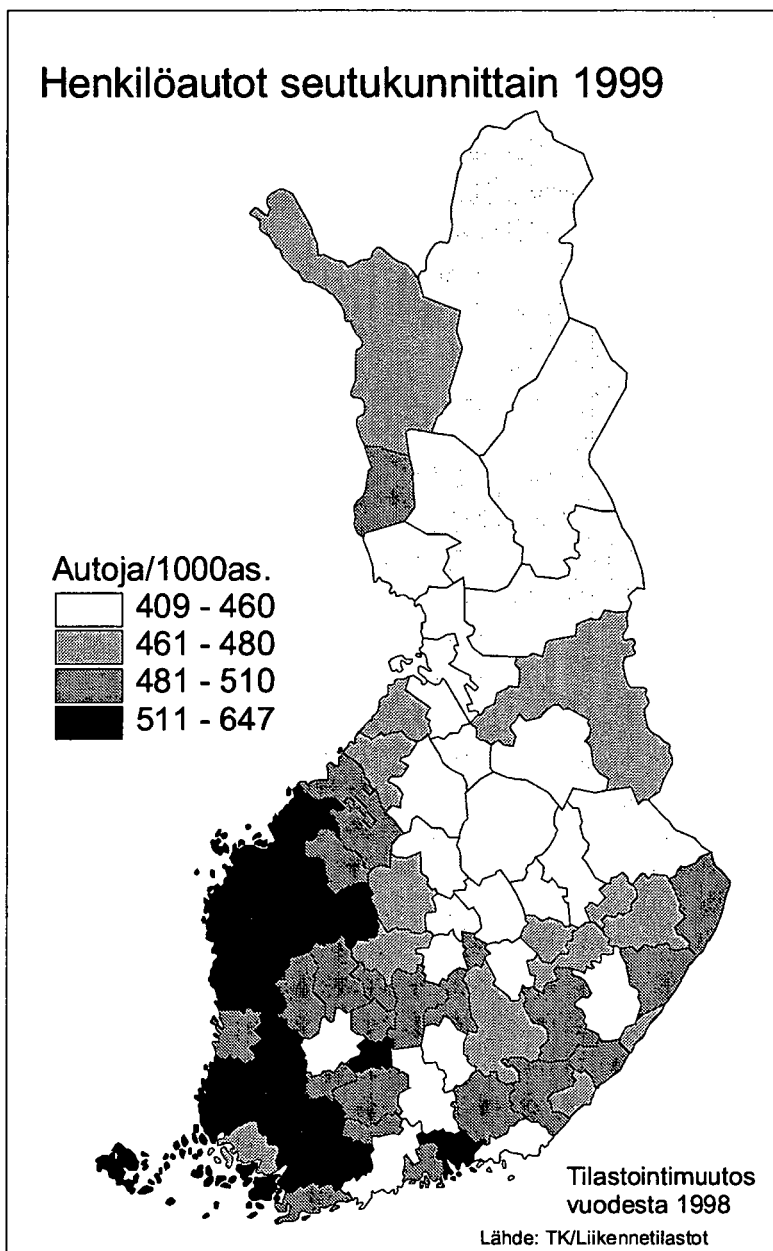
Tieliikenteessä loukkaantuneita oli samana vuonna suhteellisesti eniten Itä-Uudellamaalla. Pohjois-Karjalassa tieliikenteessä loukkaantumisia sattui suhteellisesti vähiten.

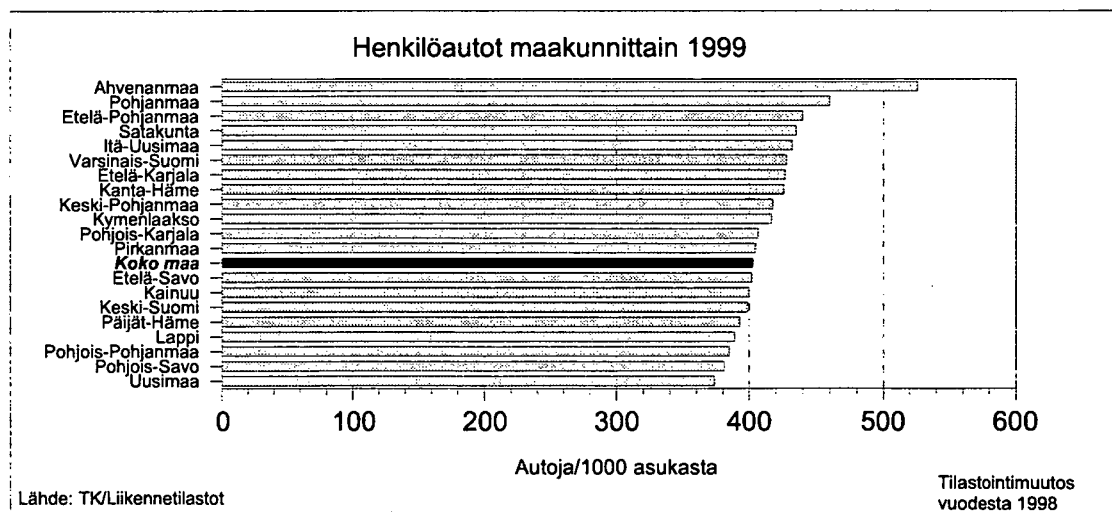
Kuva 157. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 – 1999.

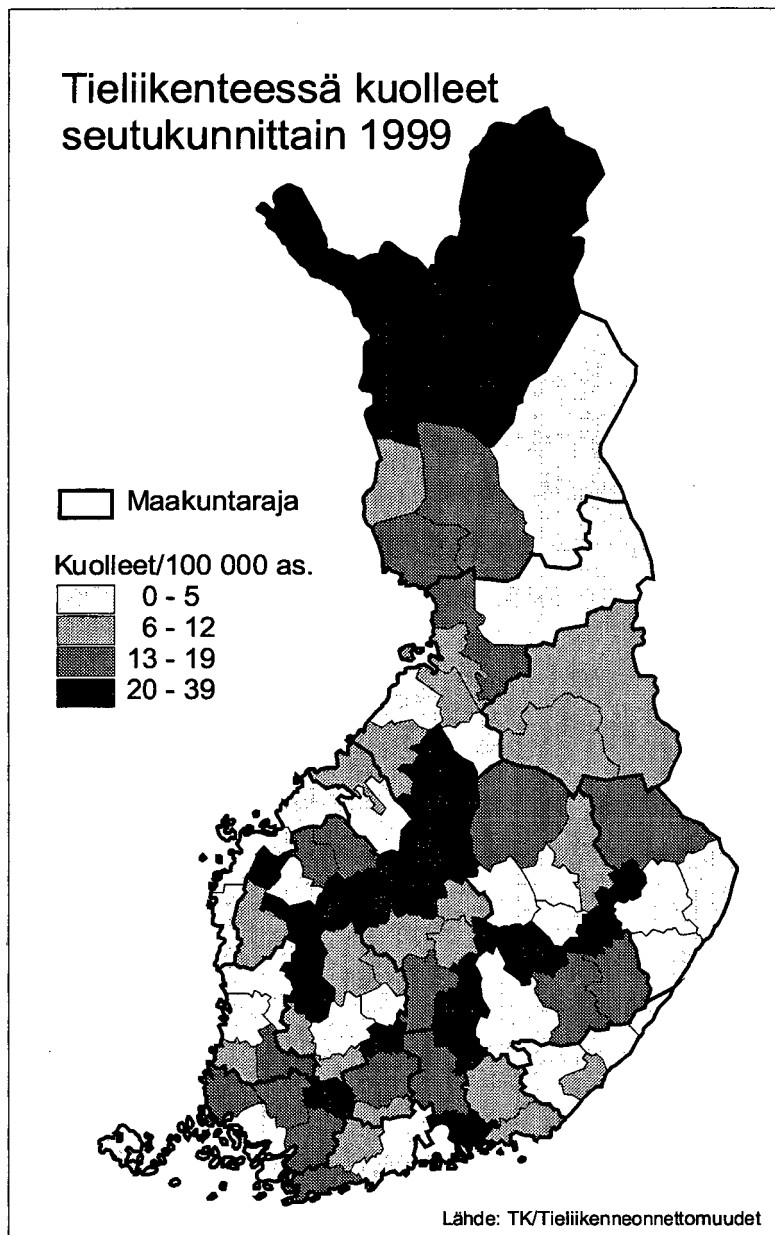
Kuva 158. Tieliikenteessä loukkaantuneet maakunnittain 1999.

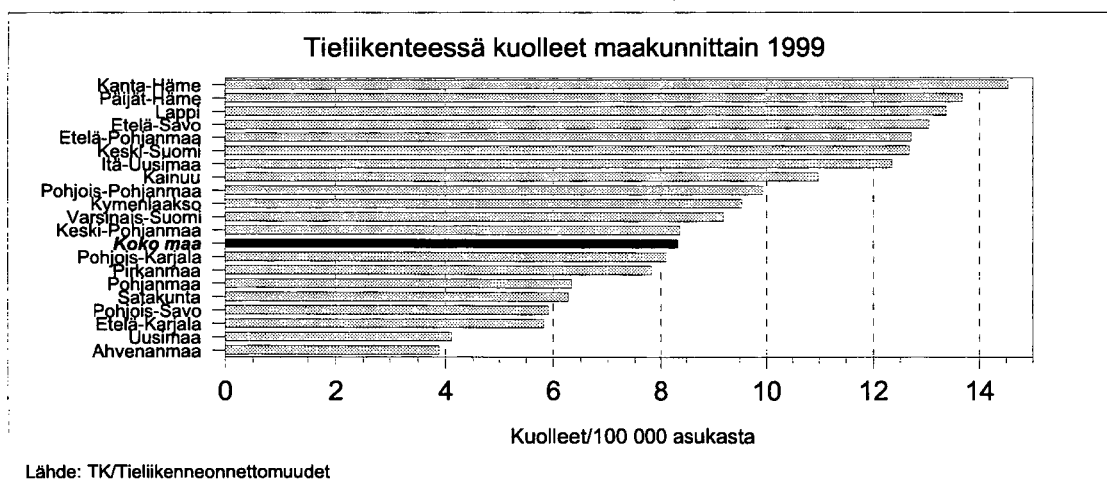
Kuva 159. Henkilöautot seutukunnittain 1999.

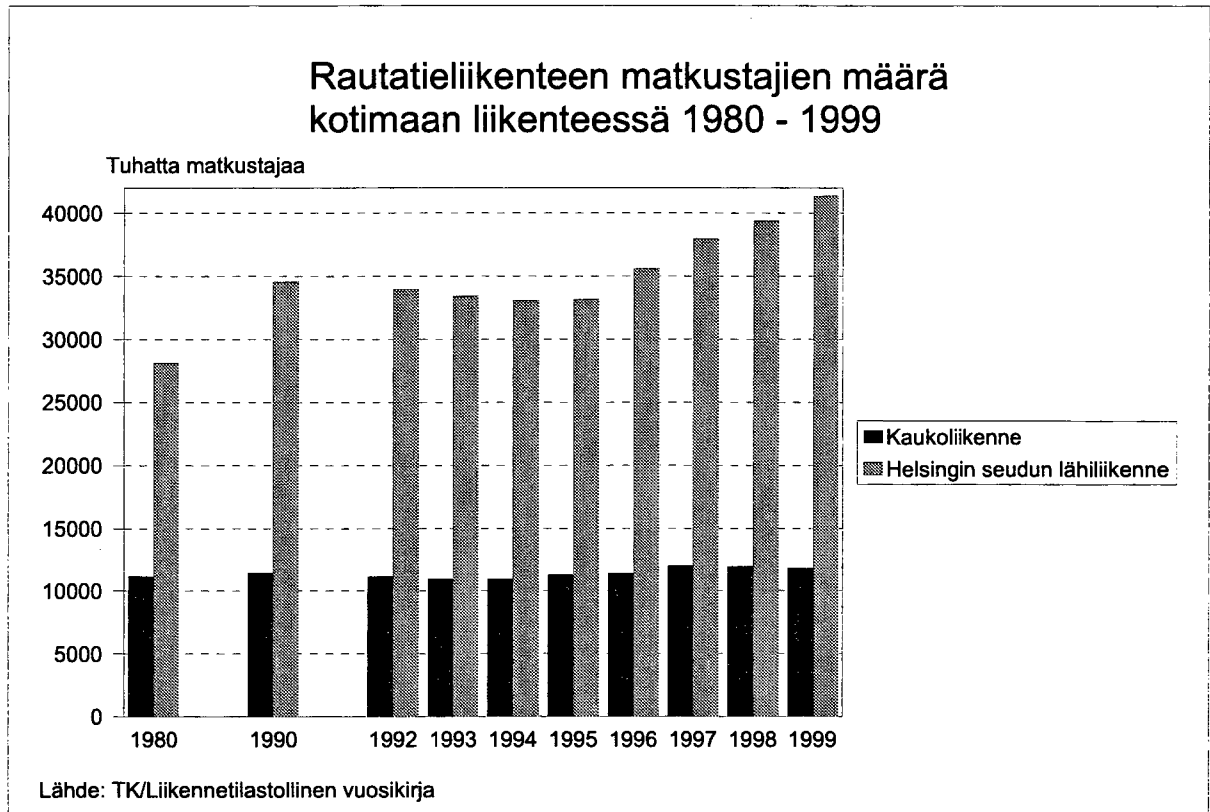
Kuva 160. Henkilöautot maakunnittain 1999.

Kuva 161. Tieliikenteessä kuolleet seutukunnittain 1999.

Kuva 162. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1999.

Kuva 163. Rautatieliikenteen matkustajien määrä kotimaan liikenteessä 1980 – 1999.

Rautatieliikenteessä matkustajien määrä on kasvanut vuodesta 1995 alkaen sekä kotimaan kaukoliikenteessä että Helsingin seudun lähiliikenteessä. Junaa käytti kulkuvälineenä vuonna 1999 yhteensä lähes 12 miljoonaa matkustajaa kaukoliikenteessä ja yli 41 miljoonaa matkustajaa Helsingin lähiliikenteessä.

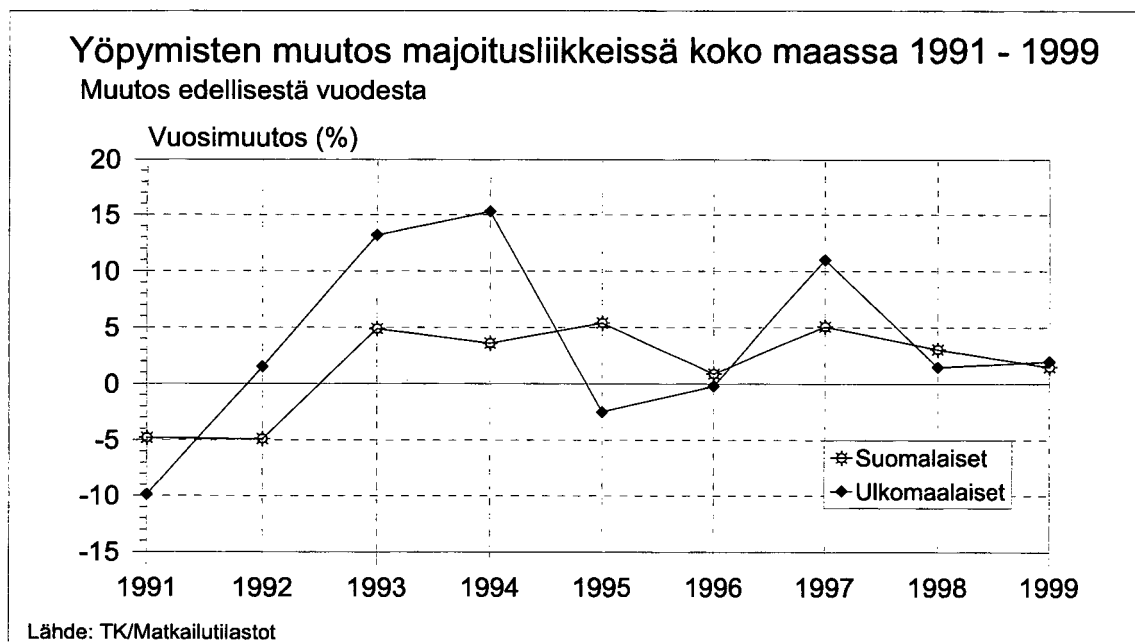
Matkailu

Koko maan majoitusliikkeissä kirjattiin vuonna 1999 yhteensä 15.6 miljoonaa yöpymistä. Suomalaisia yöpyjistä oli 11.8 miljoonaa ja ulkomaalaisia 3.8 miljoonaa. Yöpymisten määrä lisääntyi edellisestä vuodesta suomalaisten osalta 1.5 % ja ulkomaalaisten osalta 2 %. Saapuneista ulkomaalaisista vieraista suurin ryhmä olivat ruotsalaiset. Seuraavaksi eniten matkailijoita saapui Saksasta, Venäjältä ja Iso-Britanniasta.

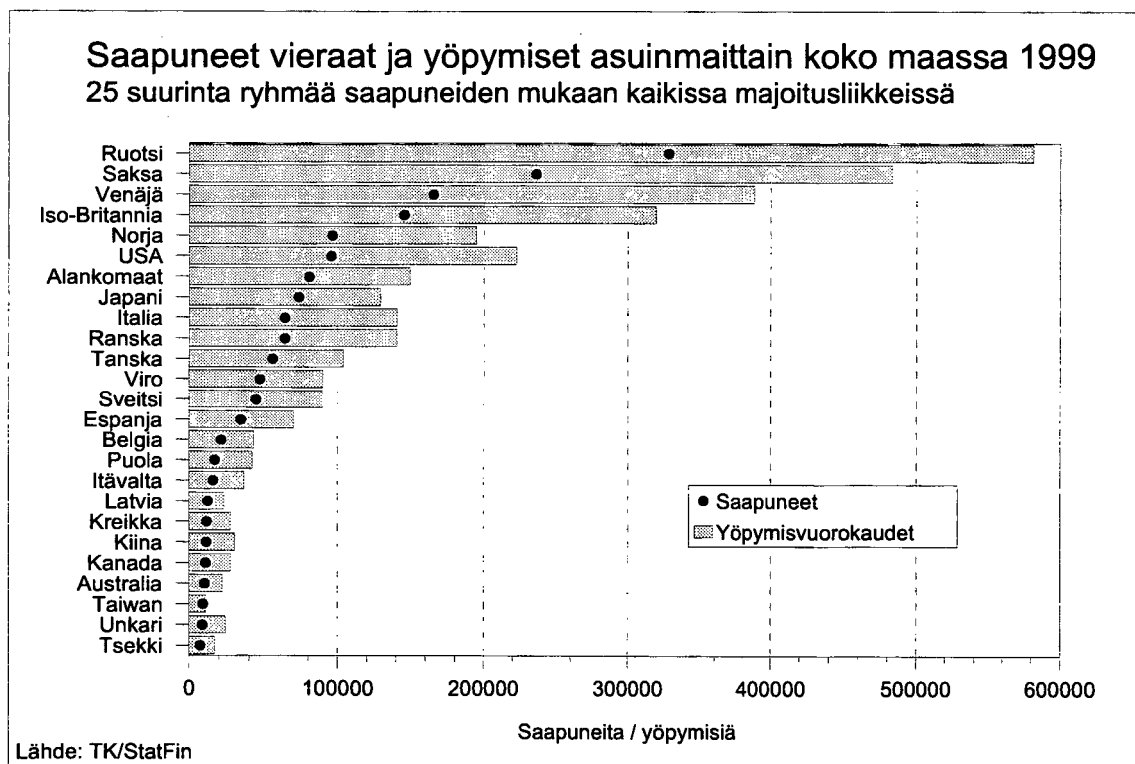
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli elokuussa 2000 koko maassa 14 203. Toimipaikkojen määrä oli asukaslukuun suhteutettuna suurin Tunturi-Lapin ja pienin Outokummun seutukunnassa. Majoituskapasiteetti on suurin Uudellamaalla, missä oli vuoden 2000 alussa yhteensä 12 599 huonetta ja mökkiä. Lapissa majoituskapasiteettia oli seuraavaksi eniten, lähes 7 300 huonetta ja mökkiä.

Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen määrä lisääntyi vuodesta 1998 vuoteen 2000 lähes neljänneksen Kaakkois-Pirkanmaan seutukunnassa. Outokummun seutukunnassa toimipaikat puolestaan vähenivät samassa suhteessa. Maakunnissa majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen määrän muutos vaihteli Kainuun 14 %:n lisääntymisestä Etelä-Karjalan 5 %:n vähenemiseen.

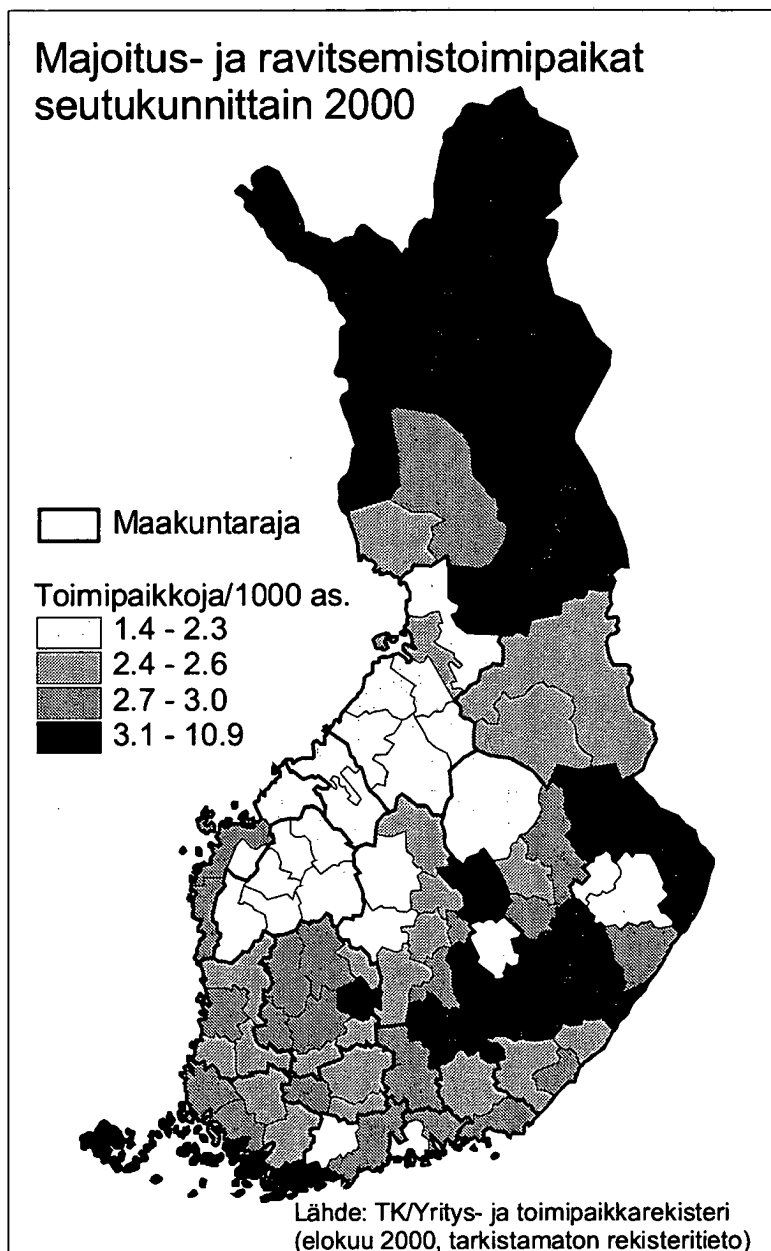
Mikäli alueella sijaitsee alle neljä majoitusliikettä, matkailutilastoja ei voida tietosuojasyyistä julkistaa.

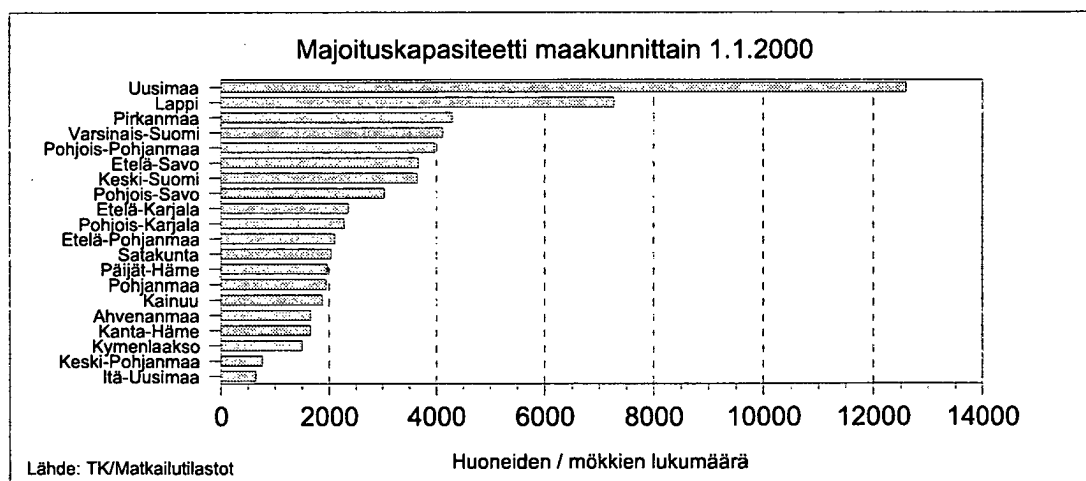
Kuva 164. Yöpymisten muutos majoitusliikkeissä koko maassa 1991 – 1999.

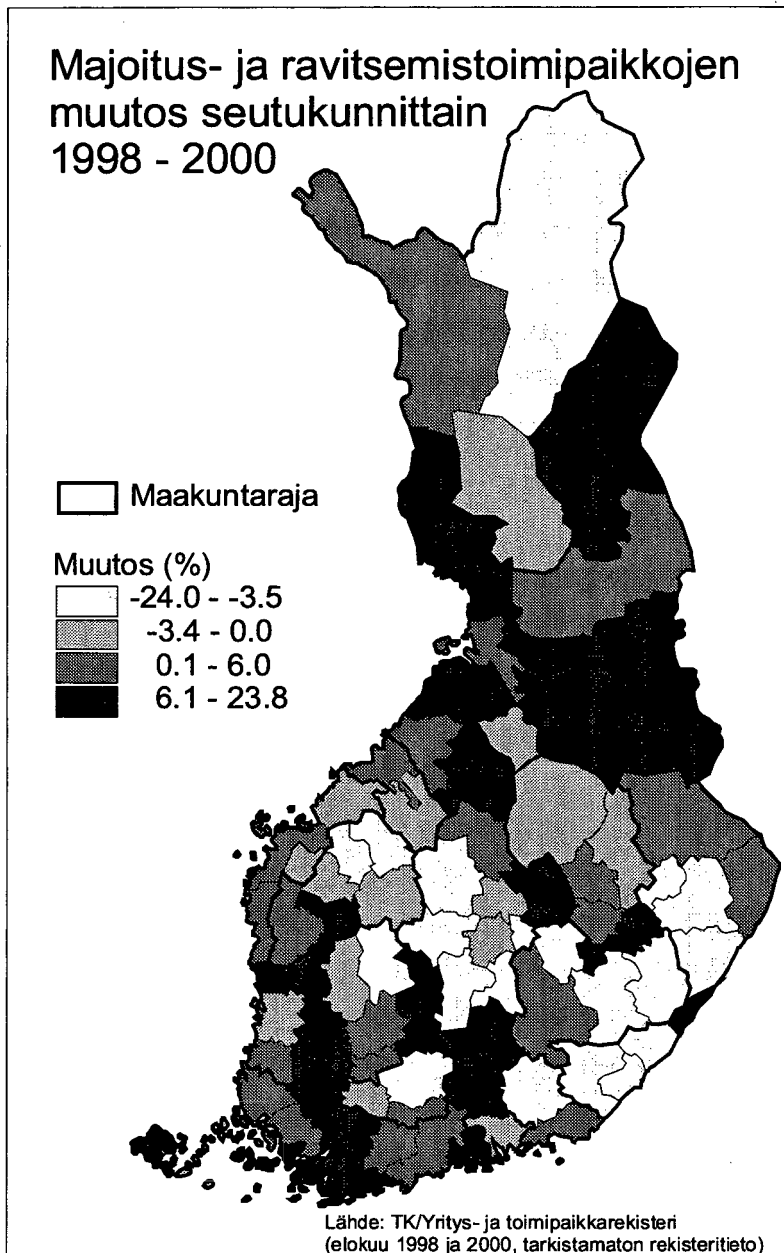
Kuva 165. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaittain koko maassa 1999.

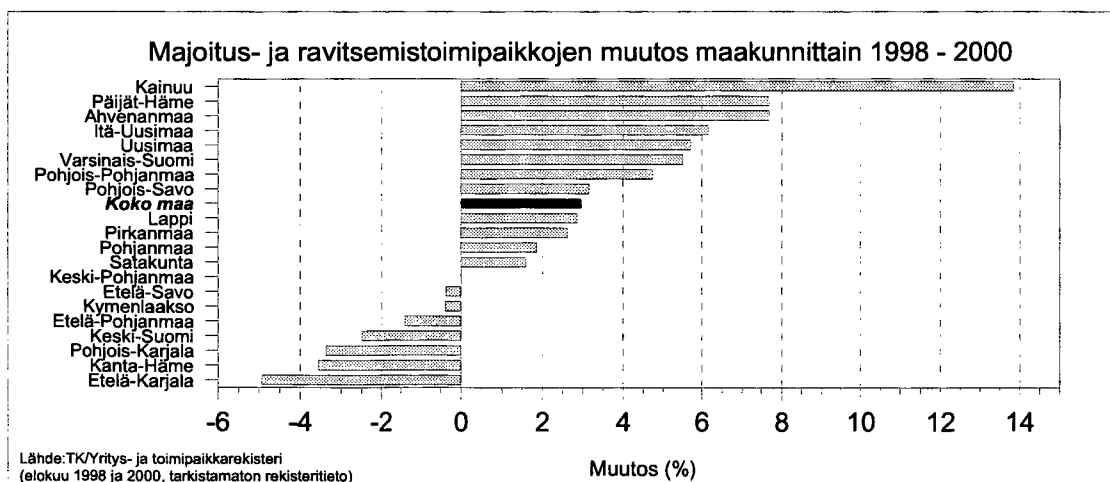
Kuva 166. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat seutukunnittain 2000.

Kuva 167. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1.1.2000.

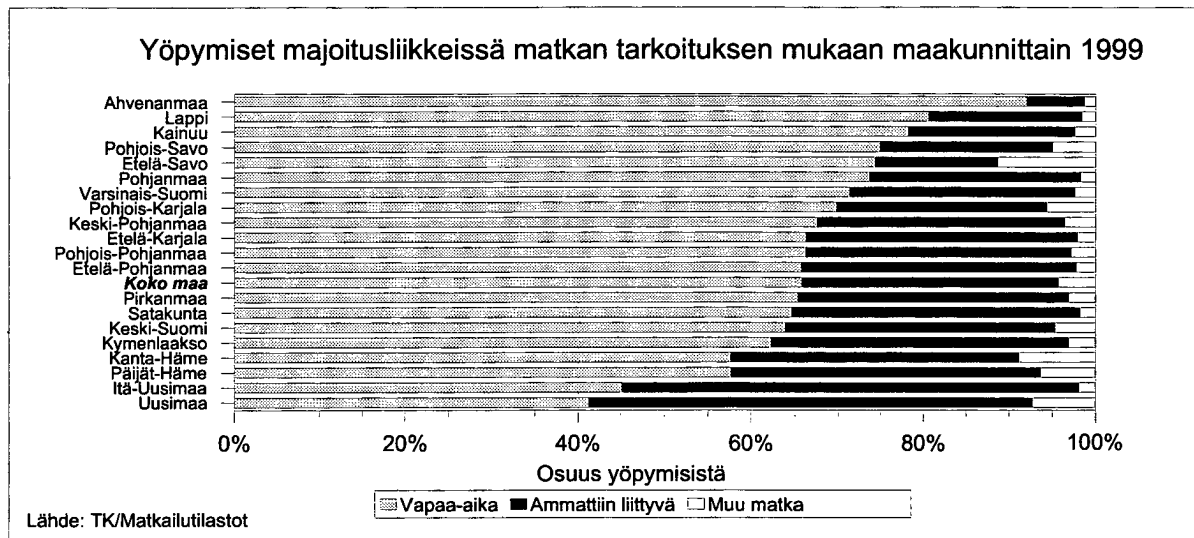
Kuva 168. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos seutukunnittain 1998 – 2000.

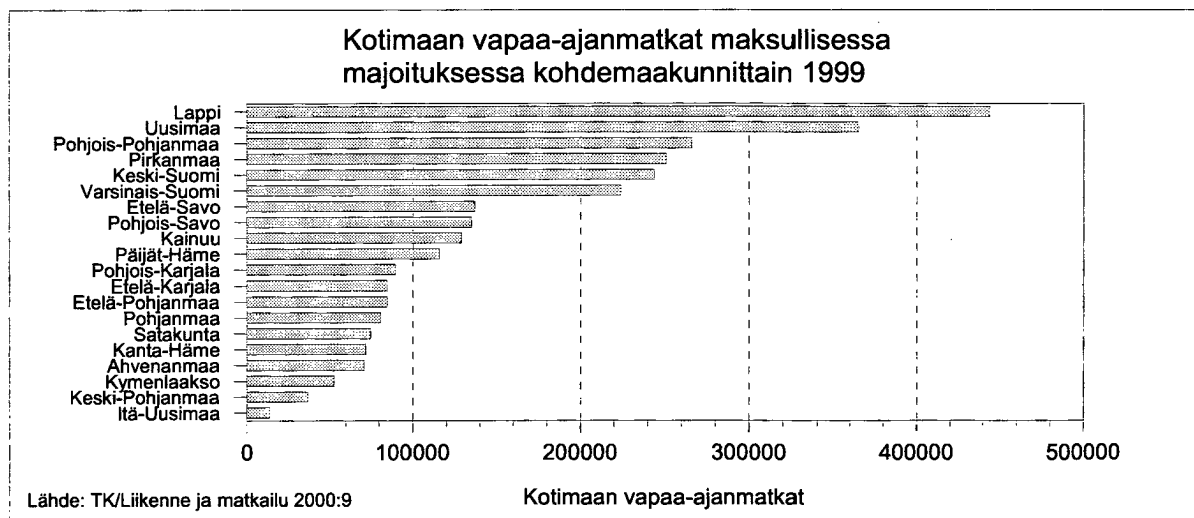
Kuva 169. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos maakunnittain 1998 – 2000.

Kaikista yöpymisistä vapaa-ajan yöpymisten osuus oli vuonna 1999 lähes kaksi kolmannesta. Ahvenanmaalla vapaa-ajan matkojen osuus oli suurin ja Uudellamaalla pienin. Uudellamaalla hieman yli puolet yöpymisistä liittyivät ammattiin, joskin Itä-Uudellamaalla ammattiin liittyvien yöpymisten osuus oli vieläkin suurempi, 53 %.

Suomalaisten kotimaan vapaa-ajanmatkoista suuri osa suuntautuu Lappiin. Sinne tehtiin vuonna 1999 yhteensä 444 000 matkaa. Toiseksi suosituin matkakohde oli Uusimaa, jonne matkoja tehtiin samana vuonna 365 000.

Kuva 170. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 1999.

Kuva 171. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnittain 1999.

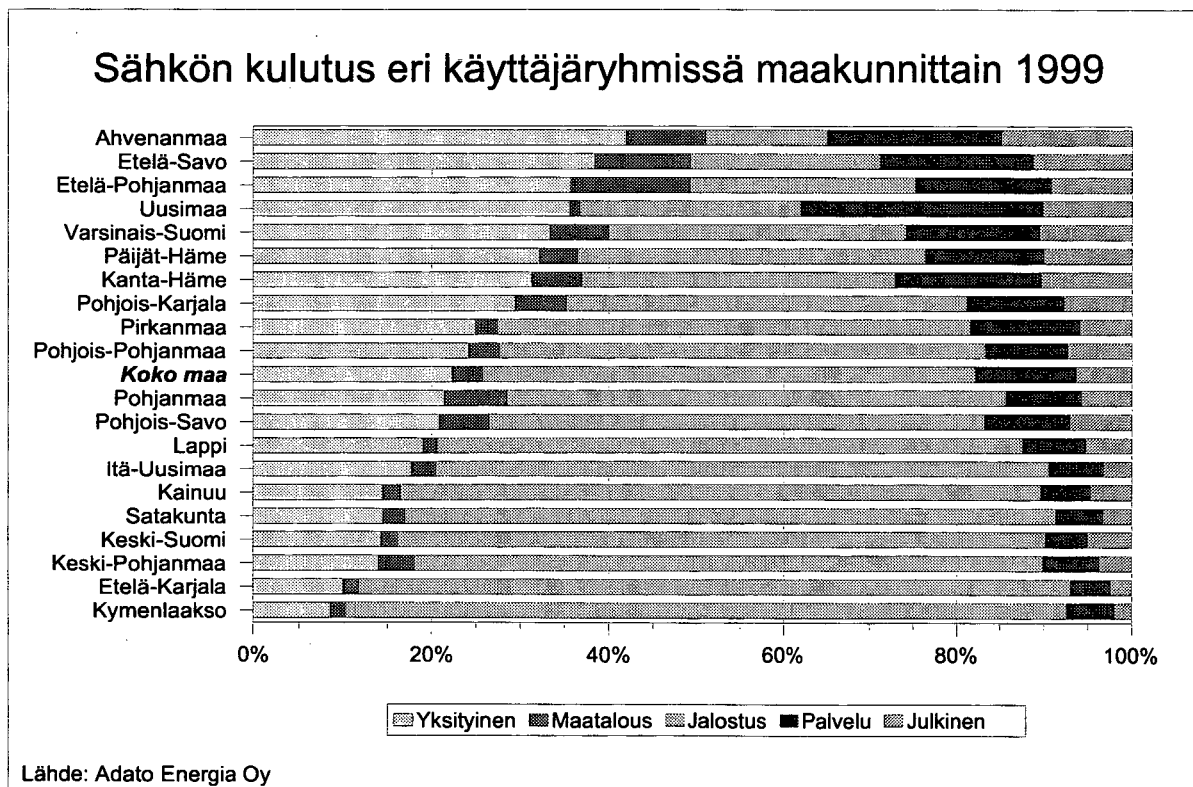
ENERGIATALOUS

Vuonna 1999 Suomessa tuotettiin sähköä yhteensä 66 655 GWh. Tästä yli neljäsosa tuotettiin Satakunnassa. Toiseksi eniten sähköä tuotettiin Itä-Uudellamaalla. Näiden maakuntien ohella Pohjanmaalla sähkön tuotanto oli kulutusta suurempi. Vesivoimalla tuotettiin 18.8 % energian kokonaistuotannosta. Lähes 40 % koko maan vesivoimaenergiasta tuotettiin Lapissa.

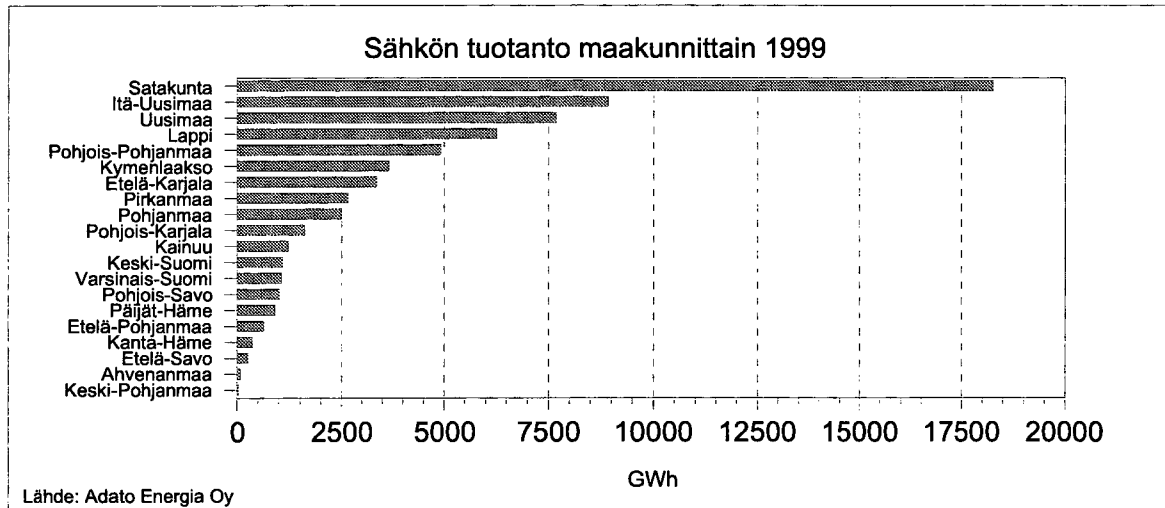
Sähköä kulutettiin vuonna 1999 yhteensä 75 090 GWh. Eniten sähköä kului Uudenmaan maakunnassa ja vähiten Ahvenanmaalla. Jalostus oli koko maassa suurin sähkön käyttäjäryhmä, sen osuus kokonaiskulutuksesta oli yli 56 %. Yksityisen kulutuksen osuus oli 22 % ja palveluiden 12 %. Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa jalostuksen osuus maakunnan sähkönkulutuksesta oli yli 80%, kun taas Ahvenanmaalla, Etelä-Savossa, Etelä-Pohjanmaalla ja Uudellamaalla yksityinen sähkönkulutus oli jalostuksen kulutusta suurempaa. Maatalouden sähkön käyttö oli suurinta Etelä-Pohjanmaalla.

Jämsän seutukunnassa jalostus käytti suhteellisesti eniten sähköä (109 MWh/as) vuonna 1999. Vähiten sitä kului Lakeuden, Rovaniemen ja Tunturi-Lapin seutukuntien teollisuuden piirissä. Sydösterbottens kustregionin seutukunnan alueella maatalous kulutti suhteellisesti eniten sähköä (3.4 MWh/as).

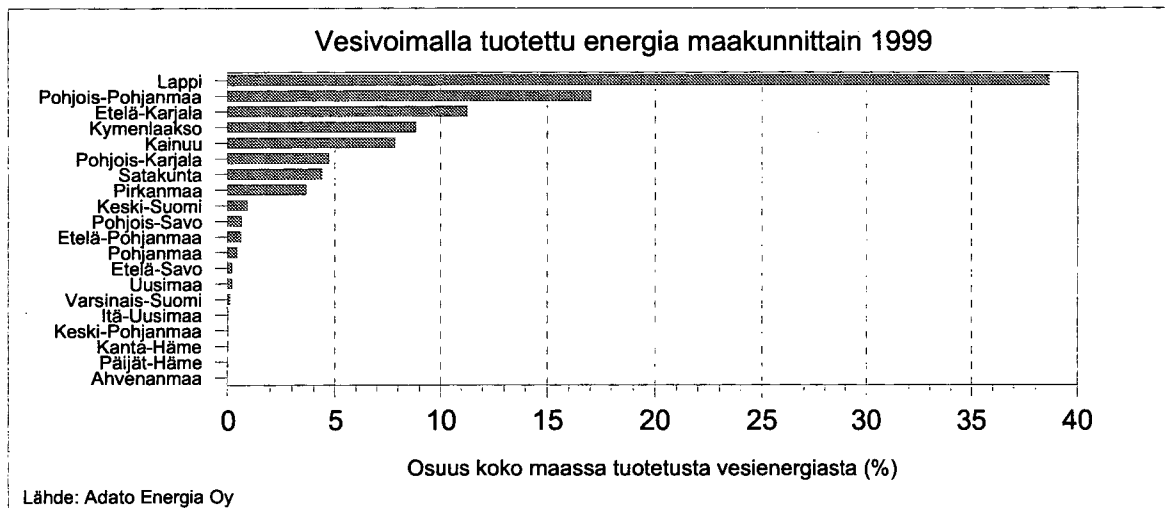
Yksityinen sähkön kulutus asukasta kohti laskettuna oli vähäisintä Eteläisten seinänaapurien ja Härmänmaan seutukunnissa. Eniten sähköä kului yksityisessä käytössä Tunturi-Lapin ja Pohjois-Lapin seutukunnissa, kuten yleensäkin Lapissa. Pienintä yksityinen sähkön kulutus asukasmäärään verrattuna oli Pohjois-Savon ja Etelä-Pohjanmaan maakunnissa.

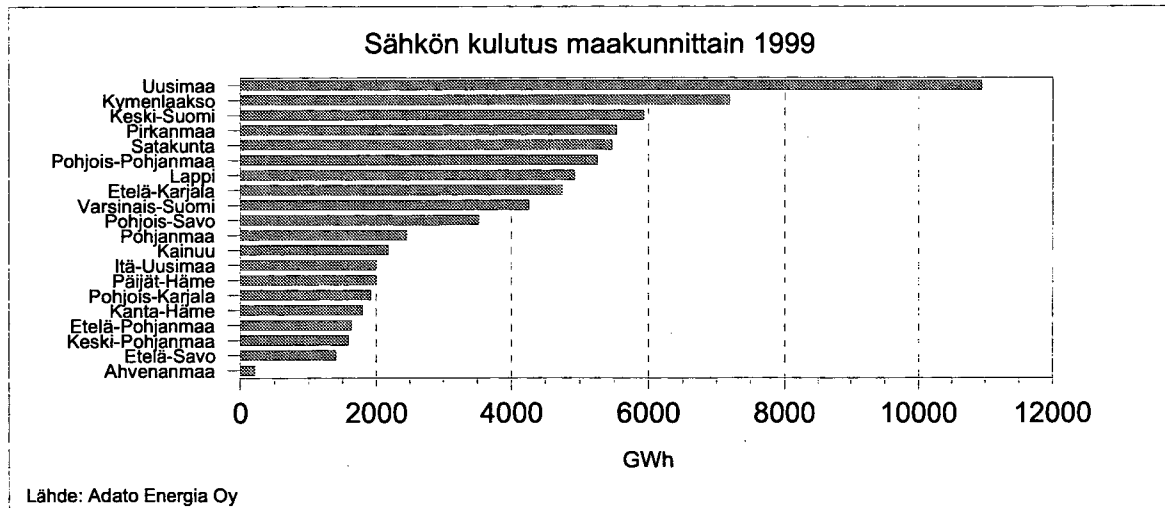
Kuva 172. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1999.

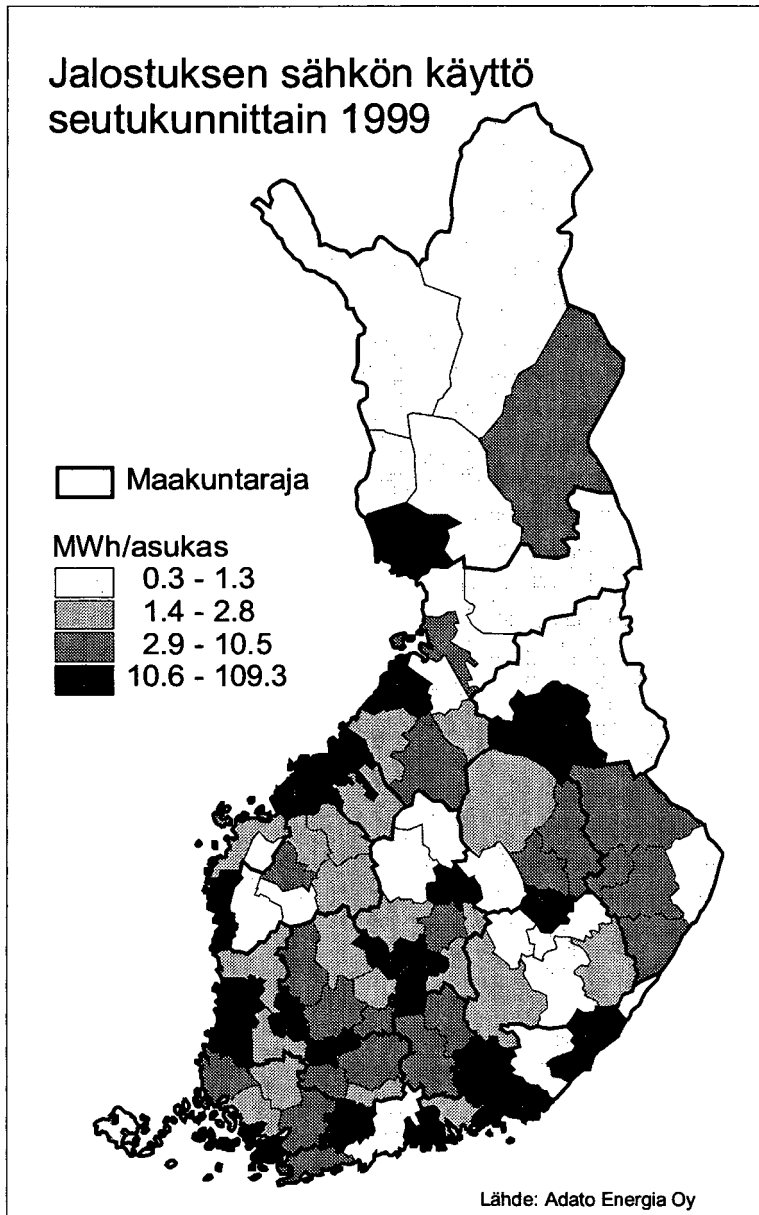
Kuva 173. Sähkön tuotanto maakunnittain 1999.

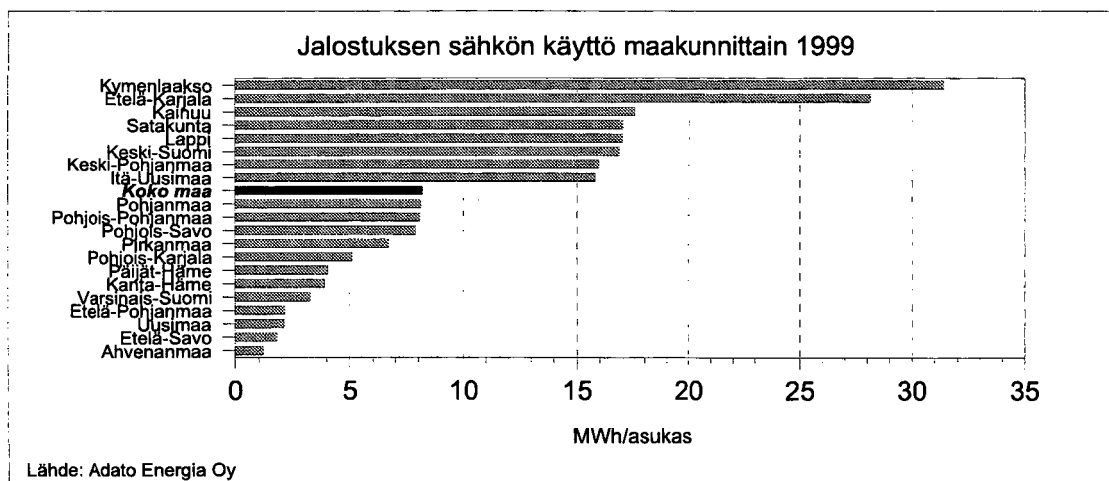
Kuva 174. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1999.

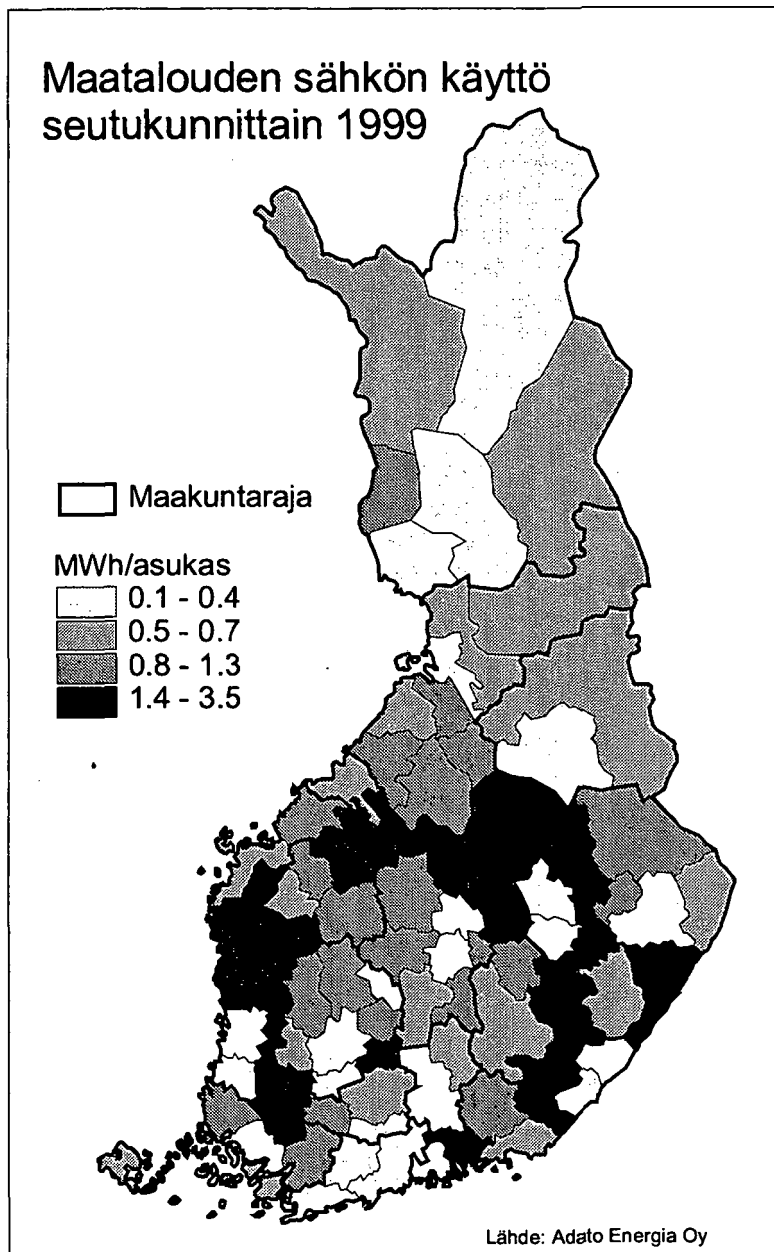
Kuva 175. Sähkön kulutus maakunnittain 1999.

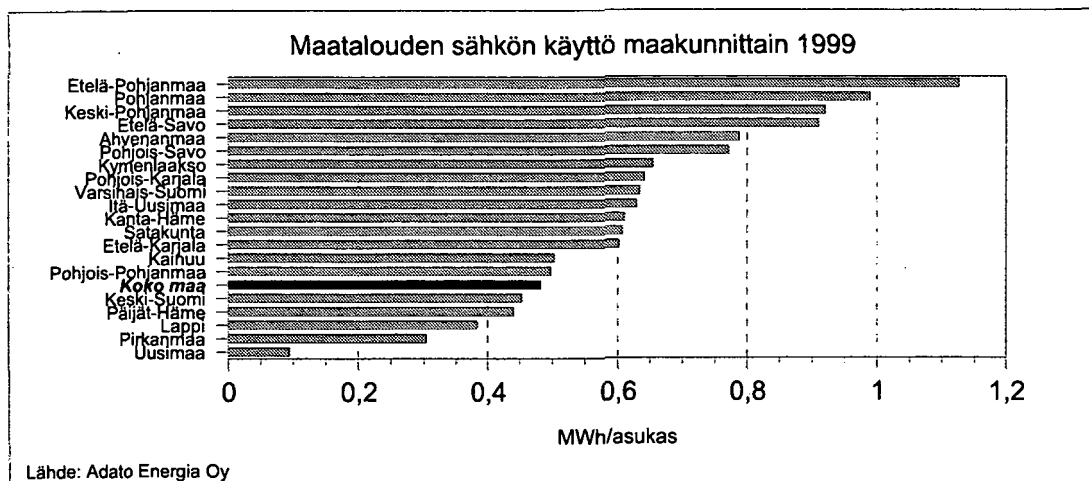
Kuva 176. Jalostuksen sähkön käyttö seutukunnittain 1999.

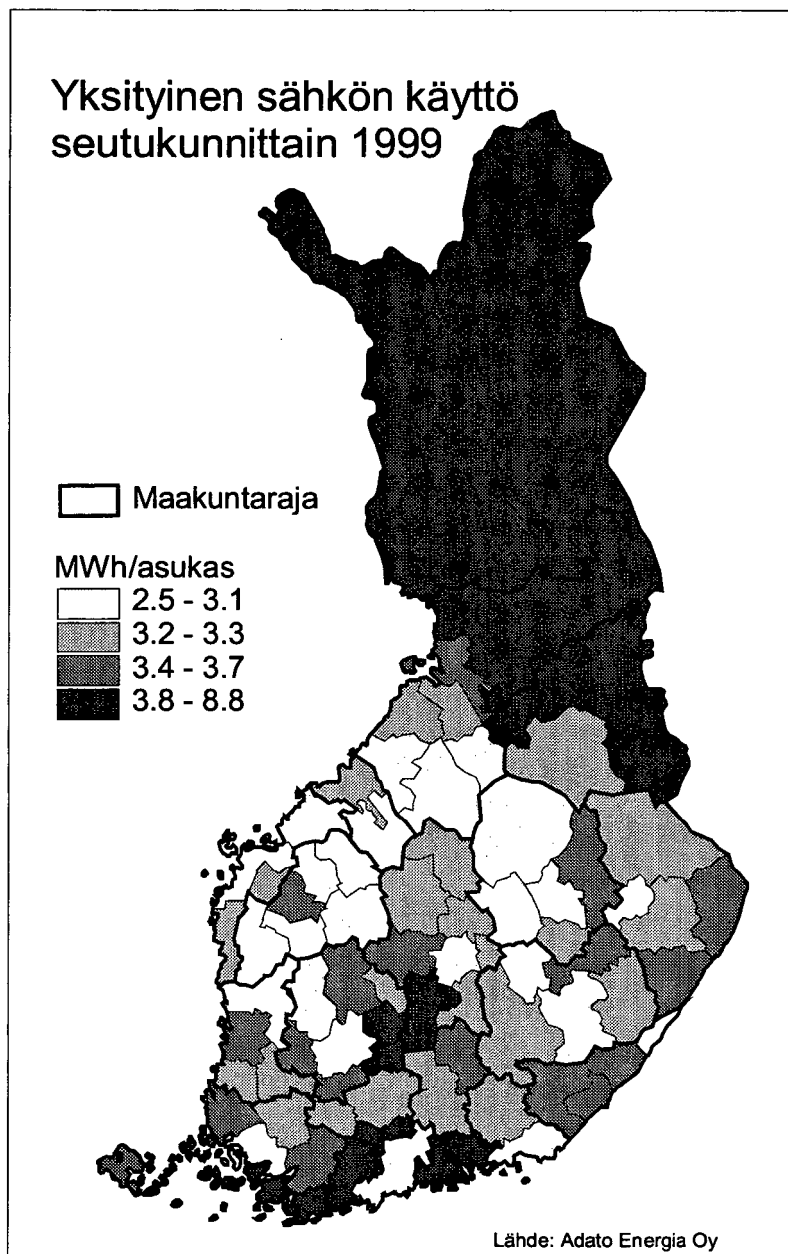
Kuva 177. Jalostuksen sähkön käyttö maakunnittain 1999.

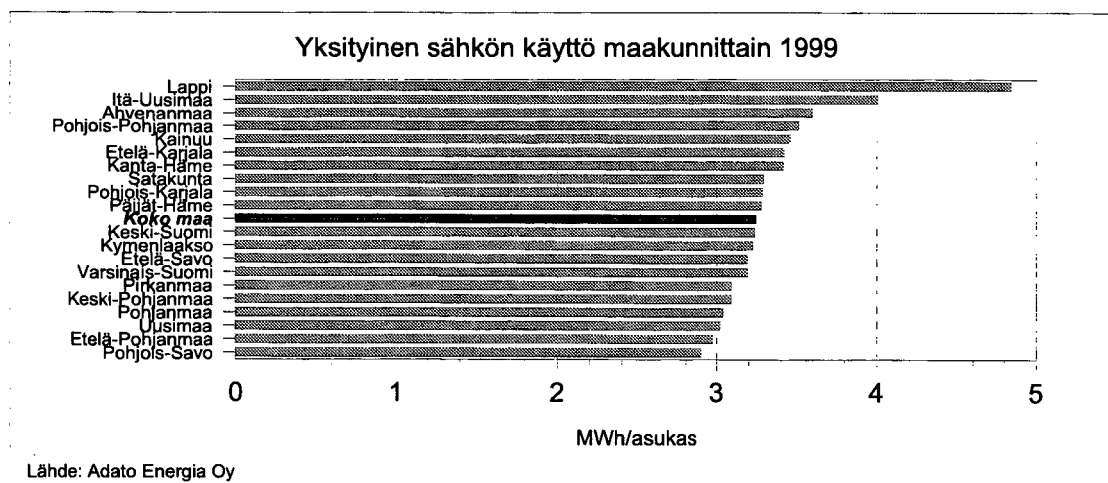
Kuva 178. Maatalouden sähkön käyttö seutukunnittain 1999.

Kuva 179. Maatalouden sähkön käyttö maakunnittain 1999.

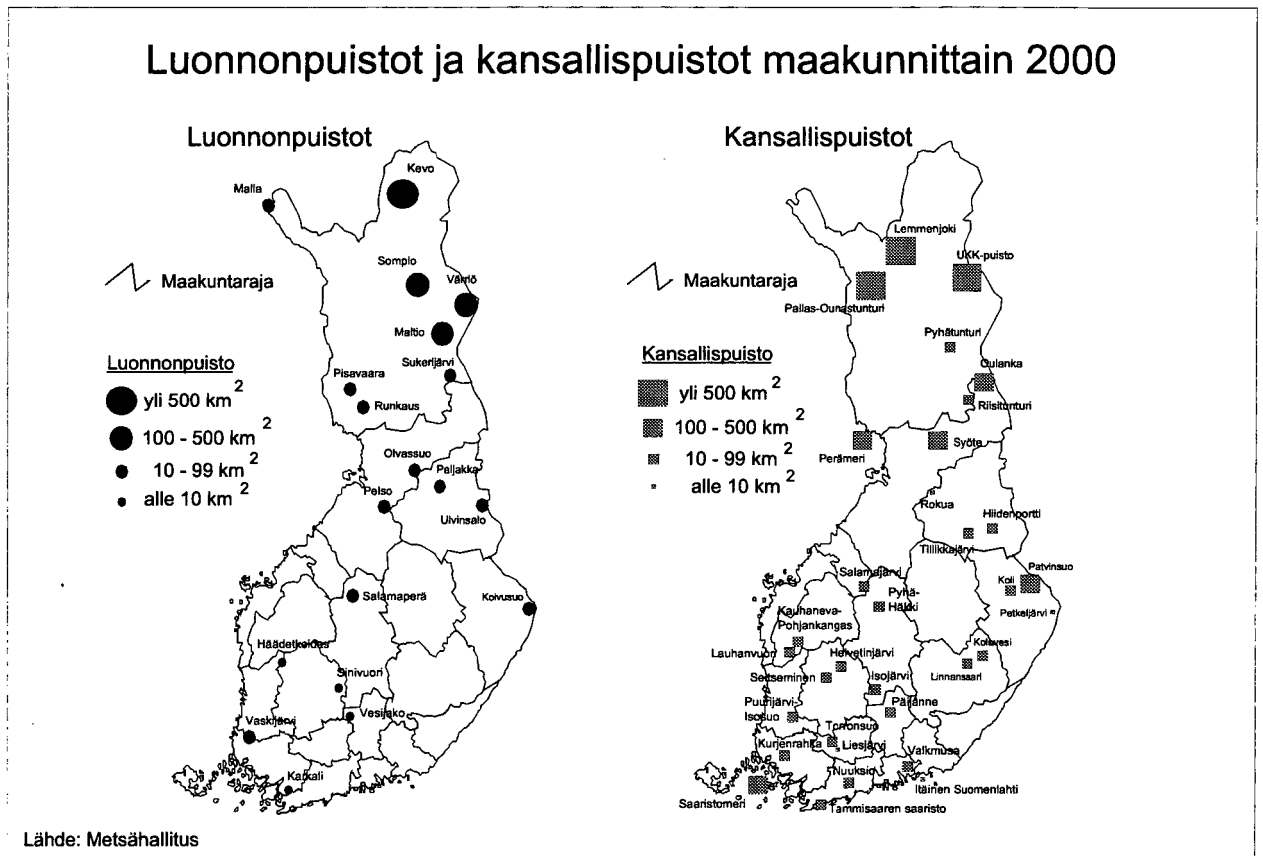
Kuva 180. Yksityinen sähkön käyttö seutukunnittain 1999.

Kuva 181. Yksityinen sähkön käyttö maakunnittain 1999.

YMPÄRISTÖN TILA

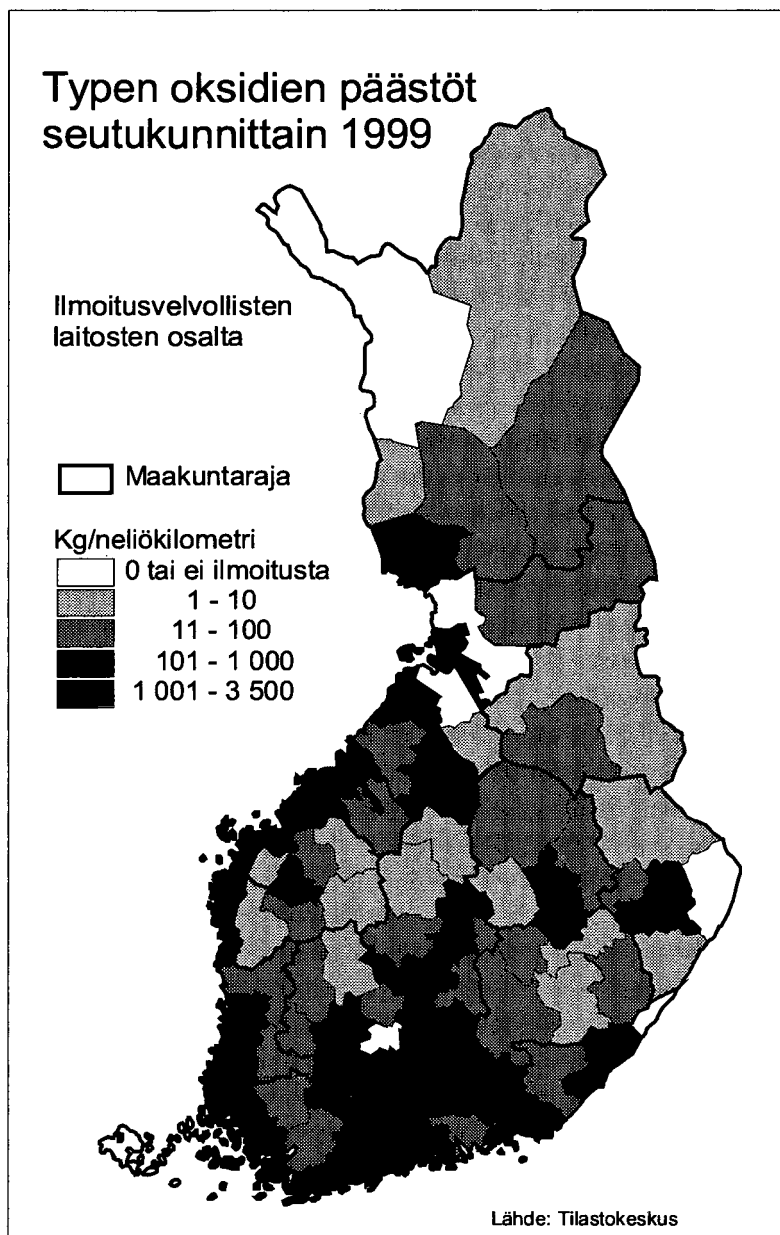
Kansallispuistojen määrä Suomessa nousi vuonna 2000 33:een kun Syötteen kansallispuisto perustettiin Posion, Pudasjärven ja Taivalkosken kuntien alueille. Yhteenlaskettu kansallispuistojen pinta-ala on 7 754 km². Suurimman, Urho Kekosen kansallispuiston pinta-ala on 2 500 km². Luonnonpuistoja Suomessa on 19 ja niiden yhteenlaskettu kokonaispinta-ala 1 527 km².

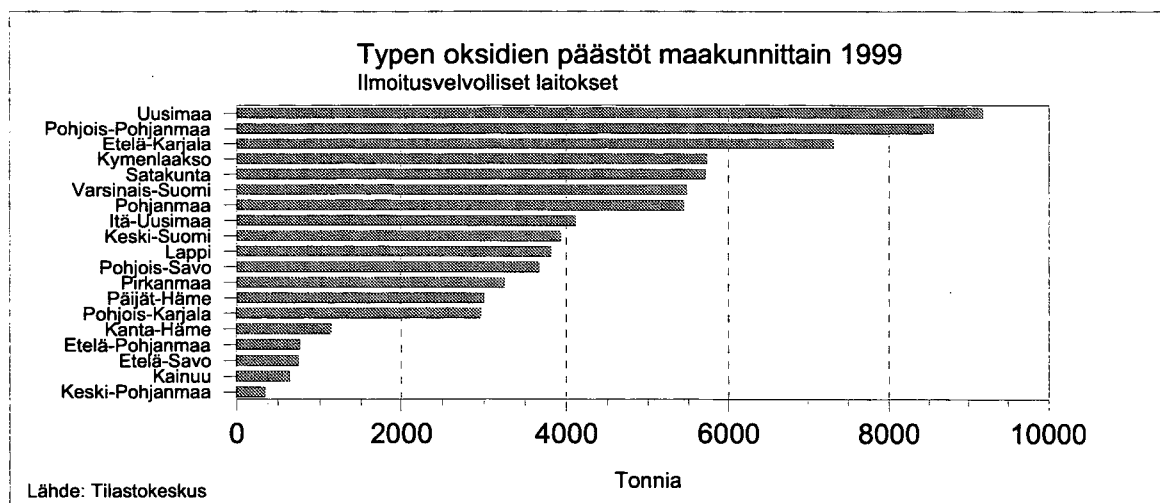
Kuva 182. Luonnonpuistot ja kansallispuistot maakunnittain 2000.

Sekä rikki- että hiukkaspäästöjä syntyi maakunnittain tarkasteltuna eniten Pohjois-Pohjanmaalla vuonna 1999. Rikkidioksidipäästöt olivat suuret myös Satakunnassa. Typen oksidien päästöt olivat suurimmat Uudellamaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla.

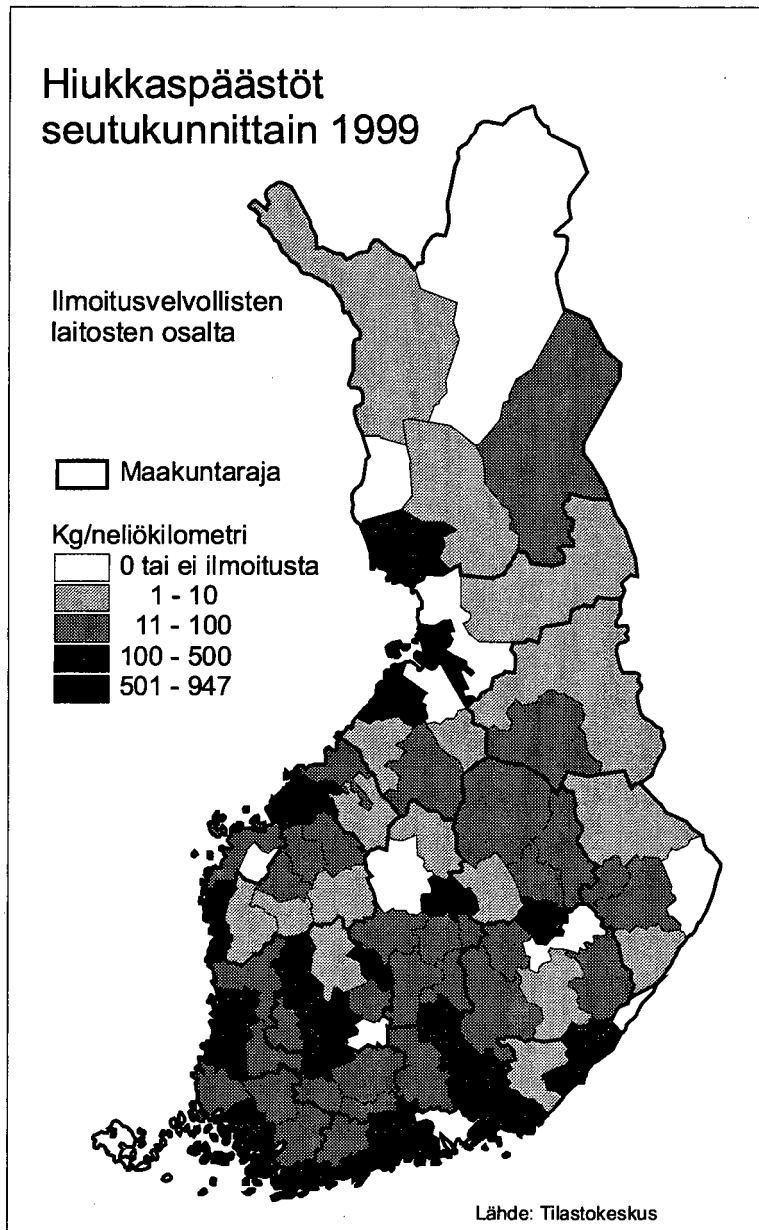
Maakunta- ja kuntakohtaiset tiedot päästöistä huomioidaan vain ilmoitusvelvollisten laitosten osalta. Vuonna 1999 Föglön, Iin, Kaakkois-Pirkanmaan, Kärkikuntien, Lakeuden ja Maarianhaminan seutukuntien alueella ei sijainnut yhtään ilmoitusvelvollista laitosta. Muiden seutukuntien osalta ilmoitusvelvollisten laitosten päästötiedot on suhteutettu niiden sijaintiseutukunnan pinta-alaan. Näin laskettuna typpioksidien päästöt olivat suurimmat Porvoon ja Pirkanmaan seutukunnissa ja rikkidioksidipäästöt Lappeenrannan ja Porvoon seutukunnissa. Hiukkaspäästöjä syntyi eniten Raahen seutukunnassa.

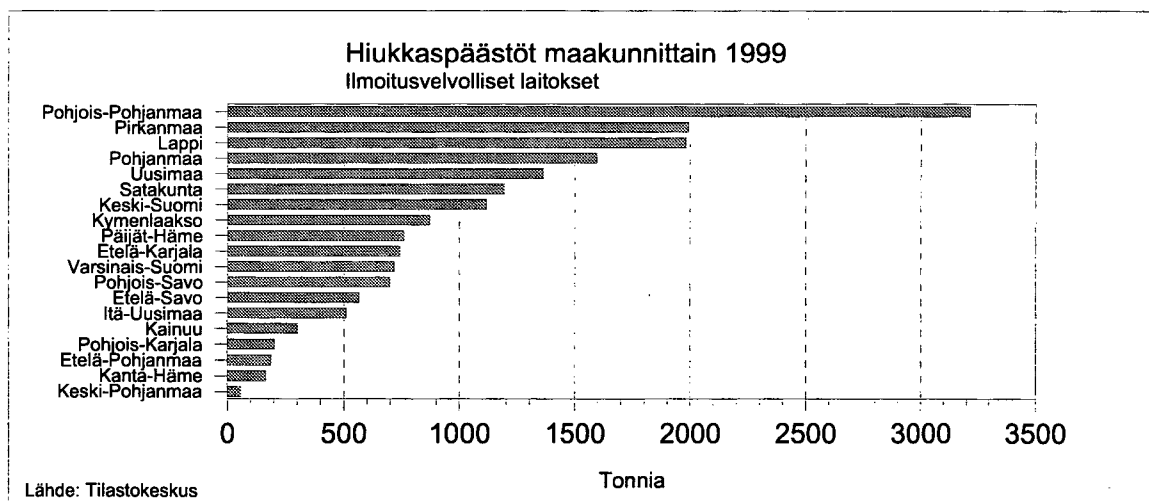
Kuva 183. Typen oksidien päästöt seutukunnittain 1999.

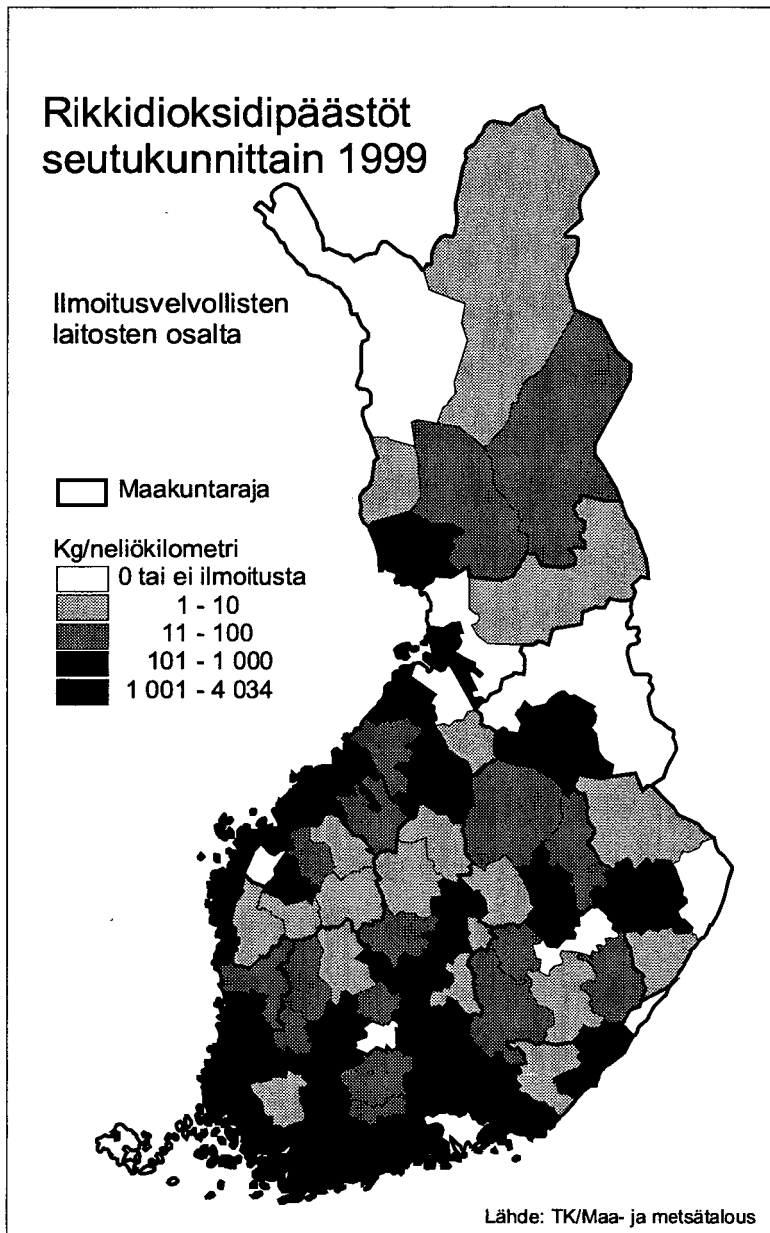
Kuva 184. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1999.

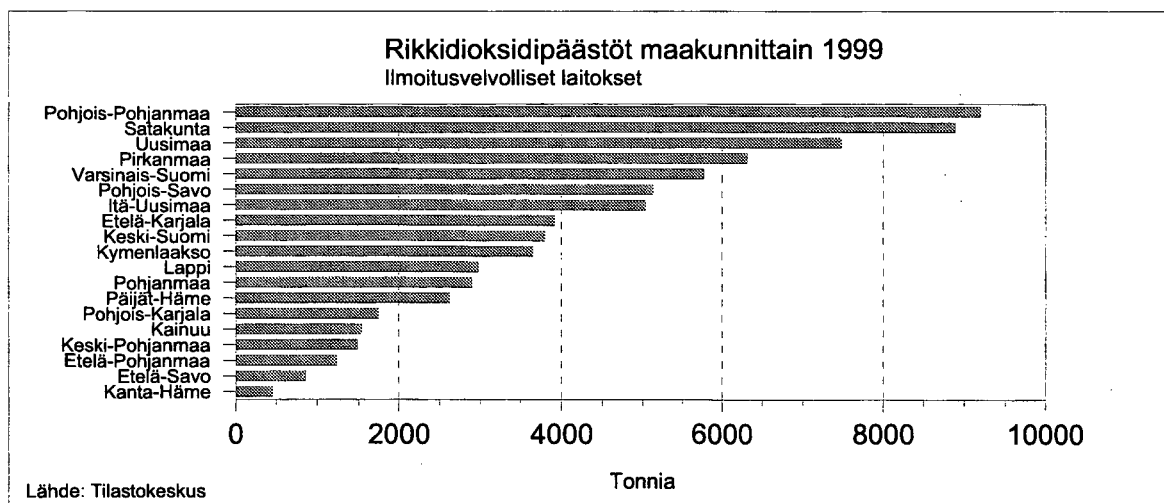
Kuva 185. Hiukkaspäästöt seutukunnittain 1998.

Kuva 186. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1999.

Kuva 187. Rikkidioksidipäästöt seutukunnittain 1999.

Kuva 188. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1999.

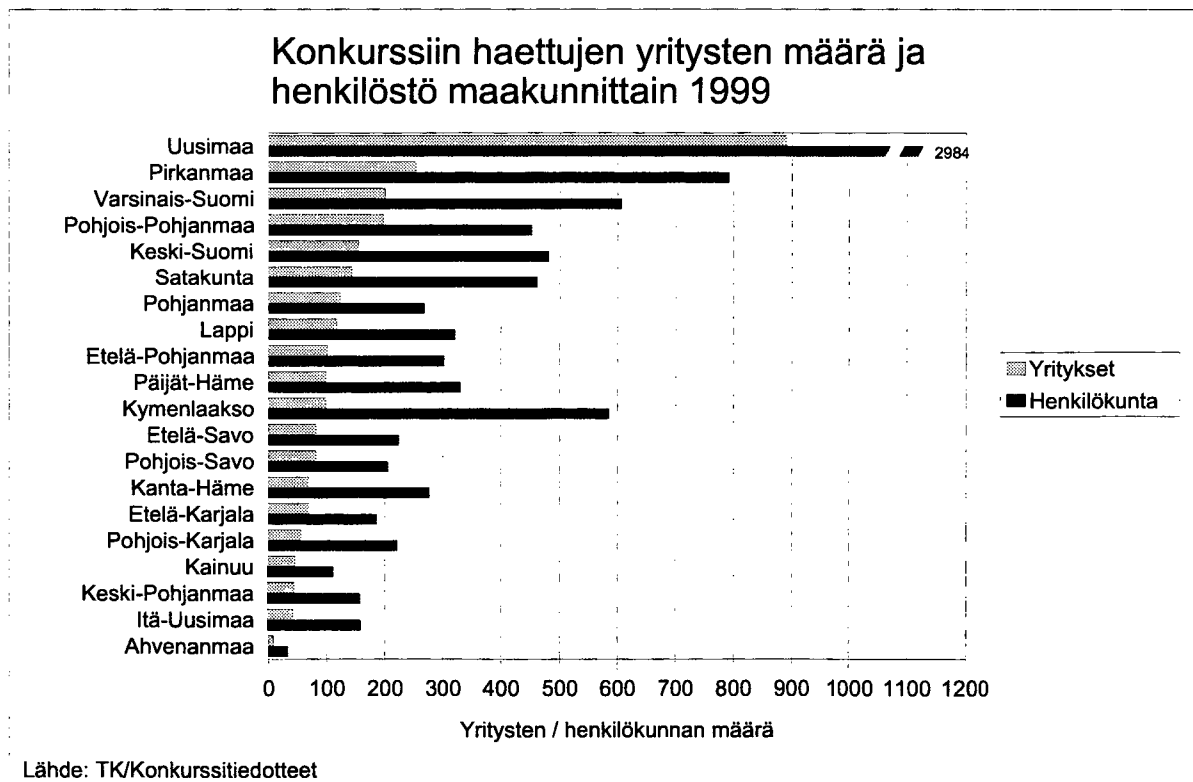
OIKEUSTILASTOT

Vuonna 1999 haettiin koko maassa 2 879 yritystä konkurssiin. Henkilökuntaa näillä yrityksillä oli yhteensä 9 160. Uudenmaan osuus konkurssiyritysten henkilökunnasta oli kolmannes ja yrityksistäkin noin 30 %. Pirkanmaalla konkurssin tehneitä yrityksiä ja niiden henkilökuntaa oli toiseksi eniten. Ahvenanmaalla konkurssiin haettiin samana vuonna vain yhdeksän yritystä.

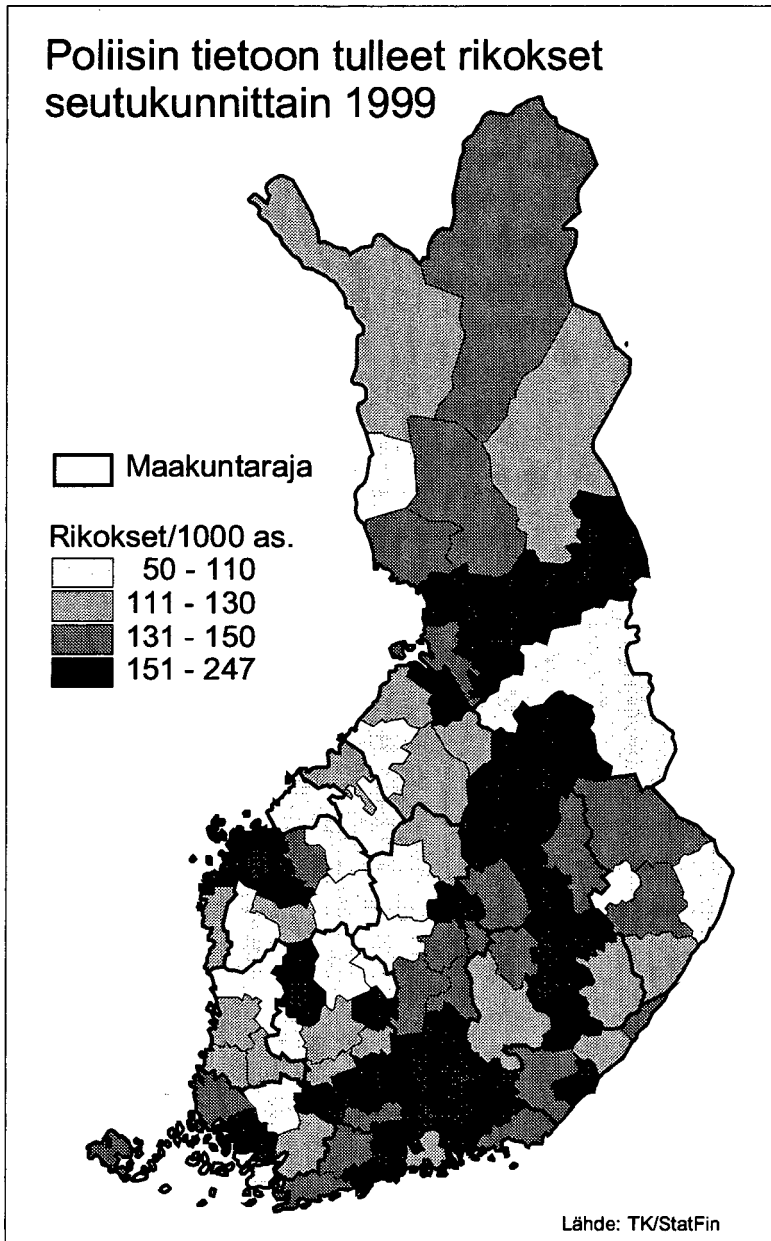
Rikostilastoilla kuvataan niiden rikosten määriä, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siiveellisyysrikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholiirikokset ja liikenerikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

Poliisin tietoon tuli vuonna 1999 koko maassa kaikkiaan yli 740 000 rikosta. Näistä rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli lähes 510 000. Itä-Pirkanmaan ja Juvan seutukunnissa poliisin tietoon tuli eniten rikoksia asukaslukuun nähden, kun taas rikoslakia vastaan tehtiin suhteessa eniten rikoksia Helsingin ja Turun seutukunnissa. Kaustisen ja Föglön seutukunnissa sekä poliisin tietoon tulleita rikoksia että rikoslakirikoksia oli vähiten.

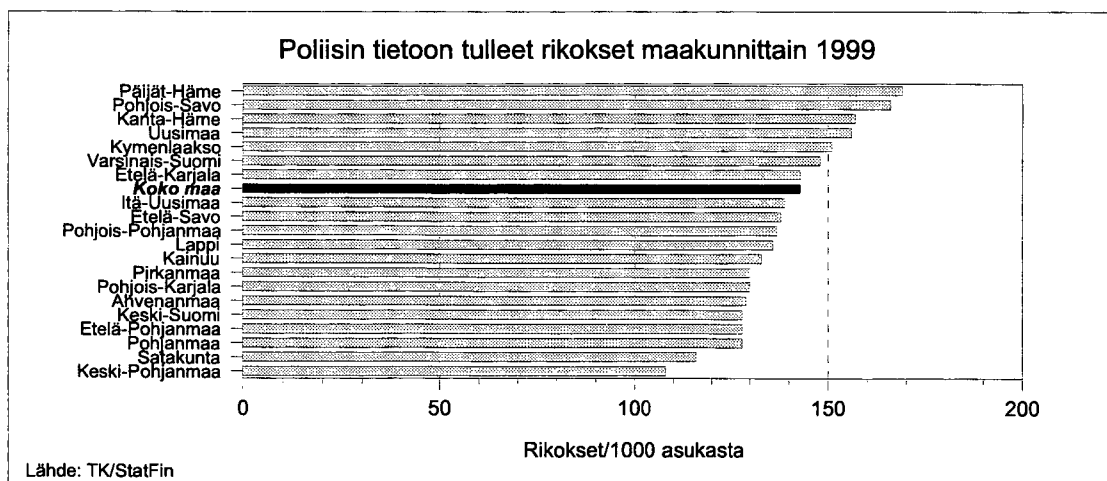
Maakunnista Päijät-Hämeessä ja Pohjois-Savossa poliisin tietoon tuli eniten rikoksia tuhatta asukasta kohti. Uudellamaalla sen sijaan tehtiin eniten rikoksia rikoslakia vastaan. Keski-Pohjanmaalla sekä poliisin tietoon tulleiden rikosten että rikoslakirikosten määrä oli maakuntien pienin.

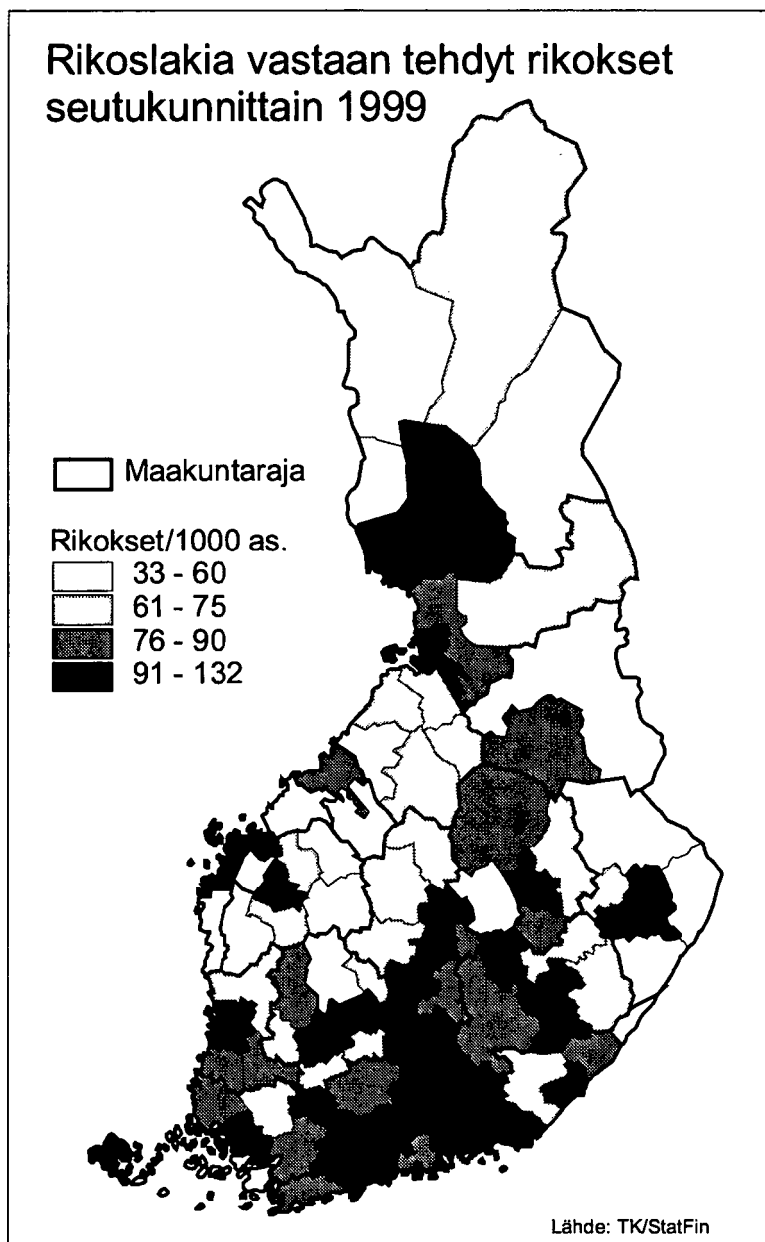
Kuva 189. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 1999.

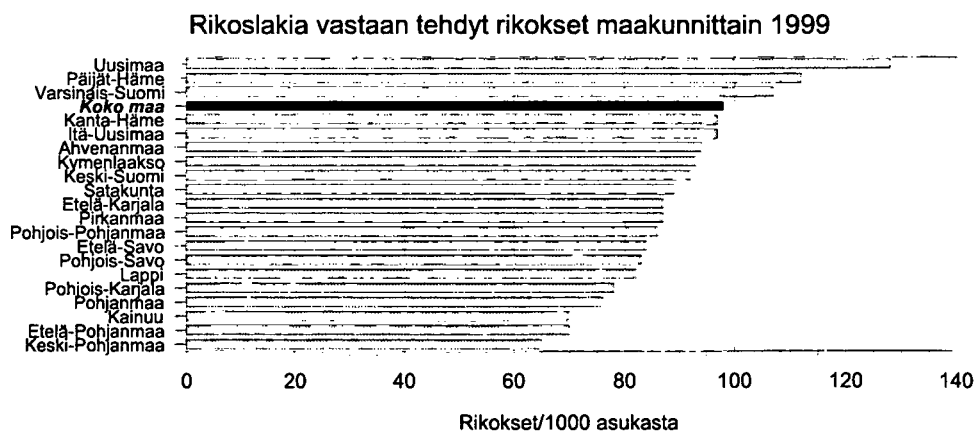
Kuva 190. Poliisin tietoon tulleet rikokset seutukunnittain 1999.

Kuva 191. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1999.

Kuva 192. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset seutukunnittain 1999.

Kuva 193. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset maakunnittain 1999.

KUNNALLISTALOUS

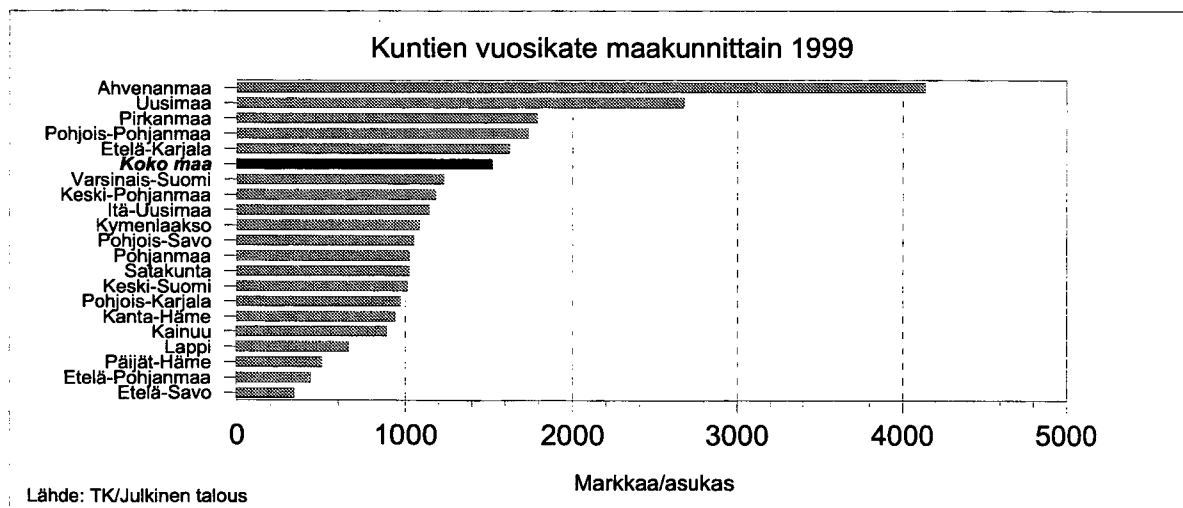
Seutukuntaokohtaiset kunnallistalouden tunnusluvut ovat katsauksessa kuntien yhteenlaskettuja lukuja. Ne eivät ole vertailukelpoisia vuonna 1996 tai sitä aikaisemmin julkaistujen tunnuslukujen kanssa, koska vuoden 1997 alussa Manner-Suomen kunnissa otettiin käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. *Verrattaessa tunnuslukuja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.* Kunnallistalouden käsitteiden selitykset ja laskukaavat löytyvät julkaisun lopusta.

Kuntien keskimääräiset verotulot olivat vuonna 1999 selkeästi korkeimmat Helsingin seutukunnassa, 18 170 markkaa asukasta kohti. Muuallakin Uudellamaalla sekä Itä-Uudellamaalla verotulot olivat korkeammat kuin maassa keskimäärin. Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueella verotulot olivat pienimmät. Seutukunnista seitsemässä verotulot jäivät alle 10 000 markkaan asukasta kohti. Suhteessa vähiten verotuloja saatiin Lakeuden seutukunnassa.

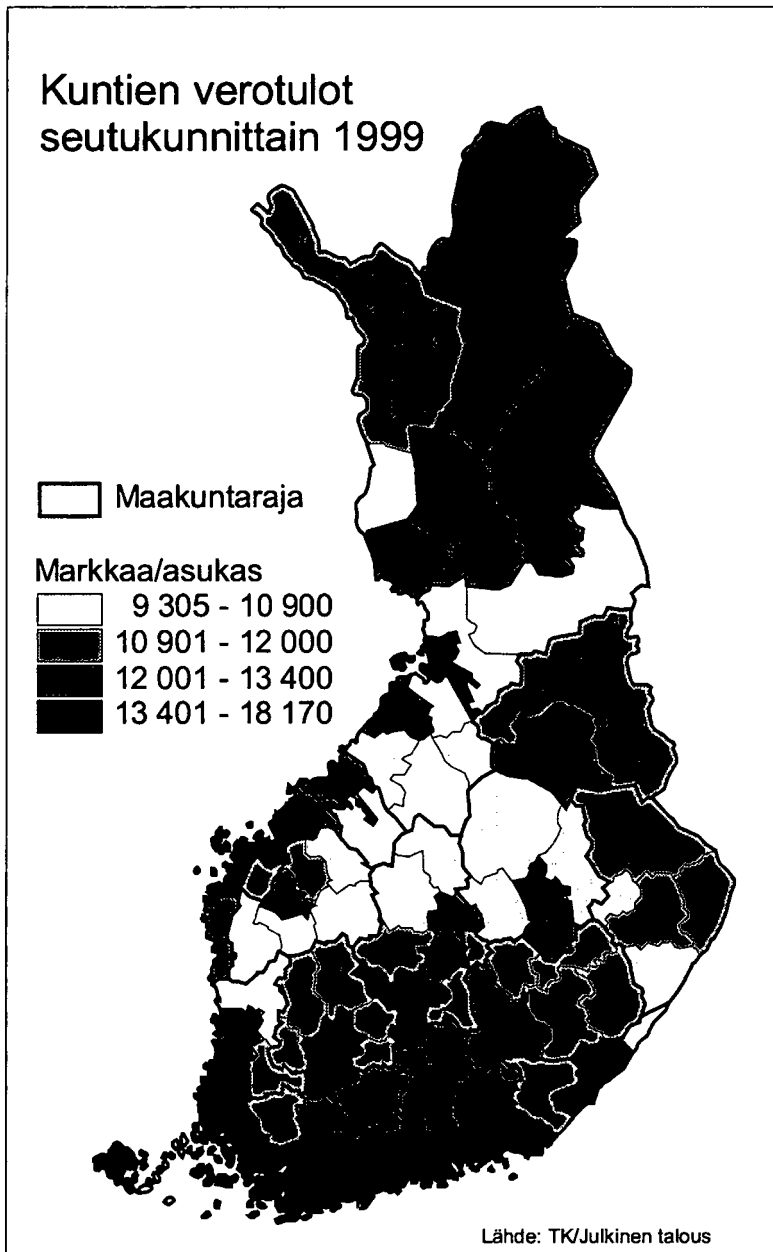
Kuntien lainakanta oli suurin Kemi-Tornion ja Saarijärven seutukunnissa, yli 9 400 markkaa asukasta kohti. Suhteessa pienin lainakanta oli Torniolaakson (1 079 mk/as) ja Länsi-Saimaan (1 119 mk/as) seutukunnissa. Maakunnittain tarkasteltuna kuntien lainakanta oli asukasta kohti suurin Keski-Pohjanmaalla ja Lapissa.

Kuntien vuosikate (markkaa/asukas) oli negatiivinen Tunturi-Lapin, Siikalatvan, Savonlinnan ja Juvan seutukunnissa. Suurin se oli Maarianhaminan seutukunnassa ja maakunnistakin Ahvenanmaalla. Etelä-Savon, Etelä-Pohjanmaan ja Päijät-Hämeen kunnissa vuosikatteen olivat asukasluvuun nähden pienimmät.

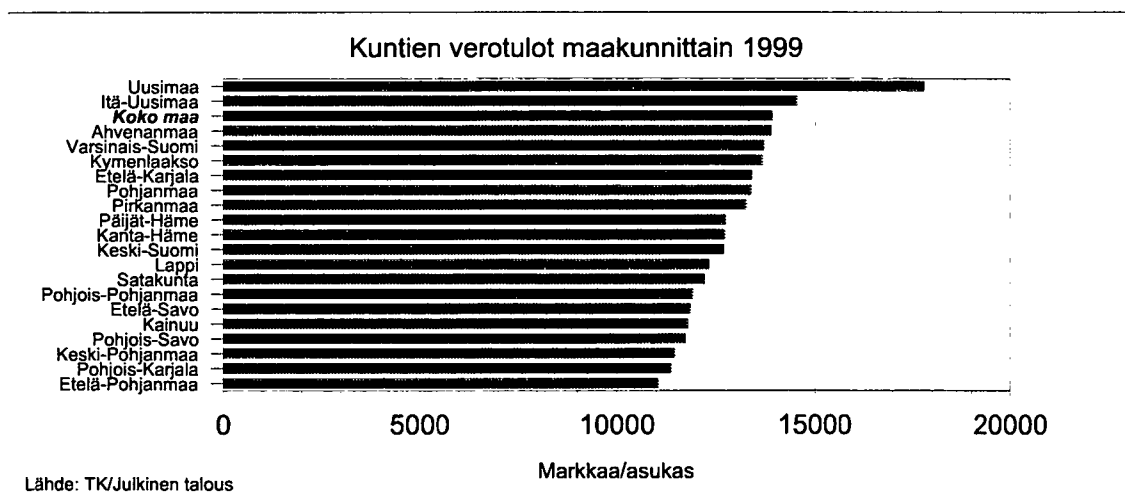
Kuntien henkilökunnan määrä vaihteli seutukunnissa Koillis-Lapin 90 työntekijästä Loimaan 43 työntekijään tuhatta asukasta kohti. Pohjoisen ja itäisen Suomen seutukunnissa henkilökuntaa oli suhteessa eniten. Kanta-Hämeen maakunnassa kunnilla oli verraten vähän henkilökuntaa.

Kuva 194. Kuntien vuosikate maakunnittain 1999.

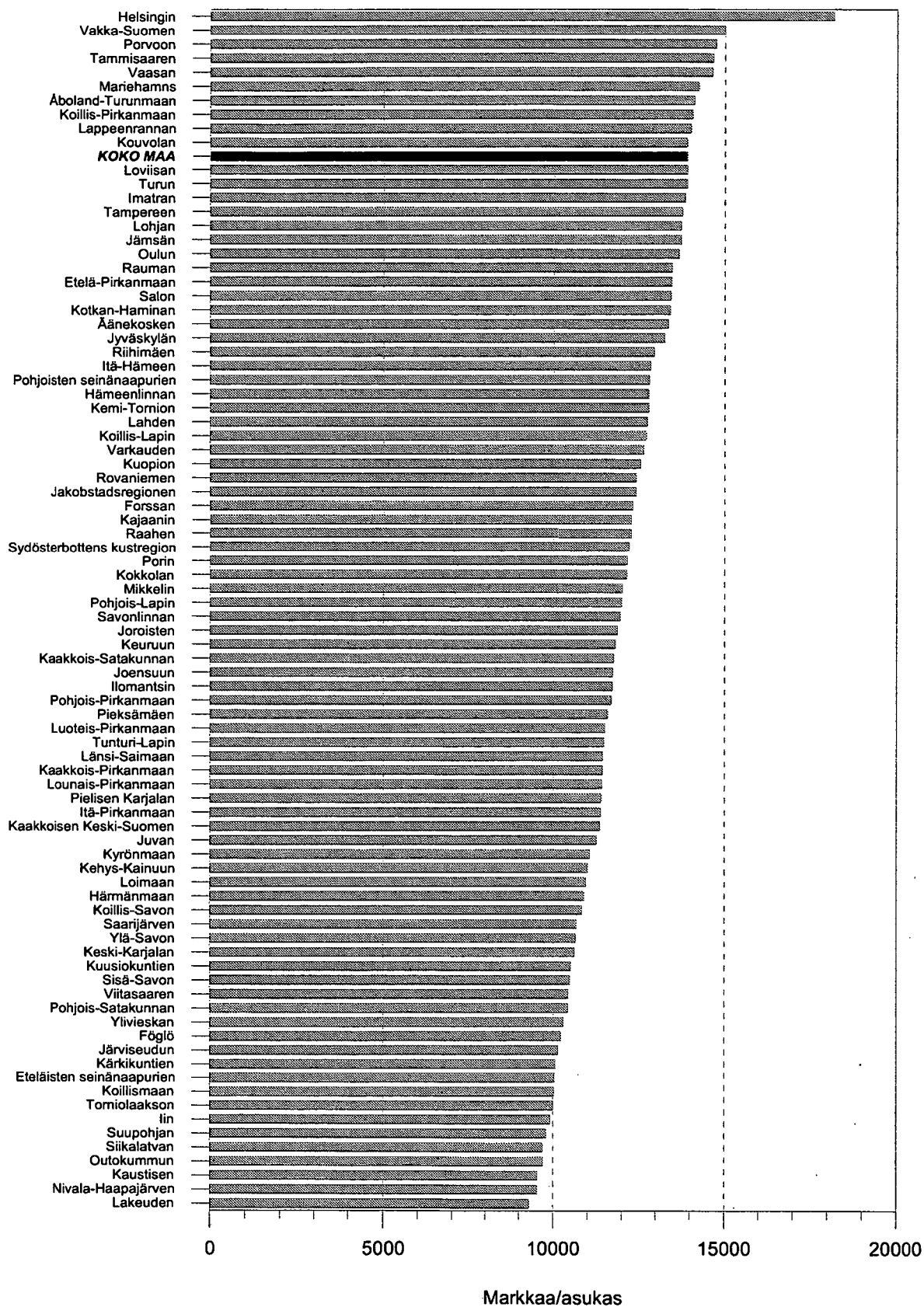

Kuva 195. Kuntien verotulot seutukunnittain 1999.

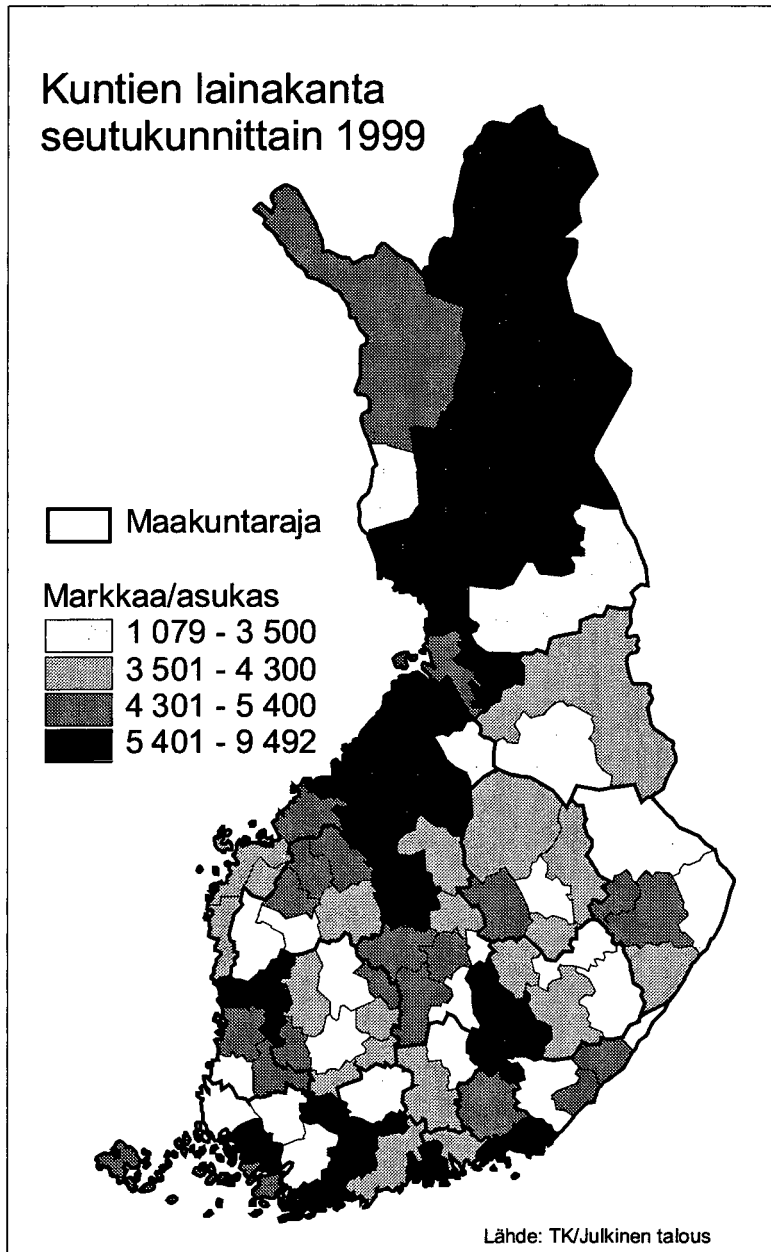
Kuva 196. Kuntien verotulot maakunnittain 1999.

Kuntien verotulot seutukunnittain 1999

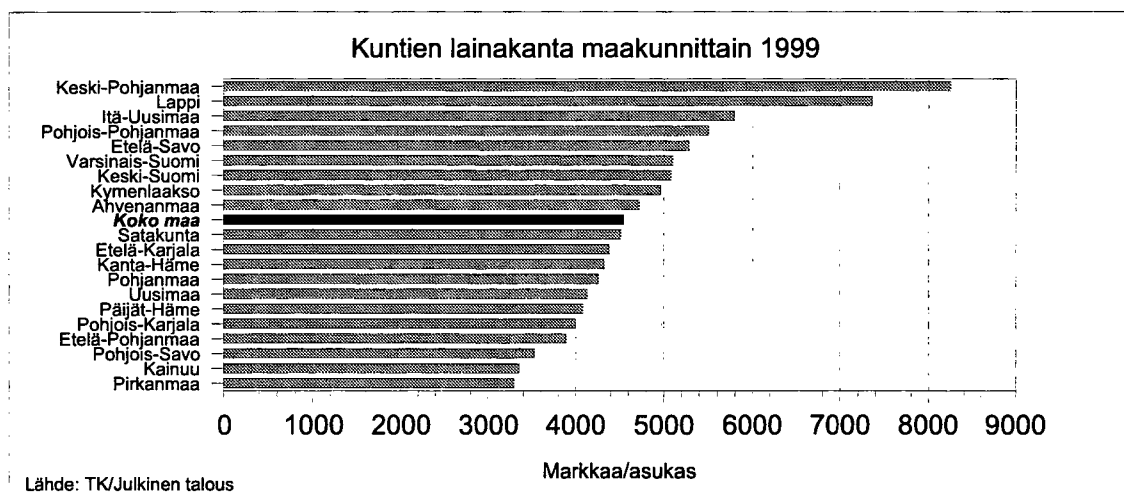

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 197. Kuntien verotulot seutukunnittain 1999.

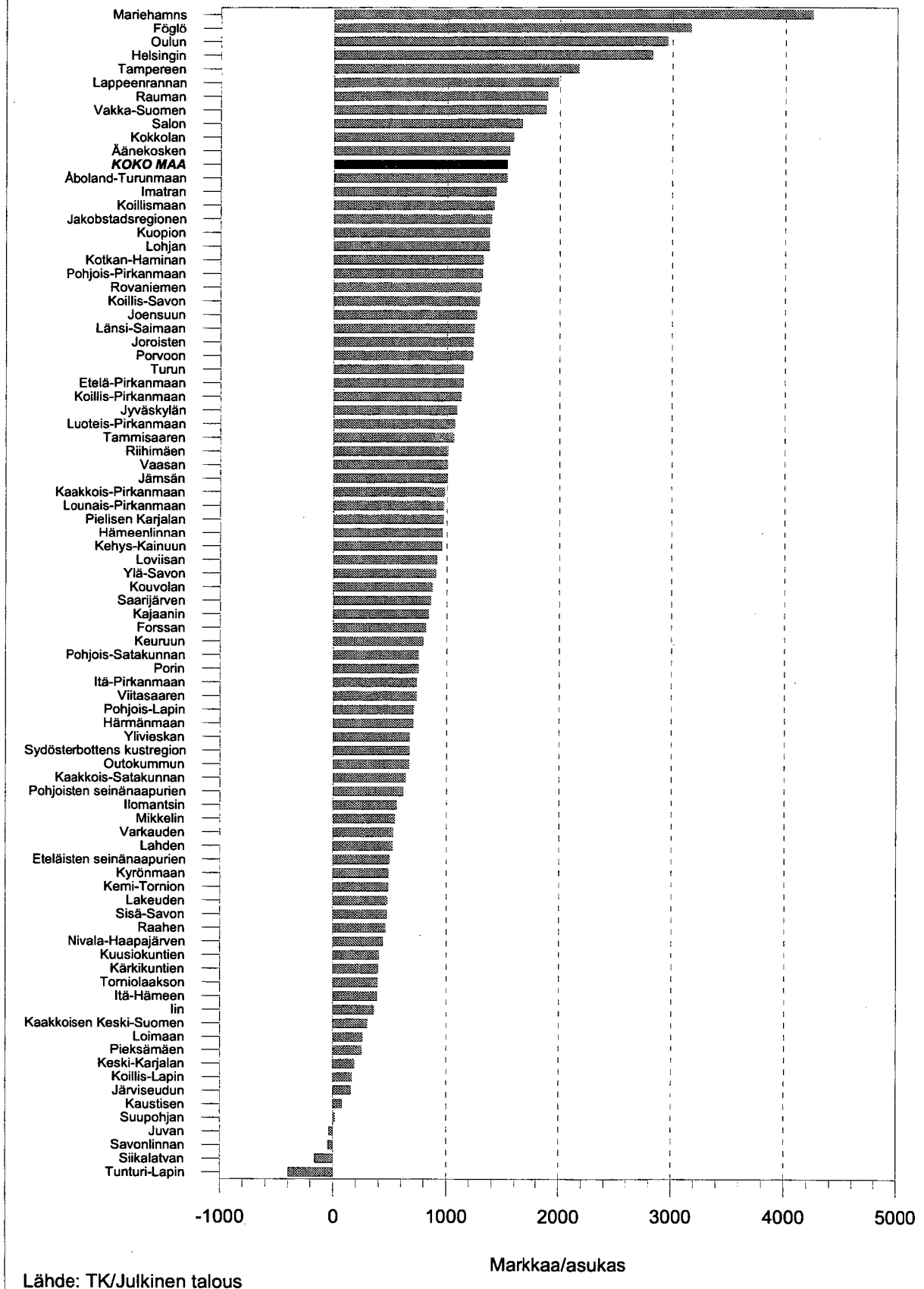

Kuva 198. Kuntien lainakanta seutukunnittain 1999.

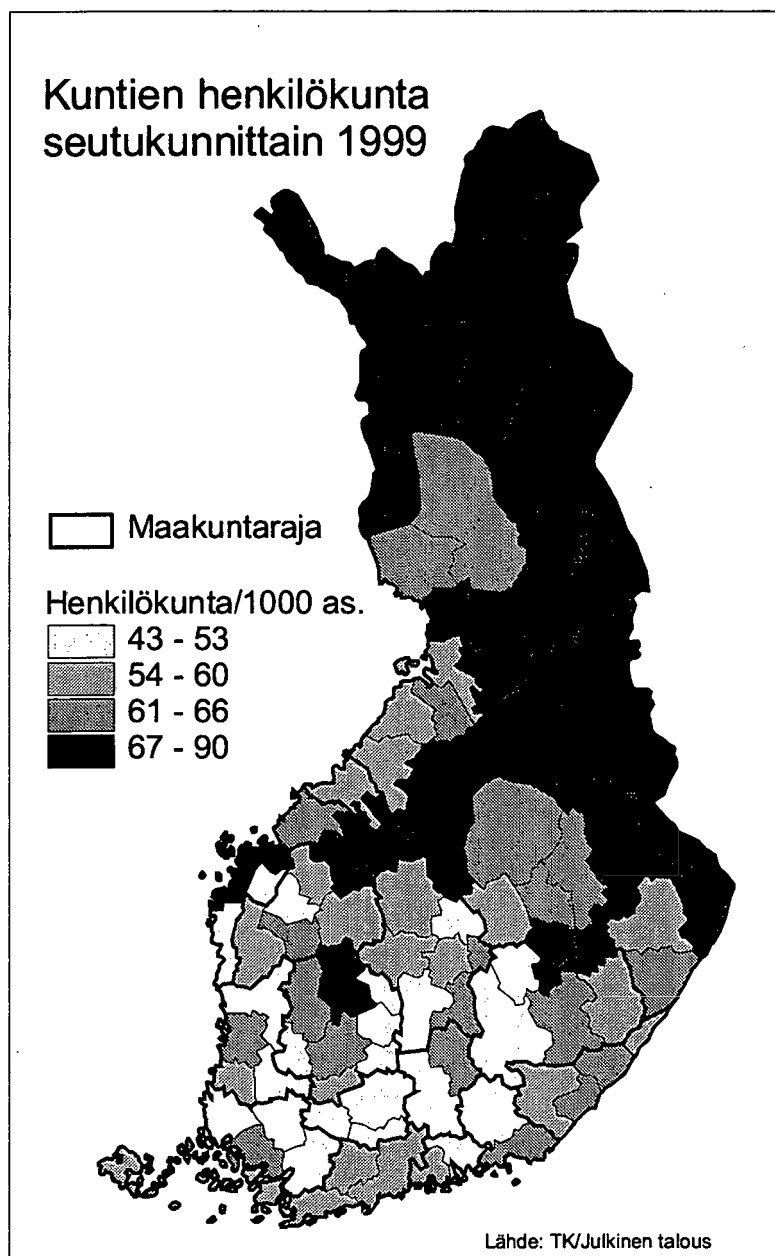

Kuva 199. Kuntien lainakanta maakunnittain 1999.

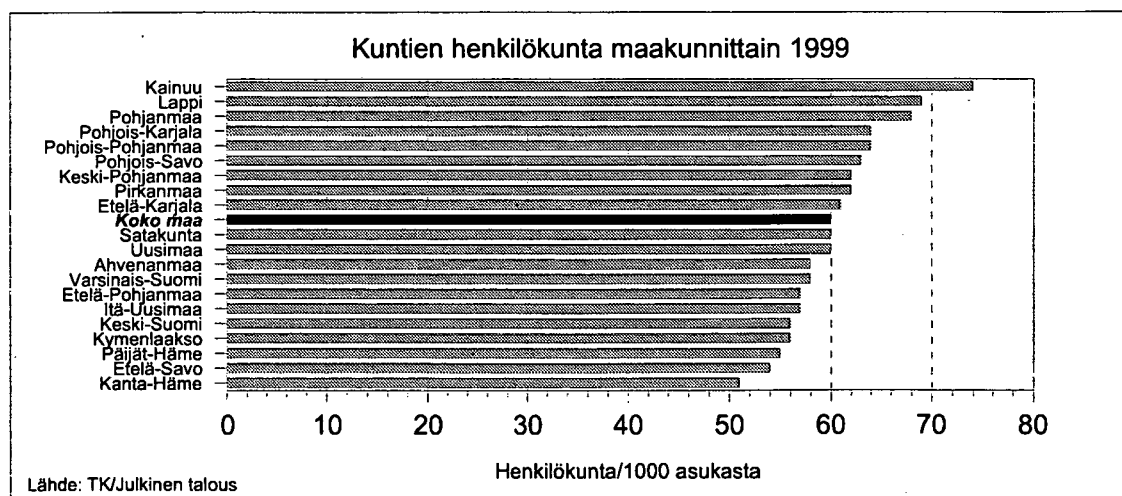
Kuntien vuosikate seutukunnittain 1999

Kuva 200. Kuntien vuosikate seutukunnittain 1999.

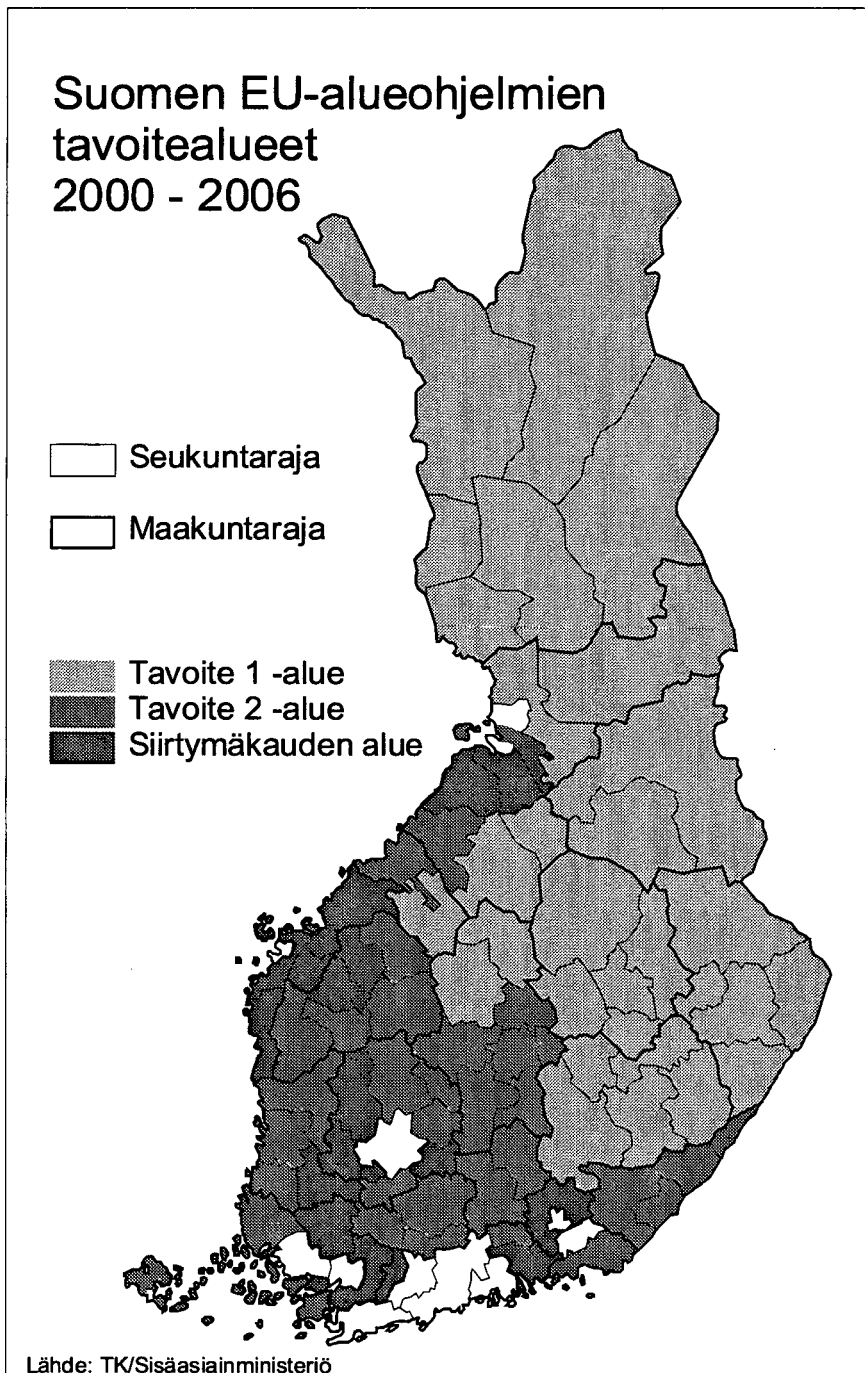
Kuva 201. Kuntien henkilökunta seutukunnittain 1999.

Kuva 202. Kuntien henkilökunta maakunnittain 1999.

ALUEPOLITIikka

Kansallisella ja Euroopan Unionin aluepolitiikalla edistetään maan eri osien omista lähtökohdista tapahtuvaa kehitystä ja tuetaan kehitykseltään heikompia alueita. EU:n aluepolitiikan olennaisia osia ovat alue- ja rakennepoliittiset toimenpiteet, joita rahoitetaan yhteisin varoin muodostettujen rakennerahastojen avulla. EU-tuen suuntaamiseksi oikeisiin kohteisiin on sovittu tavoiteohjelmista. Ohjelmakaudella 2000 – 2006 tavoitteita on kolme, joista kaksi on alueellista. *Tavoite 1 -ohjelmalla* tuetaan kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden kehittämistä ja rakenteellista muutosta. *Tavoite 2 -ohjelma* tähtää rakennemuutoksesta kärsivien maaseutu- ja kaupunkialueiden kehittämiseen.

Kuva 203. Suomen EU-alueohjelmien tavoitealueet 2000 – 2006.

Suomessa toteutetaan kaudella 2000 – 2006 kahta tavoite 1 -ohjelmaa, *Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelmaa*. Niiden keskeisenä tavoitteena on luoda uusia työpaikkoja ja parantaa työllisyyttä. Toimenpiteiden kohteena ovat ensisijaisesti kasvavat ja uudet yritykset. Tavoitteena on myös ohjelma-alueiden bruttokansantuotteen nostaminen lähemmäs maan keskiarvoa. Tavoite 2 -ohjelmia on myös kaksi, *Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen tavoite 2 -ohjelmat*.

Siirtymäkauden tukea saavat vuosina 2000 – 2005 ne edellisellä ohjelmakaudella 2- tai 5b -alueisiin kuuluneet alueet, jotka eivät tällä ohjelmakaudella kuulu tavoite 2 -alueeseen. Tuen suuruus on noin neljännes varsinaisten ohjelma-alueiden tukitasosta (lähde: Sisäasiainministeriö).

Yritystuet

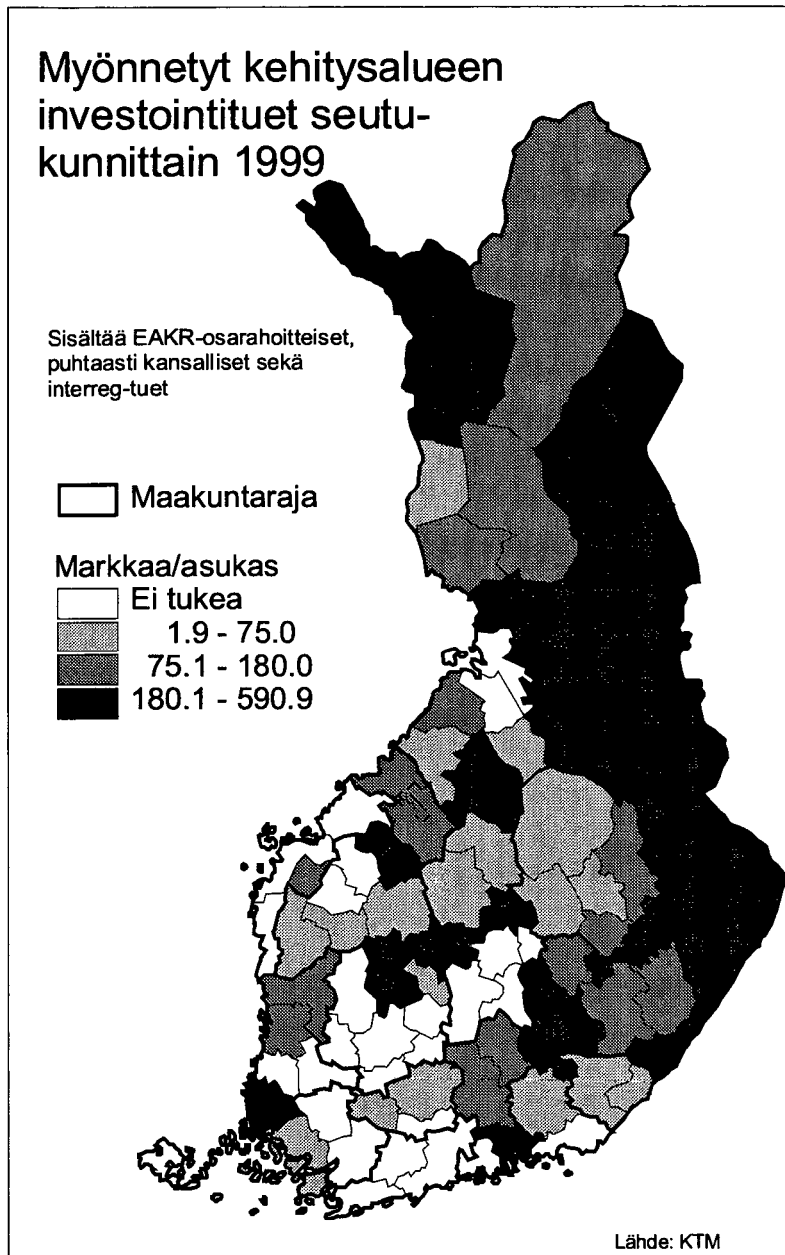
TE-keskuksen yritysosasto voi osarahoittaa yritysten investointi- ja kehittämiss-hankkeita. Tärkeimmät rahoitusmuodot ovat kehitysalueen investointituki, pienyri-tystuki, pk-yritysten kehittämistuki, toimintaympäristötuki, kansainvälistymistuki ja energiatuki. Kotimaisten valtion varojen lisäksi TE-keskusten kautta kanavoituu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoja. EAKR-rahastosta tuetaan mm. Interreg -yhteisöaloitetta, jonka tarkoituksena on edistää rajat ylittävää yhteistyötä. EAKR:n vastuuministeriönä toimii Sisäasiainministeriö.

Kehitysalueen investointitukea voidaan myöntää tuotannollisille, matkailualan ja yrityspalveluyrityksille, jotka aloittavat tai laajentavat toimintaansa kehitys- tai raken-nemuutosalueella ja joilla on edellytykset kannattavaan toimintaan. *Pk-yritys-ten kehittämistukea* voidaan myöntää tuotannon, tuotteiden, liikkeenjohdon tai markkinoinnin kehittämishankkeisiin. Tavoitteena on kilpailukyvyyn parantaminen ja kansainvälistymisen edistäminen. Pk-yritykseksi luetaan yritys, jonka henkilöstö on alle 250 ja liikevaihto alle 240 milj. markkaa tai taseen loppusumma alle 162 milj. markkaa. *Pienyritystukea* voidaan myöntää tuotanto-, matkailu- ja yrityspal-veluyrityksille, jotka edistävät yritystoiminnan kehitystä erityisesti maaseutu- ja raken-nemuutosalueella. Pienyrityksen henkilöstön määrä on alle 50 ja liikevaihto alle 42 milj. markkaa.

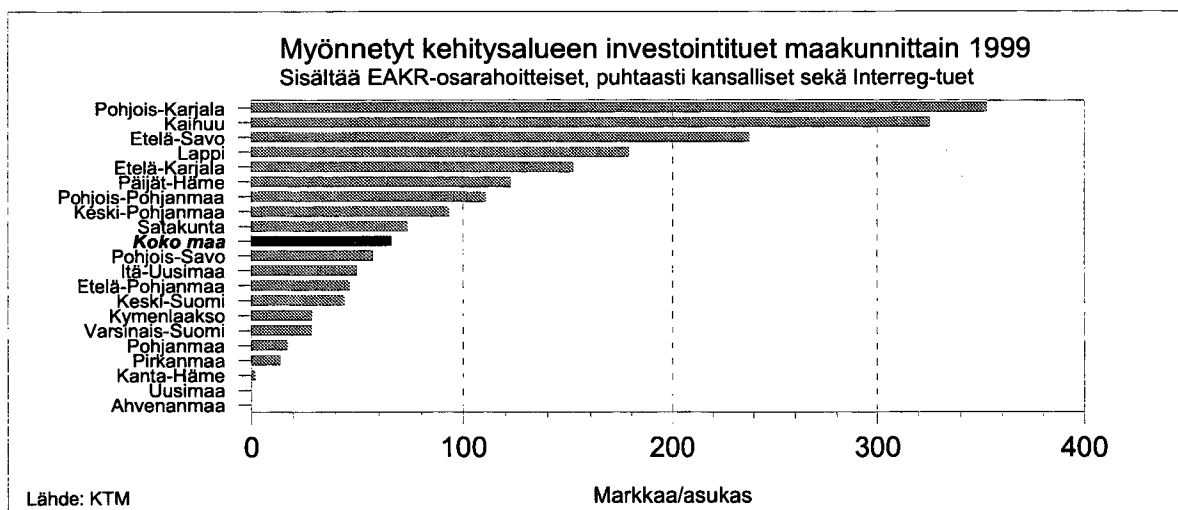
Kansainvälistymistuki on tarkoitettu vientitoimintaansa aloittaville tai vahvistaville pk-yrityksille, joilla on riittävät edellytykset menestykselliseen vientitoimintaan. *Tu-ki yritysten toimintaympäristön parantamiseen* voidaan myöntää koko maassa yh-teisöjen, säätiöiden, yritysten ja yksityishenkilöiden hankkeisiin, jotka kehittävät pk-yritysten tarvitsemia palveluja alueella. Tukea myönnetään yritysten tarvitse-mien neuvonta-, tutkimus-, laatu-, markkinointi-, tuotekehitys- ja suunnittelupalve-lujen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin (lähde: TE-keskus).

Kehitysalueen investointitukea myönnettiin vuonna 1999 suhteellisesti eniten Pielisen Karjalan seutukuntaan, 591 markkaa asukasti kohti. Pienyritys- ja pk-yritysten tukea saivat suhteessa eniten Kaustisen ja Tunturi-Lapin seutukuntien yritykset. Kansainvälistymistukea myönnettiin asukasta kohti eniten Jakobstads-regionin seutukuntaan (45 mk/as) ja toimintaympäristötukea puolestaan Kaak-kois-Satakunnan seutukuntaan (122 mk/as). Föglön seutukunta oli ainoa, jonne edellä mainittuja tukia ei suuntautunut ollenkaan.

Maakunnittain tarkasteltuna kehitysalueen investointitukea myönnettiin suhteessa eniten Pohjois-Karjalaan, kansainvälistymistukea Päijät-Hämeeseen ja toiminta-ympäristötukea Kainuuseen.

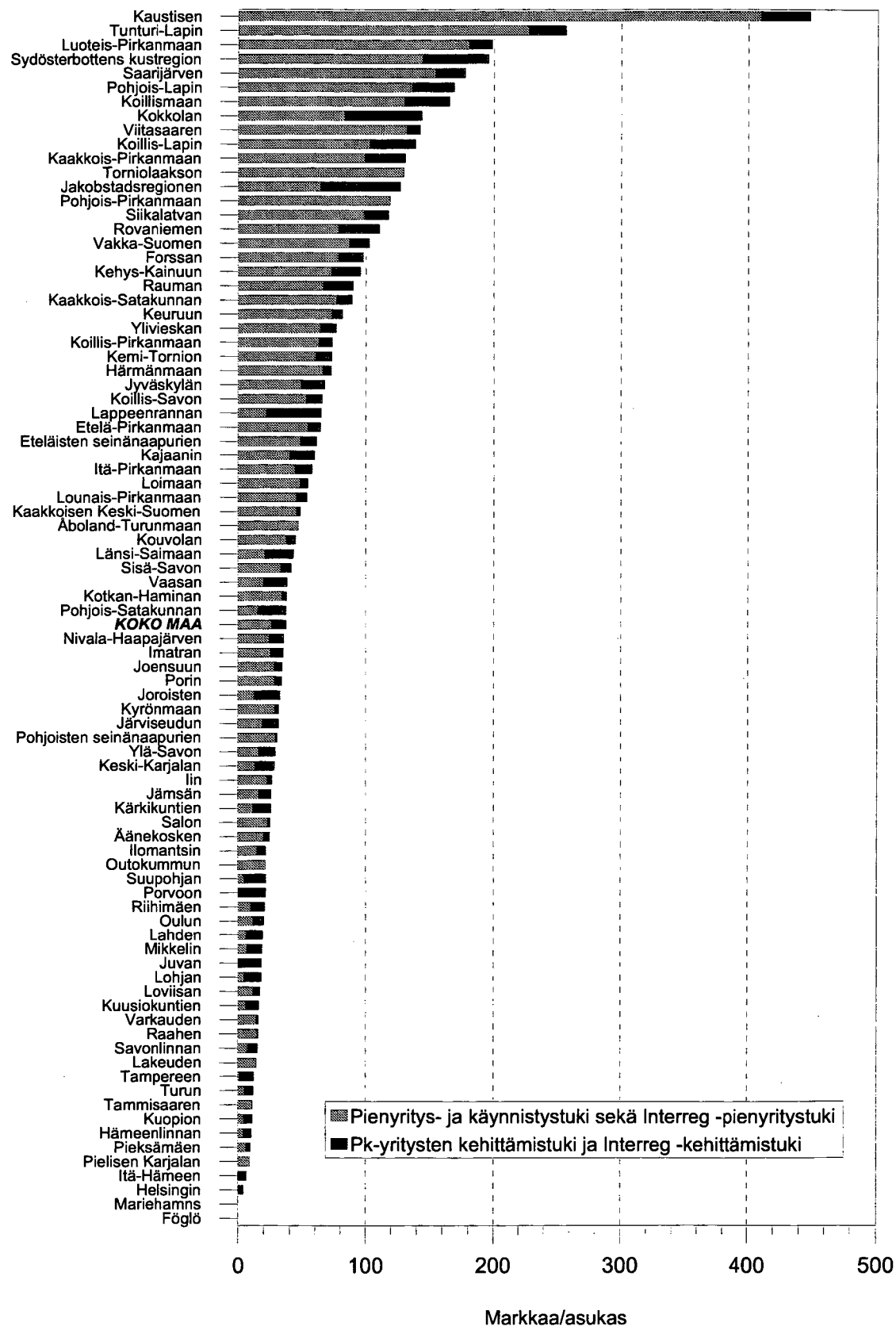
Kuva 204. Myönnetty kehitysalueen investointituet seutukunnittain 1999.

Kuva 205. Myönnetty kehitysalueen investointituet maakunnittain 1999.

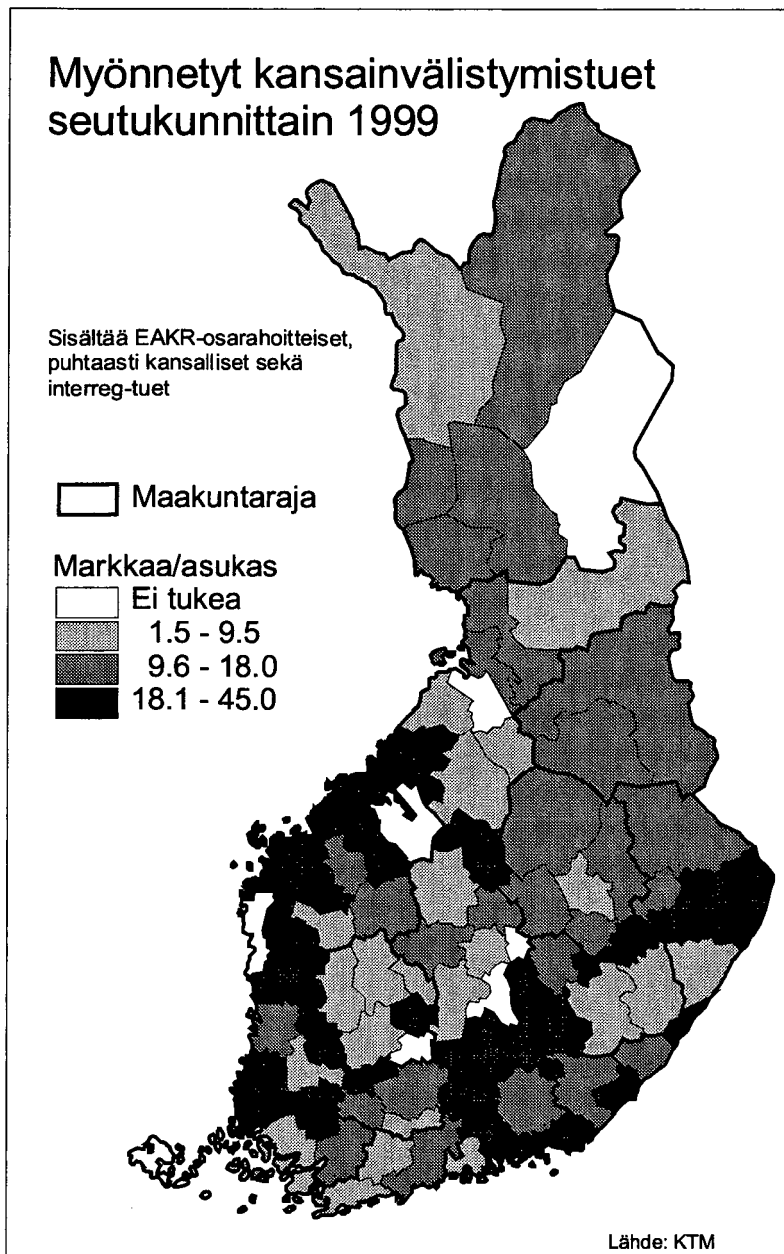
Myönnettyt pienyritys- ja pk-yritysten tuet seutukunnittain 1999

Sisältää EAKR-osarahoitteiset, puhtaasti kansalliset sekä Interreg -tuet

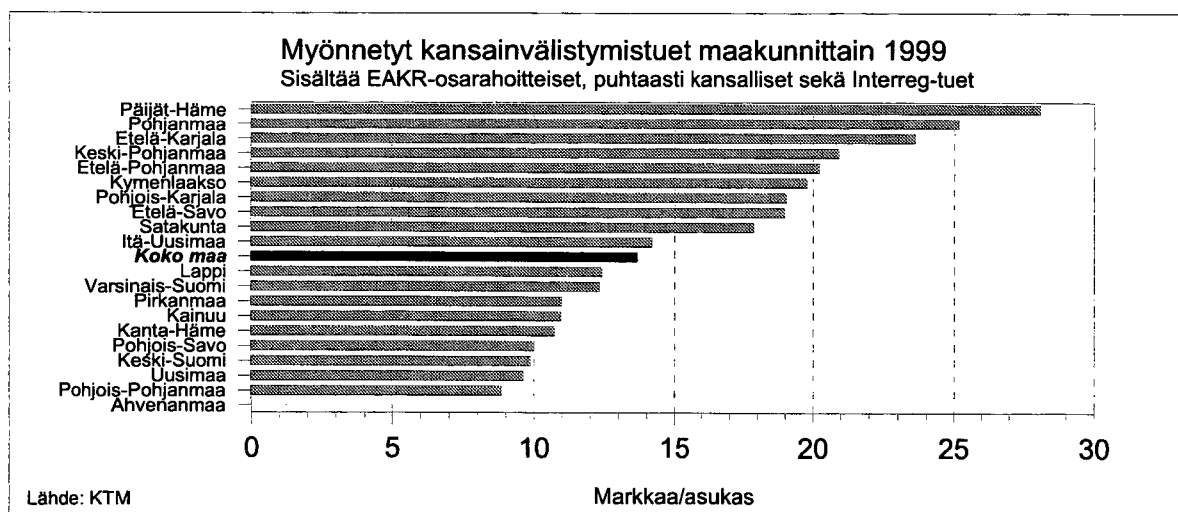

Lähde: KTM

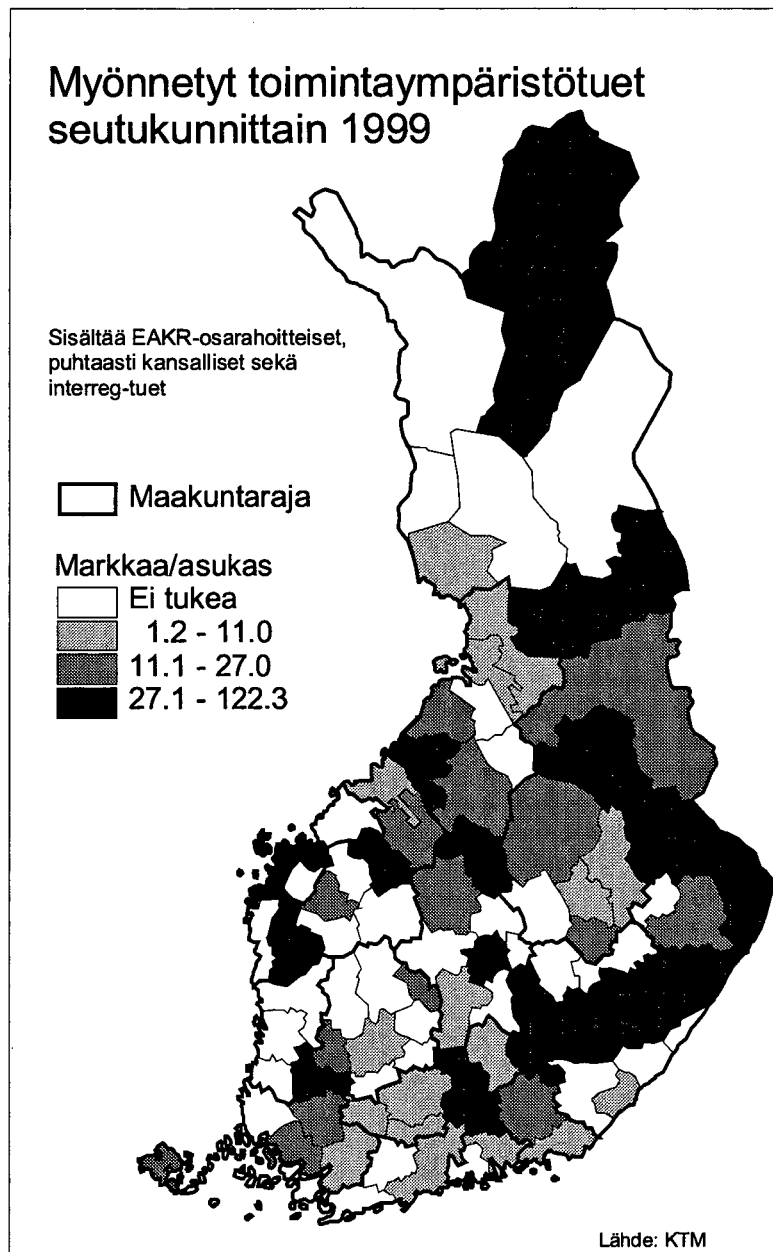
Kuva 206. Myönnettyt pienyritys- ja pk-yritysten tuet seutukunnittain 1999.

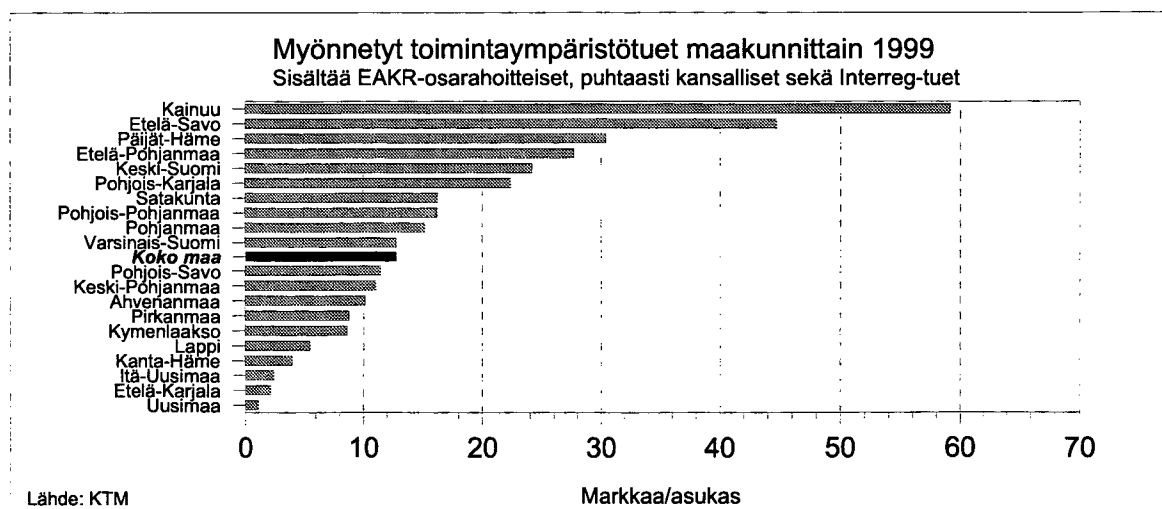
Kuva 207. Myönnetty kansainvälistymistuet seutukunnittain 1999.

Kuva 208. Myönnetty kansainvälistymistuet maakunnittain 1999.

Kuva 209. Myönnetty toimintaympäristötuet seutukunnittain 1999.

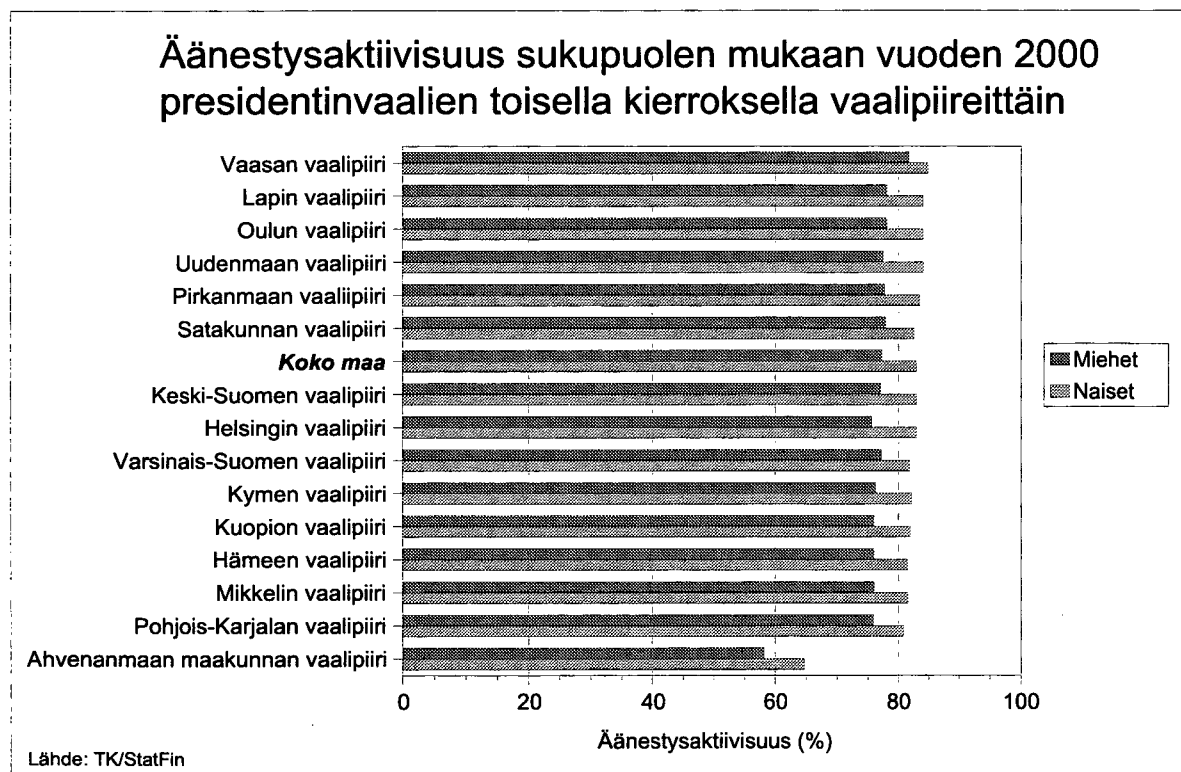
Kuva 210. Myönnetty toimintaympäristötuet maakunnittain 1999.

VAALIT

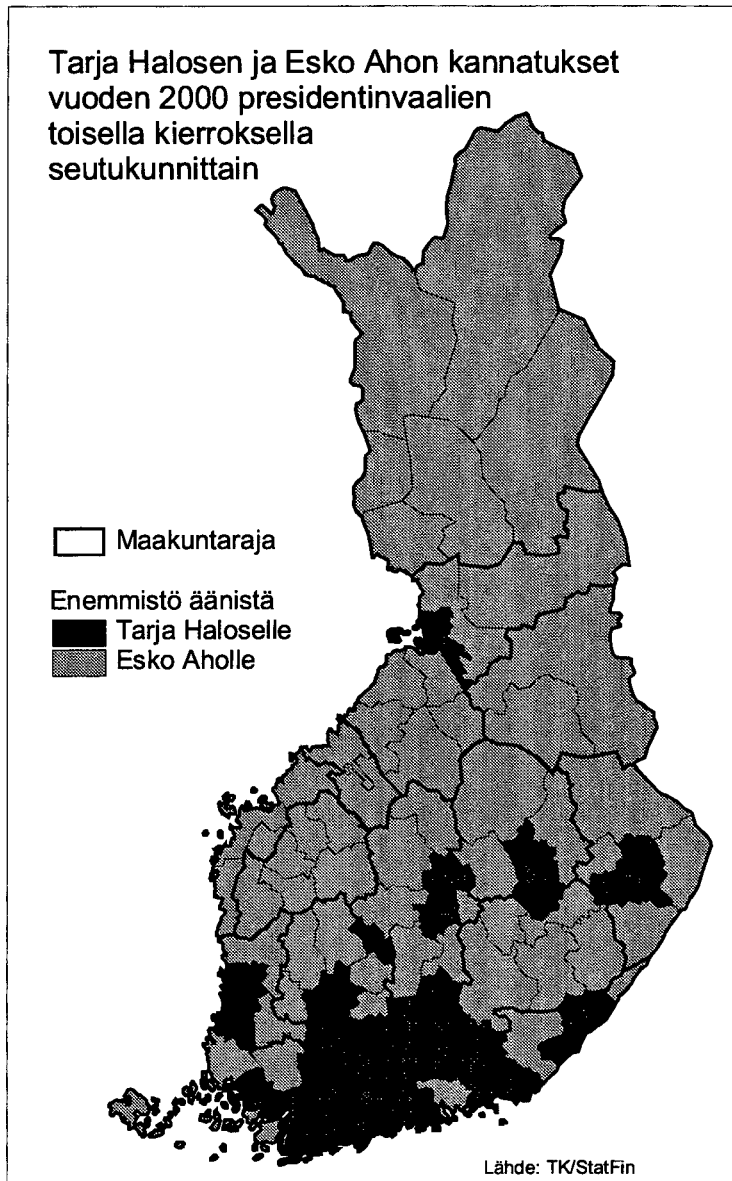
Vuonna 2000 toteutetuissa presidentinvaaleissa 76.9 % äänioikeutetuista äänesti ensimmäisellä kierroksella ja 80.2 % toisella kierroksella. Naiset äänestivät miehiä aktiivisemmin maan jokaisessa vaalipiirissä. Korkeimmaksi äänestysprosentti nousi toisella kierroksella Vaasan vaalipiirissä, 83.4 %:in. Laimeimmin äänestivät Ahvenanmaan vaalipiirin alueella asuvat äänioikeutetut.

Presidentinvaalien toisella kierroksella olivat mukana Tarja Halonen ja Esko Aho. Halonen sai äänistä 51.6 % ja siten voitti vaalit. Halosta äänestettiin etenkin Etelä-Suomen väkirikkaissa vaalipiireissä. Kaiken kaikkiaan Halonen sai enemmistön äänistä seitsemässä ja Aho kahdeksassa vaalipiirissä. Suhteellisesti eniten ääniä Halonen sai Helsingin vaalipiirissä, jossa hänen kannalla oli 66.3 % äänestäjistä. Aho puolestaan keräsi 70 % äänistä Vaasan vaalipiirissä.

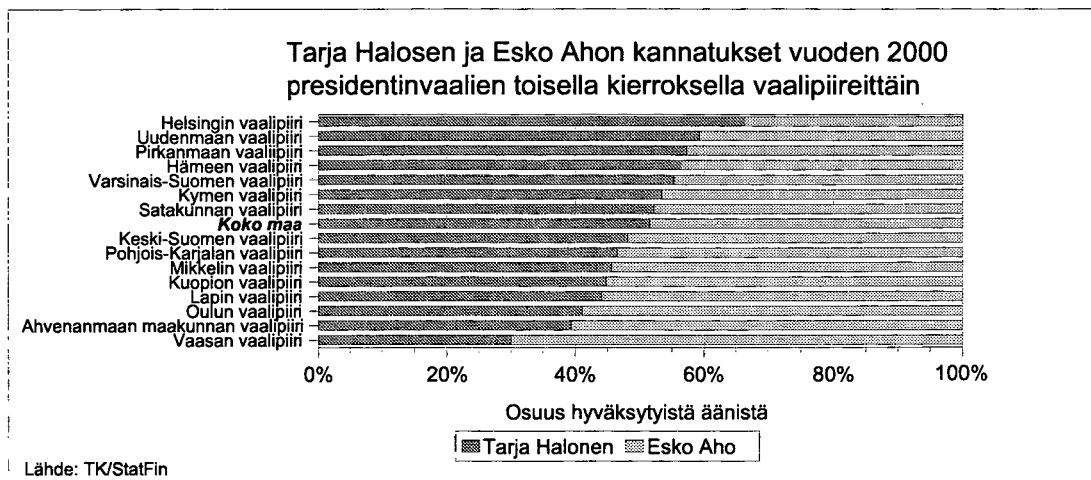
Halonen sai enemmistön äänistä vajaassa kolmasosassa seutukuntia. Helsingin, Turun, Tampereen ja Lohjan seutukunnissa yli 60 % äänestäjistä antoi äänensä Haloselle. Ahon kannatus oli suurinta Kaustisen ja Järviseudun seutukunnissa, joissa yli 83 % äänestäjistä äänesti Ahoa.

Kuva 211. Äänestysaktiivisuus sukupuolen mukaan vuoden 2000 presidentinvaalien toisella kierroksella vaalipiireittäin.

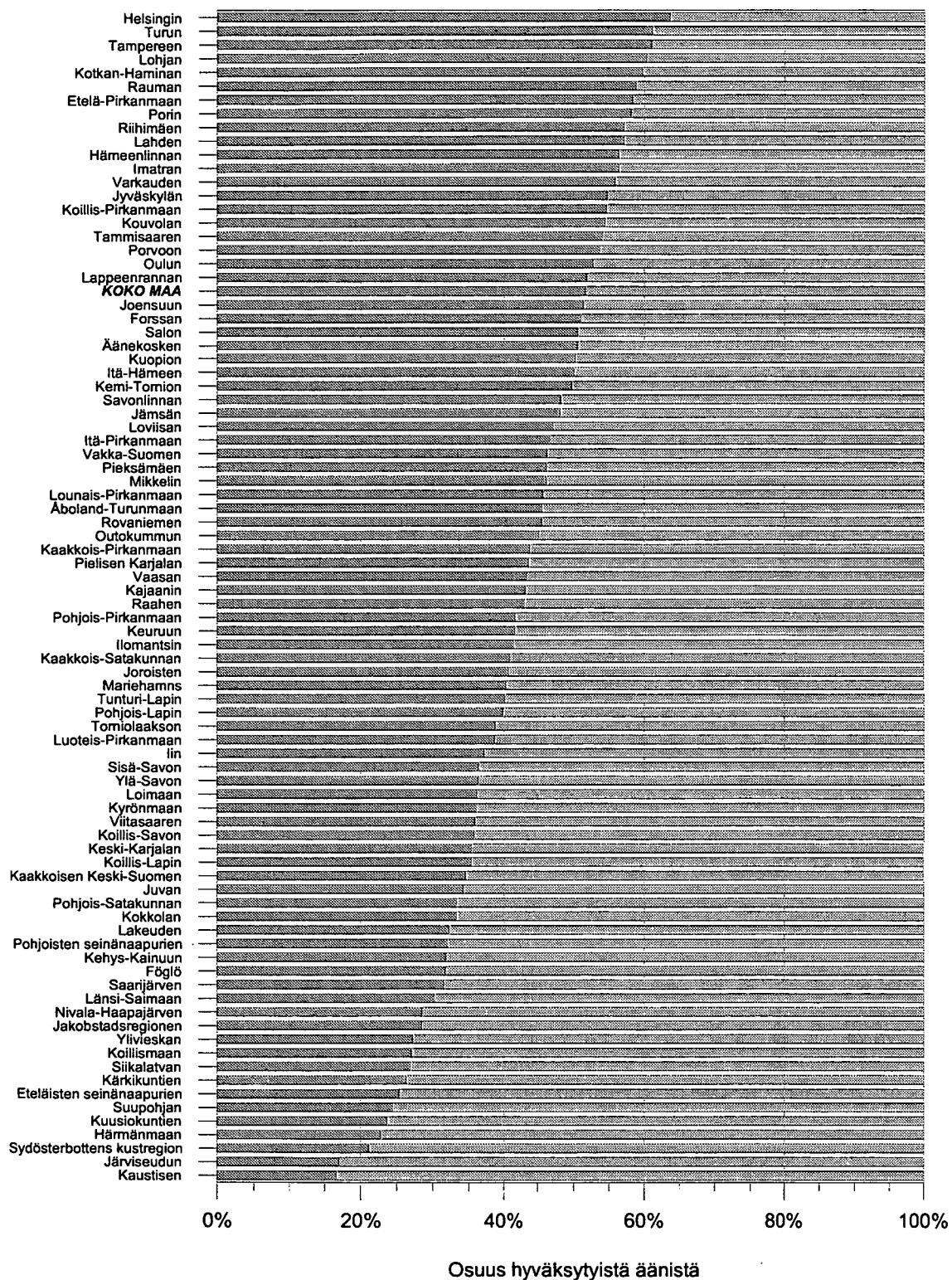

Kuva 212. Tarja Halosen ja Esko Ahon kannatukset vuoden 2000 presidentinvaalien toisella kierroksella seutukunnittain.

Kuva 213. Tarja Halosen ja Esko Ahon kannatukset vuoden 2000 presidentinvaalien toisella kierroksella vaalipiireittäin.

Tarja Halosen ja Esko Ahon kannatukset vuoden 2000 presidentinvaalien toisella kierroksella seutukunnittain

Lähde: TK/StatFin

Kuva 214. Tarja Halosen ja Esko Ahon kannatukset vuoden 2000 presidentinvaalien toisella kierroksella seutukunnittain.

KÄYTETYT LYHENTEET JA TIETOLÄHTEET

Adato Energia Oy

BKT = bruttokansantuote

EAKR = Euroopan aluekehitysrahasto

EU = Euroopan unioni

Ilmailulaitos

KTM = Kauppa- ja teollisuusministeriö

Kuntafakta = Tilastokeskuksessa kehitetty mikrotietokoneohjelma, johon on koottu tietoja Suomen kunnista.

NUTS = Nomenclature of territorial units for statistics

Tielaitos

TK = Tilastokeskus

Tullihallitus

Työministeriö

Sisäasiainministeriö

StatFin ja Kaupunki- ja seutuindikaattorit = Tilastokeskuksen internet-palveluita

KÄYTETYT KÄSITTEET

Ahtaasti asuminen. Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normi 3:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun.

Alueella työssäkäyvillä tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Asuntokunta. Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asuntokunnan.

Bruttokansantuote (BKT). Bruttokansantuoteluvut esitetään tuotannon tekijähintaisina kunkin vuoden hintatason mukaan. Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia bruttokansantuotetietoja on käytetty sekä markkamääräisinä että alueen asukasmäärään suhteutettuina.

Jalostusarvo saadaan vähentämällä tuotannon bruttoarvosta ulkopuolisilta sekä saman yrityksen toisilta toimipaikoilta hankittujen tuotantopanosten arvo, mukaanlukien käyttöomaisuudesta maksetut vuokrat, vähennettynä tai lisätynä polttoaine- sekä aine- ja tarvikevarastojen muutoksella. Hankittuihin tuotantopanoksiin sisältyvät polttoaineiden, sähkön, lämmön, pakkausten, aineiden ja tarvikkeiden korjaus- ja asennustöiden, teetettyjen palkkiotöiden sekä myös palvelusten hankinta. Tuotannon bruttoarvo käsittää omien tuotteiden toimitusten arvon, saadun korvauksen vieraille suoritetuista valmistus- yms. palveluksista (palkkiotyö), muista palveluista saadun bruttokorvauksen (ei-teollisten palveluiden myynti) sekä kauppatavaroiden myynnistä saatujen tuotteiden ja kauppatavaroiden hankintakustannusten erotuksen vähennettynä tai lisätynä valmiste- ja kauppatavaravarastojen sekä varastossa olevien keskeneräisten töiden muutoksella.

Kokonaistuotos on toimipaikkojen tarkasteluajanjakson aikana tuottamien tavaroiden ja palvelusten summa.

Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusaikaan.

Koulutustaso on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin alueen 20 vuotta täyttäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso ja sitä suurempi on vastaava lukuarvo.

Kuntaryhitys. Kaupunkimaiset kunnat: Väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. **Taajaan asutut kunnat:** Väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000 mutta alle 15 000. **Maaseutumaiset kunnat:** Väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 tai väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4000.

Muuttotase on nettomuutto suhteutettuna alueen asukasluukuun.

Nettomuutto on alueen tulomuutto - lähtömuutto.

NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics) on EU:n hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jonka mukaan laaditaan kaikki EU:n alueelliset tilastot: NUTS 1 (Manner-Suomi, Ahvenanmaa), NUTS 2 (suuralueet 6 kpl), NUTS 3 (maakunnat 20 kpl), NUTS 4 (seutukunnat 85 kpl) ja NUTS 5 (kunnat 452 kpl).

Pitkäaikaistyötön on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Rakennus on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäkäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmista (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

Rakentamisvuodella tarkoitetaan vuotta, jona rakennus valmistui käyttökuntoon.

Seutukunta on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt Sisäasiainministeriö. Seutukuntia on Suomessa 85 kpl.

Tutkinnon suorittaneeksi määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutusaika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoiksi katsotaan vain työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka laskentahetkellä ovat työllisiä.

Työpaikkaomavaraisuus on alueella olevat työpaikat/työlliset*100. Mikäli alueen työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin työllisten lukumäärä, alueen työpaikkaomavaraisuus ylittää 100 %.

Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta. Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutta saman ikäisestä työvoimasta.

Yritystoimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

KUNNALLISTALOUDEN KÄSITTEET:

Kassan riittävyys on $365 \times \text{Kassavarat/Kassasta maksut}$. Tämä tunnusluku poikkeaa aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta. (Kassasta maksut = Henkilöstökulut + palvelujen ostot + aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot tilikauden aikana – varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) + avustukset + muut kulut + alv-takaisinperintä + korkokulut + muut rahoituskulut + käyttöomaisuusinvestoinnit + lainananto + pitkäaikaisten lainojen lyhennykset)

Lainakanta = Vieras pääoma - pitkäaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman ostovelat – lyhytaikaisen vieraan pääoman siirtovelat.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = $(\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tehtäväkohtaiset käyttökustannukset, käyttötuotot ja nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käytötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja vyörytyserät. Käyttötuottoihin on käytötalouden tuloista laskettu yhteen toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus.

Toimintakate muodostuu *toimintatuottojen* (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja *toimintakulujen* (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta

Vuosikate muodostuu seuraavasti: *toimintakate* + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä (=käyttökate) + korkotulot + osinkotulot + muut rahoitustuotot – korkokulut – muut rahoituskulut.

Yleishallintoon kuuluvat: Kunnan ylintä päätäntä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne, vaalit, yleinen taloushallinto, rahoituksen ja varainhoidon hallintotehtävät, verojen perintä ja tarkastustoimi. Yleishallintoon ei enää kuulu aikaisemmat tehtäväluokat Toimialapalvelut ja Muut sisäiset palvelut.

KUVALUETTELO

1. Läänit ja maakunnat 2000
2. Maakunnat ja seutukunnat 2000
3. Väestöntiheys seutukunnittain 1999
4. Väestöntiheys maakunnittain 1999

VÄESTÖ

5. Maakuntien osuus koko maan väestöstä 1980, 1990 ja 1999
6. Väestö siviilissäädyn, iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1999
7. Väestö iän ja sukupuolen mukaan kuntaryhmittäin koko maassa 1999.
8. Väkiluku seutukunnittain 31.12.1999
9. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1999
10. Väkiluvun muutos seutukunnittain 1999
11. Väkiluvun muutos maakunnittain 1999
12. Alle 15-vuotiaat seutukunnittain 1999
13. Alle 15-vuotiaat maakunnittain 1999
14. 15 – 64-vuotiaat seutukunnittain 1999
15. 15 – 64-vuotiaat maakunnittain 1999
16. Yli 64-vuotiaat seutukunnittain 1999
17. Yli 64-vuotiaat maakunnittain 1999
18. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat seutukunnittain 1999
19. Väestön keski-ikä seutukunnittain 1999
20. Väestön keski-ikä maakunnittain 1999
21. Väestön keski-ikä muutos seutukunnittain 1997 – 1999
22. Väestön keski-ikä muutos maakunnittain 1997 – 1999
23. Väestön keski-ikä muutos seutukunnittain 1997 – 1999
24. Sukupuolirakenne seutukunnittain 1999
25. Sukupuolirakenne maakunnittain 1999
26. Syntyneet ja kuolleet koko maassa 1975 – 1999 sekä ennuste vuoteen 2030
27. Syntyneet ja kuolleet seutukunnittain 1999
28. Syntyneiden enemmisyys seutukunnittain 1999
29. Syntyneiden enemmisyys seutukunnittain 1999
30. Syntyneiden enemmisyys maakunnittain 1999
31. Siirtolaisuus koko maassa 1945 – 1999
32. Muuttotase seutukunnittain 1999
33. Muuttotase seutukunnittain 1999
34. Muuttotase maakunnittain 1999
35. Siirtolaisuuden nettomuutto seutukunnittain 1999
36. Siirtolaisuuden nettomuutto maakunnittain 1999
37. Ulkomaalaisten määrä ja muutos 1976 – 1999 koko maassa
38. Suurimmat kansalaisuusryhmät sukupuolen mukaan koko maassa 1999
39. Ulkomaalaiset seutukunnittain 1999
40. Ulkomaalaiset maakunnittain 1999
41. Väestöntiheys maa kunnittain 1999
42. Muuttotase maakunnittain 1999
43. Alle 15-vuotiaat maakunnittain 1999
44. Yli 64-vuotiaat maakunnittain 1999

ELINKEINOELÄMÄ

Yritykset ja toimipaikat

45. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto toimialoitain koko maassa 1998
46. Teollisuuden ja vähittäiskaupan yritysten määrä koko maassa 1989 – 1998
47. Yritystoimipaikkojen lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto maakunnittain 1998
48. Toimipaikat seutukunnittain 2000
49. Toimipaikat maakunnittain 2000
50. Toimipaikkojen lukumäärän muutos seutukunnittain 1995 – 1998
51. Toimipaikkojen lukumäärän muutos maakunnittain 1995 – 1998
52. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos seutukunnittain 1995 – 1998
53. Toimipaikkojen henkilökunnan muutos maakunnittain 1995 – 1998
54. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos seutukunnittain 1995 – 1998
55. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos maakunnittain 1995 – 1998
- Työpaikat ja työllinen työvoima**
56. Työllinen työvoima toimialoitain koko maassa 1987 – 1998
- Alkutuotanto**
57. Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998
58. Alkutuotannon työllistävyyys seutukunnittain 1998
59. Alkutuotannon työllistävyyys maakunnittain 1998
60. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998. Seutukunnat järjestetty alkutuotannon mukaan
61. Alkutuotannon työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1998
62. Tilojen keskimääräinen peltoala seutukunnittain 1998
63. Tilojen keskimääräinen peltoala maakunnittain 1998
64. Tilojen keskimääräinen metsäala seutukunnittain 1998
65. Tilojen keskimääräinen metsäala maakunnittain 1998
66. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa seutukunnittain 1998
67. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa maakunnittain 1998
68. Maatilatalouden velat tilaa kohti seutukunnittain 1998
69. Maatilatalouden velat tilaa kohti maakunnittain 1998

Jalostus

70. Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998
71. Jalostuksen työllistävyyys seutukunnittain 1998
72. Jalostuksen työllistävyyys maakunnittain 1998
73. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998. Seutukunnat järjestetty jalostuksen mukaan
74. Jalostuksen työpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1998
75. Teollisuustoiminnan henkilöstö seutukunnittain 1998
76. Teollisuustoiminnan jalostusarvo seutukunnittain 1998
77. Teollisuustoiminnan jalostusarvo seutukunnittain 1998
78. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1998
79. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1998
80. Teollisuustoiminnan vienti seutukunnittain 1998
81. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1998
82. Toimipaikat maakunnittain 2000
83. Työpaikkojen lukumäärän muutos maakunnittain 1995 – 1998
84. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 1998
85. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1998

Korkea teknologia

86. Teollisten toimipaikkojen kehitys koko maassa 1994 – 1998
87. Huipputeknologian toimipaikat seutukunnittain 2000
88. Huipputeknologian toimipaikat maakunnittain 2000
89. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat seutukunnittain 2000
90. Korkean teknologian palvelujen toimipaikat maakunnittain 2000
- Palvelut**
91. Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998
92. Palvelualojen työllinen työvoima toimialoitain ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998
93. Palvelutoimialojen työllistävyyys seutukunnittain 1998
94. Palvelutoimialojen työllistävyyys maakunnittain 1998
95. Elinkeinorakenne seutukunnittain 1998. Seutukunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan
96. Palvelutyöpaikkojen muutos seutukunnittain 1995 – 1998

TULONSAAJIEN TULOT

97. Valtionveron alaiset tulot iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1998
98. Valtionveron alaisten tulojen muutos iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 1997 - 1998
99. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1998
100. Valtionveron alaiset tulot seutukunnittain 1998
101. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1998
102. Valtionveron alaisten tulojen muutos tulonsaajaa kohti seutukunnittain 1997 – 1998
103. Valtionveron alaisten tulojen ja tulonsaajien lukumäärän muutos seutukunnittain 1997 – 1998

BRUTTOKANSANTUOTE

104. Bruttokansantuote koko maassa toimialoitain 1995 – 1999*
105. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1999*
106. Bruttokansantuotteen muutos seutukunnittain 1995 – 1999*
107. Bruttokansantuote seutukunnittain 1999*
108. Bruttokansantuote maakunnittain 1999*
109. Bruttokansantuote seutukunnittain 1998 ja 1999*
110. Seutukuntien osuudet koko maan bruttokansantuotteesta 1999*
111. Maa- ja metsätalouden bruttokansantuote seutukunnittain 1999*
112. Teollisuuden ja rakentamisen bruttokansantuote seutukunnittain 1999*
113. Palvelujen bruttokansantuote seutukunnittain 1999*
114. Julkisen talouden bruttokansantuote seutukunnittain 1999*

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

115. Työttömyysaste kuukausittain koko maassa 1995 – 2000
116. Työttömyys sukupuolen mukaan koko maassa 1987 – 1998
117. Työpaikkaomavaraisuus seutukunnittain 1998
118. Työpaikkaomavaraisuus maakunnittain 1998
119. Työpaikkaomavaraisuuden muutos seutukunnittain 1996 - 1998
120. Työpaikkaomavaraisuuden muutos maakunnittain 1996 - 1998
121. Taloudellinen huoltosuhte seutukunnittain 1990 ja 1998*
122. Työttömien määrän muutos seutukunnittain 1998 – 1999
123. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 2000
124. Työttömyysaste seutukunnittain elokuussa 2000
125. Työttömyysaste TE-keskuksittain elokuussa 2000
126. Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain elokuussa 2000 (osuus työvoimasta)

KOULUTUS

127. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen mukaan eri kuntaryhmissä 1999
128. Koulutusaste seutukunnittain 1999
129. Tutkinnon suorittaneiden osuus seutukunnittain 1999
130. Koulutusaste maakunnittain 1999
131. Koulutustaso seutukunnittain 1999
132. Koulutustaso maakunnittain 1999
133. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999

134. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset maakunnittain 1999
135. Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

136. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävälueittain koko maassa 1999
137. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999
138. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset maakunnittain 1999
139. Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 1999
140. Lasten päivähoidon nettokustannukset seutukunnittain 1999
141. Kuntien perusterveydenhuollon nettokustannukset seutukunnittain 1999
142. Kuntien erikoissairaanhoidon nettokustannukset seutukunnittain 1999

ASUMINEN JA RAKENNUKSET

143. Asunto-osakehuoneistojen velattomat hinnat maakunnittain 1999
144. Valmistuneet rakennukset neljännesvuosittain koko maassa 1988 – 2000
145. Asuntotuotanto seutukunnittain 1999
146. Asuntotuotanto maakunnittain 1999
147. Valmistuneet rakennukset seutukunnittain 1999
148. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1999
149. Asuntokuntien keskikoko seutukunnittain 1998
150. Asuntokuntien keskikoko maakunnittain 1998
151. Ahtaasti asuvat asuntokunnat seutukunnittain 1998
152. Asuntojen hallintaperuste seutukunnittain 1998

Kesämökki

153. Kesämökki maakunnittain 1999
154. Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 1998 ja 1999
155. Kesämökki seutukunnittain 1999
156. Kesämökki maakunnittain 1999

LIIKENNE JA MATKAILU

157. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970 – 1999
158. Tieliikenteessä loukkaantuneet maakunnittain 1999
159. Henkilöautot seutukunnittain 1999
160. Henkilöautot maakunnittain 1999
161. Tieliikenteessä kuolleet seutukunnittain 1999
162. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1999
163. Rautatieliikenteen matkustajien määrä kotimaan liikenteessä 1980 – 1999

Matkailu

164. Yöpymisten muutos majoitusliikkeissä koko maassa 1991 – 1999
165. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaittain koko maassa 1999
166. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat seutukunnittain 2000
167. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1.1.2000
168. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos seutukunnittain 1998 – 2000
169. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen muutos maakunnittain 1998 – 2000
170. Yöpymiset majoitusliikkeissä matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 1999
171. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnittain 1999

ENERGIATALOUS

172. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1999
173. Sähkön tuotanto maakunnittain 1999
174. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1999
175. Sähkön kulutus maakunnittain 1999
176. Jalostuksen sähkön käyttö seutukunnittain 1999
177. Jalostuksen sähkön käyttö maakunnittain 1999
178. Maatalouden sähkön käyttö seutukunnittain 1999
179. Maatalouden sähkön käyttö maakunnittain 1999
180. Yksityinen sähkön käyttö seutukunnittain 1999
181. Yksityinen sähkön käyttö maakunnittain 1999

YMPÄRISTÖN TILA

182. Luonnonpuistot ja kansallispuistot maakunnittain 2000
183. Typen oksidien päästöt seutukunnittain 1999
184. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1999
185. Hiukkaspäästöt seutukunnittain 1998
186. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1999
187. Rikkidioksidipäästöt seutukunnittain 1999
188. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1999

OIKEUSTILASTOT

189. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilöstö maakunnittain 1999
190. Poliisin tietoon tulleet rikokset seutukunnittain 1999
191. Poliisin tietoon tulleet rikokset maakunnittain 1999
192. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset seutukunnittain 1999
193. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset maakunnittain 1999

KUNNALLISTALOUS

194. Kuntien vuosikate maakunnittain 1999
195. Kuntien verotulot seutukunnittain 1999
196. Kuntien verotulot maakunnittain 1999
197. Kuntien verotulot seutukunnittain 1999
198. Kuntien lainakanta seutukunnittain 1999
199. Kuntien lainakanta maakunnittain 1999
200. Kuntien vuosikate seutukunnittain 1999
201. Kuntien henkilökunta seutukunnittain 1999
202. Kuntien henkilökunta maakunnittain 1999

ALUEPOLITIikka

203. Suomen EU-alueohjelmien tavoitealueet 2000 – 2006
204. Myönnetty kehitysalueen investointituet seutukunnittain 1999
205. Myönnetty kehitysalueen investointituet maakunnittain 1999
206. Myönnetty pienyritys- ja pk-yritysten tuet seutukunnittain 1999
207. Myönnetty kansainvälistymistuet seutukunnittain 1999
208. Myönnetty kansainvälistymistuet maakunnittain 1999
209. Myönnetty toimintaympäristötuet seutukunnittain 1999
210. Myönnetty toimintaympäristötuet maakunnittain 1999

VAALIT

211. Äänestysaktiivisuus sukupuolen mukaan vuoden 2000 presidentinvaalin toisella kierroksella vaalipiireittäin
212. Tarja Halosen ja Esko Ahon kannatukset vuoden 2000 presidentin vaalien toisella kierroksella seutukunnittain
213. Tarja Halosen ja Esko Ahon kannatukset vuoden 2000 presidentinvaalin toisella kierroksella vaalipiireittäin
214. Tarja Halosen ja Esko Ahon kannatukset vuoden 2000 presidentinvaalien toisella kierroksella seutukunnittain.

SUURALUE:

LIITE 1.

Maakunta:

Seutukunta

Kunnat

UUSIMAA:**Uusimaa:**

Helsingin

Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä

Lohjan

Nurmijärvi, Pornainen, Siuntio, Tuusula, Vantaa

Tammisaaren

Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Sammatti, Vihti
Hanko, Inkoo, Karjaa, Pohja, Tammisaari**Itä-Uusimaa:**

Porvoon

Askola, Porvoo, Sipoo

Loviisan

Lapinjärvi, Liljendal, Loviisa, Myrskylä, Pernaja, Pukkila, Ruotsinpyhtää

ETELÄ-SUOMI:**Varsinais-Suomi:**

Aboland-Turunmaan

Dragsfjärd, Houtskari, Iniö, Kemiö, Korppoo, Nauvo, Parainen, Västanfjärd

Salon

Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Perteli, Salo, Somero,
Suomusjärvi, Särkisalo

Turun

Askainen, Kaarina, Lemu, Lieto, Masku, Merimasku, Naantali, Nousiainen,
Paimio, Piikkiö, Raisio, Rusko, Rymättylä, Sauvo, Turku, Vahto, Velkua

Vakka-Suomen

Kustavi, Laitila, Mietoinen, Mynämäki, Pyhärinta, Taivassalo, Uusikaupunki,
Vehmaa

Loimaan

Alastaro, Aura, Karinainen, Koski Ti, Loimaa, Loimaan kunta, Marttila, Mellilä,
Oripää, Pöytyä, Tarvasjoki, Yläne**Satakunta:**

Rauman

Eura, Eurajoki, Kiukainen, Kodisjoki, Lappi, Rauma

Kaakkois-Satakunnan

Huittinen, Kokemäki, Köyliö, Punkalaidun, Säkyliä, Vampula

Porin

Harjavalta, Kullaa, Luvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Pori, Ulvila

Pohjois-Satakunnan

Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kiikoinen, Lavia, Merikarvia, Siikainen

Kanta-Häme:

Hämeenlinnan

Hattula, Hauho, Hämeenlinna, Janakkala, Kalvola, Lammi, Renko, Tuulos

Riihimäen

Hausjärvi, Loppi, Riihimäki

Forssan

Forssa, Humpplila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä

Pirkanmaa:

Luoteis-Pirkanmaan

Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kihniö, Parkano, Viljakkala

Kaakkois-Pirkanmaan

Kuhmalahti, Luopioinen, Pälkäne, Sahalahti

Etelä-Pirkanmaan

Kylmäkoski, Toijala, Urjala, Valkeakoski, Viiala

Tampereen

Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Ylöjärvi

Itä-Pirkanmaan

Juupajoki, Längelmäki, Orivesi

Koillis-Pirkanmaan

Kuorevesi, Mänttä, Viipula

Pohjois-Pirkanmaan

Kuru, Ruovesi, Virrat

Lounais-Pirkanmaan

Mouhijärvi, Suodenniemi, Vammala, Äetsä

Päijät-Häme:

Lahden

Artjärvi, Asikkala, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä, Lahti, Nastola, Orimattila, Padasjoki

Itä-Hämeen

Heinola, Hartola, Sysmä

Kymenlaakso:

Kouvolan

Anjalankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Kouvola, Kuusankoski, Valkeala

Kotkan-Haminan

Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää, Vehkalahti, Virolahti

Etelä-Karjala:

Lappeenrannan

Joutseno, Lappeenranta,

Länsi-Saimaan

Lemi, Luumäki, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Ylämaa

Imatran

Imatra, Rautjärvi, Ruokolampi

Kärkikuntien

Parikkala, Saari, Uukuniemi

ITÄ-SUOMI:**Etelä-Savo:**

Mikkelin

Antola, Hirvensalmi, Kangasniemi, Mikkelin mlk, Mikkelin, Mäntyharju, Pertunmaa, Ristiina

Juvan

Juva, Puumala, Rantasalmi, Sulkava

Savonlinnan

Enonkoski, Kerimäki, Punkaharju, Savonlinna, Savonranta

Joroisten

Heinävesi, Joroinen, Kangaslampi

Pieksämäen

Haukivuori, Jäppilä, Pieksämäen mlk, Pieksämäki, Virtasalmi

Pohjois-Savo:

Ylä-Savon

Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Maaninka, Pielavesi, Sonkajärvi, Varpaisjärvi, Vieremä

Kuopion

Kuopio, Siilinjärvi, Vehmersalmi

Koillis-Savon

Juankoski, Kaavi, Nilsä, Rautavaara, Tuusniemi

Varkauden

Leppävirta, Varkaus

Sisä-Savon

Karttula, Rautalampi, Suonenjoki, Tervo, Vesanto

Pohjois-Karjala:

Outokumpun

Outokumpu, Polvijärvi

Joensuun

Eno, Joensuu, Kiihtelysvaara, Kontiolahti, Liperi, Puhesela

Ilomantsin

Ilomantsi, Tuupovaara

Keski-Karjalan

Kesälahti, Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi, Värtsilä

Pielisen Karjalan

Juuka, Lieksa, Nurmes, Valtimo

Kainuu:

Kehys-Kainuun
Kajaanin

Hyrnsalmi, Kuhmo, Puolanka, Suomussalmi, Vaala
Kajaani, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Vuolijoki

VÄLI-SUOMI:**Keski-Suomi:**

Jyväskylän
Kaakkoisen Keski-Suomen
Keuruun
Jämsän
Äänekosken
Saarijärven
Viitasaaren

Jyväskylä, Jyväskylän mlk, Laukaa, Muurame
Hankasalmi, Joutsa, Leivonmäki, Luhanka, Toivakka
Keuruu, Multia, Petäjävesi, Uurainen
Jämsä, Jämsänkoski, Korpilahti, Kuhmoinen
Konnevesi, Sumiainen, Suolahti, Äänekoski
Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pykönmäki, Saarijärvi
Kinnula, Pihlajavesi, Viitasaari

Etelä-Pohjanmaa:

Suupohjan
Pohjoisten Seinänaapurien
Eteläisten Seinänaapurien
Kuusiokuntien
Härmänmaan
Järvisuudun

Isojoki, Jurva, Karijoki, Kauhajoki, Teuva
Ilmajoki, Nummo, Seinäjoki, Ylistaro
Jalasjärvi, Kurikka, Peräseinäjoki
Alavus, Kuortane, Lehtimäki, Soini, Töysä, Ähtäri
Alahärmä, Kauhava, Lapua, Ylihärmä
Alajärvi, Eivijärvi, Korttesjärvi, Lappajärvi, Vimpeli

Pohjanmaa:

Kyrönmaan
Vaasan
Sydösterbottens kustregion
Jakobstadsregionen

Isokyrö, Laihia, Vähäkyrö
Korsnäs, Maalahti, Maksamaa, Mustasaari, Oravainen, Vaasa, Vöyri
Kaskinen, Kristiinankaupunki, Närpiö
Kruupuppy, Luoto, Pedersören kunta, Pietarsaari, Uusikaarlepyy

Keski-Pohjanmaa:

Kaustisen
Kokkolan

Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Ullava, Veteli
Himanka, Kannus, Kokkola, Kälviä, Lohtaja

POHJOIS-SUOMI:**Pohjois-Pohjanmaa:**

Oulun
Lakeuden
Iin
Raahen
Siikalatvan
Nivala-Haapajärven
Ylivieskan
Koillismaan

Hailuoto, Haukipudas, Kempele, Kiiminki, Muhos, Oulunsalo, Oulu
Liminka, Lumijoki, Rantsila, Temmes, Tynävä
Ii, Kuivaniemi, Utajärvi, Yli-Ii, Ylikiiminki
Pattijoki, Pyhäjoki, Raahe, Ruukki, Siikajoki, Vihanti
Kestilä, Piippola, Pulkki, Pyhäntä
Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska
Kuusamo, Pudasjärvi, Taivalkoski

Lappi:

Rovaniemen
Kemi-Tornion
Tomiolaakson
Koillis-Lapin
Tunturi-Lapin
Pohjois-Lapin

Ranua, Rovaniemen mlk, Rovaniemi
Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio
Pello, Ylitornio
Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla, Savukoski
Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio
Inari, Sodankylä, Utsjoki

AHVENANMAA:**Ahvenanmaa:**

Mariehamns
Föglö

Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Lemland, Lumparland,
Maarianhamina, Saltvik, Sund
Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga, Vårdö

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2000 on seutukunnittaiseen ja maakunnittaiseen aluejakoon perustuva kokoomajulkaisu, joka antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Suomesta. Katsaus sisältää yhteensä n. 180 havainnollista diagrammia ja teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Suomen seutukuntien ja maakuntien

- väestöstä
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- koulutuksesta
- rakentamisesta ja asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä ja matkailusta
- rikollisuudesta
- energiataloudesta
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta

Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Kuvat on saatavana myös värikalvoina, joita päivitetään jatkuvasti. Paperiversion ohella julkaisu on saatavana myös sähköisessä muodossa. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 537 2046	(08) 537 2047	oulu.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Seinäjoki	(06) 414 4539	(06) 423 3696	sjoki.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Tampere	(03) 3141 5900	(03) 3141 5950	tampere.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2474	myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

ISSN 1456-2480
ISBN 951-728-750-4
Tuotenro: 9726

9 789517 277501